ἀλήθειαν φανεροποιηθῆναι. καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ ἔσχατον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κριτήριον καὶ ἀληθέστερον τὸ Οἰκουμενικόν ἐστι καὶ οὐ τὸ παπικόν, ὅπερ καὶ αὐτὸ γυμνάζεται καὶ ἀνακρίνεται ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς Ἰουλιανὸν Κῶον, καὶ πρὸς Φαῦστον Ἀρχιμανδρίτην ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος Ῥώμης, ἡ διδασκαλία καὶ ἡ μάθησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐν πάσῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐν τῇ κοινότητι, καὶ ἀπὸ τῆς κοινότητός ἐστι, καὶ φύλαξ τῆς πίστεως ὁ Φαῦστος ὡς καὶ ὁ Ῥώμης, οὐ διὰ μοναρχικὸν ἀξίωμά τι, ἀλλὰ δι' ἁγιότητα.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὁ Λέων πρὸς Ἰουλιανὸν Κῶον σημείωσαι ὅπερ φησιν, ἐπείπερ ἡ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐν πάσῃ τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ μία ἐστὶ μάθησις καὶ ἡ αὐτὴ διδασκαλία, ὥστε ἔλεγον ἐν τῇ κοινότητι καὶ ἀπὸ τῆς κοινότητος ἡ μάθησις καὶ διδασκαλία, καὶ οὐ μόνον ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ἀπὸ τῆς Ῥώμης ὡς νομίζουσιν οἱ Ῥωμαῖοι. Φαύστῳ δὲ τῷ Ἀρχιμανδρίτῃ γράφων, τῆς ἁγίας πίστεως φύλακα εἶναι αὐτὸν λέγει. καὶ σημείωσαι κατὰ παπιστῶν, ἀξίωμα μοναρχίας περιαπτόντων τῷ Ῥώμης, διὰ τὸ εἰπεῖν τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον φύλακα τῆς ἀμπέλου τὸν Λέοντα, ἤτοι τῆς πίστεως. Φύλαξ καὶ φύλαξ, πίστεως καὶ πίστεως. πόθεν δὲ ἡ ἀποκλήρωσις ἵνα ταῦτα ἐν μὲν τῷ Πάπᾳ νοεῖσθαι ἄλλως, ἐν δὲ τῷ Φαύστῳ ἄλλως; εἶτα φύλαξ τῆς ἀμπέλου ὁ Λέων ὡς σοφὸς καὶ ἅγιος, ὡς ἔλεγον ὁ Κύριλλος τοὺς ἁγίους πατέρας κοινῶς, καὶ ἴδε ἀνωτέρω κεφαλαίου δεκάτου ἕκτου Παράγραφον τεσσαρακοστὸν ἕβδομον. οὐ μὴν φύλακες οἱ κακότροποι καὶ ἀποστάται Πάπαι, οἵτινες μᾶλλον ἐγένοντο σῦες ἐκ δρυμοῦ καὶ μονιοὶ ἄγριοι, ὡς ξεχίσαντες τὴν Ἐκκλησίαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ ὧν φησιν ἐν τῇ ἐπιστολῇ πρὸς τὴν ἐν Ἐφέσῳ Σύνοδον Λέων ὁ Ῥώμης, ὅτι οὐκ εἰσὶ παπισμοῦ συστατικά, ἀλλὰ λίαν ἀναιρετικά.

Ἐν τῇ πρὸς τὴν ἐν Ἐφέσῳ Σύνοδον ἐπιστολῇ ὁ Λέων φησὶ πρῶτον, ὅτι ἡ τοῦ Βασιλέως πίστις εἰδυῖα μάλιστα τοῦτο τῇ δόξῃ αὐτῶν διαφέρειν, εἴγε καὶ τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν μηδεμιᾶς πλάνης βλαστὸς ἀναφύοιτο, τοῦτο τοῖς θείοις δόγμασι τὸ σέβας ἀπένειμεν, ὥστε πρὸς ἀποτέλεσμα τῆς θείας διατυπώσεως τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἐπιθεῖναι τὸ κῦρος, ὡς ἂν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ μακαρίου Πέτρου βουλομένους γενέσθαι κατάδηλον τὸ ἐν τῇ τούτου ὁμολογίᾳ ὑμνούμενον. δεύτερον, ἐπείπερ ὁ εὐσεβέστατος Βασιλεὺς εὐσεβῶς ἅμα καὶ εὐλαβῶς ἔχων, τὴν τῶν Ἐπισκόπων ἀθροισθῆναι Σύνοδον ἠβουλήθη, ὥστε κρίσει τελειοτέρᾳ δυνηθῆναι πᾶσαν ἀπαλείφεσθαι πλάνην, τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν Ἰουλιανόν, Ῥενᾶτον, Ἱλαρὸν καὶ Δουλκίτιον ἀπεστάλκαμεν, οἵτινες εἰς τάξιν ἐμὴν τῇ ἁγίᾳ τῆς ὑμῶν ἀδελφότητος Συνόδῳ παρέσονται, καὶ τὰ τῇ κοινῇ μεθ' ὑμῶν γνώμῃ κατὰ Θεὸν ἀρέσκοντα ψηφιοῦνται. καὶ λοιπὸν σημείωσαι πρὸς ταῦτα, ὅτι ὁ Πάπας Λέων βούλεται εἰπεῖν διὰ τούτων, ὡς ὁ Βασιλεὺς ἔγραψε πρὸς αὐτὸν τὰ περὶ τοῦ Φλαβιανοῦ καὶ Εὐτυχοῦς, καὶ ἐθέσπισεν ἵνα ἐκεῖνος ἀνακρίνας τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει πεπραγμένα, ἐπιθῇ τὸ κῦρος τῆς πρὸς αὐτὸν τοῦ Βασιλέως διατυπώσεως, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω Παραγράφῳ ἐκτῷ. ἀλλ' ἐπειδὴ συνιδὼν μὴ δυναμένην μόνην τὴν ἀποστολικὴν καθέδραν ἐπιθεῖναι τὸ κῦρος, ἤτοι τὴν πάντη ἀναμφίβολον καὶ ὑπὸ πάσης τῆς Ἐκκλησίας δεχομένην ψῆφον περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης, ἠβουλήθη εὐσεβῶς ἅμα καὶ εὐλαβῶς τὴν τῶν Ἐπισκόπων ἀθροισθῆναι Σύνοδον, ὥστε κρίσει τελειοτέρᾳ τῆς τοῦ Ῥώμης καὶ Φλαβιανοῦ δυνηθῆναι πᾶσαν ἀπαλείφεσθαι πλάνην. ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, μάρτυς αὐτὸς ὁ Λέων γράψας τῇ Συνόδῳ ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, οὐ τὸ κῦρος τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἐπιθεῖναι, ἀλλ' ἵνα οἱ τῆς Συνόδου πατέρες τῇ κοινῇ μετὰ τῶν Τοποτηρητῶν αὐτοῦ γνώμῃ τὰ κατὰ Θεὸν ἀρέσκοντα ψηφίσωνται, ὅπερ ἐστὶν, ἵνα ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος κοινῶς τὰ κατὰ Θεὸν ψηφίσηται, ἅπερ καὶ ταῦτα τοῦ παπισμοῦ ἐστὶν οὐ συστατικὰ ὡς νομίζουσιν οἱ παπισταί, ἀλλ' ἀναιρετικώτατα, ἐπειδὴ τὸ ἔσχατον κῦρος ἐπιδιδόμενον τῇ οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, κατόπιν διαφίσι τὰ λοιπὰ πάντα κριτήρια.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ

Ὅτι ἃ φησὶν ὁ Ῥαβέννης Ἐπίσκοπος ἐν τῇ πρὸς τὸν Εὐτυχῆ ἀντιγραφῇ αὐτοῦ περὶ τοῦ Ῥώμης, ἐκ τε τῆς ἀκολουθίας, καὶ τῆς αἰτίας, δείκνυται ἐνταῦθα μηδὲν μοναρχικὸν ἀξίωμα παρέχειν τῷ Ῥώμης, ὥστε μόνον αὐτὸν διδόναι τοῖς ζητοῦσι τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν.

Αὐτέ-

Ἀντέγραψε Πέτρος ὁ Ῥαβέννης Ἐπίσκοπος τῷ Εὐτυχεῖ ἐπιστολὴν, ἐν ᾗ φησι πρῶτον, ἐπὶ πᾶσι δὲ προτρεπόμεθά σε ὥστε τοῖς παρὰ τοῦ Πάπα Ῥώμης γεγραμμένοις πειθαρχοῦντως προσέχειν, ἐπειδὴ ὁ μακάριος Πέτρος, ὃς ἐν τῇ ἰδίᾳ καθέδρᾳ ζῇ καὶ προκάθηται, δίδωσι τοῖς ζητοῦσι τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν. δεύτερον φησιν, ἡμεῖς γὰρ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πίστεως, ἐκτὸς συναινέσεως τοῦ Ῥώμης Ἐπισκόπου, πίστεως αἰτίας διαγινώσκειν οὐ δυνάμεθα. ταῦτα ὁ Ῥαβέννης. Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Εὐτυχὴς γράψας εἰς Ῥώμην, ἔγραψε καὶ τῷ Ῥαβέννης, ὅπερ ὑπωπτεύθη ποιῆσαι αὐτὸν, δηλονότι τὸν Εὐτυχῆ ὁ ἐν ἁγίοις Φλαυϊανὸς, καὶ διὰ τοῦτο ἔγραψε τῷ Λέοντι, ἵνα ἐπιτάξῃ τοῖς ὑπ' αὐτὸν Ἐπισκόποις μὴ δέχεσθαι τὰ γράμματα αὐτοῦ, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω Παραγράφῳ ἑβδόμῳ. ὁ Ῥαβέννης ὅμως κατὰ τὸ εἰκὸς ἀντέγραψε τῷ Εὐτυχεῖ, ἵνα δηλαδὴ εἰς μόνον τὸν Ῥώμης ἀποβλέπῃ περὶ ὧν ἠρώτα, οὐ μόνον ὅτι ἐστὶ προκαθήμενος ἀποστολικοῦ θρόνου, ἀλλ' ὅτι ἐστὶ σοφὸς καὶ ἅγιος, καὶ μάλιστα ἐπειδὴ πρὸς ἐκεῖνον ἔγραψε, παρ' ἐκείνου ἐκδέχεσθαι δεῖ καὶ τὰς ἀποκρίσεις. περὶ δὲ τοῦ ὁ Πέτρος ζῇ καὶ προκάθηται ἐν τῇ ἰδίᾳ καθέδρᾳ, εἴρηται ἀνωτέρω κεφαλαίῳ δεκάτου πέμπτης Παραγράφῳ τριακοστῷ. πρὸς τούτοις δίδωσιν ὁ Ῥώμης ὀρθοδοξῶν τοῖς ζητοῦσι τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' οὐ μόνος, ἰδοὺ γὰρ πρὸ τοῦ Λέοντος ὁ Φλαυϊανὸς ἐξέθετο κατὰ τῆς πλάνης τοῦ Εὐτυχοῦς τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν, καὶ ὁ Κύριλλος καθηγητὴς ἐρρέθη τῆς Οἰκουμένης. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ῥητέον ὅτι ἀληθῶς εἶπεν ὁ Ῥαβέννης, ὑποκείμενος γὰρ ὢν τῷ θρόνῳ τῆς Ῥώμης, οὐκ ἠδύνατο περὶ πίστεως, καὶ μάλιστα ἀμφιβολίας οὔτε τῆς τυχούσης ἀνακυψάσης, ἄνευ εἰδήσεως τοῦ Ῥώμης διαγνῶναι, ὅπου μάλιστα τῆς ἀμφιβολίας διαλυθείσης, καὶ τῆς πίστεως ὁρισθείσης ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ, οἱ Αἰγύπτιοι Ἐπίσκοποι ἀπηρνήσαντο ὑπογράψαι ἐν τῇ βεβαιωθείσῃ πίστει ἄνευ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, καὶ ἐνέδωκεν ἡ Σύνοδος, καὶ οὐχ ὑπέγραψαν ἕως οὗ ἐχειροτονήθη ὁ Προτέριος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας. καὶ ἐν τῇ βεβαιώσει τῆς ἐπιστολῆς Κυρίλλου Σαΐδος Ἐπίσκοπος Φαινοὺς εἶπε, συντίθεμαι τῇ Ἐπιστολῇ Κυρίλλου, γινώσκων σύμφωνον εἶναι τοῖς τριακοσίοις δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ τοῖς κατατεθεῖσι παρὰ τοῦ Ἐπισκόπου ἡμῶν Ἰουβεναλίου τῇ ἐκθέσει τῶν πατέρων συμψηφίζομαι καὶ συναινῶ. πρᾶξις πρώτη. κἀνταῦθα ὁ Σαΐδος ἠκολουθηκὼς τῷ ἰδίῳ Πατριάρχῃ, συνήνεσε τοῖς ὁρισθεῖσιν ὑπὸ τῆς τρίτης Συνόδου περὶ τῆς ἐπιστολῆς Κυρίλλου. εἶτα ἀνακυψάσης ἀμφιβολίας, ὁ μὲν Ῥώμης ἐδύνατο συνοδικῶς τυπῶσαι τὸ δοκοῦν, τῷ δὲ Ῥαβέννης οὐκ ἐξῆν διορίσασθαι ὅπερ ἐξῆν τοῖς πολλοῖς, ἤτοι τῇ ἐν Ῥώμῃ Συνόδῳ, ὥστε μήτε ἐκ τούτου τοῦ λογιδρίου οἱ παπισταὶ δύνανται λυμῆναι τὴν ἀλήθειαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ΄.

Ὅτι ἐκ τῶν ἐπιστολῶν Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντιανοῦ τῶν Βασιλέων πρὸς Διόσκορον, καὶ ὧν ἔγραψεν ὁ Ῥώμης τοῖς αὐτοῦ Λεγάτοις, δείκνυται μόνος ὁ Βασιλεὺς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀθροιστὴς, ὁ δὲ Ῥώμης μαθητὴς τῆς Συνόδου ὡς μέρος.

Ἔγραψαν οἱ Βασιλεῖς Θεοδόσιος καὶ Οὐαλεντιανὸς τῷ Ἀλεξανδρείας Διοσκόρῳ, ἐναρέτῳ καὶ σοφωτάτῳ δοκοῦντι, ἐπιστολὴν, ἐν ᾗ φασίν, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοίνυν ἀνακυψάσης ἐξαίφνης ἀμφιβολίας τινὸς εἰς τὴν τοῦ καθολικοῦ καὶ ἀποστολικοῦ δόγματος τῆς ἡμετέρας ὀρθοδόξου πίστεως παραφυλακὴν, ἐθεσπίσαμεν, κατὰ ταὐτὸ συνελθόντων ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλεστάτων ἀνδρῶν, οἷς πλεῖστος εὐσεβείας τε καὶ τῆς ὀρθοδόξου καὶ ἀληθοῦς πίστεως λόγος καθέστηκε, πᾶσαν μὲν τοιαύτην, ἀκριβοῦς ζητήσεως προτεθείσης, διαλυθῆναι ματαίαν ἀμφισβήτησιν, τὴν δὲ ἀληθινὴν καὶ τῷ Θεῷ φίλην, τουτέστι τὴν ὀρθόδοξον κρατυνθῆναι πίστιν. καὶ ἡ σὴ τοιγαροῦν ὁσιότης προσλαβοῦσα σὺν ἑαυτῇ δέκα μὲν εὐλαβεστάτους Ἐπισκόπους τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν διοίκησιν Μητροπολίτας, ἑτέρους δὲ δέκα ὁσιωτάτους Ἐπισκόπους, ταῖς πλησίον καλαύδαις αὐγούσταις τὴν Ἐφεσίων Μητρόπολιν τῆς Ἀσίας καταλαβεῖν ἀνυπερθέτως σπουδάσει, ὡς ἂν πάντων ὁμοῦ τῶν Ἐπισκόπων, οὓς συνελθεῖν διὰ ἰδίων ἡμῶν συλλαβῶν ἐθεσπίσαμεν, κατὰ τὴν προγεγραμμένην συνδραμόντων πόλιν, καὶ ἀκριβεστάτην προτεθείσων ἐρευνάν τε καὶ ζήτησιν, πᾶσαν μὲν ἐκποδὼν σκαιὰ γένηται πλάνη, κρατυνθείη δὲ, καὶ συνήθως ἐκλάμψῃ τὸ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως δόγμα. Καὶ, εἰ δέ τις τὴν οὕτως ἀναγκαίαν καὶ τῷ Θεῷ φίλην παριδεῖν ἕλοιτο Σύνοδον, καὶ μὴ πάσῃ δυνάμει κατὰ τὸν προειρημένον καιρὸν τὸν ἀφορισθέντα καταλάβοι τόπον, οὐδεμίαν ἕξει πρὸς τὸ κρεῖττον, ἢ πρὸς τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν ἀπολογίαν. ἐν οἷς σημείωσαι ὅτι ὁ Βασιλεὺς μονώτατος οἰκείῳ θεσπίσματι ἀγείρει τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, καὶ διορίζει καὶ τὸν τρόπον καὶ τὴν προθεσμίαν, ἤτοι τὸν καιρὸν τῆς ἀθροίσεως αὐτῆς, καὶ ἀπειλεῖ τοῖς μὴ ἐλευσομένοις ἐν τῷ διωρισμένῳ τόπῳ καὶ καιρῷ. Καὶ, ἀκριβοῦς ζητήσεως προτεθείσης, διαλυθῆναι τὴν ἀνωτέρω ἀμφιβολίαν, καὶ κρατυνθῆναι τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἣν καίτοι ἑπόμενοι τοῖς πατράσιν ἔλυσαν Φλαυϊανὸς τὸ πρότερον, καὶ ὕστερον ὁ Λέων. ἀλλ' οὐκ ἀξιόπιστοι Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐκτός. ὅθεν καὶ ὁ Λέων ἔγραφε τῇ Συνόδῳ περὶ τῶν Τοποτηρητῶν αὐτοῦ, ἵνα ψηφίσωνται ἅμα τῇ Συνόδῳ τὰ δοκοῦντα τῷ Θεῷ.

μάτων

μάτην ἄρα ἐπερείδονται οἱ παπισταὶ ἐν τῷ λεξειδίῳ τοῦ Ῥαβέννης, ὅτι ὁ Ῥώμης μόνος δίδωσι τοῖς ζητοῦσι τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν. δέδωκε γάρ, ἀλλ' οὐ τελείως, ἰδοὺ γὰρ ὁ Ῥώμης οὐ τολμᾷ εἰπεῖν τῇ Συνόδῳ ὅτι αὐτὸς δίδωσιν, ἀλλὰ παρὰ τῆς Συνόδου, παρὰ τῆς καινότητος ζητεῖ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν ὡς εἴρηται. καὶ ἔτι δι' ὧν φησὶν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς τὴν τῶν Ἐπισκόπων ἀθροισθῆναι Σύνοδον ἠβουλήθη, ὥστε κρίσει τελειοτέρᾳ (τῆς ἧς ἔκρινεν ἐκεῖνος δηλονότι καὶ ὁ Φλαβιανὸς περὶ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Εὐτυχοῦς) δυνηθῆναι πᾶσαν ἀπαλείφεσθαι πλάνην.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὴν Σύνοδον ἐπιστολῆς τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοδοσίου, δείκνυται μονώτατος ὁ Βασιλεὺς ἀθροιστὴς τῆς Συνόδου, καὶ πολλοὶ πρωτεύοντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ψεῦδος τὸ συνάγειν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον τὸν Ῥώμης, καὶ πρωτεύειν μοναρχικῶς, καὶ κρίνειν μόνον τὰς Αἱρέσεις, καὶ διδόναι μόνον τοῖς ζητοῦσι τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Αὐτοκράτορος πρὸς τὴν Σύνοδον τὰ αὐτὰ δείκνυται, φησὶ γάρ, ἐννοήσαντες ὅτι περ οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς παρεκτὸς τῆς ἁγίας ὑμῶν Συνόδου καὶ τῶν ἁπανταχοῦ πρωτευόντων τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν τοιαύτην ζήτησιν περὶ πίστεως ἀνακινεῖσθαι, ἀναγκαῖον ἐνομίσαμεν συνελθεῖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην, ὥστε ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα ἐνταῦθα καταμαθόντας (ἤτοι τὰ ἐν ταῖς πράξεσιν ἐπὶ Φλαβιανοῦ) καὶ τὴν κινηθεῖσαν ζήτησιν, πᾶσαν μὲν διαβολικὴν ἐκκόψαι ῥίζαν, καὶ τοὺς τὴν τοῦ ἀσεβοῦς Νεστορίου βλασφημίαν ζηλοῦντας ἢ συγκροτοῦντας ἐκ τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν ἐκβαλεῖν, καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν βεβαίαν καὶ ἀσάλευτον τυπῶσαι παραφυλαχθῆναι. ἐν οἷς σημείωσαι ὅτι ὁ Βασιλεὺς μονώτατος ἤθροισε τὴν Σύνοδον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς ἐκτὸς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀνακινῆσαι τοιαύτην ζήτησιν περὶ πίστεως, ὅτι πολλοὶ οἱ πρωτεύοντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅτι ἡ Σύνοδος τὴν ῥίζαν τῆς Αἱρέσεως ἐκβάλλει, καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν τυποῖ παραφυλάττεσθαι. καὶ λοιπὸν ψεῦδος ἐστὶ τὸ συνάγειν τὸν Ῥώμης τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ψεῦδος τὸ πρωτεύειν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μόνως καὶ μοναρχικῶς, ψεῦδος τὸ μόνον εἶναι κριτὴν τῶν Αἱρέσεων, καὶ τέως ψεῦδος τὸ μόνον διδόναι τοῖς ζητοῦσι τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τῶν περιεχομένων ἐν ταῖς δυσὶ συνοδικαῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Λέοντος Ῥώμης, μετὰ τὴν ἐν Ἐφέσῳ λῃστρικὴν Σύνοδον τῷ Βασιλεῖ Θεοδοσίῳ πεμφθείσαις, καὶ οὓς ἐπιλαμβάνονται εἰς βεβαίωσιν Ἐκκλήτου ἰδικῆς τοῦ Ῥώμης οἱ Λατῖνοι Κανόνος τῆς ἐν Νικαίᾳ, τοὺς τρεῖς τῆς ἐν Σαρδικῇ Κανόνας τοῦτον εἶναι λέγοντες, τῷ συνάπτειν αὐτοὺς εἰς μίαν τὴν ἐν Νικαίᾳ τῇ ἐν Σαρδικῇ, καὶ περὶ ὧν αἱ ἐπιστολαὶ δηλοῦσιν, ἐξ ὧν δείκνυται ὁ Βασιλεὺς ἀσυγκρίτως μείζων τοῦ Ῥώμης, καὶ ὁ Ῥώμης οὐ μονάρχης, ἐφ' οὗ, καὶ ἐπὶ πάντων ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, οἱ δὲ παπισταὶ ψεῦσται ἀναιδέστατοι, καὶ φθορεῖς τῶν Κανόνων.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐν Ἐφέσῳ λῃστρικῆς Συνόδου, ἔγραψεν ὁ Λέων καὶ ἡ ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος δύο συνοδικὰς ἐπιστολὰς πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Θεοδόσιον, ἐν αἷς φησὶ, παρακαλοῦμεν πάντα ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει εἶναι κελεύσατε, ἐν ᾗ γεγόνασι πρὸ πάσης κρίσεως, ἕως ἂν ἐκ παντὸς τοῦ κόσμου μείζων ἀριθμὸς συναχθῇ τῶν Ἐπισκόπων. Καὶ, πάντων τῶν μερῶν ἡμῶν αἱ Ἐκκλησίαι πᾶσαι τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας καταδέονται διὰ τῶν Ἐπισκόπων, καὶ ἐπειδὴ καὶ οἱ ἡμέτεροι πιστῶς ἀντειρήκασι, ἤτοι οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Πάπα ἀντεῖπον τῷ Διοσκόρῳ παρανομοῦντι, καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος Φλαβιανὸς ὁ Ἐπίσκοπος λίβελλον Ἐκκλήτου ἐπιδέδωκε, γενικὴν σύνοδον κελεύσατε ἐν Ἰταλίᾳ συνελθεῖν, ἥτις πάντα τὰ προσκόμματα οὕτως ἀποκινήσει καὶ κατακοιμίσει, ἵνα μὴ περαιτέρω τίποτε περὶ τῆς πίστεως ἢ εὑρεθῇ ἀμφίβολον, ἢ ἐν τῇ ἀγάπῃ μεμερισμένον, συνερχομένων δηλαδὴ καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀνατολὴν Ἐπαρχιῶν Ἐπισκόπων. Καὶ, ὅπως γὰρ μετὰ τὴν Ἔκκλητον τοῦτο ἀναγκαῖον αἰτοῦμεν, τῶν κατὰ Νίκαιαν Κανόνων αἱ ψῆφοι μαρτυροῦσιν, αἵτινες ἀπὸ τῶν ἁπανταχοῦ τοῦ κόσμου Ἐπισκόπων καθιδρυώθησαν. ταῦτα ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιστολῇ. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ φησὶν, ἵνα πάντα μείνωσιν ἀπεραγῆ καθὼς καὶ πρὸ δίκης ἐτύγχανε, περιμένουσι δὲ τὸ μεῖζον τῆς Συνόδου κριτήριον, ἐν ᾗ ὁ πᾶς ἀριθμὸς τῶν Ἐπισκόπων ἐκ πάσης τῆς Οἰκουμένης συνάγεται. Καὶ, πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι τῶν ἡμετέρων μερῶν, καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς τὴν ὑμετέραν ἡμερότητα μετὰ δακρύων ἱκετεύουσι κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ λιβέλλου Φλαβιανοῦ τοῦ Ἐπισκόπου, ὥστε κελεῦσαι ἰδικὴν Σύνοδον ἐντὸς τῆς Ἰταλίας ἐπιτελεσθῆναι, ὅπως πᾶσα ἐναντιότης ἐκβληθείη καὶ καταπραϋνθείη, καὶ μηδὲν ἢ παρέλκον ἢ ἀμφίβολον

ἐπὶ τῇ πίστει, συνερχομένων καὶ τῶν Ἐπισκόπων ἀπὸ πασῶν τῶν Ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν. καὶ ἐν τῷ τέλει, ὥστε καὶ ταῦτα παραφυλάξαι ὅσα ὁ ἐν Νικαίᾳ κανὼν παρακελεύεται, ὅσατε ὅρος ὁ ἀπὸ πάσης τῆς Οἰκουμένης τῶν Ἐπισκόπων κατὰ τὸ ἔθος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἡμετέρων πατέρων ἐλευθέραν τὴν πίστιν φυλαχθῆναι, διῆς ἡ ὑμετέρα γαληνότης συνίσταται. ταῦτα τὰ οὐσιώδη ἐν ταῖς δυσὶν ἐπιστολαῖς, ἅτινα καὶ καθ' ἑαυτὰ ἀναιρεῖ πᾶν μοναρχικὸν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀξίωμα. πρὸς σαφεστέραν ὅμως κατάληψιν σημειῶσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Πάπας συνοδικῶς παρακαλεῖ τὸν Βασιλέα, ἵνα τὰ ὁρισμένα ὑπὸ τῆς ἐν Ἐφέσῳ λῃστρικῆς Συνόδου μένωσιν ἄπρακτα, ὡς μήποτε γεγενημένα. δεύτερον, παρακαλεῖ ἵνα μένωσιν ἄπρακτα τὰ κατὰ τὸν Διόσκορον, ἕως ἂν ἐκ πάντων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου συνέλθωσι, καὶ γένηται γενική, τουτέστιν Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἥτις πάντα τὰ προσκόμματα ἀποκινήσει, καὶ κατακοιμίσει, καὶ μηδὲν ἐάσει παρέλκον ἢ ἀμφίβολον ἐν τῇ πίστει. ἀλλ' ὦ μακάριε Λέον, ποῦ τὰ πρὸς τὸν Φλαυϊανὸν γραφέντα σοι, ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις καὶ τὸ βασιλικὸν θέσπισμα πεποιήκασί σε κριτήν; ποῦ τοῦ Εὐτυχοῦς ὁ λίβελλος τῆς Ἐκκλήτου; ποῦ τό, ἡμεῖς οἱ βουλόμενοι δικαίας γίνεσθαι τὰς κρίσεις τῶν Ἱερέων; ποῦ τό, πέμψον τὰ ὑπομνήματα ἵνα μὴ ἀμφιβολίᾳ τινὶ ἀπατηθῶμεν; ποῦ τὰ εἰς Κωνσταντινούπολιν πεμφθέντα γράμματά σου λέγοντα, ὅτι ἔδωκεν ὁ Εὐτυχὴς λίβελλον Ἐκκλήτου; ποῦ τό, ἡ πίστις τοῦ ἡμερωτάτου Βασιλέως τούτου ἀπένειμε τοῖς δόγμασι τὸ σέβας, ὥστε πρὸς ἀποτέλεσμα τῆς θείας διατυπώσεως τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας ἐπιθεῖναι τὸ κῦρος; ποῦ τὸ πρὸς τὴν Σύνοδον τὴν ἐν Ἐφέσῳ γραφέντα σοι περὶ τοῦ Εὐτυχοῦς, τό, διὰ πάντων ἐπαγγελλόμενος ταῖς ἡμετέραις ἀκολουθεῖν ἀποφάσεσι; καὶ ὁ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα λέγων, πῶς νῦν ἀγορεῖ μεταβληθεὶς εἰς ἀντικειμένην καὶ διαμετρον γνώμην, παρακαλεῖς καὶ ἱκετεύεις, καὶ μάλιστα μετὰ δακρύων καὶ οἰμωγῶν τοσούτων, ὥστε καὶ τὸν Βασιλέα Οὐαλεντιανὸν μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῆς γυναικὸς εἰς κοινωνίαν τῶν ἰδίων θρήνων καὶ τὰς σὰς οἰμωγὰς ἀποκαλεῖς; πῶς οὐκ ἀποκεκίνηκας καὶ οὐ κατεπράϋνας τὰ προσκόμματα, ἀλλὰ Σύνοδον γενικὴν ἀπαιτεῖς ἵνα ἀποβάλλῃ καὶ ἀποκινήσῃ καὶ καταπραΰνῃ τὰ ἐναντία καὶ παρέλκοντα; οἴχονται οὖν ἄρδην καὶ οἱ λόγοι καὶ οἱ ἀγῶνες ἵνα μόνος κρίνῃς, καὶ ἔμενον εἶναι τὴν Σύνοδον ἐπὶ σοῦ, ἐπειδὴ μέρος αὐτῆς εἶ μετὰ τῆς Συνόδου σου, καὶ οὐδὲν πλέον. τρίτον, τό, ὅπως γὰρ μετὰ τὴν Ἔκκλητον τούτου ἀναγκαῖον αἰτούμεν, καθὼς αἱ τῆς ἐν Νικαίᾳ ψῆφοι μαρτυροῦσι, σημειῶσαι ὅτι τοῦτο ἀληθῶς εἴρηται καὶ κανονικῶς, ἐπειδὴ καὶ ὁ Πάπας Ἰούλιος εἶπε τὸ τοιοῦτον, εἰ δὲ καὶ οἱ παπισταὶ παρεξηγοῦσιν αὐτό, ἀλλ' ἴδε περὶ αὐτοῦ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου, κεφαλαίου πέμπτου Παράγραφον δέκατον πρῶτον, εἰ δὲ εἴποιτις ὅτι ἡ ἐπὶ Διοσκόρου Σύνοδος γενικὴ καὶ οὐ μερικὴ οὖσα, οὐδέχεται ἀνάκρισιν, ῥητέον ὅτι παράνομος οὖσα, οὐκ ἦν οὔτε γενικὴ οὔτε μερική, ὅθεν ἀνεκρίθη ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, οὐ πρὸς διόρθωσιν, ἀλλὰ πρὸς παντελῆ ἀποβολήν. διὸ καὶ ὁ Φλαυϊανὸς ἐπειδὴ εἶδεν ἐν αὐτῇ τὸν μὲν Ἀλεξανδρείας ἀσεβοῦντα, τὸν δὲ Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων παρατραπέντας, ἢ βιασθέντας ὑπ' αὐτοῦ, ἔπεμψε βιβλίον Ἐκκλήτου εἰς τὸ ὑγιαῖνον, ἤτοι εἰς τὸ ὀρθόδοξον μέρος, οὐκ εἰς τὸν Ῥώμης ὡς μονάρχην, ἢ κριτήν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς κατὰ Δύσιν Ἐπισκόπους, οὐχ ἵνα κρίνωσιν, ἀλλ' ἵνα σπουδάσωσι γενικὴν Σύνοδον συνελθεῖν εἰς ἀνάκρισιν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. ἀλλὰ καὶ ἡ Πλακιδία γράφουσα τῷ ἀδελφῷ καὶ Βασιλεῖ Θεοδοσίῳ ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι Σύνοδον ἐν Ἰταλίᾳ, λέγει ὅτι ὁ Φλαυϊανὸς λίβελλον ἔστειλε πρὸς τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, καὶ πρὸς πάντας τοὺς Ἐπισκόπους τῶν μερῶν τούτων κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, ἤτοι ἵνα τῆς μιᾶς Συνόδου τὴν κρίσιν ἀμφίβολον, ἢ ἐπισφαλῆ οὖσαν, ἑτέρα Σύνοδος ἀνακρίνῃ. δικαίως οὖν ἐζήτει ὁ Φλαυϊανὸς γράψας τῷ Ῥώμης καὶ τοῖς Δυτικοῖς Ἐπισκόποις ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βασιλέα γενικὴν ὁρίσαι Σύνοδον ἐπὶ τὸ ἀποβληθῆναι τὰ προσκόμματα τοῦ Διοσκόρου καὶ τὰ λοιπὰ εἰρημένα, ἐπειδὴ τὴν ἰσχὺν παρέχει τοῖς πλείοσι καὶ τέως τῇ Συνόδῳ, οὐσύστασιν μαρτυρεῖ μοναρχικοῦ ἀξιώματος, ἀλλὰ μάλιστα καθάπαξ κατάλυσιν. τέταρτον, ἀλλ' οἱ Λατῖνοι ἐν τούτῳ, ὅπερ λέγει ἡ ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιστολῇ, ἤτοι τό, ὅπως γὰρ μετὰ τὴν Ἔκκλητον τοῦτο ἀναγκαῖον αἰτούμεν, τῶν κατὰ τὴν Νίκαιαν Κανόνων αἱ ψῆφοι μαρτυροῦσι, λέγουσιν ὅτι ὁ Λέων διαλαμβάνει περὶ τοῦ τρίτου, τετάρτου, καὶ πέμπτου τῶν Κανόνων τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου, οὓς διὰ τὸ εἶναι τὴν ἐν Σαρδικῇ τὴν αὐτὴν τῇ ἐν Νικαίᾳ, Κανόνας τῆς ἐν Νικαίᾳ ἐκάλεσεν. Ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐνόησεν ὁ Λέων ἰδικὴν πρὸς αὐτὸν Ἔκκλητον τοῦ Φλαυϊανοῦ ὡς πρὸς μονάρχην, ὥσπερ μήτε ὁ Ἰούλιος περὶ αὐτοῦ τοιοῦτόν τι ἐνόησε καθὼς συκοφαντοῦσιν ἐκεῖνον οἱ παπισταί, ἐδείχθη ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου πέμπτου Παραγράφῳ δεκάτῳ πρώτῳ. ὅτι δὲ οὐκ ἦν ἡ ἐν Σαρδικῇ ἡ αὐτὴ τῇ ἐν Νικαίᾳ, ἐδείχθη βιβλίου τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ὀκτὼ Παραγράφῳ ὀγδόῳ. ἔτι καὶ τοῦ Ἰουλίου μνησθέντος τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου κατὰ τὸν ἄνωθεν τρόπον, οἱ παπισταὶ πολλὰ ἐρραψῴδησαν ἄτοπα, ἅπερ ἐκεῖ ἀπεδείχθη πεπλασμένα καὶ τῇ ἀληθείᾳ πολέμια, καὶ γὰρ ἐπενόησαν μυρίας εὑρεσιολογίας κατὰ τὸ ἴδιον τῶν Αἱρετικῶν, ἵνα δείξωσιν ὅτι ὁ Ἰούλιος περὶ Κανόνων τῆς ἐν Νικαίᾳ οὐ διελάμβανεν, ἀλλὰ ψεύσας αὐτοὺς ἀπέδειξεν ὁ Ἰούλιος, ῥητῶς εἰπὼν ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ, διατοῦτο οἱ ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν μεγάλῃ Συνόδῳ οὐκ ἄνευ Θεοῦ βουλήσεως συνεχώρησαν ἐν ἑτέρᾳ συνόδῳ τὰ τῆς προτέρας ἐξετάζεσθαι. καὶ εἰ τὸ ἔθος τοῦτο

παλαιὸν

παλαιὸν τυγχάνον, μνημονευθὲν δὲ καὶ γραφέν, καὶ τὰ ἑξῆς. ὅθεν καὶ νῦν κατὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν τοῦ Ἰουλίου, τοῦ μακαρίου Λέοντος ἐννοοῦντος τὴν Ἔκκλητον, οἱ παπισταὶ διὰ εὑρεσιλογιῶν βούλονται τοῦτον νοεῖν τοὺς Κανόνας τῆς ἐν Σαρδικῇ, ἡ ἀλήθεια ὅμως ἐστὶν, ὅτι ὁ Λέων τὴν Ἔκκλητον ἐννοεῖ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, ὡς ἐνόησε ταύτην δηλαδὴ καὶ ὁ Ἰούλιος. ἀλλὰ μὴν ὁ Ἰούλιος περὶ τῶν ἐν Σαρδικῇ Κανόνων οὐκ ἐποίησε λόγον, ἐπειδὴ πρὸ τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν, ἄρα οὔτε ὁ Λέων ἐνόησε Κανόνας τῆς ἐν Νικαίᾳ εἶναι τοὺς αὐτοὺς τοῖς τῆς ἐν Σαρδικῇ, καὶ τὴν Ἔκκλητον ἐνόησε καθὼς καὶ ὁ Ἰούλιος, ἤτοι ἐν ἑτέρᾳ Συνόδῳ τὰ τῆς προτέρας ἐξετάζεσθαι, ὅπερ πραγματικῶς ἐνταῦθα ἐβεβαίωσεν ὁ Λέων, Σύνοδον αἰτήσας τὸν Βασιλέα γενικὴν ὁρίσαι, καὶ οὐχ ὅτι ἵνα αὐτὸς μόνος κρίνῃ. ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦτο ὅπερ φησὶν ὁ Λέων, ὅτι αἱ ψῆφοι τῆς ἐν Νικαίᾳ ἀπὸ τῶν πανταχοῦ τοῦ κόσμου Ἐπισκόπων καθιδρύθησαν, περὶ μὲν τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου ἀληθές ἐστιν, ἦσαν γὰρ ἐν αὐτῇ ὡς ἀληθῶς ἀπὸ παντὸς τοῦ κόσμου Ἐπίσκοποι ὡς ὁ Εὐσέβιος καὶ ὁ Γελάσιος ῥητῶς μαρτυροῦσιν, ἐν δὲ τῇ ἐν Σαρδικῇ οὐκ ἦσαν οἱ Ἐπίσκοποι Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀντιοχείας, οἵ τε Ἴβηρες καὶ Ἀρμένιοι, καὶ ὅσοι καταλέγονται ὑπὸ τῶν εἰρημένων ὅτι ἦσαν ἐν τῇ ἐν Νικαίᾳ. πέμπτον, πρὸς τούτοις ῥητέον ὅτι ὁ Ἰούλιος ἐν τῇ πρὸς τοὺς Εὐσεβιανοὺς ἐπιστολῇ αὐτοῦ φέρει μάρτυρα Κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, ἵνα τῆς προτέρας Συνόδου τὴν ἀπόφασιν ἀνακρίνῃ ἑτέρα Σύνοδος, οἱ δὲ παπισταὶ λέγουσιν εἰπεῖν τὸν Ἰούλιον περὶ Κανόνος, ὃν ἐξέθετο ἐκείνη ἡ ἁγία Σύνοδος περὶ Ἐκκλήτου τοῦ Ῥώμης. εἶτα ὁ Λέων ἐνταῦθα εἰπὼν Κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, καθαρώτατα λέγει καὶ σύμφωνα τῷ Ἰουλίῳ, ὅτι ἦν ἡ Ἔκκλητος τοῦ Φλαβιανοῦ ἐπὶ τοῦ Ῥώμης καὶ τῶν Ἐπισκόπων τῆς Δύσεως ἵνα γένηται Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, καὶ ἀνακρίνῃ τὰς παρατροπὰς τοῦ Διοσκόρου. οἱ δὲ παπισταὶ διϊσχυρίζονται, ὅτι ὁ Λέων εἰπὼν Κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ, ἐννοεῖ τοὺς ἐν Σαρδικῇ εἰρημένους τρεῖς Κανόνας, ἐπειδὴ ἡ αὐτή ἐστι τῇ ἐν Νικαίᾳ ἡ ἐν Σαρδικῇ, ὅθεν καὶ ἡ Ἔκκλητος ἀποβλέπει εἰς μόνον τὸν Ῥώμης. ταῦτα οἱ παπισταὶ, ἅπερ εἰ καὶ πασίδηλος ἐστὶν ἐθελοκακουργία, ὅμως ῥητέον, εἰ ὁ Ἰούλιος εἰπὼν Κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, ἐννοεῖ τοὺς Κανόνας τῆς ἐν Σαρδικῇ περὶ Ἐκκλήτου τοῦ Ῥώμης, πῶς οἱ παπισταὶ οὐ λέγουσιν ὅτι ὁ Λέων εἰπὼν Κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ, ἐννοεῖ Κανόνα τινὰ τῆς αὐτῆς, ἤτοι τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, καὶ οὕτω κἀνταῦθα εἰπεῖν ἅπερ λέγουσι περὶ τοῦ Κανόνος τοῦ Ἰουλίου, καὶ προσενεγκεῖν καὶ μάρτυρας Ἀθανάσιον, Φίληκα, Μάρκον, Λιβέριον καὶ ἄλλους, ὡς εἴπομεν ἐν τῷ πέμπτῳ κεφαλαίῳ τοῦ δευτέρου βιβλίου, ἀλλὰ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῆς ἐν Νικαίᾳ εἶπε περὶ τῶν Κανόνων τῆς ἐν Σαρδικῇ; καὶ διατί ἐὰν λέγωσιν ἀλήθειαν ἐν οἷς ἐξηγοῦνται τὸν Κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ, οὐκ ἐμνήσθη ὁ Ἰούλιος, οὐ λέγουσι καὶ ἤδη τὸ αὐτὸ ἐκεῖνο, ὅτι δηλαδὴ ὁ ἐν Νικαίᾳ Κανὼν, οὗ μέμνηται ὁ Λέων, ἐστὶ Κανὼν τῆς ἐν Νικαίᾳ, ὅπερ ἐστὶν ἰσχυρότερον καὶ μάλιστα ἀναντίρρητον, καὶ οὕτω δυνήσονται ἀποδεῖξαι ὅτι ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Λέοντος περὶ Ἐκκλήτου μόνου τοῦ Ῥώμης, ὃν βεβαιοῖ ἐκείνῳ ἡ ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος, ἀλλὰ προσφέρουσι Κανόνας τῆς ἐν Σαρδικῇ; ἀλλ' οὐκ ἔχουσιν εἰπεῖν, ἐπειδὴ τοιοῦτον οὔτε εἶπεν, οὔτε ἐφρόνησεν ἡ ἐν Νικαίᾳ, οὔτε τοιοῦτον εἶπεν, ἢ ἐφρόνησεν ὁ Ἰούλιος, ὥστε μήτε ὁ Λέων. οἱ δὲ παπισταὶ τὸ ὄνειδος τοῦ Χριστιανικοῦ ὀνόματος, βουλόμενοι συστῆσαι τὴν διαβολικὴν λῆψιν, συκοφαντοῦσι τοὺς ἁγίους, καὶ παρεξηγοῦνται τοὺς λόγους τῶν ἁγίων, ὅθεν καταψεύδονται ἐπ' ὄψεσι πάσης τῆς Οἰκουμένης κατὰ τὸ ἴδιον τῶν καινοτόμων. εἰ δὲ καὶ Ζώσιμος, Βονιφάτιος, καὶ Κελεστῖνος ἐπιλαθόμενοι ὧν εἶπεν ὁ Ἰούλιος, ἐζήτησαν ἐν τῇ ἐν Καρθαγένῃ Συνόδῳ βεβαιῶσαι τινὰς Κανόνας τῆς ἐν Σαρδικῇ ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐν Νικαίᾳ, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν παρὰ τῆς Συνόδου καὶ παρὰ τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω κεφαλαίῳ δεκάτῳ τετάρτῳ. ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Ζωναρᾶς ὁ καλὸς μὲν ὢν ἱστορικὸς, κάλλιστος δὲ τῶν Κανόνων ἑρμηνευτὴς, λέγει, ἐξηγούμενος τὸν πέμπτον Κανόνα τῆς ἐν Σαρδικῇ, ταῦτα, ἐκ τούτου τοῦ Κανόνος οἱ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Ἀρχιερεῖς αὐχοῦσιν ἐνδίδοσθαι αὐτοῖς τὰς Ἐκκλήτους πάσας τῶν Ἐπισκόπων πρὸς αὐτοὺς ἀναφέρεσθαι, τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ τοῦτον εἶναι τὸν Κανόνα ψευδῶς λέγοντες, τὸ γὰρ ἐν τῇ κατὰ Καρθαγένην ἀθροισθείσῃ Συνόδῳ προτεθὲν, ἠλέγχθη μὴ ἀληθεύειν, ὡς ἡ πρὸ τῶν Κανόνων τῆς Συνόδου αὐτῆς γραφὴ παριστᾷ. οὔτε οὖν τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου ἐστὶν ὁ Κανὼν, οὔτε πάσας τὰς Ἐκκλήτους τῶν Ἐπισκόπων ἀνατίθησιν αὐτῷ, ἀλλὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ. ὑπέκειντο δὲ τότε τῇ Ῥωμαίων Ἐκκλησίᾳ αἱ Δυτικαὶ πᾶσαι σχεδὸν Ἐκκλησίαι, αἱ Μακεδονικαὶ δηλαδὴ, αἱ Θετταλικαὶ, αἱ τοῦ Ἰλλυρικοῦ, αἱ τῆς Ἑλλάδος, αἱ τῆς τοῦ Πέλοπος καὶ αἱ τῆς λεγομένης Ἠπείρου, αἵτινες ὕστερον τῷ Κωνσταντινουπόλεως ὑπετέθησαν, ὡς ἐκείνῳ λοιπὸν καὶ τὰς Ἐκκλήτους αὐτῶν ἀνήκειν. ἕκτον, ἰδέτω πᾶς ὁ κόσμος τὴν ἀναίδειαν τῶν παπιστῶν, ὅτι καὶ τὸν τέταρτον Κανόνα τῆς ἐν Σαρδικῇ ἐνόθευσαν, ἄλλως γὰρ γράφεται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου καὶ ἐν τοῖς ἐξηγηταῖς αὐτῆς, καὶ ἄλλως παρενέθηκαν αὐτὸν οἱ παπισταὶ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ, κειμένῃ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρώτου μέρους τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, τῶν τυπωθέντων ἐν Ῥώμῃ ἐν ἔτει τῷ σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑξακοσιοστῷ εἰκοστῷ ὀγδόῳ. ἕβδομον, παλιλλογητέον, ὅτι εἰ ἦν ὁ λόγος τοῦ Λέοντος, μνησθέντος Ἐκκλήτου καὶ Κανόνων τῆς ἐν Νικαίᾳ, περὶ τῶν Κανόνων τῆς ἐν Σαρδικῇ, ἔχρην

αὐτὸν

αὐτὸν εἰπεῖν, ἐμοὶ ἀφωσίωται ἡ Ἔκκλητος μόνῳ, ἐγὼ κριτὴς τῶν Ἐπισκόπων, ἐγὼ ἀνακρίνω, ἐγὼ ἀνακρίνω τὰ κατὰ τὸν Διόσκορον, ἐγὼ ὁ Ἄρχων καὶ ἀνακρίνων ἐν τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' οὐκ ἐπετρέπετο τοιοῦτόν τι, ἦν γὰρ ἅγιος καὶ σοφὸς, ὅθεν καὶ τοῦ ψεύδους ἐχθρός. εἰ δὲ καὶ ἠθέλησε κρῖναι ἐν ἀλλοτρίᾳ Ἐπαρχίᾳ, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ῥητέον δύο τινὰ, ὅτι ἐν ἀνάγκης καιρῷ ἔχρῃν αὐτῷ ἀναγκαίως ποιῆσαι τοῦτο, καθὼς καὶ ἄλλοι ἄλλων θρόνων Ἐπίσκοποι πεποιήκασιν, ὡς εἴρηται καὶ ῥηθήσεται. καὶ ὅτι οὐκ ἐνήργει μοναρχικῶς, οὔτε δι' ὅλου ἐγίνωσκε τοῦτο τὸ κομπηϊκὸν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀξίωμα, καὶ δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων, καὶ ἐξ ἐκείνου ὅπερ γράφων τῷ Φλαβιανῷ ἔλεγεν, ἡμῖν γὰρ καταθύμιον καὶ παραφυλακτέον τοῦ Θεοῦ ἐμπνέοντος, ἵνα μὴ αἱ διατυπώσεις τῶν προσκυνητῶν πατέρων αἱ θεόθεν τὴν ἰσχὺν ἔχουσαι, καὶ εἰς τὴν τελειότητα τῆς πίστεως ἀνήκουσαι φαύλῃ τινὸς ἑρμηνείᾳ μολυνθῶσι, καὶ ἴδε ἀνωτέρω Παράγραφον ἕκτον. ὄγδοον, καὶ ἐν τούτῳ ὅπερ λέγει ὁ Λέων ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τὸ, ὥστε καὶ ταῦτα ἀναγκαῖον παραφυλάξαι, ὅσα ὁ ἐν Νικαίᾳ Κανὼν παρακελεύεται, ὅσα τε ὁ ὅρος ὁ ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης τῶν Ἐπισκόπων κατὰ τὸ ἔθος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἡμετέρων πατέρων, ἐλευθέραν τὴν πίστιν φυλαχθῆναι, δι' ἧς ἡ ὑμετέρα γαληνότης σώζεται, παρενέθηκαν οἱ παπισταὶ ὅτι ἐννοεῖται περὶ τῶν τριῶν Κανόνων τῆς ἐν Σαρδικῇ, πλὴν πασίδηλόν ἐστιν ἡ παρένθεσις αὕτη ψεῦδος, ἀντίκειται γὰρ τῷ εἰρημένῳ ἀνωτέρω ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, ἤτοι τῷ, πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι τῶν ἡμετέρων μερῶν, καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς τὴν ὑμετέραν ἡμερότητα μετὰ δακρύων ἱκετεύουσι κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ λιβέλλου Φλαβιανοῦ τοῦ Ἐπισκόπου, ὥστε κελεῦσαι ἰδικὴν Σύνοδον ἐντὸς τῆς Ἰταλίας ἐπιτελεσθῆναι, ὅπως πᾶσα ἐναντιότης ἐκβληθείη ἢ καταπραϋνθείη, καὶ μηδὲν ἢ παρέλκον ἢ ἀμφίβολον ἐν τῇ πίστει. γίνεται γὰρ δῆλον ἐκ τούτων, πρῶτον, ὅτι ὁ λίβελλος τοῦ Φλαβιανοῦ οὐκ ἦν πρὸς τὸν Ῥώμης ὡς πρὸς μονάρχην, ἀλλ' εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν Ἐπισκόπους, ὅπερ δηλοῖ ἀδελφικὴν σύμπνοιαν καὶ ὁμοφωνίαν, καὶ ἵνα πάσχῃ τὰ μέλη τοῖς μέλεσι κατὰ τὸν Ἀπόστολον, καὶ ὡς ἔγραφε τοῖς ἁπανταχοῦ ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος, καὶ ὁ Βασίλειος ἐν τῇ βουλῇ Τυάνων. δεύτερον, ὅτι ὁ λίβελλος ἀπῄτει παρὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ Ἐπισκόπων οὐ κρίσιν, ἀλλ' αἴτησιν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα, ἵνα ἐπιτελεσθῇ γενικὴ Σύνοδος πρὸς διόρθωσιν τῶν τυραννικῶς γεγενημένων παρὰ τοῦ Διοσκόρου. καὶ λοιπὸν τὸ ἀναγκαῖον παραφυλάξαι ὅσα ὁ ἐν Νικαίᾳ Κανὼν παρακελεύεται, καὶ τὸ (ἀναγκαῖον παραφυλάξαι) ὅσα βούλεται ὁ ὅρος ὁ ἀπὸ τῶν Ἐπισκόπων πάσης τῆς Οἰκουμένης, συμπέρασμά ἐστι τοῦ, ὥστε κελεῦσαι ἰδικὴν Σύνοδον ἐντὸς τῆς Ἰταλίας ἐπιτελεσθῆναι, συνερχομένων καὶ Ἐπισκόπων ἀπὸ πασῶν τῶν Ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν, καὶ τοῦ, ὅπως πᾶσα ἐναντιότης ἐκβληθείη ἢ καταπραϋνθείη, καὶ μηδὲν ἢ παρέλκον ἢ ἀμφίβολον ἐν τῇ πίστει· τοῦ μὲν, ὅτι ὁ ἐν Νικαίᾳ Κανὼν παρακελεύεται ἐν ἑτέρᾳ Συνόδῳ θεωρεῖσθαι τὰ τῆς ἑτέρας, ὃν τρόπον εἴρηται ἀνωτέρω πολλάκις. τοῦ δὲ, ὅτι ὁ ὅρος τῆς πίστεως τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου καὶ ἡ παραδοθεῖσα τάξις καὶ συνήθεια τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ὀρθοδόξων Αὐτοκρατόρων κανονικῶς καὶ ἡσύχως καὶ μὴ βιαίως καὶ τυραννικῶς ἀπαιτεῖ γίνεσθαι τὰς πράξεις καὶ ἐνεργείας ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, ὥστε διὰ πάντων τούτων ἐλευθέραν ἐν πᾶσι φυλάττεσθαι τὴν ὀρθόδοξον πίστιν πάσης Αἱρέσεως, κακοτροπίας τε καὶ ἀνωμαλίας. οὕτω καὶ γὰρ, αἱ μὲν βλάπτουσαι τὴν Ἔκκλητον ἀμφιβολίαι, καὶ τέως αἱ Αἱρέσεις ἀποβάλλονται, καὶ οὕτως οἱ ἀδίκως καὶ ὑπὲρ τῆς πίστεως καθαιρεθέντες καὶ ἐξορισθέντες Ἐπίσκοποι τὰς ἰδίας Ἐκκλησίας ἀπολαμβάνουσι, καὶ οἱ Αἱρετικοὶ λαμβάνουσι τὴν πρέπουσαν αὐτοῖς παιδείαν καὶ ἀποβολὴν, καὶ προξενεῖται ἡ εἰρήνη ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις, ἧς ἕνεκα καὶ ἡ παροῦσα Σύνοδος ἀθροίζεται. ἢ οὕτως, ἵνα ἰσχύῃ ἡ ἀπόφασις τοῦ μείζονος κριτηρίου τῶν ἀπὸ πάσης τῆς Οἰκουμένης συνελευσομένων Ἐπισκόπων, ὥστε κατὰ τὸ ἔθος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν πρόπαλαι Βασιλέων φυλαχθῆναι τὴν πίστιν ἐλευθέραν, καὶ οὐ βεβιασμένην, ὡς ἐγένετο ἐπὶ Διοσκόρου, ὃς ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἐν Ἐφέσῳ Συνόδῳ, ἐν ᾗ εἶχε τὴν αὐθεντίαν, εἰπὼν ὅτι πιστεύει ὡς ἡ ἐν Νικαίᾳ καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ περὶ τοῦ Χριστοῦ, πρὸς τοῖς ἄλλοις αὐτοῦ κακοῖς προσέθηκεν ἐκείναις ἐναντίαν πίστιν· ἐπειπὼν, μὴ εἶναι ἐπὶ Χριστοῦ δύο φύσεις, ἀλλὰ μίαν, ἐν ᾗ ἐκθέσει ἐβίασε πολυτρόπως τοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ Συνόδῳ πατέρας, καὶ συνῄνεσαν. ὅταν δὲ ὁ ὅρος οὗτος τῆς Ἐκκλησίας, οὕτω γενομένων τῶν πραγμάτων ἐν ταῖς Συνόδοις φυλάττηται, λύονται αἱ ἀμφιβολίαι, ἀποβάλλονται αἱ Αἱρέσεις, δικαιοῦνται οἱ ἠδικημένοι τῆς πίστεως ἕνεκεν, καὶ ἀπολαμβάνει ἡ Ἐκκλησία τὴν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν τῆς πίστεως, ἧς ἕνεκα καὶ αἱ Σύνοδοι συγκροτοῦνται. ταῦτα οὖν βούλεται εἰπεῖν ὁ Λέων διὰ τῶν ἀνωτέρω ῥημάτων, καὶ οὐχ ὡς οἱ παπισταὶ παρενέθηκαν, ὅτι δῆθεν ἐνόει περὶ τῶν ἐν Σαρδικῇ Κανόνων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ιϛ'.

Περὶ τῶν περιεχομένων ἐν ταῖς πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Θεοδόσιον ἐπιστολαῖς Οὐαλεντιανοῦ Βασιλέως Δύσεως, καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ, διὰ μετ' οἰμωγῶν δεήσεως τοῦ Ῥώμης Λέοντος σταλείσαις, τοῦ τὸν Θεοδόσιον ἐνδοῦναι Οἰκουμενικὴν ἐν Ῥώμῃ Σύνοδον γενέσθαι κατὰ τῶν λῃστρικῶς

στρικῶς πραχθέντων ὑπὸ Διοσκόρου, ἐν οἷς δείκνυται διὰ διασαφήσεως ἐξοχῶς, μὴ εἶναι τὸν Πάπαν Ῥώμης ἐπὶ τῶν Βασιλέων, οὔτε μονάρχην ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ.

Οὐ μόνον ἡ ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος καὶ ὁ Λέων ἰδίως ἔγραψαν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Θεοδόσιον τὰ ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥώμης Οὐαλεντιανὸς, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Πλακιδία, καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Εὐδοξία, ὧν ἐν ταῖς τρισὶν ἐπιστολαῖς κοινῶς φέρεται ταῦτα, ὅτι ἀπῆλθον καὶ οἱ τρεῖς Βασιλεῖς εἰς τὴν Ῥώμην ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Πέτρου ἑορτάσαι. δεύτερον, ὅτι ἐρχομένων ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου Πέτρου τῶν Βασιλέων, ὁ Πάπας Λέων συμπαρὼν, ἐπισχὼν ὀλίγον ἀπὸ τῆς εὐχῆς, ἐπωδύρετο πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς καθολικῆς πίστεως, ἣν δὲ περιεστοιχισμένος πλήθει Ἐπισκόπων, οὕστινας ἀπὸ ἀναριθμήτων πόλεων ἐν τῇ Ἰταλίᾳ συνήγαγον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἰδίου τόπου καὶ τῆς ἀξίας, ὃς (Λέων) καὶ τοῖς ῥήμασι συνάπτων δάκρυα, εἰς κοινωνίαν τῶν ἰδίων θρήνων καὶ τὰς οἰμωγὰς τῶν Βασιλέων ἐξεκαλεῖτο, ἤτοι περὶ τῶν πραχθέντων ὑπὸ τοῦ Διοσκόρου βιαίων, ὃς πρὸς τοῖς ἄλλοις αὐτοῦ κακοῖς καὶ τῷ φόβῳ κατέπληττε τὸν Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανὸν διὰ τὸ λίβελλον ἀποστεῖλαι πρὸς τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, καὶ πρὸς πάντας τοὺς Ἐπισκόπους τῶν μερῶν τούτων διὰ τῶν ἀποσταλέντων ἐν τῇ Συνόδῳ παρὰ τοῦ Ῥώμης Λεγάτων, οἵτινες κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου ἠθέλησαν συνιστᾶν. ταῦτα τὰ οὐσιώδη τῶν τριῶν ἐπιστολῶν. τρίτον, ἰδίως ὁ Οὐαλεντιανὸς γράφει τῷ Θεοδοσίῳ, ἵνα ὁ μακαριώτατος Ἐπίσκοπος τῆς Ῥωμαίων πόλεως, ᾧ τὴν ἱερωσύνην κατὰ πάντων ἡ ἀρχαιότης παρέσχε, χώραν καὶ εὐπορίαν ἔχειν, περί τε πίστεως καὶ ἱερέων κρίνειν, τούτου γὰρ χάριν κατὰ τὸ ἔθος τῶν Συνόδων καὶ ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπος αὐτὸν ἐπεκαλέσατο διὰ λιβέλλου, ἕνεκα τῆς ἀνακυψάσης φιλονεικίας περὶ τῆς πίστεως. τοῦτο νῦν αἰτοῦντι καὶ ἐνδεχομένῳ τὴν κοινὴν σωτηρίαν ἡμῶν, ἐπινεῦσαι σοι ἠχυνόμην τὸ πρὸς τὴν σὴν ἡμερότητα τὴν ἐμὴν αἴτησιν οἰκειῶσαι, ἵνα ὁ προλεχθεὶς Ἱερεὺς, συναχθέντων ἐκ πάσης τῆς Οἰκουμένης καὶ τῶν λοιπῶν Ἱερέων ἐντὸς τῆς Ἰταλίας, παντὸς προσκόμματος ἀποκινηθέντος, ἐξ ὑπαρχῆς τὴν στρεφομένην αἰτίαν πεφροντισμένῃ δοκιμασίᾳ διαγνοὺς, ἐξοίσῃ τὴν ἀπόφασιν, ἣν ἡ πίστις καὶ ὁ τῆς ἀληθοῦς θεότητος λόγος ἀπαιτεῖ. τέταρτον, ἡ Πλακιδία γράφει πρὸς τὸν αὐτὸν, ἵν' ἐκ τοῦ τύπου καὶ τοῦ ὅρου τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὃν καὶ ἡμεῖς ὁμοίως ὡς προηγούμενον προσκυνοῦμεν ἐν τῇ στάσει τῆς Ἱερωσύνης, ἀβλαβοῦς μένοντος ἐν πᾶσι Φλαβιανοῦ, ἐν τῇ Συνόδῳ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου ἡ δίκη παραπεμφθείη, ἐν ᾧ πρῶτος ἐκεῖνος ὁ τὰς Οὐρανῶν Κλεῖς ἀξιωθεὶς ἀποδέξασθαι, τὴν Ἐπισκοπὴν τῆς Ἀρχιερωσύνης ἐκόσμησε. πέμπτον, ἡ Εὐδοξία γράφει, προσαγορεύουσα τοίνυν δίκαια αἰτῶ, ὥστε τούτοις τοῖς πράγμασι (τοῖς παρὰ Διοσκόρου γεγενημένοις) ἡ ὑμετέρα γαληνότης ἐπιτρέψῃ παραχεθῆναι, καὶ τὰ κακῶς πεπραγμένα διορθωθῆναι παρακελεύσῃ, ἄχρις οὗ τῶν ἤδη τετυπωμένων ἀνακληθέντων ἐξ ὁλοκλήρου πίστεως, καὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν θρησκείας, ἡ κινουμένη αἰτία, ἐντὸς τῆς Ἰταλίας συναχθείσης τῆς Συνόδου, δοκιμασθείη. Ἐν οἷς σημείωσαι πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι εἰ ὁ Πάπας μετὰ πλήθους Ἐπισκόπων τῶν ἀπὸ τῆς οἰκείας ἐνορίας συνηγμένων ἐδέετο τῶν Βασιλέων, καὶ μάλιστα τοῖς δάκρυσι συνάπτων δάκρυα τοσοῦτον, ὥστε καὶ παρεκίνει ταῖς οἰμωγαῖς τοὺς Βασιλέας πρὸς θρῆνον, πῶς οὐ κατάδηλον ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπὶ τῶν Βασιλέων ὁ Πάπας; δεύτερον, ὅτι ποῦ τότε ἡ νῦν ὀφρὺς τοῦ Πάπα, τοῦ παρανόμως περιποιουμένου ἑαυτῷ Βασιλείαν; ποῦ τῶν Παπῶν τὰ περὶ Βασιλείας ῥήματα; ὡς εὑροῦμεν βιβλίου δεκάτου μέρους πρώτου κεφαλαίῳ ἐνάτῳ, ποῦ τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου τοῦ ἑβδόμου ἡ νομοθεσία κατὰ τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν Βασιλέων; καὶ ἴδε κατωτέρω ἐν πολλοῖς ποῦ τὰ τοιαῦτα ῥήματα; ἰδοὺ γὰρ ὁ Πάπας μέγας Λέων ὡς ἐκκλησιαστικὸς Ἄρχων τῆς Ῥώμης καὶ τῶν τῆς Δύσεως Ἐπισκόπων καθικετεύει. Πρὸς δὲ τὸ τρίτον, ῥητέον πρῶτον, ὅτι τὸ, ἔδωκε τὴν ἱερωσύνην ἡ ἀρχαιότης κατὰ πάντων, ταὐτόν ἐστι τῷ ἵνα ἔχῃ ὁ Κωνσταντινουπόλεως τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς μετὰ τὸν Ῥώμης. διὰ γὰρ τούτων τῶν ῥημάτων ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν τῷ τρίτῳ αὐτῆς Κανόνι εἰποῦσα τὸν Κωνσταντινουπόλεως δεύτερον, ὥρισεν εἶναι τὸν Ῥώμης πρῶτον. εἰπὼν δὲ ὁ Οὐαλεντιανὸς τὴν ἀρχαιότητα δεδωκέναι τὸ τοιοῦτον πρωτεῖον τῷ Ῥώμης, ἐννοεῖ ἀρχαιότητα τὸ πολυχρόνιον, καὶ ἴδε ἀνωτέρω κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον εἰκοστὸν πρῶτον. δεύτερον, ὅτι οὐ λέγει ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ἢ τοῦ Πέτρου, οὐ προβάλλει τὰ Εὐαγγελικὰ ῥήματα, ἅτινα οἱ ἀποστάται Πάπαι προβάλλουσι καὶ παρεξηγοῦνται, ἵνα δείξωσιν ὅτι ἐστὶν αὐτοκρατορικὸν καὶ ἀναμάρτητον ἀξίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ ἦν, ἐκεῖνο καὶ εἶπον, ἤτοι τὴν ἀρχαιότητα ἀπὸ τοῦ τρίτου Κανόνος τῆς δευτέρας Συνόδου ὡς εἴρηται. ὅθεν ὁ Βασιλεὺς ἵνα μήτις νομίσῃ διὰ τοῦ, ᾧ τὴν ἱερωσύνην κατὰ πάντων, ὅτι μοναρχίαν τοῦ Πάπα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μαρτυρεῖ, ἐπήγαγε, χώραν καὶ εὐπορίαν ἔχειν, περί τε πίστεως καὶ ἱερέων κρίνειν, ὅπερ ἐστὶν ἵνα ὁ αὐτοκράτωρ δῷ τῷ Πάπᾳ τόπον συνοδικῆς ἀθροίσεως καὶ ἐξουσίαν τοῦ κρίνειν, οὐ μόνως καὶ αὐτοκρατορικῶς, ἀλλὰ μετὰ τῶν πολλῶν, ἤτοι συνοδικῶς καὶ ἀδελφικῶς. ὅθεν ἐπιφέρει, ἵνα ὁ προλεχθεὶς Ἱερεὺς, συναχθέντων ἐκ πάσης τῆς Οἰκουμένης καὶ τῶν λοιπῶν ἱερέων, πεφροντισμένῃ διανοίᾳ, ἤτοι οὐχὶ ἐμπνεύσει μόνῃ διὰ τὰ κυριακὰ πρὸς τὸν Πέτρον ῥήματα, ἀλλὰ συνοδικῇ σκέψει ἐξοίσῃ τὴν ἀπό-

ἀπό-

ἀπόφασιν, ἀλλ' οὐ μόνος, ἀλλὰ μετὰ τῆς Συνόδου, τοσοῦτον δὲ μόνον περιέσται αὐτῷ, ὅσον περιῆν καὶ τῷ Κυρίλλῳ ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ, οὐκ ἀπὸ τοῦ Πάπα, ἀλλὰ διὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ ἴδε ἀνωτέρω κεφάλαιον δέκατον πέμπτον, καὶ τῷ Διοσκόρῳ ἐν τῇ κατ' αὐτὸν Συνόδῳ. ὅθεν ὀδυνώμενος ὁ Λέων ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐπιστολῇ, ἔλεγε πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Θεοδόσιον, τοιαύτη γὰρ ἡ παρ' αὐτοῦ ἐξενεχθεῖσα ἀπόφασις, ὡς πᾶσαν δι' αὐτῆς τὴν Ἐκκλησίαν καταβλάπτεσθαι, τὴν ἐπὶ Διοσκόρου συνοδικὴν ἀπόφασιν, τοῦ Διοσκόρου μόνον ἀπόφασιν εἰπών, διὰ τὸ τὸν Διόσκορον ἔχειν τὴν αὐθεντίαν τῆς Συνόδου ἀπὸ τοῦ Βασιλέως, καθ' ἣν ἔδωκεν ὁ Βασιλεὺς Μαρκιανὸς καὶ τῷ Πάπᾳ τὴν αὐθεντίαν ὡς ἐροῦμεν, ἥντινα ἐν ταῖς Συνόδοις κρίσιν καὶ ἀπόφασιν, ὁ ἔχων τὴν αὐθεντίαν, ὅταν βουληθῇ μόνος ἐξοῖσαι, παράνομός ἐστιν. ὅθεν ἡ ἐν Ῥώμῃ προσεχῶς εἰρημένη Σύνοδος γράφουσα πρὸς τὸν Θεοδόσιον περὶ Διοσκόρου, ἔλεγε, καὶ ἐπεθυμοῦμεν ἐν τῇ Συνόδῳ συνελθεῖν πλείους Ἐπισκόπους, οἳ δηλαδὴ τῇ χρησίμῳ καὶ συγγενεῖ προνοίᾳ ἐν τῷ κριτηρίῳ συμβάλλεσθαι ἠδυνήθησαν, εἰ ἐκεῖνος τόπον Ἄρχοντος ἐξεδίκησεν, ἐπισκοπικὴν ἐπιείκειαν φυλάξαι ἠνέσχετο, ἵνα ὡς τὸ ἔθος ἔχει, πασῶν ἐλευθέρως προενεχθεισῶν τῶν ἀποφάσεων, ἐκεῖνο ἡσύχῳ καὶ δικαίᾳ ὁρισθῇ διαγνώσει, ὅπερ καὶ τῇ πίστει συνέτρεχε καὶ τοῖς πλανωμένοις συνεβάλλετο. ἐκ τῶν ῥημάτων οὖν τούτων τῆς ἐν Ῥώμῃ Συνόδου γίνεται καταφανές, ὅτι ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ διὰ τῶν ἀποφάσεων πάντων τῶν πατέρων ἡσύχῳ καὶ δικαίᾳ διαγνώσει γίνεται ἡ ἀπόφασις περὶ πίστεως, καὶ τῶν λοιπῶν θεωρουμένων ἐν αὐτῇ. λέγεται ποτὲ ὅμως συνεκδοχικῶς ἡ κοινὴ τῆς Συνόδου ἀπόφασις, ἀπόφασις τοῦ ἐν αὐτῇ ἐξάρχοντος, ὡς λέγεται ἡ ἀπόφασις τῆς πρώτης ἐν Ἐφέσῳ Συνόδου ἀπόφασις τοῦ ἁγίου Κυρίλλου. ὅθεν ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Κλῆρος δεόμενος τοῦ Βασιλέως ὑπὲρ τοῦ Κυρίλλου, λέγει, εἰ γὰρ ὁ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου καθηγητής, ᾧ σύμψηφοι πάντες δι' ὧν κατέθεντο γεγόνασι, καὶ τέως εἰπεῖν, ἴδε τὰ περὶ τοῦ τύπου τοῦ Κελεστίνου ἀνωτέρω κεφαλαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ. Πρὸς δὲ τὸ τέταρτον, ῥητέον ὅτι τύπος καὶ ὅρος τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου ἐστὶν ἐκεῖνο, ὑπὲρ οὗ ἐδέετο ἐξ ἀρχῆς ὁ Λέων, ἵνα δηλαδὴ τὰ ὁρισθέντα ὑπὸ τοῦ Διοσκόρου μένωσιν ἄπρακτα, ὡς ἦν καὶ πρὸ τῆς δίκης, ἤτοι πρὶν τῆς λῃστρικῆς Συνόδου, σύνοδον δὲ γενικὴν συναθροισθῆναι πρὸς διόρθωσιν τῶν παρατετραμμένων, παραπεμφθείη δὲ ἡ δίκη ἐν τῇ Συνόδῳ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ λέγει ἐν τῷ Ῥώμης ὡς μονάρχῃ, ἀλλ' ἐν τῇ Συνόδῳ τοῦ Ῥώμης, ὅπερ τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἀντίκειται, ἐπὶ γὰρ τῷ ὀνόματι τῆς ἐν Ῥώμῃ Συνόδου ἐνταῦθα ἐννοοῦνται καὶ οἱ Ἐπίσκοποι πάσης τῆς Οἰκουμένης, ὡς ἔγραφεν ὁ Λέων πρὸς τὸν Βασιλέα λέγων, δέομαι τοιγαροῦν ἵνα πάντα μένωσιν ἀπραγῆ, καθὼς καὶ πρὸ τῆς δίκης ἐτύγχανε, περιμένωσι δὲ τὸ μεῖζον τῆς Συνόδου κριτήριον, ἐν ᾧ ὁ πᾶς ἀριθμὸς τῶν Ἐπισκόπων ἐκ πάσης τῆς οἰκουμένης συνάγεται. πρὸς δὲ τὸ πέμπτον, ῥητέον ὅτι ὁ Πέτρος τὰς Κλεῖς ἐδέξατο, ἀλλ' οὐ μόνος, καὶ πρῶτος τὴν Ἐπισκοπὴν τῆς ἐν Ῥώμῃ Ἀρχιερωσύνης ἐκόσμησεν, ἀλλ' οὐ μόνην, πρὸ γὰρ τῆς Ῥώμης ἐκόσμησε τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ πρὸ τοῦ κοσμῆσαι τὴν Ἱερωσύνην ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ καὶ Ῥώμῃ, ἐκόσμησε καὶ αὐτὸς ὁ Πέτρος καὶ πάντες οἱ Ἀπόστολοι τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις Ἱερωσύνην, ἀλλὰ περὶ τούτων μεταταῦτα ἐν ἰδίοις τόποις ῥηθήσεται. Πρὸς δὲ τὸ τῆς Πλακιδίας πρὸς τὸν Θεοδόσιον γραφόμενον, ἤτοι τό, ὅτι πρέπει ἡμᾶς ταύτῃ τῇ μεγίστῃ πόλει, ἥτις δέσποινα ὑπάρχει πασῶν τῶν γαιῶν, ἐν πᾶσι τὸ σέβας διαφυλάξαι. ῥητέον ὅτι διὰ τὸ εἶναι τὴν Ῥώμην δέσποιναν τῶν γαιῶν, ἐδόθη τῷ Ῥώμης τὸ πρωτεῖον τῆς τάξεως παρὰ τῶν πατέρων, οὐ μὴν καὶ πρωτεῖον ἐξουσίας, ὥστε ἄρχειν αὐτὸν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅτι τὸ τοιοῦτον ἀξίωμα ἐστὶν ἀντιχριστιανικὸν καὶ ὑπὸ τοῦ Νεστορίου νενομισμένον, διὸ οὐκ ἔχει τόπον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ. Πρὸς δὲ τὸ ἕκτον, ῥητέον πρῶτον, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Βασιλεὺς ἐπιτρέπει καὶ κελεύει τὰ κακῶς παρὰ τῆς ἐν Ἐφέσῳ Συνόδου γεγενημένα διορθωθῆναι, δῆλον ἐστὶν ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐπιτρέπων καὶ προστάττων, ἀσυγκρίτως ἐστὶ μείζων τοῦ δεομένου καὶ ἱκετεύοντος Πάπα. καὶ πῶς τοῦ γεννάδα Ἀλεξάνδρου ἑβδόμου τό, ὅταν μὴ πείθωνται οἱ Βασιλεῖς τῷ Πάπᾳ, εἰσὶν εἰδωλολάτραι; δεύτερον, ὅτι ἰδοὺ ἡ καθαρὰ ἀλήθεια, καὶ γὰρ ἡ Εὐδοξία ἑρμηνεύει τοὺς λόγους τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς, εἰποῦσα, ἵνα ἡ κινουμένη αἰτία, ἐντὸς τῆς Ἰταλίας συναχθείσης τῆς Συνόδου, δοκιμασθείη, ἤτοι ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ οὐκ ἀπὸ μόνου τοῦ Πάπα καὶ τῆς Συνόδου αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΖʹ.

Ὅτι ἐκ τῆς ἀποκρίσεως τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοδοσίου πρὸς τοὺς τρεῖς Βασιλεῖς, εἰς οὐδὲν ἐλογίσθησαν αἱ πρὸς αὐτὸν μεσιτεῖαι αὐτῶν, καὶ καθεξῆς ὅσα ἀνωτέρω εἴρηται περὶ ἀθροίσεως ἐν Ῥώμῃ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐξ ὧν πάντων δείκνυται μὴ ἔχειν τὸν Ῥώμης Ἔκκλητον ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, οὐδὲ μοναρχίαν, ἀλλ' εἶναι μόνον μερικῆς Ἐκκλησίας Ἐπίσκοπον, καὶ ὑπὸ τοὺς Βασιλεῖς.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Θεοδόσιος ἀντιγράψας περὶ τούτων πρὸς τοὺς τρεῖς Βασιλεῖς, εἶπεν, ὅτι καλῶς ὡρίσθη τὰ ἐν Ἐφέσῳ, καὶ οὐ χρεία ἑτέρας Συνόδου. καὶ λοιπὸν σημείωσαι ὅτι πᾶσαι αἱ δεήσεις καὶ οἱ

θρῆνοι

θρῆνοι καὶ αἱ οἰμωγαὶ καὶ οἱ τύποι καὶ οἱ λόγοι τοῦ Λέοντος καὶ ἡ ἐπιστολὴ τῆς Συνόδου αὐτοῦ, καὶ τοῦ Φλαβιανοῦ οἱ λίβελλοι περὶ Ἐκκλήτου, καὶ τῶν Βασιλέων τῆς Ῥώμης αἱ μεσιτεῖαι εἰς οὐδὲν ἐλογίσθησαν, ὥστε καὶ ἐκ τούτων πασῶν τῶν ἐπιστολῶν ἐδείχθη ὅτι ὁ Πάπας οὐκ ἔχει ἰδίαν Ἔκκλητον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὐδὲ ἐστὶ μονάρχης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ μόνον φύλαξ ἐστὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ἤτοι Ἐπίσκοπος μόνης τῆς ἐν Ῥώμῃ ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ Πατριάρχης τῆς Δύσεως μόνης, ὅθεν ἔγραφεν ἡ Πλακιδία τῷ Θεοδοσίῳ, ὅτι ἦν ὁ Πάπας Λέων περιεστοιχισμένος πλήθει Ἐπισκόπων, οὕστινας ἀπὸ ἀναριθμήτων πόλεων ἐν τῇ Ἰταλίᾳ συνήγαγεν ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἰδίου τόπου καὶ τῆς ἀξίας. καὶ σημείωσαι ἴδιον τόπον τὴν Δύσιν, καὶ ἰδίαν ἀξίαν τὰ Ἑσπέρια, ἅτινα διοικεῖ ὡς ὁ Ἀλεξανδρείας τὰ Αἰγύπτια. γράφει δὲ πρὸς τοὺς Βασιλεῖς περὶ Συνόδου ἀθροίσεως ὀργανικῶς, ὡς ἔγραφον καὶ ἕτεροι Πατριάρχαι καὶ Κλῆροι καὶ Μοναχοὶ εἰς τοὺς Βασιλεῖς περὶ ἀθροίσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ ἴδε ἀνωτέρω καὶ κατωτέρω τοὺς τόπους τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ πρὸς τούτοις ὅτι ὁ Πάπας οὐκ ἔστιν ἐπὶ τῶν Βασιλέων, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς Βασιλεῖς τοσοῦτον, ὥστε περιεστοιχισμένος πλήθει Ἐπισκόπων, συνηγμένων ἀπὸ τοῦ ἰδίου τόπου, καὶ τῆς μοναρχικῆς καὶ αὐτοδεσπότου αὐτοῦ ἀξίας, δέεται καὶ ἱκετεύει τὸν Αὐτοκράτορα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΗ'.

Ὅτι φόβῳ τοῦ μὴ ἰσχῦσαι τὸ Διοσκόρου δόγμα, ἔπεμψεν ὁ Λέων Ῥώμης τὴν δογματικὴν αὐτοῦ ἐπιστολὴν πρός τινας Ἐπισκόπους τῆς Ἕω, παρακαλῶν αὐτοὺς ὑπογράψαι ἐν αὐτῇ, οὐ πάντες δ' ὑπέγραψαν.

Σημείωσαι ὅτι τοῦ Θεοδοσίου μὴ θελήσαντος γενέσθαι Σύνοδον ὡς ᾔτει ὁ Λέων καὶ οἱ Βασιλεῖς τῆς Δύσεως, ὁ Λέων φοβούμενος μήπως ἰσχύσῃ τὸ δόγμα τοῦ Διοσκόρου ἔν τισιν Ἐκκλησίαις, ἔπεμψε τὸν τόμον, ἤτοι τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ, ἣν ἔστειλε τῷ Φλαβιανῷ, εἰς τὴν Ἀνατολὴν τοῖς Ἐπισκόποις, παρακαλῶν αὐτοὺς ἵνα ὑπογράψωσι καὶ ἀποδεχθῶσιν αὐτήν, καὶ τινὲς μὲν ὑπέγραψαν, ἐν οἷς καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος, καὶ ἴδε κατωτέρω βιβλίου τετάρτου, κεφαλαίου πρώτου, Παράγραφον ἕνατον, τινὲς δὲ οὐχ ὑπέγραψαν, ὅτι οὐκ ἐδυνάντο νοεῖν τὴν ἐν αὐτῇ ἀλήθειαν. ὁ δὲ Θεοδώρητος Κύρου εἰ καὶ ὑπέγραψε καὶ ἐπῄνεσεν αὐτήν, ἀλλὰ διὰ τὸ ὑπονοεῖσθαι αὐτὸν εἶναι ἀντικείμενον τοῖς δόγμασι τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, οὐκ ἐδέχετο παρὰ πάντων τῶν τότε τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας Ἐπισκόπων, καὶ μάλιστα διὰ ταύτην τὴν ὑπόνοιαν καθαιρέσει ὑπέβαλεν αὐτὸν ὁ Διόσκορος ἐν τῇ λῃστρικῇ κατ' αὐτὸν Συνόδῳ.

Κἀνταῦθα ἤδη βιβλίου τρίτου τέλος.

ΔΟΣΙΘΕΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ Δ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας Οἰκουμενικῆς τετάρτης Συνόδου ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Μαρκιανοῦ, καὶ τῆς τάξεως τοῦ καθίσματος τῶν Πατριαρχῶν, καὶ Ἐπισκόπων, καὶ Ἀρχόντων, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πατέρων, καὶ οὗ ἠθροίσθησαν ἔτους.

Ἀθροίζεται τοίνυν εἰς τὴν Χαλκηδόνα ἡ παροῦσα Σύνοδος ὁρισμῷ τοῦ Αὐτοκράτορος Μαρκιανοῦ, καὶ ἦσαν τοῦ Ῥώμης Τοποτηρηταὶ Πασχασῖνος καὶ Λουκέντιος ἐπίσκοποι καὶ Βονιφάτιος Πρεσβύτερος, οἵτινες καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος καὶ ὁ Ἀντιοχείας Μάξιμος ἐκάθισαν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος, εἰς δὲ τὸ δεξιὸν ἐκάθισαν ὁ Ἀλεξανδρείας Διόσκορος καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιος, καὶ κατωτέρω τούτων εἰς τὰ δύο μέρη ἐκάθισαν οἱ Ἀρχιερεῖς κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν μέσην τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, οἱ Ἄρχοντες δὲ ἐκάθισαν εἰς τὰ κάγκελλα ἑκατέρωθεν τῆς ὡραίας πύλης. εἰς δὲ τὴν ἕκτην συνέλευσιν ἐλθόντες ὁ Μαρκιανὸς καὶ ἡ Πουλχερία, ἐκάθισαν ἐπὶ θρόνων ἔμπροσθεν τῶν καγκέλλων. ἐδημηγόρησεν ὁ Μαρκιανὸς ἐν τῇ Συνόδῳ καὶ εἶπε τοῦτο, ὅτι μιμούμενος τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον παρευρεθέντα ἐν τῇ πρώτῃ Συνόδῳ, ἦλθε καὶ αὐτὸς σωματικῶς εἰς τὴν τετάρτην, ὅθεν ἡ Σύνοδος εἰς τὴν ἀνάρρησιν αὐτοῦ τοῦ Μαρκιανοῦ, εὐφήμησεν αὐτὸν εἰποῦσα νέον Κωνσταντῖνον, καὶ προσεῖπον αὐτὸν Βασιλέα καὶ Ἀρχιερέα. ἠθροίσθη δὲ ἐν ἔτει τῷ σωτηρίῳ τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ πρώτῳ. ἦσαν δὲ πατέρες ἑξακόσιοι τριάκοντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ τῶν τριῶν τόμων τῆς Συνόδου, καὶ ὧν περιέχουσι, καὶ τῶν ἐν ἑκκαίδεκα πράξεσι πραχθέντων καὶ λαληθέντων, καὶ ὧν ἡ Σύνοδος ἐξέθετο Κανόνων, καὶ περὶ προνομίων τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῆς πρὸς τὸν Ῥώμης ἐπιστολῆς αὐτῆς, καὶ περὶ τῆς πρὸς Βάσσαν, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἀρχιμανδρίτας ἐπιστολῆς Πουλχερίας, καὶ τῆς πρὸς τὴν ἐν Παλαιστίνῃ Σύνοδον ἐπιστολῆς τοῦ Βασιλέως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς Συνόδου ταύτης διαιροῦνται εἰς τρεῖς Τόμους. ὁ πρῶτος περιέχει ἐπιστολὰς διαφόρους, καὶ τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ, καὶ τὰ ἐν Ἐφέσῳ ὑπὸ τῆς λῃστρικῆς Συνόδου πεπραγμένα, ἅτινα κεῖται ἐν τῇ πρώτῃ πράξει. ὁ δεύτερος περιέχει τὰ ἐν Χαλκηδόνι πεπραγμένα. ὁ δὲ τρίτος τῆς ἁγίας Συνόδου καὶ τῶν Βασιλέων ἐπιστολὰς διαφόρους. Εἰς τὴν πρώτην πράξιν κεῖνται ἐπιστολαὶ τῶν Βασιλέων καὶ τοῦ Ῥώμης καὶ ἑτέρων διάφοροι, καὶ Εὐσεβίου Δορυλαίου Ἐπισκόπου λίβελλος κατὰ Διοσκόρου πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἀναγινώσκεται, καὶ θεωροῦνται πρῶτον ὅσα ὁ Διόσκορος εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ Σύνοδον λῃστρικῶς ἐνήργησε, καὶ εἰσελθόντος καὶ Θεοδωρήτου Κύρου εἰς τὴν Σύνοδον τοῦ καθίσαι, οἱ πολλοὶ τῶν Ἐπισκόπων ἀπηρέσκοντο διὰ τὸ νομίζεσθαι αὐτὸν ἀντικείμενον τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ, ὡς εἴρηται.

κινηθείσης δὲ τῆς λῃστρικῆς Διοσκόρου, ἤρξαντο ἀναγινώσκεσθαι τὰ ἐν Ἐφέσῳ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ κατὰ Εὐτυχοῦς πεπραγμένα, ἅτινα περιέχονται εἰς πράξεις ὀκτώ. ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τὴν καθαίρεσιν Εὐτυχοῦς. ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ ἐν Ἐφέσῳ λῃστρικῇ, καὶ ἕτερα ἐν Κωνσταντινουπόλει πάλιν πραχθέντα, τὰ ἀνακρίναντα τὸν Εὐτυχῆ ἐπὶ Φλαβιανοῦ, καὶ τῆς Συνόδου αὐτοῦ, καὶ βασιλικῶν Ἀρχόντων κατὰ τὴν βασιλικὴν πρόσταξιν, καὶ καθεξῆς τὰ ἐν Ἐφέσῳ λοιπὰ ἐπὶ Διοσκόρου. Εἰς τὴν δευτέραν πρᾶξιν ἀποφαίνονται οἱ πατέρες κοινῶς, ὅτι ἔκθεσιν πίστεως παρὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν παρὰ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Συνόδων γενέσθαι οὐ βούλονται, ἀλλὰ καθὼς αἱ τρεῖς Σύνοδοι καὶ Λέων ἔγραψαν, οὕτω μένειν, ὅθεν ἀνεγνώσθη τὸ Σύμβολον τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Συνόδων, καὶ αἱ Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον καὶ Ἰωάννην τὸν Ἀντιοχείας ἐπιστολαί, καὶ ὁ Λέοντος Ῥώμης πρὸς Φλαβιανὸν Τόμος. Εἰς δὲ τὴν τρίτην πρᾶξιν ἔδωκεν ὁ Δορυλαίου λίβελλον τῇ Συνόδῳ κατὰ Διοσκόρου, καὶ κληθεὶς δὶς ὁ Διόσκορος ὑπὸ τῆς Συνόδου, οὐκ ἦλθε. καὶ ἐν τούτοις ἐδόθησαν καὶ ἕτεροι λίβελλοι κατὰ Διοσκόρου, ὅθεν ἐκλήθη καὶ τρίτον, καὶ μὴ ἐλθὼν εἰς ἀπολογίαν, καθαιρεῖται ὑπὸ τῆς Συνόδου, καὶ ἐγράφη ἡ καθαίρεσις αὐτοῦ εἰς αὐτόν, καὶ εἰς τὸν Κλῆρον Ἀλεξανδρείας, καὶ ἐγράφη καὶ πρόθεσμα, μηκέτι δυνηθῆναι ἐπαναλαβεῖν τὴν Ἱερωσύνην τὸν Διόσκορον. Εἰς τὴν τετάρτην πρᾶξιν ἐξετάζεται ὑπὸ τῆς Συνόδου ἡ Λέοντος ἐπιστολή, εἰ συμφωνεῖ τῷ Συμβόλῳ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Συνόδων, καὶ τοῖς διορισθεῖσιν ὑπὸ Κυρίλλου εἰς τὴν τρίτην, καὶ κοινῇ γνώμῃ διωρίσθη ὅτι κατὰ πάντα συμφωνεῖ. εἶτα οἱ Αἰγύπτιοι Ἐπίσκοποι διδόασι λίβελλον τῆς ἰδίας πίστεως, καὶ μέμφονται ὑπὸ τῆς Συνόδου, καθότι τὸν Εὐτυχῆ οὐκ ἀνεθεμάτιζον, οἱ δὲ εἶπον, ὅτι περιμένουσι χειροτονηθῆναι Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας, καὶ δι' ἐκείνου τὸ πρακτέον ποιήσουσιν, ἐπειδὴ τοῦτο ἐστὶν ἔθος τοῖς Αἰγυπτίοις, χωρὶς τοῦ ἰδίου αὐτῶν Πατριάρχου μὴ ἀποφαίνεσθαι, καὶ δόντες πίστιν ὅτι οὐ ψεύδονται, ἔδωκεν αὐτοῖς ἡ Σύνοδος διορίαν. Λίβελλος κατὰ Βαρσουμᾶ Ἀρχιμανδρίτου τοῦ Σύρου, καὶ Καρώσου, καὶ Δωροθέου Ἀρχιμανδριτῶν, καὶ ἔλεγχος αὐτῶν. Ἀγωγὴ τοῦ Τύρου Φωτίου κατὰ τοῦ Βηρυτοῦ Εὐσταθίου, ὅστις τῆς Βηρυτοῦ Ἐπισκοπῆς οὔσης τῆς Τύρου, καὶ τιμηθείσης εἰς Μητρόπολιν παρὰ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, γενόμενος Βηρυτοῦ Μητροπολίτης, ᾠκειοποιήθη τὰς Ἐπισκοπὰς τῆς Τύρου Βύβλον, Βότρυν, Τρίπολιν, Ὀρθοσιάδα, Ἀρκάδα, καὶ Ἀντάραδον. δικαιώσασα δὲ ἡ Σύνοδος τὸν Τύρου, ἀπέδωκεν αὐτῷ τὰς Ἐπισκοπάς. Εἰς τὴν πέμπτην πρᾶξιν Ἰωάννης ὁ Γερμανικείας, καί τινες ἕτεροι ἀμφέβαλλον εἰς τὸν ὅρον τῆς Συνόδου, ἀλλὰ διορίαν λαβόντες, καὶ ἐξετάσαντες, εὗρον αὐτὸν σύμφωνον τῇ ἀρχαίᾳ δόξῃ τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὴν ἕκτην ἦλθεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν Σύνοδον μετά τινων τῶν Ἀρχόντων, καὶ ἐδημηγόρησε περὶ εἰρήνης καὶ ὀρθοδοξίας, καὶ ἀναγινώσκεται πάλιν ὁ ὅρος τῆς Συνόδου, καὶ ὑπογράφεται παρὰ τῶν πατέρων, καὶ βεβαιοῦται παρὰ τοῦ Βασιλέως. Εἰς τὴν ἑβδόμην, Μάξιμος Ἀντιοχείας καὶ Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων συμβιβάζονται, ἵνα ἔχῃ ὁ μὲν τὰς δύο Φοινίκας καὶ Ἀραβίαν, ὁ δὲ τὰς τρεῖς Παλαιστίνας, καὶ βεβαιοῖ ἡ Σύνοδος τὴν συμβίβασιν. Εἰς τὴν ὀγδόην, Θεοδώρητος Κύρου κρίνεται, καὶ ἀναθεματίσας ῥητῶς τὸν Νεστόριον, καὶ καθῃρημένος ὢν πρότερον, δικαιοῦται εἰς τὴν ἐνάτην λαβεῖν πάλιν τὴν Κύρου. Εἰς τὴν δεκάτην, κινεῖται περὶ τοῦ Ἴβα Ἐπισκόπου κρίσις, καὶ ἀνεγνώσθησαν ὅσα ἐγένοντο ὅτε αὐτὸν ἔκριναν ὁ Τύρου Φώτιος καὶ ὁ Βηρυτοῦ Εὐστάθιος, καίπερ καί τινες Ἐπίσκοποι ἀντεῖπον, καὶ ἀνεγνώσθησαν καὶ αἱ κατ' αὐτοῦ κατηγορίαι, ἀλλὰ τῶν πλειόνων Ἐπισκόπων ψηφισαμένων τὴν ἀθώωσιν αὐτοῦ, ἐκράτησε τῶν πλειόνων ἡ ψῆφος. Εἰς τὴν ἑνδεκάτην Βασσιανὸς Μητροπολίτης Ἐφέσου εἶπεν, ὅτι χηρευούσης τῆς Ἐφέσου, ἐχειροτονήθη ὑπὸ τεσσαράκοντα Ἐπισκόπων, καὶ ἀρχιερατεύσαντος αὐτοῦ χρόνους τέσσαρας, καὶ δεχθέντος ὑπό τε τοῦ Βασιλέως καὶ Πρόκλου Κωνσταντινουπόλεως, Στέφανός τις βίᾳ ἐγένετο Μητροπολίτης Ἐφέσου. ὁ δὲ Στέφανος ἔλεγεν, ὅτι βίᾳ ἀρχιερατεύσας ὁ Βασσιανός, ἐξώσθη ὑπὸ Λέοντος καὶ Φλαβιανοῦ καὶ τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας. φανέντες ὅμως καὶ οἱ δύο δόλιοι, ἀπεβλήθησαν, καὶ προχειρίζεται τρίτος Μητροπολίτης Ἐφέσου. ἔλεγον δὲ οἱ Ἀσιανοὶ Ἐπίσκοποι, χειροτονηθῆναι εἰς τὴν Ἔφεσον τὸν ψηφισθέντα, τινὲς δὲ τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Κληρικῶν Κωνσταντινουπόλεως ἔλεγον χειροτονηθῆναι ἐνταῦθα, ὅτι καὶ πολλοὶ Μητροπολῖται Ἐφέσου ἐχειροτονήθησαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ γενομένης σκέψεως εἰς τὴν δωδεκάτην πρᾶξιν, γίνεται ἀπόφασις χειροτονηθῆναι ἤδη κανονικῶς ἄλλον Ἐφέσου, Βασσιανὸν δὲ καὶ Στέφανον εἶναι Ἐπισκόπους, ἀλλὰ χωρὶς Ἐπαρχίας, καὶ ἔχειν ἑκάτερον ἕως οὗ ζῇ σιτηρέσιον ἀπὸ τῶν εἰσοδημάτων τῆς Μητροπόλεως Ἐφέσου καθ' ἕκαστον χρόνον χρυσᾶ διακόσια. Εἰς τὴν δεκάτην τρίτην πρᾶξιν ὁ Νικομηδείας Εὐνόμιος δικάζεται μετὰ τοῦ Νικαίας, ὡς καταπατοῦντος τὰ προνόμια αὐτοῦ, καὶ γίνεται ἀπόφασις τὸν Νικομηδείας ἔχειν τὰ ἀρχαῖα προνόμια καὶ τὰς χειροτονίας τῶν Ἐπισκόπων, τὸν δὲ Νικαίας μόνην Μητροπολίτου τιμήν. Εἰς δὲ τὴν δεκάτην τετάρτην Σαβιανοῦ καὶ Ἀθανασίου Ἐπισκόπων Πέρρης, ὑποκειμένης τῇ Ἱεραπόλει, ἐχόντων διαφορὰν περὶ τῆς Ἐπισκοπῆς ταύτης, καὶ γεγονυίας Συνόδου Τοπικῆς εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἐπὶ Δόμνου, καὶ γραψάντων περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης καὶ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας καὶ Πρόκλου Κωνσταντινουπόλεως, ἐθεωρήθησαν τὰ καθ' αὐτοὺς διαφόρως, ὅμως πάλιν κρίνονται εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἥτις ἀκου-

ἀκούσασα τὰ ἐν Ἀντιοχείᾳ περὶ αὐτῶν κριθέντα, ἠθέτησεν αὐτὰ, καὶ ὥρισεν ἵνα ἀνακρίνῃ τὰ κατ᾽ αὐτοὺς, καὶ δώσῃ τὴν τελευταίαν ψῆφον ὁ Ἀντιοχείας Μάξιμος. Εἰς δὲ τὴν δεκάτην πέμπτην, γέγονεν ἔκθεσις τριάκοντα Κανόνων. Εἰς δὲ τὴν δεκάτην ἕκτην, ὡρίσθη ἡ Κωνσταντινούπολις ἵνα χειροτονῇ τοὺς Μητροπολίτας Πόντου, Ἀσίας, Θράκης, καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς τῶν εἰρημένων διοικήσεων. εἶτα προσφωνητικὸς τῆς Συνόδου εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ ἐπιστολὴ εἰς τὸν Ῥώμης Λέοντα, καὶ ἐπιστολὴ τοῦ Βασιλέως εἰς τοὺς μοναχοὺς Ἀλεξανδρείας, καὶ εἰς τοὺς Ἀρχιμανδρίτας τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ περὶ τοῦ ἀνατραπῆναι τὰ κατὰ Φλαϊανοῦ, καὶ συνίστασθαι τὰ τῆς Συνόδου. καὶ ἐπιστολαὶ τῆς Βασιλίσσης Πουλχερίας εἰς Βάσσαν τὴν Ἡγουμένην ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἰς τοὺς Ἀρχιμανδρίτας, καὶ ἐπιστολὴ τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν ἐν Παλαιστίνῃ Σύνοδον.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Γʹ.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ πρὸς τὸν Ῥώμης Λέοντα ἐπιστολῇ παρὰ τοῦ Οὐαλεντιανοῦ καὶ Μαρκιανοῦ σταλείσῃ γραφέντος ῥητοῦ τοῦ, σοῦ αὐθεντοῦντος, ὅτι οὐ δηλοῖ αὐθεντίαν αὐτοκρατορικὴν κατὰ παπιστάς, ἀλλὰ διακονικὴν καὶ προτρεπτικήν. καὶ περὶ τοῦ ποσαχῶς τὸ Αὐθέντης λέγεται.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτῶν Οὐαλεντιανὸς καὶ Μαρκιανὸς οἱ Αὐτοκράτορες πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα λέγουσι περὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι ταύτης Συνόδου, ὥστε πάσης ἀσεβοῦς πλάνης ἀποκινηθείσης διὰ τῆς συγκροτηθείσης ταύτης Συνόδου, σοῦ αὐθεντοῦντος, μεγίστη εἰρήνη περὶ πάντας τοὺς Ἐπισκόπους τῆς καθολικῆς πίστεως ὑπαρχθείη, παντὸς μύσους καθαρὰ καὶ ἄσπιλος γενομένης. ἐν οἷς σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ἡ οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀποκινεῖ πᾶσαν ἀσεβῆ πλάνην, καὶ εἰρήνην ποιεῖ ἐν πᾶσι τοῖς Ἐπισκόποις. δεύτερον, ὅτι τὸ, σοῦ αὐθεντοῦντος, οὐ δηλοῖ τινὰ αὐτοκρατορικὴν ἐξουσίαν, ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ὅπερ ἐδήλου καὶ ἐπὶ τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ, καὶ ἐπὶ τῷ Διοσκόρῳ, καὶ Ἰουβεναλίῳ. καὶ περὶ μὲν τοῦ Κυρίλλου εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ, περὶ δὲ τοῦ Διοσκόρου, κεῖται ἐνταῦθα ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς Συνόδου, ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ τοῦ Θεοδοσίου, ἐν ᾗ φησίν· ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἀνηκόντων τῇ νῦν ἀθροιζομένῃ ἁγίᾳ Συνόδῳ τὴν αὐθεντίαν καὶ τὰ πρωτεῖα τῇ σῇ θεοσεβείᾳ παρέχομεν. ἐν δὲ τῷ τέλει τῆς ἐπιστολῆς λέγεται, τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐγράφη καὶ Ἰουβεναλίῳ τῷ Ἱεροσολύμων. ὅτι δὲ ἐπὶ τοῦ Λέοντος ἡ βασιλικὴ αὐθεντία οὐκ ἐδήλου περισσότερόν τι, ἐξ ὧν ἐδήλου ἡ δοθεῖσα Κυρίλλῳ, Διοσκόρῳ, καὶ Ἰουβεναλίῳ, δείκνυται φανερῶς. ἐν γὰρ τῇ παρούσῃ Συνόδῳ, πράξει πρώτῃ, οἱ Ἄρχοντες εἶπον, οἱ εὐλαβέστατοι Ἐπίσκοποι, οἷς ἡ αὐθεντία τῶν τότε πραττομένων παρὰ τῆς βασιλικῆς ἐδέδοτο κορυφῆς, λεγέτωσαν διατί ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λέοντος οὐκ ἀνεγνώσθη. εἶτα ἐξάρχειν τῆς Συνόδου, καὶ αὐθεντίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς Συνόδου, καὶ προεδρεύειν τῆς Συνόδου, καὶ πρῶτον εἶναι ἐν τῇ Συνόδῳ, καὶ καθηγεῖσθαι τῆς Συνόδου, καὶ ἡγεμονεύειν τῆς Συνόδου, καὶ προεξάρχειν τῆς Συνόδου, ταὐτόν ἐστι, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον τριακοστὸν τέταρτον. καὶ ἐν ταύτῃ τῇ Συνόδῳ ἐν τῷ τέλει τῆς πρώτης πράξεως οἱ Ἄρχοντες εἶπον, ἐπειδὴ Φλαϊανὸς καὶ Εὐσέβιος ἐκ τῆς τῶν πεπραγμένων διαγνωσθέντων ἐρεύνης, καὶ αὐτῆς τῆς φωνῆς τινῶν τῶν Ἐξάρχων γενομένων τῆς τότε Συνόδου, δείκνυνται ἀδίκως καθῃρημένοι. Καὶ, τοὺς ἐξουσίαν εἰληφότας καὶ ἐξάρχοντας τῆς τότε Συνόδου. Σὺ δὲ ἐν τούτοις σημείωσαι ὅτι ἐν τῇ ἐπὶ Διοσκόρου Συνόδῳ λαβόντων τῶν εἰρημένων τὴν αὐθεντίαν καὶ ἐξουσίαν παρὰ τῶν Βασιλέων, οἱ Λεγάτοι τοῦ Ῥώμης οὐκ εἶχον οὔτε πρωτεῖον οὔτε ἐξουσίαν, ὡς φαίνεται ἀπὸ τῶν ὑπογραφῶν καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος πρὸς τὸν Θεοδόσιον, ἧς ἡ ἀρχὴ, Ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς. καὶ λοιπὸν ἡ παρεχομένη Αὐθεντία παρὰ τῶν Βασιλέων τοῖς Ἐπισκόποις ἐν ταῖς Συνόδοις ἐν πᾶσι ταὐτοδύναμός ἐστι. Πρὸς σαφεστέραν ὅμως ἑρμηνείαν ῥητέον ὅτι ὁ Αὐθέντης ἤτουν ἡ Αὐθεντία λέγεται πενταχῶς, πρῶτον, ἡ μόνῳ τῷ Θεῷ ἀνήκουσα, καὶ περὶ ταύτης ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλος ἐν τῇ περὶ ἐνσάρκου οἰκονομίας ὁμιλίᾳ φησὶ, διὰ τοῦτο Δαβὶδ τὴν ἀκάματον φύσιν, τὴν παντοδύναμον οὐσίαν, τὴν ἀήττητον βούλησιν, τὴν μὴ βραδύνουσαν χάριν, τὸν Αὐθέντην δημιουργὸν, τὸν αὐτεξούσιον Υἱὸν, τὸν ὑποταγῆς ἐλεύθερον Θεὸν, τὸν μὴ κελευόμενον Δεσπότην ἀνυμνῶν ἐβόα, ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε. καὶ ὁ μάρτυς Ἰουστῖνος ἐν τῇ τῆς πίστεως ὁμολογίᾳ φησὶ, τῆς τοῦ παντὸς δημιουργίας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς κατ᾽ ἐξουσίαν Αὐθεντίας παραπλήσια καὶ ταῦτα περὶ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος παραδέδοται. Ὁ αὐτὸς ἐν τῇ τρίτῃ ἀπολογίᾳ τῆς τρίτης τῶν Ἑλλήνων ἀποκρίσεως πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους φησὶν, ὁ Θεὸς εἰ τῷ εἶναι ποιεῖ, ἀναγκαστικῶς ποιεῖ ἃ ποιεῖ, εἰ δὲ τῷ βούλεσθαι ποιεῖ, αὐθεντικῶς ποιεῖ, αὐθεντικῶς δὲ ποιῶν, ὅσα βούλεται, καὶ οἷα βούλεται, καὶ ὅτε βούλεται ποιεῖ. Ὁ αὐτὸς ἐν τῷ προοιμίῳ τῶν ἀνατροπῶν τῶν ἀριστοτελικῶν δογμάτων φησὶ, πρὸς ἔνδειξιν δὲ τῆς θείας αὐτοῦ δυνάμεως καὶ τοῦ μὴ νόμῳ φύσεως αὐτὸν δουλεύειν, ἀλλ᾽ Αὐθεντίᾳ βουλήσεως τὸ δοκοῦν ἐργαζόμενον. καὶ Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος τὸν Θεὸν καλεῖ Αὐθέντην καὶ ἐξουσιαστὴν, Αὐθέντην, ἤτοι Αὐτοκράτορα, ὁμιλίᾳ πρώτῃ. δεύτερον, λέγεται Αὐθεντία ἡ τῶν Αὐτοκρατόρων καὶ ἑτέρων, ὁπωσοῦν

σουῦ ἐν τῇ πολιτείᾳ Ἡγεμόνων, οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὸν προστάττοντα αὐτοῖς, ἀλλ' αὐτοδεσπότως ποιοῦσιν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐνορίᾳ ἅπερ βούλονται. τρίτον, Αὐθέντης καλεῖται οὐ μόνον ὁ αὐτόχειρ, ἤτοι ὁ αὐθαίρετος Δεσπότης κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἀλλὰ καὶ ὁ ὁπωσοῦν αἴτιος καὶ δημιουργὸς, εἴτε οὖν αὐτουργὸς καὶ ἐπιστάτης πράγματος οὑτινοσοῦν, ὥς φησι Θεόδωρος ὁ Γαζῆς ἐν τῷ περὶ τῶν Μηνῶν. τέταρτον, Αὐθέντης λέγεται ὁ κατάρχων καὶ αἴτιος γενόμενος τινὸς πράγματος ἀφ' ἑαυτοῦ, ὡς ὁ μέγας Βασίλειος γράφων Βοσπορίῳ Ἐπισκόπῳ, λέγει, ἑτέροις ἀκολουθῶν, ἢ αὐτὸς κατάρχων. καὶ ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος γράφει τῷ Ὑπάρχῳ, ὅτι ὁ Νεστόριος ἀθεμίτου Αἱρέσεως Αὐθέντης ἐφάνη, μέρει τρίτῳ τῆς τρίτης Συνόδου, ἴδε καὶ κατωτέρω βιβλίου ἐν-του κεφαλαίου δεκάτου πρώτου Παράγραφον δέκατον. πέμπτον, λέγεται Αὐθέντης ὁ ἐπιστατῶν τινὸς πράγματος, ἤτοι ἐνεργῶν ἔν τινι πράγματι πρῶτος, οὐκ αὐτουργικῶς, τουτέστιν οὐκ αὐτοκρατορικῶς, ἀλλὰ διακονικῶς καὶ προτρεπτικῶς, καὶ ἐφ' ὅσον αὐτῷ ἔξεστιν ἐκ τοῦ παρέχοντος αὐτῷ αἰτίου τὴν τοιαύτην ἐξουσίαν, ὅπερ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διττόν ἐστιν, ἢ ὁ Αὐτοκράτωρ, ἐνεργῶν μὲν οἰκείᾳ θελήσει καὶ ἐξουσίᾳ, κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς μέντοιγε Κανόνας, ἢ μὴν οἱ συνοδικοὶ Κανόνες καὶ αἱ διατυπώσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος, καὶ ἡ ἐξ ἀποστολικῆς ἀκολουθίας συνήθεια. καὶ κατὰ μὲν τὸν πρῶτον τρόπον ὁ Βασιλεὺς παρέχει τὴν Αὐθεντίαν οἷς βούλεται Ἐπισκόποις ἐν ταῖς Συνόδοις, ὡς δηλοῦσι τὰ ἀνωτέρω Θεοδοσίου πρὸς Διόσκορον, καὶ Μαρκιανοῦ πρὸς τὸν Λέοντα. κατὰ δὲ τὸν δεύτερον τρόπον ἐνεργοῦσιν οἱ ἔγκριτοι καὶ προεστῶτες τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν ταῖς ἰδίαις ἐνορίαις, ἐν ὥρᾳ δὲ ἀνάγκης καὶ εἰς ἀλλοτρίας Ἐπαρχίας, συμπάσχοντες ἀλλήλοις, καὶ βοηθοῦντες τοῖς πεπονημένοις μέρεσι, καὶ τούτου ἔστω παράδειγμα τὸ τοῦ Βασιλέως πρὸς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, γράφοντος αὐτῷ ταῦτα, ἔφανη δὲ ἡμῖν ἀκόλουθον ἐπιστεῖλαι τῷ Ἐπισκόπῳ Ῥώμης ἐπισκέψασθαι τὰ ἐνταῦθα, καὶ δοῦναι γνώμην, ἵνα ἐπειδὴ ἀπὸ κοινοῦ καὶ συνοδικοῦ δόγματος ἀποσταλῆναι τινὰς δύσκολον τῶν ἐκεῖθεν αὐτὸν αὐθεντῆσαι περὶ τὸ πρᾶγμα, ἐκλεξάμενον ἄνδρας ἱκανοὺς μὲν ὁδοιπορίας πόνους ὑπενεγκεῖν, ἱκανοὺς δὲ πραότητι καὶ ἀπονίᾳ ἤθους τοὺς ἐν διαστρόφοις τῶν παρ' ἡμῖν νουθετῆσαι. τούτων οὕτως ἐχόντων, οἱ Λατῖνοι καινοτομοῦντες κἀνταῦθα, βούλονται τὴν Αὐθεντίαν ἣν ἔδωκε τῷ Πάπᾳ Λέοντι ἐν τῇ παρούσῃ Συνόδῳ ὁ Βασιλεὺς μὴ εἶναι διακονικὴν, καὶ ἐκείνην ἣν λέγει ὁ Βασίλειος αὐθεντῆσαι τὸν Ἐπίσκοπον Ῥώμης, μὴ εἶναι προτρεπτικὴν, ἀλλ' ἀμφοτέρας εἶναι αὐτοκρατορικὰς, ὡς ἐλέγομεν ἀνωτέρω περὶ Θεοῦ, ὥστε εἶναι τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης Αὐθέντην αὐτεξούσιον, καὶ ποιεῖν ὅσα, καὶ οἷα, καὶ ὅτε βούλεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ εἶναι αὐτὸν ὑποταγῆς ἐλεύθερον, καὶ μὴ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς Κανόσι δουλεύειν, ἀλλ' Αὐθεντίᾳ βουλῆς τὸ δοκοῦν ἐργαζόμενον. ταῦτα οἱ σοφισταί. Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς ταῦτα πρῶτον, ὅτι δῆλον ἐστὶ τοῦ διακονικὴν εἶναι τὴν παρὰ τῶν Βασιλέων διδομένην Αὐθεντίαν καὶ τῶν Ἐπισκόπων ἐν ταῖς Συνόδοις. ὁ γὰρ ἔχων τὴν Αὐθεντίαν, καὶ Ἔξαρχος μαρτυρούμενος παρὰ πάντων τῆς τρίτης Συνόδου Κύριλλος, βουλόμενος ἄρξασθαι θεωρῆσαι τὰ κατὰ τὸν Νεστόριον, οὐκ ἐξουσιαστικῶς, ἀλλὰ συμβουλευτικῶς διέθετο τὴν προκατάρξιν, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον εἰκοστὸν ἕκτον, καὶ τοῦτο ἐφ' ὅσον ἔξην, καθαιρεθεὶς γὰρ ὑπὸ τοῦ ἀποστατικοῦ συνεδρίου, οὐδὲν εἶπε περὶ Αὐθεντίας, οὔτε τι ἔπραξεν αὐθεντικῶς, ἀλλ' ὡς εἷς τῶν Ἐπισκόπων ἐζήτησε τὴν κρίσιν ἐπὶ τῆς Συνόδου, καὶ οἱ μετὰ ταῦτα Τοποτηρηταὶ τῆς Αὐθεντίας τοῦ Πάπα Κελεστίνου ἐπέμφθησαν πρέσβεις μετὰ καὶ ἄλλων εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ γράφουσα ἡ Σύνοδος πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολὴν, προέταξεν αὐτῶν Ἰουβενάλιον τὸν Ἱεροσολύμων Ἐπίσκοπον. δεύτερον, ὁ ἔχων τὴν Αὐθεντίαν ἐν τῇ ἐν Ἐφέσῳ Συνόδῳ Διόσκορος, πλεῖόν τι τοῦ ἐφ' ὅσον ἔξην τῇ Αὐθεντίᾳ αὐτοῦ ἐνεργήσας, κατεκρίθη. καὶ οἱ τοῦ αὐθεντοῦντος Πάπα Λέοντος ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ Τοποτηρηταὶ ὅσον μὲν ἐνήργουν ἐν τῇ Συνόδῳ τὰ περὶ πίστεως ἐφ' ὅσον αὐτοῖς ἔξην, ἤτοι συμβουλευτικῶς καὶ ἀδελφικῶς καὶ μετὰ τῆς κοινῆς κρίσεως τῆς Συνόδου καὶ τῆς βουλῆς τῶν Ἀρχόντων, εἰσηκούοντο καὶ ἐτιμῶντο, πλεόντι δὲ βουληθέντες ἐνεργῆσαι, ἤτοι ἐξουσιαστικῶς τὸν Διόσκορον ἐκβαλεῖν ἔξω τῆς Συνόδου, ἠλέγχθησαν. καὶ τὴν ἐπιστολὴν Λέοντος ἐνθεῖναι σπουδάσαντες ἐν τῷ ὅρῳ τῆς πίστεως, ἀπεκρούσθησαν, καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἔχειν τὰ πρεσβεῖα μετὰ τὸν Ῥώμης, καὶ τὰς χειροτονίας τῶν τάδε Μητροπόλεων, ὡς ὁ εἰκοστὸς ὄγδοος Κανὼν τῆς Συνόδου ὥρισε, μὴ παραδεξάμενοι, καταπεφρονήθησαν. καὶ δὴ καὶ αὐτὸς ὁ Λέων πλεόντι τῆς δοθείσης αὐτῷ Αὐθεντίας προθυμηθεὶς εἰπεῖν καὶ πρᾶξαι περὶ τῶν πρεσβείων τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, εἰς οὐδὲν ἐλογίσθη ὑπὸ τῶν Βασιλέων καὶ πάντων τῶν Πατριαρχῶν. τρίτον, ὅτι δὲ καὶ τὸ δεύτερον, ἤτοι τὸ τοῦ Βασιλέως, τουτέστι τὸ αὐθεντῆσαι τὸν Ἐπίσκοπον Ῥώμης οὐκ αὐτοκρατορικὸν, ἀλλὰ προτρεπτικὸν ἢ συμβουλευτικόν ἐστι, δῆλον. καὶ γὰρ λέγει ἐπισκέψασθαι καὶ δοῦναι γνώμην, οὐ μὴν προστάξαι καὶ αὐτοκρατορικῶς ὁρίσαι. εἶτα οὐ λέγει ἵνα πέμψῃ ὁρισμὸν καὶ προσταγὴν διά τινων, ἀλλ' ἵνα ἐκλέξηται ἄνδρας κοπιάζειν δυναμένους, πράους τε καὶ ἄπορον ἦθος ἔχοντας, ὡς τοὺς ἀποστολικοὺς δηλονότι, καὶ τοὺς κατὰ καιροὺς ἁγίους πατέρας, ὥστε νουθετῆσαι, οὐ προστάξαι. καὶ ἀνάγνωθι πᾶσαν τὴν ἐπιστολὴν, ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου δεκάτου ἑβδόμου Παράγραφον ἕβδομον.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Ἀνθυποφορὰ σοφιστῶν, τὴν αὐθεντίαν ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ δοθῆναι τῷ Ῥώμης μόνῳ ὡς μονάρχῃ λεγόντων, καὶ λύσις αὐτῆς. καὶ ὅτι τὸ σοῦ αὐθεντοῦντος, δόσις παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐν τῇ Συνόδῳ πρωτείων δηλοῖ, καὶ οὐκ αὐθεντίαν.

Ἀλλ' ἀνθυποφέρουσιν οἱ σοφισταὶ, ὅτι ἐν τῇ ἐν Ἐφέσῳ δευτέρᾳ Συνόδῳ ἔδωκε τὴν Αὐθεντίαν ὁ Θεοδόσιος οὐ μόνον τῷ Ἀλεξανδρείας Πάπᾳ Διοσκόρῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ Ἱεροσολύμων καὶ ἄλλοις, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, ἐν δὲ τῇ παρούσῃ τὴν Αὐθεντίαν εἶχε μόνος ὁ Ῥώμης, ὅπερ οὐδὲν ἐστιν ἕτερον, εἰμὴ ὅτι ὁ Ῥώμης ἐστὶ μονάρχης, καὶ γὰρ ἐν αὐτῇ οὐκ εἶχε τὸν συνότροφον. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ἐν τῇ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου Συνόδῳ ἦσαν Πατριάρχαι καὶ ἕτεροι Ἐπίσκοποι ἔγκριτοι, δοκοῦντες οἱ πάντες ὀρθόδοξοι, ὅθεν εἰ καὶ πρώτῳ τῷ Διοσκόρῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς λοιποῖς ἐδόθησαν τὰ πρωτεῖα καὶ ἡ Αὐθεντία, οἵτινες καὶ τῶν Λεγάτων τοῦ Ῥώμης πάντες προηγοῦντο, καὶ ἴδε τὴν πρώτην πρᾶξιν τῆς παρούσης Συνόδου. ἐν δὲ τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ ὁ μὲν Ἀλεξανδρείας ἦν ὑπὸ δίκην, ὁ δὲ Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων καὶ αὐτοὶ ὑπὸ δίκην, ἐπειδὴ ὁπωσδήποτε ἠκολούθησαν τῷ Διοσκόρῳ, μόνος δὲ ἦν ἁπλῶς ὀρθόδοξος ὁ Ῥώμης, ὅθεν καὶ μόνῳ αὐτῷ ἐδόθη ἡ Αὐθεντία, οὐ μὴν κατ' ἄλλον τρόπον, ἀλλὰ καθ' ὃν ἐδόθη τῷ Διοσκόρῳ καὶ Ἰουβεναλίῳ. δεύτερον, τὸ σοῦ αὐθεντοῦντος, οὐ δηλοῖ Αὐθεντίαν, ἀλλ' ὅτι ἐδόθη αὐτῷ ἡ Αὐθεντία, ἤτοι τὰ πρωτεῖα ἐν τῇ Συνόδῳ παρὰ τοῦ Βασιλέως, ὅθεν ἐν τῇ πέμπτῃ Συνόδῳ ὅλων τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν ὀρθοδόξων ὄντων, τοῦ δὲ Πάπα Βιγιλίου αἱρετίζοντος, οὐκ εἶχεν ὁ Ῥώμης οὔτε Αὐθεντίαν, οὔτε πρωτεῖα, ἀλλὰ παιδείαν συνοδικὴν καὶ βασιλικὴν ἐξορίαν, καὶ ἴδε τὸν τόπον.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Ὅτι ἐκ τῶν περιεχομένων ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Βασιλέως Μαρκιανοῦ πρὸς τὸν Λέοντα Ῥώμης, καὶ ἐ[illegible]ιαν ἐν τῇ τοῦ Λέοντος πρὸς τὴν Σύνοδον, καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ τοῦ Κελεστίνου Ῥώμης ἐπὶ τῆς τρίτης Συνόδου πρὸς τὸν Κλῆρον καὶ τὸν λαὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐκ προσκλήσεως Πατριαρχῶν καὶ Μητροπολιτῶν παρὰ τῶν Βασιλέων, καὶ μὴ ἀπαντησάντων ἐν ταῖς Συνόδοις, ἀλλὰ Τοποτηρητὰς πεμψάντων, δείκνυται πρὸς τῷ ἴσας εἶναι τὰς προσκλήσεις αὐτῶν τῇ τοῦ Ῥώμης προσκλήσει, καταστρεφόμενον τὸ μοναρχικὸν ἀξίωμα τοῦ Ῥώμης, τὸ δὲ κῦρος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Βασιλεύσας ὁ Μαρκιανὸς, γράφει ἐπιστολὴν τῷ Λέοντι, ἐν ᾗ φησὶ πρῶτον, λοιπὸν ἐστιν, ἵνα εἰ ἀρέσκει τῇ σῇ ὁσιότητι ἐπὶ ταῦτα τὰ μέρη παραγενέσθαι, καὶ τὴν Σύνοδον ἐπιτελέσαι, τοῦτο ποιεῖν τῷ περὶ θρησκείαν ἔρωτι καταξιώσαι, καὶ τῇ ἱερᾷ θρησκείᾳ τὰ χρήσιμα διατυπῶσαι. δεύτερον, εἰ δὲ ἐπαχθὲς ἐστι τοῦτο τὸ πρὸς ταῦτα παραγενέσθαι τὰ μέρη, τοῦτο ἡμῖν ἰδίοις καταμηνύσει γράμμασιν ἡ σὴ ἁγιωσύνη, ὥστε πρὸς ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Θράκην καὶ τὸ Ἰλλυρικὸν θεῖαι ἡμῶν σταλήσονται προσφωνήσεις, ὅπως πρὸς τὸν ὡρισμένον τόπον, ἔνθα ἂν ἡμῖν δόξῃ, πάντες οἱ ἁγιώτατοι Ἐπίσκοποι παραγένωνται, καὶ κατατεθήσονται τὰ συμφέροντα τῇ χριστιανικῇ εἰρήνῃ καὶ πίστει. ἐν οἷς σημείωσαι, πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι ἐμήνυσε τῷ Λέοντι ἵνα ἔλθῃ εἰς τὴν Σύνοδον, πλὴν οὐ καθ' ἄλλον τινὰ τρόπον παρ' ὃν ἐκλήθησαν ἐν ταῖς Συνόδοις οἱ ἄλλοι Ἐπίσκοποι. ὅθεν ἐν τῇ ἐν Ἐφέσῳ δευτέρᾳ Συνόδῳ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπιστολῆς, δι' ἧς ἐκάλεσεν ὁ Θεοδόσιος τὸν Διόσκορον, Ἰουλιανὸς Κώων, καὶ Ἱλάριος Διάκονος οἱ Λεγάτοι τοῦ Πάπα εἶπον, τῷ ὁμοίῳ τύπῳ παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων Βασιλέων ὁ ἁγιώτατος ἡμῶν Πάπας ὁ τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας Λέων ἡγούμενος ἐκλήθη. εἰ δὲ καὶ ὁ Ἱλάριος ἐπάπτων, ὅτι ἤρχετο ὁ Πάπας, εἰ τούτου τοῦ πράγματος ἡγεῖτο παραδείγματι, εἰ καὶ κρεῖσσον τοῦτο, ἀλλὰ καλῶς οἶδεν ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη, ὡς οὔτε ἐν τῇ Νικαέων, οὔτε ἐν τῇ ἐν Ἐφέσῳ ἁγίᾳ Συνόδῳ, οὔτε ἐν ἄλλῳ ἁγίῳ συλλόγῳ ὁ Πάπας ἐπέστη, ὅθεν οὗτος τύπου τῇ συνηθείᾳ ἐξακολουθήσας, ἡμᾶς ἐξαπέστειλε. ταῦτα ὁ Ἱλάριος, ὑπέρογκα λαλήσας καὶ μετέωρα ὡς Ῥωμαῖος, πρῶτον, ὅτι καὶ μὴ ἐλθόντος τοῦ Πάπα ἐν ταῖς Συνόδοις, διωρίσθη τὰ ἀναγκαῖα. δεύτερον, εἰ ἤρχετο, πάντως ἐκαθέζετο ὅπου καὶ οἱ Λεγάτοι αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς Ἄρχοντας καὶ μετὰ τοὺς Ἄρχοντας, δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἔπραττε καὶ διελάλει καὶ ἠρώτα τὴν Σύνοδον ὡς καὶ οἱ Λεγάτοι αὐτοῦ, καὶ διατοῦτο ἴσως ὁ Βιγίλιος παρὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὐκ ἐπέστη ἐν τῇ πέμπτῃ Συνόδῳ, ἐπειδὴ οὐχ ὡς ἐβούλετο, ἀλλ' ὡς ἦν ἡ τάξις καὶ τὸ δίκαιον εὑρίσκετο ἐν τῇ Συνόδῳ. τρίτον, ὅτι καὶ ἀπόντων τῶν Ῥωμαίων, οἱ Ἀνατολικοὶ μόνοι συνεκρότησαν τὴν δευτέραν καὶ τὴν πέμπτην τὰς Συνόδους, ὧν τὰς ἀποφάσεις ἐδέξατο Ἀνατολὴ καὶ Δύσις, καὶ ἠκολούθησαν αὐταῖς ἅπας ὁ κόσμος, ἀλλαμὴν καὶ ἐν πάσαις ταῖς Συνόδοις οἱ Ἀνατολικοὶ ἤρεσκον, τοὺς Πάπας κρίνοντες καὶ ἀνακρίνοντες διὰ τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν, τὰς ἀμφιβολίας λύοντες, καὶ τὰ περὶ πίστεως διορίζοντες, καὶ Κανόνας περὶ ἐκκλησιαστικῆς

εὐταξίας ἐκθέμενοι. τέταρτον, ὁ Πασχασῖνος ἐν τῇ τρίτῃ πράξει ταύτης τῆς Συνόδου εἰπὼν ὅτι καὶ πρὸς τὸν Πάπαν ἐπέμφθησαν γράμματα, ὥστε καὶ αὐτὸν παρεῖναι ἐν τῇ Συνόδῳ καταξιῶσαι, ἀλλ᾽ ὅμως οὔτε τὸ τῆς ἀρχαιότητος ἔθος ἔχηκε τοῦτο, οὔτε τοῦ γενικοῦ καιροῦ ἡ ἀνάγκη ἐπιτρέπειν ἐδόκει, ταῦτα εἰπὼν, ἔδειξεν ὅτι τὸ κυριώτερον αἴτιον τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὸν Λέοντα ἦν ἡ ὀλίγη τοῦ καιροῦ διωρία, ἐν ᾗ διὰ τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ καὶ τὰ περιστατικὰ αὐτοῦ οὐκ ἦλθεν. ὅθεν ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ ἔλεγον οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης ὅτι ἐκακοπάθησαν εἰς τὸν δρόμον, καὶ διὰ τοῦτο ἐχρόνισαν ἐλθεῖν εἰς τὴν Σύνοδον, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Λέων γράφων πρὸς τὴν Σύνοδον ταύτην, λέγει ὅτι τὸ αἴτιον τοῦ μὴ ἐληλυθέναι ἐν αὐτῇ ἦν ὅτι οὐκ ἐπέτρεψε τοῦτο συνήθειά τις, οὔτε ἡ ἀνάγκη τοῦ καιροῦ. καὶ τὴν μὲν συνήθειαν εἶπε κατὰ τὸ κοινὸν τῶν ἀνθρώπων ἔθος, τὸ αἴτιον ὅμως τὸ κύριον ἦν ἡ ἀνάγκη, ἤτοι ἡ στενότης τῆς προθεσμίας τοῦ καιροῦ, καὶ αὐτὸς ὁ καιρὸς, ὅτι ἐγένετο ἡ ἄθροισις τὸν Σεπτέμβριον, ὅτε ἦν φθινόπωρον καὶ ἐγγὺς ὁ χειμών. πρὸς τὰς κομψότητας Ἱλάρου καὶ Πασχασίνου καὶ αὐτοῦ τοῦ Λέοντος διαλύει καθάπαξ ὁ Πάπας Κελεστῖνος, γράφων πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει Κλῆρόν τε καὶ λαὸν, λέγει γὰρ, ἐπειδὴ ἐν τηλικούτῳ πράγματι ἡ ἡμετέρα σχεδὸν παρουσία ἀναγκαία ἐφαίνετο, τὴν ἡμετέραν διαδοχὴν διὰ τὰ κατὰ θάλασσαν καὶ γῆν διαστήματα αὐτῷ τῷ ἁγίῳ ἀδελφῷ μου Κυρίλλῳ ἀπενείμαμεν. τούτοις συνάδει καὶ ὁ ἱερὸς Θεοφάνης, φησὶ γὰρ, ὁ δὲ Ῥώμης Κελεστῖνος γράφει Κυρίλλῳ τὸν αὐτοῦ τόπον ἐπέχειν ἐν τῇ Συνόδῳ διὰ τὸν τῆς θαλάσσης κόπον καὶ τοῦ χειμῶνος μὴ δυνηθεὶς εὑρεθῆναι. πέμπτον, ὅτι καὶ ἄλλοι Πατριάρχαι καὶ Μητροπολῖται οὐκ ἦλθον εἰς τὴν Σύνοδον, Τοποτηρητὰς δὲ μόνον ἔπεμψαν, ὥσπερ καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Εὐστόχιος πεποίηκεν ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ ἕκτῃ καὶ ἑβδόμῃ. οἱ τρεῖς τῆς Ἀνατολῆς Πατριάρχαι διὰ μόνων Τοποτηρητῶν παρῆσαν ἐν αὐταῖς, καὶ ὅμως προνόμιον τι οὐκ ἔλαβον ἐκ τούτου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. ἕκτον, ὅτι ὁ Ἰουλιανὸς εἶπε, τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐκλήθη ὁ Λέων, ὥσπερ ἐκλήθη καὶ ὁ Διόσκορος, ἡμεῖς δὲ λέγομεν ὅτι καὶ πάντες οἱ Ἐπίσκοποι ἐν τῇ πρώτῃ Συνόδῳ, καὶ πάντες οἱ Μητροπολῖται ἐν τῇ τρίτῃ, καὶ οἱ προεστῶτες τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ Διοσκόρου, καὶ οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Θράκης καὶ τοῦ Ἰλλυρικοῦ ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ πάντες τῷ ὁμοίῳ, ἤτοι τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ ἀπαραλλάκτῳ ἐκλήθησαν. ὅθεν ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου ἀναγνωσθείσης τῆς Σάκρας τοῦ Βασιλέως πρὸς τὸν Διόσκορον περὶ τῆς ἀθροίσεως τῆς Συνόδου, Κωνσταντῖνος ὁ Σηκρητάριος εἶπε, τῷ αὐτῷ τύπῳ ἐγράφη καὶ τοῖς ἄλλοις εὐλαβεστάτοις Ἐπισκόποις, ὥστε παραγενέσθαι εἰς τὴν Σύνοδον. ὥστε καὶ ἐκ τούτου τὸ μοναρχικὸν ἀξίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καταστρέφεται, οὐ συνίσταται. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ὅτι ἰδοὺ τὸ κῦρος τῇ Συνόδῳ μαρτυρεῖ ὁ Μαρκιανὸς, λέγει γὰρ ἵνα γράψῃ εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ Θράκην καὶ τὸ Ἰλλυρικὸν, ὅπως εἰς τόπον, ἔνθα δόξει αὐτῷ εὔλογον, παραγένωνται πάντες οἱ ἁγιώτατοι Ἐπίσκοποι, καὶ καταπεθήσονται τὰ συμφέροντα τῇ χριστιανικῇ εἰρήνῃ καὶ πίστει. καταπεθήσονται, ἤτοι διορίσουσι, καθὼς καὶ ὁ Λέων διετύπωσε κατὰ τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας, ἤτοι ἔγραψε πρὸς τὸν Βασιλέα ἵνα ἡ Σύνοδος ἡσύχως καὶ κατὰ Κανόνας συνελθοῦσα ἐνεργήσῃ, οὐ βιαίως καὶ τυραννικῶς ὡς ἐποίησεν ὁ Διόσκορος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛʹ.

Ὅτι καὶ ἐκ τῶν περιεχομένων ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τῶν Βασιλέων Οὐαλεντιανοῦ καὶ Μαρκιανοῦ πρὸς τοὺς ἁπανταχοῦ Ἐπισκόπους, καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιον, δείκνυται τὸν Βασιλέα ἰδίᾳ ἀρεσκείᾳ ἀθροῖσαι τὴν Σύνοδον, καὶ ὁρίσαι τὴν προθεσμίαν αὐτῆς, ἀλλ᾽ οὐ τὸν Ῥώμης Λέοντα, οὗ τὴν ἐπιστολὴν δοκιμάζει καὶ βεβαιοῖ ἡ Σύνοδος.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς τῶν Βασιλέων Οὐαλεντιανοῦ καὶ Μαρκιανοῦ πρὸς τοὺς ἁπανταχοῦ Ἐπισκόπους καὶ τῆς πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιον τοῦτο αὐτὸ συνάγεται, φασὶ γὰρ ἐν αὐταῖς, Ἐπειδὴ τοίνυν ἀμφιβολίαι τινὲς περὶ τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν ἡμῶν γεγονέναι δοκοῦσι, καθάπερ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Ῥώμης Λέοντος δηλοῖ (ὡς τυχὸν ἐδήλουν καὶ αἱ ἐπιστολαὶ Κυρίλλου πρὸς Θεοδόσιον) τοῦτο ἰδικῶς τῇ ἡμετέρᾳ ἤρεσεν ἡμερότητι, ἵνα ἁγία Σύνοδος συγκροτηθῇ, ἐφ᾽ ᾗ τὴν ἀληθινὴν πίστιν ἡμῶν σαφέστερον ἐπιγνωσθῆναι, καὶ τοῦ λοιποῦ μηδεμίαν δύνασθαι εἶναι ἀμφιβολίαν ἢ διχόνοιαν. καὶ σημειῶσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς τῇ ἰδίᾳ ἀρεσκείᾳ συγκροτεῖ τὴν Σύνοδον, καὶ διορίζει τὸν τόπον αὐτῆς, πρῶτον μὲν τὴν Νίκαιαν, ὕστερον δὲ τὴν Χαλκηδόνα, καὶ τὸν καιρὸν, τὸν Σεπτέμβριον δηλονότι, καὶ ποῦ λοιπὸν τὸ τῶν παπιστῶν ὅτι ὁ Πάπας ἀθροίζει αὐτὴν, καὶ διορίζει καὶ τὴν προθεσμίαν αὐτῆς; δεύτερον, ὁ Λέων ἔγραψεν ἐπιστολὴν, ἣν σείει ἄνω καὶ κάτω ἐπαινῶν αὐτὴν ἐν παντὶ προσώπῳ. καὶ εἰ καὶ ἀληθῶς ἐπῄνει, ὅμως ἔτι ἀμφιβολία καὶ διχόνοια ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ περὶ αὐτῆς ἦν, ἐπειδὴ μόνος οὐκ ἦν ἄξιος λῦσαι τὰς ἀμφιβολίας, ἃς προεξένησεν ἡ Αἵρεσις τοῦ Εὐτυχοῦς, ἡ δὲ Σύνοδος συγκροτηθεῖσα, ἔλυσε τὴν ἀμφιβολίαν καὶ τὴν διχόνοιαν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ δοκιμάσασα καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος, ἐβεβαίωσεν αὐτήν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ.

Ὅτι ἐκ τῶν περιεχομένων ἐν τῇ πρὸς τὴν παροῦσαν Σύνοδον τοῦ Ῥώμης Λέοντος ἐπιστολῇ, κατὰ ὀκτὼ τρόπους δείκνυται ἡ Σύνοδος, καὶ οὐχ ὁ Ῥώμης διορθωτὴς τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, καὶ τῆς Συνόδου ἀθροιστὴς ὁ Βασιλεύς. καὶ κατὰ τί πρόεδρος ἐν τῇ Συνόδῳ λέγεται. καὶ ὅτι οὐ μόνου τοῦ Ῥώμης ἴδιον ἀξιοῦν συγγνώμης τοὺς μετανοοῦντας. καὶ τί δηλοῖ Τοποτηρητὰς τοῦ θρόνου τῶν Ἀποστόλων. καὶ ὅτι οὐκ ἰδικῷ τινὶ τρόπῳ Ἐπίσκοπος ὁ Ῥώμης.

Καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ Λέοντος ἐπιστολῆς πρὸς ταύτην τὴν Σύνοδον δείκνυται τοῦτο, φησὶ γάρ, ὅπως ἂν χώραν σχεῖν ἡ διόρθωσις δυνηθῇ, ὁ Βασιλεὺς τὴν ὑμετέραν ἀδελφότητα πρὸς ἀνατροπὴν μὲν τῶν ἐπιβουλῶν τοῦ Διαβόλου, τῆς δὲ ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης συντήρησιν συνελθεῖν ἠβουλήθη, φυλαττομένων τῷ θρόνῳ τοῦ μακαρίου Πέτρου τοῦτε δικαίου καὶ τῆς τιμῆς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ ἡμᾶς ὑπ᾽ αὐτοῦ πρὸς τοῦτο δι᾽ οἰκείων προτραπῆναι γραμμάτων, ἐφ᾽ ᾧτε τὴν οἰκείαν παρουσίαν ἡμᾶς παρασχεῖν τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ, ὅπερ μὲν οὖν οὐκ ἠδύνατο οὐδὲ ἡ ἀνάγκη τοῦ καιροῦ οὐδὲ μήν τις ἐπιτρέψαι συνήθεια, πλὴν ἐν τούτοις ἐν Πασχασίνῳ καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς ἀπεσταλμένοις ὑπὸ τοῦ θρόνου τῶν Ἀποστόλων, ἐν μὲν τῇ Συνόδῳ προεδρεύειν ἐμὲ ἡ ἀδελφότης ὑμῶν ἡγείσθω. ἐν τούτοις σημείωσαι πρῶτον, ὅτι Σύνοδος συγκροτεῖται, ἵνα διορθώσῃ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα, ἅτινα ὁ Ῥώμης οὔτε μόνος οὔτε μετὰ τῆς Συνόδου αὐτοῦ ἐδυνήθη διορθῶσαι, κἂν καὶ ἠγωνίσθη πολυτρόπως. δεύτερον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἤθροισε τὴν Σύνοδον. τρίτον, ὅτι ἡ Σύνοδος ἀνατρέπει τὰς ἐπιβουλὰς τοῦ Διαβόλου, καὶ προξενεῖ τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην, οὐχ ὁ Ῥώμης μόνος, ἢ ἕτερός τις. τέταρτον, φυλάττεσθαι τὰ δίκαια καὶ τὴν τιμὴν τοῦ μακαρίου Πέτρου, δηλονότι ἐν τῇ Συνόδῳ κατὰ τὸ ἔθος ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς Τοποτηρητὰς αὐτοῦ δύνασθαι ἐλευθέρως λέγειν τὰ εἰκότα, ἅτινα καὶ τὰ δύο ἐκώλυσεν ὁ Διόσκορος ἐν Ἐφέσῳ, καὶ ἴδε καὶ βιβλίου ἕκτου κεφαλαίου ὀγδόου παραγράφῳ δευτέρῳ τί ἔγραφεν ὁ Πωγωνάτος τῷ Πάπᾳ περὶ τῶν Τοποτηρητῶν, οὓς ἔμελλε πέμψειν ὁ Πάπας εἰς ἐκείνην τὴν Σύνοδον. πέμπτον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς καὶ ἐκείνῳ ἐπέτρεψεν ἐλθεῖν εἰς τὴν Σύνοδον, ἀλλ᾽ ἡ ἀνάγκη τοῦ καιροῦ ἐκώλυσεν αὐτόν, ἦν γὰρ Σεπτέμβριος, φθινόπωρον δηλαδή, καὶ εἵποντο δυσκολίαι, ὡς συνέβη τοῖς λεγάτοις τοῦ Κελεστίνου. τὸ δέ, οὐδὲ μήν τις ἐπιτρέψαι συνήθεια, περιττῶς εἶπον, ὡς εἴρηται. ἕκτον, οὐ δεῖ δὲ θορυβεῖσθαι διὰ τὸ λέγειν αὐτὸν διὰ τῶν Τοποτηρητῶν αὐτοῦ προεδρεύειν τῇ Συνόδῳ, ἐπειδὴ ἡ προεδρία ἐνταῦθα οὐκ ἄλλο τι δηλοῖ, ἢ τὴν παρὰ τοῦ Βασιλέως Αὐθεντίαν, ὅθεν κατωτέρω λέγει, ὅτι τῆς τρίτης Συνόδου ὁ Κύριλλος προήδρευε, καὶ ἀνωτέρω εἴρηται, ὅτι ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ πρόεδροι ἐκλήθησαν πολλάκις Κύριλλος καὶ Μέμνων ὁ Ἐφέσου, οὐ τῇ Συνόδῳ ἐν τῇ κρίσει, οὕτω γὰρ οὔτε Πάπας οὔτ᾽ ἄλλος τις προεδρεύει, ἀλλὰ καθ᾽ ὃν τρόπον εἴρηται περὶ τῆς Αὐθεντίας ἀνωτέρω. ἕβδομον, ἐκεῖνο δὲ ὅπερ γράφει ὁ Λέων ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ τῇ Συνόδῳ λέγων, ὅτι οἱ ἡμαρτηκότες εἰ μετανοήσωσιν, ἔστωσαν δεκτοί, ἤτοι συγγνώμης ἀξιούσθωσαν, οὐκ ἴδιον ἐστὶ μόνου τοῦ Πάπα, ἀλλὰ πάντων τῶν Ἐπισκόπων, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ τὰς ἐπιστολὰς Κυρίλλου, Κελεστίνου καὶ Ἰωάννου Ἀντιοχείας περὶ Νεστορίου, καὶ κατωτέρω τὴν ἐπιστολὴν τῆς Πουλχερίας πρὸς τὸν Λέοντα, ὅτι τοῦτο μάλιστα ἐστὶν ἴδιον τῆς Συνόδου. ὄγδοον, ἐν οἷς δὲ λέγει ὅτι πέμπει Τοποτηρητὰς τοῦ θρόνου τῶν Ἀποστόλων, θρόνος τῶν Ἀποστόλων ἐννοοῦνται ἡ Ἐκκλησία Ῥωμαίων καὶ οἱ Δυτικοὶ Ἐπίσκοποι, ἤτοι ἡ Δυτικὴ Σύνοδος, ἐν ᾗ καὶ ὁ Πάπας, ὅθεν ἔλεγεν ὁ Κύριλλος, ἐλθόντων τῶν Τοποτηρητῶν τοῦ Κελεστίνου ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει τῆς τρίτης Συνόδου, κατέθεντο γὰρ οἱ τὸν τόπον ἀναπληροῦντες τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ ἁπάσης δὲ τῆς κατὰ Δύσιν ἁγίας Συνόδου. καὶ ἡ αὐτή, ἤτοι ἡ τρίτη Σύνοδος περὶ τῶν αὐτῶν ἐν τῇ πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἀναφορᾷ φησίν, ὅτι ὁ Κελεστῖνος πρῶτον ἐπέτρεψε τῷ Κυρίλλῳ τὸν αὐτοῦ ἐπέχειν τόπον, καὶ νῦν αὖθις διὰ δευτέρων γραμμάτων τὰ αὐτὰ δῆλα τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ κατέστησε, καὶ ἀπέστειλε διὰ τῶν Τοποτηρητῶν Φιλίππου, Ἀρκαδίου καὶ Προϊέκτου ἀναπληρούντων τὴν παρουσίαν αὐτοῦ τοῦ Κελεστίνου, ταῦτα εἰποῦσα, ἐπήγαγεν. ἐπεὶ οὖν οἱ ἄνδρες παραγενόμενοι τὴν γνώμην πάσης τῆς κατὰ Δύσιν ἁγίας Συνόδου φανερὰν τῇ ἐνταῦθα ἁγίᾳ Συνόδῳ πεποιήκασι διὰ τῶν γραμμάτων. καὶ σημείωσαι ὅτι γράμματα εἶπε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κελεστίνου μόνην, διὰ δὲ τοῦ Κελεστίνου ἐδηλώθη ἡ Ῥωμαϊκὴ Σύνοδος, καὶ ἡ ἐπιστολὴ αὐτοῦ ἐρρέθη γράμματα τῆς Δυτικῆς Συνόδου, οὕτω νόει καὶ ἐνταῦθα τὸν Λέοντα δηλοῦντα διὰ τοῦ θρόνου τοῦ ἀποστολικοῦ οὐ θρόνον τινὰ αὐτοκρατορικόν, ἀλλὰ τὴν Δυτικὴν Σύνοδον, καὶ ἡ ἐπιστολὴ αὐτοῦ γράμματα ἐστὶ τῆς Δυτικῆς Συνόδου, ὅθεν καὶ ἐγκύκλιος, ἤτοι συνοδικὴ καλεῖται. σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ Ῥώμη θρόνος τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Παύλου, ὅθεν ὁ Λέων φησὶν αὐτὴν θρόνον τῶν Ἀποστόλων, δῆλον δὲ ὅτι κατὰ Παῦλον ἦν καὶ ὁ Πέτρος Ἐπίσκοπος Ῥώμης, καὶ οὐκ ἰδικῷ τινι τρόπῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Περὶ τῶν περιεχομένων ἐν τῇ πρὸς τὴν παροῦσαν Σύνοδον σάκρᾳ τῶν Βασιλέων, καὶ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ Εὐφράτα Ἐπισκόπου Ἐλευθερίνης, ἐξ ὧν δείκνυται μήτε ὁρισμῷ, ἢ ἐπιταγῇ ἰδίᾳ τὸν Ῥώμης συναθροίζειν Σύνοδον Οἰκουμενικήν, μήτε ἐν τῇ συγκροτήσει αὐτῆς ἐρωτᾶσθαι· ἀλλὰ προστάττεσθαι παρεῖναι, ὡς ὄντα ἕνα τῶν λοιπῶν Ἐπισκόπων, μήτε διατυποῦν τὰ τῆς πίστεως, ἀλλὰ τὴν Σύνοδον· ἧς ὁ Βασιλεὺς μόνος ἀθροιστής.

Καὶ ἀπὸ τῆς σάκρας τῶν Βασιλέων πρὸς τὴν Σύνοδον τὸ αὐτὸ δείκνυται, φασὶ γάρ, ἤδη μὲν καὶ δι᾽ ἑτέρων ἡμῶν θείων γραμμάτων ἐδηλώσαμεν τῇ ὑμετέρᾳ θεοσεβείᾳ, ὥστε εἰς τὴν Χαλκηδονέων παραγενέσθαι πόλιν, ἐφ᾽ ᾧτε τὰ περὶ τῆς ἁγίας καὶ ὀρθοδόξου πίστεως παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν πάλαι ὁρισθέντα βεβαιωθῆναι, ὡς ἂν μὴ ἐπὶ πολὺ τὸ τῶν ὀρθοδόξων πλῆθος διαφόρως πλανώμενον ἀπατῷτο, ἀλλ᾽ ἵνα πάντες τὸν Δεσπότην ἡμῶν καὶ Σωτῆρα Χριστὸν ὡς προσήκει, καὶ ὡς οἱ ἁγιώτατοι ἡμῶν πατέρες ἐδογμάτισαν ὁμολογῶσι. Καί, ἐλπίζομεν γὰρ εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν ὡς χωρίς τινος ταραχῆς καὶ φόβου πάντων τῶν κατὰ τὴν ὀρθόδοξον καὶ ἀληθῆ πίστιν δικαίως καὶ ὡς τῷ Θεῷ φίλον τυπωθέντων· ἕκαστος ὑμῶν εἰς τὰ οἰκεῖα θᾶττον ἐπανελεύσεται. ἐν οἷς σημείωσαι ὅτι οἱ Βασιλεῖς ἰδίῳ καὶ μόνῳ προστάγματι ἀθροίζουσι τὰς Συνόδους, καὶ διορίζουσι καὶ τὸν τόπον τῆς ἀθροίσεως. δεύτερον, ἡ Σύνοδος βεβαιοῖ τὰ τῶν πατέρων, οὐχ ὁ Πάπας, ὡς τερατεύονται οἱ παπισταὶ λέγοντες, ὅτι ὁ Πάπας βεβαιοῖ τὰς Συνόδους. τρίτον, ἡ Σύνοδος τὰ τῆς πίστεως τυποῖ, ἤτοι γυμνάζει, σαφηνίζει, ἑρμηνεύει, διορίζει καὶ βεβαιοῖ. τέταρτον, ὁ Πάπας Λέων πολλὰ μογήσας καὶ γράψας καὶ θρηνήσας καὶ ἀπειλήσας καὶ ἱκετεύσας καὶ δεηθεὶς περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης, οὐδὲν ὠφέλησεν, ἔτι γὰρ ἦν τὸ ὀρθόδοξον πλῆθος πλανώμενον, καὶ οὐ μόνον τὸ Ἀνατολικόν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν ὑπὸ τὴν ἐνορίαν τοῦ Πάπα, διὸ Εὐφράτας Ἐπίσκοπος Ἐλευθερίνης πόλεως Σικελικῆς, καὶ ὑπὸ τὴν ἐνορίαν τελῶν τοῦ Πάπα, εἶπε πρὸς τοῖς ἄλλοις ταῦτα, καὶ ὀρθοδοξότατον εἶναι τὸν ἁγιώτατον πατέρα καὶ Ἀρχιερέα Λέοντα πεπληροφορήμεθα, γεγένηται δὲ ἡμῖν περὶ τῆς ἀπεσταλμένης παρὰ τῆς αὐτοῦ μακαριότητος ἐπιστολῆς τὸ ἀναμφίβολον. Καί, ὅτε γὰρ κατὰ τὸν τύπον τῆς ὑμετέρας ἐξουσίας παρὰ Ἀνατολίῳ καὶ τῇ συνεδρευούσῃ αὐτῷ ἁγιωτάτῃ Συνόδῳ παρεγενόμεθα, ὀφείλοντες περὶ ὧν ἀμφεβάλλομεν πληροφορηθῆναι, εὕρομεν αὐτῶν τὴν ἁγιότητα ἑτοιμότατα τὴν ἀμφιβολίαν ἐκβαλοῦσαν. Καί, διότοι τοῦτο πληροφορηθέντες, καὶ συμφωνεῖν ἡγούμενοι κατὰ πάντα τοῖς προγεγραμμένοις ἁγίοις πατράσι τὴν ἐπιστολήν, συνῃνέσαμεν ταύτῃ, καὶ ὑπεγράψαμεν. πρᾶξις τετάρτη. καὶ λοιπὸν ἡ Σύνοδος ἠθροίσθη ἵνα διδάξῃ τὰ πλήθη καὶ αὐτοὺς τοὺς Ἐπισκόπους Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως ὁμολογεῖν ἀναμφιβόλως, καὶ ὡς προσήκει καὶ ὡς οἱ πατέρες ἐδογμάτισαν, καὶ ὅτι τὴν ἀμφιβολίαν τῶν ὑπὸ τὴν Ῥώμην Ἐπισκόπων ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡ κατ᾽ αὐτὸν Σύνοδος ἔλυσε. πέμπτον, οὐ λέγει ἁγίους πατέρας τοὺς Πάπας τῆς Ῥώμης, ἀλλ᾽ ἐκείνους, οἵτινες συνῆλθον ἐν ταῖς Συνόδοις, καὶ οὓς οἱ πατέρες ἰδίως καὶ αἱ Σύνοδοι κοινῶς προσήνεγκαν εἰς μαρτυρίαν ὧν διώρισαν. ὥστε ὁ Πάπας οὔτε Σύνοδον συγκροτεῖ Οἰκουμενικήν, οὔτε ὁρισμῷ, οὔτε ἐπιταγῇ ἰδίᾳ, οὔτε κἂν ἐν τῇ συγκροτήσει αὐτῆς ἐρωτᾶται, ἀλλ᾽ ἐπιτρέπεται καὶ προστάττεται παρεῖναι ἐν αὐτῇ, ἢ μόνος, ἢ διὰ Τοποτηρητῶν, οἱ Βασιλεῖς δὲ συγκροτοῦσι ταύτην, οἵτινες καὶ τὴν προθεσμίαν τοῦ καιροῦ καὶ τὸν τόπον αὐτῆς διορίζουσι, καὶ τὰ ἀνήκοντα λοιπὰ ταῖς Συνόδοις προστάττουσι, καὶ πάντα τὰ ἀναγκαῖα καὶ πρῶτον καὶ ὕστερον χορηγοῦσιν. ὁ δὲ Πάπας οὐκ ἔστιν ἕτερον τι, ἢ εἷς Ἐπίσκοπος Ῥώμης, καὶ ἐν ταῖς Συνόδοις ὑπάρχει μέρος καὶ συμψηφίζεται μετὰ τῶν λοιπῶν Ἐπισκόπων κοινῇ κρίσει καὶ συμπνοίᾳ καὶ ὁμοψυχίᾳ, καὶ οὐδὲν πλέον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

Περὶ τῶν θεωρουμένων ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῆς Πουλχερίας πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα, καὶ ἀφηγήσεως τῆς χειροτονίας τοῦ Ἀνατολίου Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὸ τοῦ Διοσκόρου γενομένης. καὶ περὶ τοῦ πῶς δεῖ γίνεσθαι τὰς ἐκλογὰς καὶ χειροτονίας τῶν Πατριαρχῶν, καὶ τῆς διαλλαγῆς Λέοντος Ῥώμης πρὸς τὸν Ἀνατόλιον Κωνσταντινουπόλεως διὰ Πουλχερίας, καὶ τῶν κατὰ καιροὺς οἰκονομιῶν τῆς Ἐκκλησίας. ἐκ δὲ τούτων πάντων, καὶ ἐκ πολλῶν παραθέσεων, δείκνυται μὴ εἶναι τὸν Ῥώμης ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ μονάρχην, μήτε διαφέρειν Ἐπίσκοπον Ἐπισκόπου κατ᾽ ἀξίαν, τὴν δὲ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον εἶναι καθ᾽ αὑτὸ τὸ ἔσχατον κριτήριον τῆς καθόλου Ἐκκλησίας.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῆς Πουλχερίας πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα θεωρητέον πρῶτον, ὅτι ἐν τῇ ἑβδόμῃ Συνόδῳ ἀνεγνώσθη ἱστορεῖν τὸν ἀναγνώστην Θεόδωρον ταῦτα, Διόσκορος γὰρ παρὰ τοῖς Κανόσι δοκοῦν ἑαυτῷ τὴν χειροτονίαν ἐπιτρέψας τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν Ἐπισκοπῆς, προχειρίζεται Ἀνατόλιόν τινα τὸν τῆς Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας τὰς ἀποκρίσεις ἐν Κωνσταντινουπόλει ποιούμενον, ἔχων παρευθὺς καὶ συλλειτουργοῦντα τὸν

Εὐτυχῆ, πρὸς ὃν ὁ Ἀνατόλιος χαριέντως ἔφη, τὸ γὰρ μέλλον ἠγνόει, ὅπου περιπεπατήκας, ἤκακας, πράξει πρώτῃ. καὶ σημειῶσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Ἀνατόλιος ἐχειροτονήθη ὑπὸ Διοσκόρου αἱρετικοῦ 5 ὄντος. δεύτερον, ὅτι συνελειτούργησε τῷ Εὐτυχεῖ. τρίτον, ὅτι περιεποιήθη τὸν αἱρεσιάρχην καὶ ἅπτο αὐτὸν ἅγιον. τέταρτον, ὅτι ἐχειροτόνησεν (ὁ Διόσκορος) ἀνθρώπων οὐκ ὄντα ἐκ τοῦ κλήρου Κωνσταντινουπόλεως, οὔτε ἐκλεχθέντα ὑπὸ τῆς Ἐκκλη- 10 σίας Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ ὁ Ῥώμης Ἰούλιος ὡς μέγα καὶ παρανομώτατον ἔγκλημα προσέφερε κατὰ τῶν Εὐσεβιανῶν, ὅτε ἐχειροτόνησαν Ἀλεξανδρείας τὸν Γεώργιον. πέμπτον, δεῖ εἰδέναι, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπος χειροτονεῖται κατὰ τὸ ἀκό- 15 λουθον ἐκλογῇ τῆς ἰδίας Συνόδου, καὶ τοῦ ἰδίου κλήρου κελεύσει τοῦ Βασιλέως, εἰ δὲ περιέστιν Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, πάλιν χρεία τῆς ἐκλογῆς τῆς ἰδίας Συνόδου καὶ τοῦ ἰδίου κλήρου, ὡς ἐγένετο ἐπὶ Νεκταρίου, ὅπου οἱ πατέρες καὶ ὁ κλῆρος ἐξελέξαντο 20 πολλοὺς, ὁ Βασιλεὺς δὲ προὔβαλεν ὃν ἠθέλησεν ἐκ τῶν ἐκλεχθέντων, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίῳ τρίτῳ τὸν τόπον, ἴδε καὶ κατωτέρω βιβλίῳ πέμπτῳ τὴν χειροτονίαν τοῦ Μηνᾶ. οὐ μόνον δὲ ἐν τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως γίνεται οὕτως, ἀλλὰ καὶ ἐν πᾶσι 25 τοῖς λοιποῖς Πατριαρχικοῖς θρόνοις, καὶ ἴδε ἀνωτέρω καὶ κατωτέρω περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πάπα ἐν πολλοῖς, καὶ περὶ τοῦ Ἀντιοχείας ἐν τῇ ὀκτῇ Συνόδῳ, καθαιρεθέντος γὰρ τοῦ Ἀντιοχείας Μακαρίου, οἱ Ἐπίσκοποι καὶ Κληρικοὶ Ἀντιοχείας ᾔτησαν Πατριάρχην, 30 ἐν ᾗ αἰτήσει οἱ Ἄρχοντες συγκατένευσαν, πράξει δωδεκάτῃ, μετὰ ταῦτα ἐρρέθη ὑπὸ τῶν Ἀρχόντων, περὶ γὰρ τῆς γενομένης αἰτήσεως παρὰ τῶν ὑπὸ τὸν θρόνον τῆς Ἀντιοχείας μεγαλοπόλεως τελούντων Ἐπισκόπων καὶ Κληρικῶν, ἕνεκεν τοῦ προχειρι- 35 σθῆναι Πρόεδρον ἐν τῷ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως θρόνῳ, ἀνηνέγκαμεν ἐπὶ τὰς ἀκοὰς τοῦ Βασιλέως ἡμῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἡ αὐτοῦ γαληνότης ψήφισμα γενέσθαι κατὰ τὴν συνήθη ἀκολουθίαν ἐκ τῶν ὑπὸ τὸν εἰρημένον θρόνον θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων τε καὶ 40 Κληρικῶν, καὶ τοῦτο δοθῆναι τῷ πανημέρῳ αὐτοῦ κράτει. ἡ δὲ τρίτη Οἰκουμενικὴ γράφουσα τοῖς Βασιλεῦσι, λέγει ἐν τῷ τέλει, ἀναθεῖναι λοιπὸν ἡμᾶς καὶ ἔχεσθαι τῆς χειροτονίας τοῦ μέλλοντος, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἠκολούθησε τὰ σκάνδαλα τοῦ Ἀντιοχέ- 45 ως Ἰωάννου καὶ τῶν περὶ αὐτὸν, καὶ οἱ πατέρες τῆς Συνόδου οὐκ ἀπῆλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν, οὔτε καὶ οἱ ἔγκειται, ἔπεμψεν ἡ Σύνοδος πρέσβεις εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν Βασιλέα ἑπτὰ πατέρας, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, οἵτινες ἐν Κωνσταντινου- 50 πόλει ἅμα τοῖς παρευρεθεῖσιν Ἐπισκόποις καὶ Κληρικοῖς ἐξελέξαντο εἰς Πατριάρχην τὸν Μαξιμιανὸν, ἥντινα ἐκλογὴν βεβαιώσαντος τοῦ Βασιλέως, ἐχειροτόνησαν αὐτὸν, ὡς γράφουσιν αὐτοὶ οἱ πρέσβεις τοῖς Ἐπισκόποις τῆς παλαιᾶς Ἠπείρου, μέρει τρίτῳ τῆς τρίτης Συνόδου. λέγει γὰρ ἐκεῖ, ἐκ τῶν ἑπτὰ μαθὼν ὁ Βασιλεὺς καλῶς γεγονῆσθαι τὰ τῆς Συνόδου, ἐξώρισε μὲν τὸν Νεστόριον, ἐκέλευσε δὲ τοὺς ἐκ τῆς ἁγίας Συνόδου εἰσελθεῖν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ χειροτονῆσαι Ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως· καὶ εἰσελθόντες ἐχειροτόνησαν Μαξιμιανόν. τούτῳ οὖν τῷ τρόπῳ ἐκλεγομένων καὶ χειροτονουμένων τῶν Πατριαρχῶν, ἐναντίως πάντως ἐχειροτονήθη ὁ Ἀνατόλιος, ἐδέξατο ὅμως ὁ Αὐτοκράτωρ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ, καὶ ἐπειδὴ γνοὺς καὶ αὐτὸς ὁ Ἀνατόλιος ὅσα ἔπραξεν ὁ Διόσκορος ἄθεσμα, ἔμενεν ἐν τῷ μέρει τῶν ὀρθοδόξων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω μαρτυρίαν τοῦ Ζωναρᾶ παραινεῖ καὶ αὐτὸς τὸν Μαρκιανὸν, καθὼς καὶ ὁ Λέων, μὴ ἐᾶσαι τὰ ἐν Ἐφέσῳ ὑπὸ Διοσκόρου πεπραγμένα ἀνεξέταστα, καὶ οὕτως ὀργανικῶς παρ᾽ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πάπα Λέοντος ἠθροίσθη ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος. ἐπεὶ οὖν κατὰ πολλοὺς τρόπους ἐδόκει παρὰ Κανόνας ἡ χειροτονία τοῦ Ἀνατολίου, ὁ Ῥώμης Λέων μαχόμενος ταῖς ἐν Ἐφέσῳ πράξεσι τοῦ Διοσκόρου, ὡς πάλαι ὁ μέγας Κύριλλος ἐμέμφετο ταῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει φλυαρίαις τοῦ Νεστορίου, ἐμέμφετο ἀκολούθως καὶ τὴν χειροτονίαν τοῦ Ἀνατολίου, ἀλλ᾽ ἡ Πουλχερία φίλη οὖσα τοῦ Φλαβιανοῦ, δι᾽ ἃς εἴρηται αἰτίας ἀνωτέρω βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλαίῳ ἐσχάτῳ, καὶ τῆς εὐσεβείας ὑπέρμαχος, ηὐλαβεῖτο καὶ τὸν μέγαν Λέοντα βρύχοντα, καὶ τὴν φωνὴν ὑψοῦντα, καὶ ἐν ἰσχύϊ ἀναφωνοῦντα περὶ τῆς εὐσεβείας, ἤθελεν ὅμως αὐτὸν καὶ τῷ Ἀνατολίῳ συνέρχεσθαι ἀγαπητικῶς, διὰ τοῦτο γράφει αὐτῷ τὰ περὶ εἰρήνης κατὰ μίμησιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, ὃς εἰρηνοποίησε τὸν σοφὸν Ἀντιοχείας Ἰωάννην, καὶ τὸν ἅγιον Κύριλλον. καὶ λοιπὸν γράφει αὐτῷ, ὅτι ὁ Ἀνατόλιος ἐν τῇ αὐτῇ διέμενε θρησκείᾳ, ἤτοι τῇ ἀρχαίᾳ καὶ ὀρθοδόξῳ, καὶ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἣν ἔπεμψεν ὁ Λέων τῷ Φλαβιανῷ ὑπέγραψε, καὶ ταύτην περιπτύσσεται. ταῦτα ἡ Πουλχερία. ἀλλ᾽ οἱ παπισταὶ παρεξηγούμενοι ταῦτα, λέγουσιν ὅτι ὁ Λέων τὸν Ἀνατόλιον παρὰ Κανόνας χειροτονηθέντα ἐδέξατο, ἄρα ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ γενικὴν ἔχει δύναμιν καὶ ἐξουσίαν, ἐπειδὴ ἔχει ταύτην ἐπὶ τῶν Πατριαρχῶν, εἰς ὑπόκεινται πάντες οἱ Ἐπίσκοποι. ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι τοῦ Ἀρσακίου καὶ Ἀττικοῦ, ζῶντος τοῦ Χρυσοστόμου, χειροτονηθέντων Κωνσταντινουπόλεως, σὺν τῷ Πάπᾳ Ἰννοκεντίῳ ὁ Ἀντιοχείας καὶ οἱ Παλαιστινοὶ καὶ Ἰλλυρικοὶ, καὶ ἄλλοι Ἐπίσκοποι ἀπαρεσκόμενοι ταῖς τοιαύταις χειροτονίαις, οὐκ ἐκοινώνουν Ἀρσακίῳ καὶ Ἀττικῷ, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τὸν τόπον. δεύτερον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία κατὰ καιροὺς οἰκονομεῖ, ὅθεν καὶ πολλοὺς ἀπὸ λαϊκῶν πεποίηκε Πατριάρχας, ὡς τὸν Νεκτάριον, Ταράσιον, Νικηφόρον καὶ ἄλλους, καὶ πολλοὺς Αἱρετικοὺς καὶ ὑπὸ Αἱρετικῶν κεχειροτονημένους Ἐπισκόπους ἐδέξατο, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίῳ τρίτῳ, καὶ ῥηθήσεται ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς ἑβδόμης Συνόδου. ὥστε οὐ μόνον ὁ Λέων τοιοῦτόν τι ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ Πατριάρχαι καὶ ἁπλῶς Ἐπίσκο-

Ἐπίσκοποι τοιαύτῃ οἰκονομίᾳ ἐχρήσαντο. τρίτον, ὅτι ἡ Βασιλὶς οὐκ ἔγραφε τῷ Ῥώμης ἵνα κοινωνήσῃ τῷ Ἀνατολίῳ, ἀλλ' ὅτι ἐστὶν ὀρθόδοξος καὶ φίλος αὐτοῦ, καὶ τὸ αἴτιον, ὅτι πάσῃ δυνάμει καὶ πᾶσι τρόποις καὶ παντὶ ζήλῳ φερομένῳ τῷ θειοτάτῳ καὶ ἀποστολικωτάτῳ Ἐπισκόπῳ Λέοντι κατὰ Νεστορίου καὶ Εὐτυχοῦς, ἔγραψαν αὐτῷ ταῦτα οἱ Βασιλεῖς περὶ τοῦ Ἀνατολίου, ἵνα μὴ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς πίστεως αὐτοῦ, καὶ νομίζῃ αὐτὸν ἀντικεῖσθαι τῇ γενησομένῃ Συνόδῳ, διατοῦτο εἰποῦσα τὸν Ἀνατόλιον ὀρθόδοξον ὄντα καὶ φίλον αὐτοῦ, προέτρεψεν αὐτὸν (τὸν Λέοντα) γράψαι περὶ τῆς Συνόδου πρὸς τὸν Μαρκιανὸν τεθαῤῥηκότως, ἐπειδὴ τοῦτο, ἵνα γένηται Σύνοδος ἀρέσκει καὶ τῷ Βασιλεῖ, ὡς δηλονότι προδιατεθειμένῳ ὄντι καὶ ἀπὸ τῶν γραμμάτων τοῦ Λέοντος, καὶ ἀπὸ τῶν προτροπῶν τῆς Βασιλίδος καὶ τοῦ Ἀνατολίου. τρίτον, ὅτι καὶ αὕτη ἡ ἐπιστολὴ ἀντίκειται τοῦ εἶναι μοναρχικὸν ἀξίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, φησὶ γὰρ ἡ Βασιλὶς τῷ Λέοντι, ἵνα οἱ Ἐπίσκοποι Ἀνατολῆς, Θρᾴκης, καὶ Ἰλλυρικοῦ εἰς μίαν πόλιν συναγάγωνται, καὶ περὶ τῶν ἀνηκόντων τῇ εὐσεβείᾳ πραγμάτων, σοῦ αὐθεντοῦντος, ὁρίσωσιν, ἤτοι τοῦ μὲν Ῥώμης αὐθεντοῦντος μόνον, ὡς καὶ Κύριλλος καὶ Διόσκορος, τῆς δὲ Συνόδου κοινῶς ὁριζομένης. καὶ ἐν τῷ τέλει φησὶ, καὶ τούτους ὁμοίως τοὺς Ἐπισκόπους, οἵτινες διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἐπειδὴ μετὰ τοῦ ἁγιωτάτου Φλαβιανοῦ τῇ συμφωνίᾳ τῆς πίστεως καθολικοὶ συνέτρεχον, ἐξορίᾳ ὑπεβλήθησαν, ἐπανελθεῖν διὰ κυρώσεως ἰδίου πραγματικοῦ προσέταξε, ὥστε διὰ τῆς δοκιμασίας τῆς Συνόδου καὶ πάντων τῶν Ἐπισκόπων τῶν συνελθόντων καὶ τῆς ἀποφάσεως, τὴν Ἐπισκοπὴν καὶ τὰς ἰδίας Ἐκκλησίας κελεύωσιν ἀπολαβεῖν. καὶ σημείωσαι λοιπὸν, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Συνόδου πάντα τὰ ἀνήκοντα τῇ πίστει καὶ τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ ὁρίζει καὶ κρίνει, καὶ ἀποδίδωσι τὰς Ἐκκλησίας τοῖς Ἐπισκόποις, ὅπερ καὶ αὐτὸ, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται πολλάκις, ὁ Ῥώμης μετὰ δεήσεως καὶ ἱκεσίας παρὰ τῶν Βασιλέων ᾔτησε, καὶ ὁ Βασιλεὺς διὰ ἐπικυρώσεως ἰδίου πραγματικοῦ προσέταξεν· ἔμειναν ὅμως καὶ ἡ αἴτησις τοῦ Πάπα, καὶ ὁ ἰδικὸς τύπος τοῦ Βασιλέως ἀτελὴς, ἄχρις οὗ ἡ Σύνοδος κρίνασα καὶ διορίσασα ἀπέδωκε. ταῦτα δὲ πάντα ἀναιρετικά ἐστιν ἀναμφιβόλως τοῦ εἶναι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸν Πάπαν, ἤτινα ἑτέρων Πατριαρχῶν μονάρχην, ἤτοι ἰδικήν τινα ἐξουσίαν ἔχοντα ἐν αὐτῇ. εἰς τοῦτο συντείνει λίαν λαμπρῶς καὶ τὸ ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ τῆς Βασιλίδος πρὸς τὸν Λέοντα, ἤτοι τὸ, τὰ γράμματα τῆς σῆς μακαριότητος μετὰ τῆς πρεπούσης παντὶ Ἐπισκόπῳ σεβασμιότητος ὑπεδεξάμεθα. ἀκούεις Παπιστὰ, ὅτι ἡ Βασιλὶς μετὰ τῆς πρεπούσης σεβασμιότητος παντὶ Ἐπισκόπῳ τὰ γράμματα ἐδέξατο. οὐκ ἄρα ἐστὶ διαφορὰ Ἐπισκόπου πρὸς Ἐπίσκοπον, καὶ μάτην ἐπινενόηνταί σοι αἱ διαιρέσεις μυστικοῦ βήματος καὶ δικαιολογικοῦ, ἁπλοῦ, πρώτου καὶ ἐσχάτου, ἑκάστου γὰρ βήματος ἁπλῶς πάντων τῶν Ἐπισκόπων ὁ αὐτός ἐστι τρόπος τῆς δικαιολογίας, ἐπὶ πάντων δὲ τούτων ἡ οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐστὶ καὶ λέγεται κριτήριον ἔσχατον πρώτως καὶ καθ' αὑτό.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι´.

Περὶ τῶν θεωρουμένων ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου, καὶ ὧν ἐπράχθη καὶ ἐλαλήθη ἐν αὐτῇ ὑπὸ τῶν Τοποτηρητῶν τοῦ Ῥώμης, καὶ ὑπὸ τῶν βασιλικῶν Ἀρχόντων, καὶ τῶν πατέρων ὀκταχῶς, ἐξ ὧν δείκνυται ἐπὶ τῶν Πατριαρχῶν ἡ Σύνοδος καὶ τοῦ Ῥώμης, ὡς μέρους ὄντος τῆς Συνόδου, καὶ οὐ μονάρχου.

Ἐν τῇ πρώτῃ πράξει ταύτης, ἤτοι τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου θεωρητέον πρῶτον, ὅτι προεκάθισαν οἱ Ἄρχοντες πάντων τῶν πατέρων τῆς Συνόδου καὶ τῶν Λεγάτων τοῦ Ῥώμης, καὶ γὰρ ἐκάθισαν ἐν μέσῳ τῶν καγκέλλων, καὶ ἔμπροσθεν τῆς ὡραίας πύλης τοῦ ἁγίου βήματος, καὶ ἐν μὲν τοῦ εὐωνύμου αὐτῶν μέρους ἐκάθισαν οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης, ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁ Ἀντιοχείας, καὶ τινες τῶν λοιπῶν πατέρων, ἐν δὲ τοῦ δεξιοῦ ἐκάθισαν ὁ Ἀλεξανδρείας, ὁ Ἱεροσολύμων καὶ ἕτεροι πατέρες. καὶ σημείωσαι ὅτι εἰ παρῆν ἐν τῇ Συνόδῳ καὶ ὁ Πάπας Λέων, ἐκεῖ ἐκαθέζετο, ὅπου ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τὸν τόπον καὶ τὴν παρουσίαν καὶ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ. καὶ λοιπὸν ἀναιδέστατος ὁ Πάπας Εὐγένιος ἦν, προκαθίσας τοῦ Αὐτοκράτορος ἐν τῇ ἐν Φλωρεντίᾳ Συνόδῳ, ὅθεν καὶ ἡ Σύνοδος ἐκείνη βιαία τε καὶ τυραννικὴ οὖσα, ἡ αὐτή ἐστι τῇ ἐπὶ Διοσκόρου. δεύτερον, τοῦ Πασχασίνου Τοποτηρητοῦ εἰπόντος ἵνα ἐκβληθῇ ἔξω τοῦ συνεδρίου ὁ Διόσκορος, καθὼς ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Πάπας, οἱ Ἄρχοντες εἶπον, ποία μέμψις ἐπάγεται Διοσκόρῳ; ἵνα δικαίως ἡ αἰτία φανερωθῇ, ἐν ᾗ ὑπόκειται. καὶ σημείωσαι ὅτι εἰς πρόσταγμα τοῦ Πάπα οὐκ ἐπακούονται οἱ Τοποτηρηταὶ αὐτοῦ. καὶ ποῦ τὸ τῶν Παπιστῶν, ὅτι οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὸ πάσης τῆς Οἰκουμένης δεκτοὶ καὶ ἀναντίρρητοι; σημείωσαι ὅτι κρίνονται οἱ Λεγάτοι τοῦ Πάπα ὑπὸ τῶν Ἀρχόντων. καὶ ποῦ τὸ ἀνόμημα τοῦ ψευδοκανόνος τοῦ Σιλβέστρου ὅτι ὁ πρῶτος θρόνος οὐ κρίνεται; τρίτον, ὁ Λουκίσιος Τοποτηρητὴς τοῦ Πάπα ἀποκρινόμενος εἰς τὸν λόγον τῶν Ἀρχόντων τὸν, ἡ ἰδικὴ αἰτία φανερωθῇ, ἐν ᾗ ὑπόκειται, εἶπε, πρόσωπον γὰρ ἥρπασε κριτοῦ, ὅπερ οὐκ ἐκέκτητο, καὶ Σύνοδον ἐτόλμησε ποιῆσαι ἐπιτροπῆς δίχα τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ὅπερ οὐδέποτε ἐγένετο, οὐδὲ ἐξὸν γενέσθαι. καὶ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι σοφιστικῶς ἐλάλησεν ὁ Λουκίσιος, ὁ γὰρ Διόσκορος

σκορος πρόσωπον οὐκ ἥρπασε κριτοῦ, ἀλλ' εἶχε πρόσωπον κριτοῦ, ὅπερ ἐκέκτητο θεσπίσματι τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλαίῳ ἐσχάτῳ. δεύτερον, ὅτι Σύνοδον ἐποίησεν ὁ Διόσκορος, ἐν ᾗ καὶ ὁ Πάπας Λέων ἐπιστολὴν καὶ Τοποτηρητὰς ἔπεμψεν, οὐκ ἔλαβε δὲ πρόσωπον κριτοῦ, οὐδὲ ἤθροισε Σύνοδον δι' ἐπιτροπῆς τοῦ Πάπα, ἐπειδὴ τοῦτο οὐκ ἐγένετό ποτε, ἀλλὰ θεσπίσματι βασιλικῷ κατὰ τὸ πάλαι ἔθος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Συνόδων, ἐν αἷς οὔτε τοῦ Ῥώμης, οὔτε ἑτέρου Πατριάρχου τινὸς ἐπιτροπὴ ἴσχυεν εἰς τὸ συνελθεῖν, ἀλλὰ μονωτάτη ἡ βούλησις καὶ θέλησις καὶ ἀρέσκεια τοῦ Αὐτοκράτορος. ἢ καὶ ἄλλως ῥητέον ὑπὲρ τοῦ Λουκιωσίου, ἐνταῦθα ἡ ἐπιτροπὴ ἐννοεῖται, ὅτι οὐκ ἀφῆκεν ὁ Διόσκορος ἀναγνωσθῆναι τοῦ ἀπόντος Πατριάρχου, ἤτοι τοῦ Ῥώμης τὴν ἐπιστολὴν, ὅπερ ταυτόν ἐστιν ὅτι ἐν τῇ Συνόδῳ οὐκ ἀφῆκεν εἶναι σύνεδρον καὶ τὸν Ῥώμης, ἀποβαλὼν τὴν ἐπιτροπὴν αὐτοῦ, ἥτις ἦν ἡ ἐπιστολὴ αὐτοῦ καὶ οἱ Λεγάτοι αὐτοῦ, ἅπαξ γὰρ καταφρονήσας τῆς ἐπιστολῆς, εἰς οὐδὲν ἐλογίζετο καὶ τοὺς Λεγάτους τοὺς κομίσαντας τὴν ἐπιστολήν. ἐπιλαμβάνεται οὖν ὁ Λουκιώσιος τοῦ Διοσκόρου πρῶτον, ὅτι ἥρπασε πρόσωπον κριτοῦ, ἐπειδὴ πρὸ συνοδικῆς διαγνώσεως καὶ γνώμης αὐτὸς μόνος ἐδικαίωσε τὸν Εὐτυχῆ, καὶ ἄλλα ἔπραξε βίαια καὶ παράνομα, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, καὶ ῥηθήσεται κατωτέρω Παραγράφῳ δεκάτῳ τρίτῳ. καὶ δεύτερον, ὅτι εἰς οὐδὲν λογισάμενος τὴν ἐπιστολὴν καὶ τοὺς Λεγάτους τοῦ Ῥώμης, οὐκ εἶχε σύνεδρον ἐν τῇ Συνόδῳ καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, οὐ μὴν βούλεται εἰπεῖν διὰ τούτων τῶν ῥημάτων ὁ Λουκιώσιος, ὅτι ἐρετμῷ τοῦ Πάπα ἀθροίζονται αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, ὡς τερατεύονται οἱ παπισταὶ, συκοφαντοῦντες αὐτὸν καὶ τὰ ῥήματα αὐτοῦ παρεξηγούμενοι. τέταρτον, εἰπόντος τοῦ Πασχασίνου, ἡμεῖς ὑπεναντίον τῶν προσταγμάτων τοῦ μακαριωτάτου καὶ καθολικοῦ Ἐπισκόπου, καὶ χαρίζοντος τὸν ἀποστολικὸν θρόνον ἐλθεῖν οὐ δυνάμεθα, οὔτε μὴν ὑπεναντίον τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κανόνων καὶ πατρικῶν παραδόσεων. οἱ Ἄρχοντες εἶπον, ἁρμόζει ὑμᾶς ἰδικῶς τί ἔπταισε σαφηνίσαι. καὶ τοῦ Λουκιωσίου Τοποτηρητοῦ εἰπόντος, οὐχ ὑπομένομεν ταύτην τὴν ὕβριν γενέσθαι ὑμῖν τε καὶ ἡμῖν, ὥστε καθεσθῆναι τὸν ἐπὶ κρίσιν παραγενόμενον. πρὸς ταῦτα εἶπον οἱ Ἄρχοντες αὐτῷ, εἰ δικαστοῦ ἐπέχεις πρόσωπον, ὡς δικαζόμενος οὐκ ὀφείλεις δικαιολογεῖσθαι, καὶ οὕτως ἐπέτρεψαν τῷ Διοσκόρῳ καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ μέσῳ. ἐν οἷς σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Πασχασῖνος εἰπὼν περὶ προσταγῆς τοῦ Ῥώμης μεγάλα τινὰ, οὐδὲν ὠφέλησεν, οἱ γὰρ Ἄρχοντες ἐγίνωσκον καὶ ἐτίμων τὸν Πάπαν ὡς πάντα Ἐπίσκοπον, ὡς ἔγραφεν ἡ Πουλχερία τῷ Λέοντι, διὸ κρίνοντες τοὺς Τοποτηρητὰς εἶπον, ἁρμόζει ὑμᾶς σαφηνίσαι τί ἔπταισε. δεύτερον, οὐκ ἐδυνήθη ὁ Πασχασῖνος εἰπεῖν περὶ τοῦ Ῥώμης τὸ ὑπέρογκον γυμνὸν, ἀλλὰ προεβάλετο τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, ὥστε μείζονες τῆς ἐξουσίας τοῦ Πάπα οἱ ἐκκλησιαστικοὶ Κανόνες καὶ ἡ παράδοσις, ὅπερ καὶ οἱ Πάπαι Νικόλαος καὶ Ἀδριανὸς καὶ ἄκοντες ῥητῶς ὡμολόγουν, φερόμενοι κατὰ Φωτίου, καὶ ἴδε τὸν τόπον κατωτέρω βιβλίῳ ἑβδόμῳ. πέμπτον, εἰπόντος τοῦ Λουκιωσίου τὴν αἰτίαν, ἤτοι πῶς καθεσθῇ ὁ εἰς κρίσιν παραγενόμενος, οἱ Ἄρχοντες, ὡς ὄντος τοῦ λόγου αὐτοῦ παραλόγου, καθότι πρὸ τοῦ κριθῆναι τὸν Διόσκορον ὑπὸ τῆς Συνόδου κατέκριναν αὐτὸν, εἶπον, εἰ δικαστοῦ πρόσωπον ἐπέχεις, τί ὡς δικαζόμενος αἰτιολογῇ; ταῦτα εἶπον οἱ Ἄρχοντες, κρίναντες τοὺς Λεγάτους τοῦ Πάπα, ὡς παρὰ τοὺς Κανόνας καὶ τοὺς πολιτικοὺς Νόμους εἰπόντας, καὶ γὰρ πρὸ τῆς δίκης κατέκριναν τὸν Διόσκορον. εἶτα ὁ Ῥώμης ἐκλήθη κριτὴς καὶ εἰς κρίσιν, κριτὴς μὲν, ὡς μέρος τῆς Συνόδου ἵνα κρίνῃ τὰς ἀμφιβολίας τοῦ Εὐτυχοῦς μετὰ τῶν πατέρων κοινῶς, ὡς καὶ ἡ πρὸς τὴν Σύνοδον ἐπιστολὴ αὐτοῦ παρίστησι. εἰς κρίσιν δὲ, ἵνα κριθεῖσα ἡ ἐπιστολὴ αὐτοῦ, ὁποίας δόξης ἐστὶ φανερωθῇ, καὶ ἐπὶ τούτοις ἀπεστάλησαν καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ ἵνα κοινῶς κρίνωσιν, ὡς ἔγραψεν ὁ Λέων αὐτὸς πρὸς τὴν Σύνοδον, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τὸν τόπον. ἐπειδὴ οὖν μόνοι καὶ πρὸ τῆς δίκης κατέκριναν τὸν Διόσκορον, οἱ Ἄρχοντες ἀντέστησαν καὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς, οἰκονομικῶς ὅμως τὸν Διόσκορον ἐκέλευσαν καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ μέσῳ, οὐ μὴν καὶ ἐξέβαλον τοῦ συνεδρίου, ὡς ἐσπούδαζον οἱ Τοποτηρηταί. ἐκ τούτων τὸν λόγον τοῦ Λουκιωσίου ψευδέστατον ὄντα (εἰ ἐννοηθείη κατὰ τὸν ἀνωτέρω πρῶτον τρόπον, ἤτοι περὶ τοῦ ὅτι ὁ Ῥώμης ἰδίᾳ Αὐθεντίᾳ ἀθροίζει τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους) ἤτοι τὸ, Σύνοδος οὐ γίνεται ἐπιτροπῆς δίχα τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, οἱ παπισταὶ προβάλλουσιν ὡς ἀδαμάντινον τεῖχος πρὸς παράστασιν, ὅτι διὰ προσταγῆς τοῦ Πάπα συγκροτοῦνται αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐδείχθη ὅτι καὶ αἱ τρεῖς Οἰκουμενικαὶ, καὶ ἡ ἔναγχος ἐπὶ Διοσκόρου ἠθροίσθησαν βασιλικῷ προστάγματι, καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐπὶ Διοσκόρου ἔπεμψεν ὁ Πάπας Λεγάτους καὶ ἐπιστολὰς, ἐν αἷς φέρονται λόγοι πάσης ἀναιρετικοὶ μοναρχίας ὡς εἴρηται ἀνωτέρω. εἶτα καὶ ἄτερ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν οὐ γίνεται Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ὡς εἴρηται καὶ ῥηθήσεται ἐν πάσῃ τῇ παρούσῃ πραγματείᾳ, καὶ ἰδιαίτερον ἐν τῷ ἕκτῳ καὶ ἑβδόμῳ καὶ δεκάτῳ τοῖς βιβλίοις, λοιπὸν ἔμενε τοῦτο τῶν παπιστῶν τὸ τεῖχος μὴ εἶναι ἀδαμάντιον, ἀλλ' ἀπὸ καλάμης καὶ συπείων, ἢ καὶ ἀπὸ ὑφασμάτων ἀραχνέων. ἕβδομον, οἱ Ἀνατολικοὶ εἰπόντες, Φλαυϊανὸς διατί ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ οὐκ ἐκαθέσθη, τὸν Κωνσταντινουπόλεως διατί πέμπτον ἔταξαν, ὁ Πασχασῖνος ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἰδοὺ ἡμεῖς, Θεοῦ θέλοντος, Κύριον τὸν Ἀνατόλιον πρῶτον ἔχομεν, οὗτοι πέμπτον ἔταξαν τὸν μακάριον Φλαυϊανὸν, πρὸς ὃν Διογένης ὁ Κυζίκου ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἐπειδὴ ὑμεῖς τοὺς Κανόνας οἴδατε, ἤτοι τὸν τρίτον Κανόνα τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς. καὶ σημείωσαι ὅτι παρὰ Κανόνας ἐμάχοντο μεταταῦτα αὐτοὶ οὗτοι οἱ Λεγάτοι

τοῦ Ῥώμης αὐτοὶ οὗτοι τῷ εἰκοστῷ ὀγδόῳ κανόνι τῆς Συνόδου ταύτης περὶ τῶν πρεσβείων τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ παρὰ κανόνας ὁ Πάπας Λέων ἔγραφε τῷ Ἀνατολίῳ καὶ τοῖς Βασιλεῦσιν, ὅτι πρέπον ἐστὶν εἶναι τὸν Κωνσταντινουπόλεως θρόνον πέμπτον ἐν τοῖς Πατριάρχαις καὶ μὴ δεύτερον. πρὸς τούτοις, ὥσπερ τοῦ Νεστορίου ἦν φρόνημα τὸ ἄρχειν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, οὕτω τοῦ Διοσκόρου ἐστὶν ἡ κρίσις, ἵνα ᾖ ὁ Κωνσταντινουπόλεως πέμπτος καὶ μὴ δεύτερος, καθ' ὃ δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία Ῥωμαίων ἠβουλήθη ταύτην τοῦ Διοσκόρου τὴν γνώμην βεβαιῶσαι, ἀλλ' οὐκ ἠδυνήθη, ἴσχυσε γὰρ μᾶλλον ἡ Σύνοδος, ἥτις καὶ ἐπὶ τοῦ Πάπα καὶ ἐπὶ πάντων ἐστίν. ὄγδοον, ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ πράξεων εἶπον ὁ Φλαβιανὸς τὴν ἔκθεσιν ἣν συνέταξε κατὰ Εὐτυχοῦς περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἥντινα καὶ ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ γράψας, ἀπέδωκε τῷ Αὐτοκράτορι Θεοδοσίῳ. ἀναγνωσθείσης οὖν ταύτης ἐν ταύτῃ τῇ πράξει, ἐρωτηθέντες οἱ πατέρες, εἰ καλῶς ἐφρόνησεν ὁ Φλαβιανὸς, ἢ τί ποτε ἐσφάλη, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν Τοποτηρητῶν τοῦ Πάπα, ἕως τῶν ἐσχάτων εἶπον, ὅτι σύμφωνός ἐστι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Λέοντος κατὰ πάντα, ὅτε καὶ ὁ Ἱεροσολύμων μετῆλθεν εἰς τὸ μέρος τῶν ὀρθοδόξων, ὅτε καὶ ὁ Κορίνθου Πέτρος ταῦτα εἰπὼν, ἤκουσε παρὰ τῶν πατέρων τῆς Συνόδου, ὁ Πέτρος τὰ Πέτρου φρονεῖ. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ Φλαβιανὸς πρὸ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος ἐξέθετο τὸ ἄμωμον τῆς Ἐκκλησίας φρόνημα κατὰ Εὐτυχοῦς, καὶ ὡς ἐκρίθη ἡ ἔκθεσις τοῦ Φλαβιανοῦ ὑπὸ τῆς Συνόδου, ἐκρίθη μετὰ ταῦτα καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λέοντος, ὥστε ἡ Σύνοδός ἐστι καὶ ἐπὶ τῶν Πατριαρχῶν καὶ ἐπὶ τοῦ Πάπα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ τῶν θεωρουμένων ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου, καὶ τῶν πραχθέντων καὶ λαληθέντων ἐν αὐτῇ ἐπιτόμως, ἐν οἷς δείκνυται εἶναι πολλοὺς Πατριάρχας καὶ πρωτεύοντας καὶ κρίνοντας, καὶ Λέοντος μείζονα τὸν Κύριλλον, καὶ λῆρος τὸ διδάσκαλον τὸν Ῥώμης ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ εἶναι, τὴν δὲ Σύνοδον τὴν Οἰκουμενικὴν ἐπὶ τοῦ Ῥώμης καὶ τῆς αὐτοῦ Συνόδου.

Ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει θεωρητέον πρῶτον, ὅτι οἱ Ἄρχοντες εἶπον πρὸς τοὺς πατέρας, νῦν δὲ τὸ ζητούμενον καὶ κρινόμενον καὶ σπουδαζόμενόν ἐστιν, ὥστε τὴν ἀληθῆ πίστιν συγκροτηθῆναι, δι' ἣν μάλιστα καὶ ἡ Σύνοδος γέγονεν. εἰδότες οὖν ὡς καὶ τῷ Θεῷ λόγον δώσετε ὑπὲρ τῆς οἰκείας ἕκαστος ὑμῶν ψυχῆς, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἁπάντων, οἵτινες καὶ διδαχθῆναι τὰ τῆς θρησκείας ἐπιθυμοῦμεν ὀρθῶς, ὡς πᾶσαν ἀμφισβήτησιν ἀφαιρεθῆναι ἐκ τῆς πάντων τῶν ὁσίων πατέρων ὁμονοίας καὶ συναινέσεως καὶ συμφώνου ἐκθέσεως καὶ διδασκαλίας. καὶ σημείωσαι ὅτι πολλὰ ἔγραψεν ὁ Πάπας Λέων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Θεοδοσίου, καὶ ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν ἐξέθετο, καὶ εἰς πολλοὺς ἔγραψε καὶ εἰς αὐτὰς τὰς Συνόδους, ὅτι τὸ βούλημα τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ὁποῖον ἐστὶν ἐγράψαμεν τῷ ἀδελφῷ Φλαβιανῷ, ὡς ἔγραφε δηλονότι καὶ ὁ μέγας Κύριλλος καὶ εἰς τὸν Πάπαν Κελεστῖνον, καὶ εἰς τοὺς Πατριάρχας, καὶ εἰς τοὺς Βασιλεῖς ὁποῖον ἐστὶ τὸ φρόνημα τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας κατὰ Νεστορίου, οὕτως ἔγραψε μετὰ τὸν Κύριλλον καὶ ὁ Ῥώμης Κελεστῖνος, ἀλλ' ὡς οὐδὲν τετελείωκεν ὁ Κύριλλος καὶ ἡ Σύνοδος αὐτοῦ, καὶ ὁ Κελεστῖνος καὶ ὁ τύπος αὐτοῦ, οὕτως οὐδὲν τετελείωκε μήτε ὁ Λέων, μήτε αἱ Σύνοδοι αὐτοῦ. ὅθεν ὡς ἐκεῖ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα Σύνοδος ἠθροίσθη παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἐν ᾗ ἡ πίστις ζητεῖται καὶ κρίνεται καὶ σπουδάζεται καὶ διδάσκεται ὀρθῶς οὐκ ἀπό τινος Ἐπισκόπου ἢ μερικῆς Συνόδου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς, καὶ βεβαιοῦται οὐκ ἀπὸ τῆς μοναρχίας ἢ ἀναμαρτησίας τοῦ Πάπα, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ὁμονοίας καὶ συναινέσεως καὶ συμφώνου ἐκθέσεως καὶ διδασκαλίας τῶν τῆς Συνόδου πατέρων. καὶ λοιπὸν ἡ Σύνοδός ἐστι τὸ ἔσχατον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ γυμναστήριον, κριτήριον, καὶ βεβαιωτήριον, καὶ οὐκ ἀληθεύει ὁ Πάπας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Σχολαστικοὶ, τοὐναντίον ἤτοι νομίζοντες εἶναι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, ὅθεν καὶ ἱερόσυλοι, καὶ γὰρ ἱεροσύλων ἐστὶ τὸ ἰδιοποιεῖσθαι ὅπερ τῇ κοινότητι ἔξεστι. δεύτερον, οἱ Ἄρχοντες εἶπον, οἱ Πατριάρχαι διοικήσεως ἑκάστης ἐπιλεξάμενοι ἕνα ἢ δύο τῆς ἰδίας ἕκαστος διοικήσεως, εἰς τὸ μέσον συνελθόντες, καὶ κοινῇ περὶ τῆς πίστεως βουλευσάμενοι, τὰ συνδοχθέντα φανερὰ πᾶσι καταστήσωνται. ὥστε εἰ μὲν συνθῶνται πάντες λυθῆναι πᾶσαν ἀμφισβήτησιν, ὅπερ εὐχόμεθα. καὶ σημείωσαι ὅτι τοῦτο ταὐτόν ἐστιν ἐκείνῳ ὅπερ ὁ Θεοδόσιος ἔγραφε τῇ ἐν Ἐφέσῳ Συνόδῳ, ἐννοήσαντες ὅτι οὐκ ἔστιν ἀσφαλῶς παρεκτὸς τῆς ἁγίας ὑμῶν Συνόδου, καὶ τῶν ἁπανταχοῦ πρωτευόντων τῶν Ἐκκλησιῶν, τοιαύτην ζήτησιν περὶ πίστεως ἀνακινεῖσθαι. καὶ σημείωσαι ὅτι πολλοί εἰσιν οἱ Πατριάρχαι, καὶ οἱ πρωτεύοντες, καὶ οἱ κρίνοντες, καὶ οἱ τὰς ἀμφισβητήσεις λύοντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. καὶ λοιπὸν λῆρος τὸ τῶν παπιστῶν προφανὴς, ὅτι ὁ Πάπας μόνος πρῶτος καὶ κατ' ἐξοχὴν Διδάσκαλός ἐστι. τρίτον, θέλοντες οἱ πατέρες εὑρεῖν τὴν ἀληθινὴν πίστιν, πρὸ πάντων ἀνέγνωσαν τὴν ἔκθεσιν τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἁγίων πατέρων, ἧς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐβόησαν, Αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, Κύριλλος καὶ Λέων οὕτως ἐδίδαξαν. τέταρτον, εἶτα ἀνέγνωσαν τὴν ἔκθεσιν

τῶν

τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πατέρων, ἧς ἀναγνωσθείσης, πάντες οἱ πατέρες ἐβόησαν τὰ αὐτά. πέμπτον, ἀναγνωσθεισῶν καὶ τῶν δύο ἐπιστολῶν Κυρίλλου ὡς ὅρων τῆς τρίτης Συνόδου, οἱ πατέρες ἐβόησαν τὰ αὐτά. καὶ ὅτι ὡς αἱ ἐπιστολαὶ Κυρίλλου ἔχουσιν οὕτω φρονοῦμεν, οὕτως ἐπιστεύσαμεν, οὕτω πιστεύομεν, καὶ ὁ Λέων ἐπίστευσε καὶ πιστεύει. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ Κύριλλος γίνεται Κανὼν πίστεως καὶ βεβαιωτὴς τῆς πίστεως καὶ Διδάσκαλος τοῦ Λέοντος. ἕκτον, μετὰ ταῦτα ἀνέγνωσαν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος, καὶ οἱ πατέρες τὰ αὐτὰ ἐβόησαν, καὶ ὅτι ὁ Πέτρος διὰ Λέοντος ταῦτα ἐξεφώνησεν, ὅπερ ταὐτόν ἐστιν ὥσπερ εἶπον ἡ Σύνοδος ἀνωτέρω περὶ τοῦ Κυρίλλου Πέτρου, ὁ Πέτρος τὰ Πέτρου φρονεῖ. ἕβδομον, Ἐπίσκοποί τινες ἀμφιβάλλοντες εἴς τινα ῥήματα τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος, ὡς οὐκ ἔχει καλῶς, οἱ πατέρες ἔλυσαν τὰς ἀμφιβολίας, συγκρίναντες τὰ ἀμφιβαλλόμενα μετὰ ῥητῶν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ἀλλὰ πάλιν ἐζήτησαν διορίαν ἡμερῶν πέντε, καὶ τὰς ἐπιστολὰς Κυρίλλου καὶ Λέοντος, ἵνα συγκρίνωσι ταύτας, καὶ ἴδωσιν εἰ συμφωνεῖ ἡ Λέοντος τῇ τοῦ Κυρίλλου. καὶ σημείωσαι πόσῳ ὑπέρτερος τοῦ Λέοντος ὁ Κύριλλος, ἐπειδὴ ἑρμηνευτὴς καὶ βεβαιωτὴς αὐτοῦ ἐστι. καὶ Κεκρόπιος Ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως καὶ Φλωρέντιος Σάρδεων εἶπον, καλῶς ἡ πίστις διήρηται παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων, καὶ ἐβεβαιώθη παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων Ἀθανασίου, Κυρίλλου, Κελεστίνου, Ἱλαρίου, Βασιλείου, Γρηγορίου, καὶ νῦν διὰ τοῦ Λέοντος. σημείωσαι ὅτι ὡς ἡ τρίτη ἔκρινε τὰς ἐπιστολὰς Κυρίλλου καὶ Κελεστίνου ἀπὸ τῆς συμφωνίας οὐ τῶν Παπῶν τῶν θεοπνεύστων καλουμένων ἁπλῶς, ἀλλ' ἀπὸ τῆς τῶν ἁγίων πατέρων, οὕτως ἡ παροῦσα ἐγύμνασε καὶ ἐβασάνισε ποικίλως καὶ πολυτρόπως καὶ ἔκρινε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος, ταὐτὸν εἰπεῖν τὸν Λέοντα καὶ τὴν Σύνοδον αὐτοῦ, ἄρα ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐπὶ τοῦ Πάπα καὶ τῆς Συνόδου αὐτοῦ.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

Περὶ τῶν ἐν τῇ τρίτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου θεωρουμένων, καὶ ὧν ἐλαλήθη, καὶ τοῦ τῶν Ἀλεξανδρινῶν λιβέλλου, οὗ ἐπιλαμβανόμενοι οἱ Ῥωμᾶνοι ὑπὲρ μοναρχίας τοῦ Ῥώμης, καταβάλλονται δωδεκάκις ἐκ τε συγκρίσεων καὶ πολλῶν ἄλλων, ἐξ ὧν δείκνυται μὴ εἶναι τὸν Ῥώμης οἰκουμενικὸν, ἢ ἀναμάρτητον, ἢ μονάρχην, ἀλλ' Ἐπίσκοπον μόνον Ῥώμης.

Ἐν τῇ τρίτῃ πράξει θεωρητέον πρῶτον, ὅτι Ἀλεξανδρινοί τινες, ἤτοι Θεόδωρος καὶ Ἰσχυρίων Διάκονοι, Ἀθανάσιος Πρεσβύτερος καὶ Σωφρόνιος χριστιανὸς δόντες λιβέλλους τῇ Συνόδῳ κατὰ Διοσκόρου, εἶπον ἐν τῇ ἐπιγραφῇ, Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ Οἰκουμενικῷ Ἀρχιεπισκόπῳ καὶ Πατριάρχῃ τῆς μεγάλης πόλεως Λέοντι. λέγουσιν οὖν πρὸς ταῦτα οἱ παπισταὶ, ὅτι καὶ ἐκ τούτου δείκνυται τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης ἐν πάσῃ τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ εἶναι μονάρχην καὶ ἰδικὸν ἐξουσιαστήν. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι καινοτομία σαφὴς τὸ πρόσρημα ἐστιν, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου ἕως τῆς παρούσης πράξεως ταύτης τῆς Συνόδου οὐδεὶς Χριστιανὸς οὔτε περὶ τοῦ Πάπα οὔτε περί τινος ἄλλου Ἐπισκόπου εἶπε τοιοῦτόν τι. δεύτερον, ὅτι οὔτε οἱ τοῦτο εἰπόντες Ἀλεξανδρινοὶ εἶχον περὶ τοῦ Πάπα τοιοῦτον σκοπὸν, εἰπόντες γὰρ, Τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ Οἰκουμενικῷ Ἀρχιεπισκόπῳ, ἐπεῖπον, καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τῇ κατὰ βούλησιν Θεοῦ καὶ θέσπισμα θεῖον συναθροισθείσῃ. ἐξ ὧν δυοῖν θάτερον δείκνυται, ἢ ὅτι τὸν μὲν Πάπαν εἶπον Οἰκουμενικὸν διὰ τὴν παρὰ τοῦ Βασιλέως δοθεῖσαν αὐτῷ ἐν τῇ Συνόδῳ Αὐθεντίαν, ὅθεν καὶ προσωπικόν ἐστι τὸ πρόσρημα, ἢ ὅτι δύο εἰσὶν Οἰκουμενικοὶ μονάρχαι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ Πάπας καὶ ἡ Σύνοδος, ὅπερ ἀσεβές ἐστι. τἀναντία γὰρ ἐδείχθη καὶ δειχθήσεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. τρίτον, ὅτι οἱ αὐτοὶ Ἀλεξανδρινοὶ φρόνημα εἶχον τὴν Σύνοδον εἶναι ἐπὶ πάντων, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Πάπα, ὅθεν τὸν Πάπαν εἰπόντες Οἰκουμενικὸν ὃν εἴρηται τρόπον, τὴν Σύνοδον εἶπον Οἰκουμενικὴν διὰ τὸ κράτος καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς, ἐκρίθη γὰρ ἐπ' αὐτῆς τὰ Φλαβιανοῦ καὶ Διοσκόρου, Λέοντος καὶ Εὐτυχοῦς, ταὐτὸν εἰπεῖν ὁ Φλαβιανὸς καὶ ὁ Διόσκορος, ὁ Λέων καὶ ὁ Εὐτυχὴς, ὡς δηλονότι ἐκρίθη ὑπὸ τῆς τρίτης Συνόδου Κύριλλος, Κελεστῖνος καὶ Νεστόριος. τέταρτον, ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸς πρόσρημα τῷ Λέοντι προσωπικὸν ἦν διὰ τὴν Αὐθεντίαν καὶ διὰ τὸν ζῆλον τὸν πολὺν καὶ τοὺς μεγάλους ἀγῶνας περὶ τῆς Εὐσεβείας, ὥσπερ ἰδικὸν ἦν τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ τὸ, ὅτι ἐστὶ τῆς Οἰκουμένης Καθηγητὴς, καὶ περὶ Κυρίλλου καὶ Μέμνονος ὅτι εἰσὶ κεφαλαὶ, Πρόεδροι, Ἔξαρχοι καὶ πρῶτοι. ὅτι δὲ προσωπικὸν μὲν ἦν τοῦτο, καὶ ἄλλοις Πάπαις ἐρρέθη μετὰ ταῦτα, ἴδε βιβλίου δεκάτου μέρους δευτέρου κεφάλαιον τέταρτον. πέμπτον, ὅτι δὲ καὶ οὗτοι οἱ Ἀλεξανδρινοὶ καθεῖλον προφητικῶς τὸ καινοτομηθὲν τῆς μοναρχίας τοῦ Πάπα ἀξίωμα, δῆλον, εἰπόντες γὰρ ὅτι συνηθροίσθη ἡ Σύνοδος κατὰ θεῖον θέσπισμα, ἔδειξαν ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ Πάπα, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Βασιλέως συνηθροίσθη. ἕκτον, ὅτι οὐδὲ ἄλλος τις τῶν συμπαρόντων ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ εἶχε τοιοῦτον σκοπὸν περὶ τοῦ Πάπα, εἰ γὰρ εἶχον, πάντες οἱ τῇ Συνόδῳ λιβέλλους δεδωκότες οὕτως ἂν ἔγραφον, ἀλλ' ὁρῶμεν ἐν τῇ αὐτῇ πράξει Εὐσέβιον τὸν Δορυλαίου μόνῃ τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τῇ ἐκ θεσπίσματος

τῶν

τῶν Βασιλέων συνελθούσῃ προσφωνοῦντα τὸν λίβελλον ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Φλαυϊανοῦ, καλοῦντα εἰς κρίσιν τὸν Διόσκορον, καὶ κοινῶς ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τὸν Διόσκορον εἰς κρίσιν καλεῖ, καὶ κοινῶς καθαιρεῖ. ἕβδομον, οἱ Ἀλεξανδρινοὶ Κληρικοὶ καὶ κοσμικοὶ τέσσαρες οὗτοι, εἶπον τὸν Λέοντα Οἰκουμενικὸν, ἀλλ᾽ οἱ ἐν τῇ Συνόδῳ Αἰγύπτιοι Ἐπίσκοποι καὶ οἱ Ἀρχιμανδρῖται Συρίας καὶ Κωνσταντινουπόλεως μόνοις τοῖς Βασιλεῦσι δεδώκασι τοὺς ἑαυτῶν λιβέλλους, πρᾶξει τετάρτῃ. οὕτω καὶ Φώτιος ὁ Τύρου πρᾶξει τῇ αὐτῇ, οὕτως ὁ Ἐφέσου Βασσιανὸς πρᾶξει ἑνδεκάτῃ, οὕτως ὁ Νικομηδείας Εὐνόμιος πρᾶξει δεκάτῃ τρίτῃ, οὕτως ὁ Πέῤῥης Σαβινιανὸς πρᾶξει δεκάτῃ τετάρτῃ. ὄγδοον, ἀλλ᾽ οὔτε ἐκ τοῦ προτάττεσθαι τὸν Πάπαν τῆς Συνόδου ὑπὸ τῶν Ἀλεξανδρινῶν τούτων, προσγίνεται αὐτῷ ἰδικόν τι ἀξίωμα, καὶ γὰρ οἱ Ἀρχιμανδρῖται Κωνσταντινουπόλεως γράφοντες τῇ τρίτῃ Συνόδῳ, εἰπόντες πρῶτον Κύριλλον Ἰουβενάλιον καὶ λοιποὺς τινας ἐγκρίτους πατέρας, ὕστερον εἶπον καὶ πάσῃ τῇ λοιπῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ, οὕτω πεποιήκασι καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει τότε εὑρεθέντες Ἐπίσκοποι, γράφοντες τῇ αὐτῇ Συνόδῳ, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τῇ παρούσῃ Συνόδῳ Σαβινιανὸς Ἐπίσκοπος Πέῤῥης ἀνακρινόμενος μετὰ τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ Ἀθανασίου, καὶ δοὺς λίβελλον τῇ Συνόδῳ εἶπε, τοῖς τὰ πάντα θεοφιλεστάτοις καὶ ἁγίοις πατράσι καὶ Ἀρχιεπισκόποις Λέοντι, Ἀνατολίῳ, Μαξίμῳ, καὶ πάσῃ τῇ λοιπῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ, πρᾶξει δεκάτῃ τετάρτῃ. ἐν οἷς σημείωσαι δύο τινὰ, πρῶτον, ὅτι ὡς Κύριλλος, Ἰουβενάλιος καὶ οἱ λοιποὶ καὶ Ἀνατόλιος καὶ Μάξιμος οὐκ ἔλαβον ἐκ τῆς προτάξεως ἰδικὸν ἀξίωμα, οὕτως οὐδὲ ὁ Ῥώμης ἔλαβεν ἐκ ταύτης τοιοῦτόν τι. δεύτερον, ὅτι ὁ Λέων συναριθμεῖται ἰσοτίμως Ἀνατολίῳ καὶ Μαξίμῳ, ὡς ὁ Κελεστῖνος Κυρίλλῳ, Ἰουβεναλίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς, καὶ ποῦ λοιπὸν ἡ μοναρχία αὐτοῦ; ἔνατον, Φώτιος Τύρου καὶ Εὐνόμιος Νικομηδείας καὶ Βασσιανὸς Ἐφέσου ἐν τοῖς πρὸς τοὺς Βασιλεῖς λιβέλλοις αὐτῶν εἶπον αὐτοὺς (τοὺς Βασιλεῖς) τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης καὶ παντὸς ἀνθρώπων ἔθνους καὶ γένους Δεσπότας, ἀλλ᾽ ὡς οἱ Βασιλεῖς μόνης τῆς οἰκείας Διοικήσεως ἦσαν Δεσπόται, οὐ μὴν καὶ τῶν παρὰ τὴν Διοίκησιν αὐτῶν ἐθνῶν τε καὶ γενῶν, καὶ τῆς ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐνορίᾳ αὐτῶν γῆς καὶ θαλάσσης ἦσαν Δεσπόται, οὐ μὴν καὶ τῶν λοιπῶν γαιῶν καὶ θαλασσῶν, ἐν αἷς οὐκ ἐξετείνετο ἡ ἐξουσία αὐτῶν, οὕτως ὁ Πάπας ὁ Οἰκουμενικὸς ῥηθεὶς, μόνης τῆς ἰδίας Ἐπαρχίας ἦν Οἰκουμενικὸς, ὡς καὶ πᾶς Πατριάρχης, καὶ δι᾽ ἄλλας αἰτίας, ὡς ῥηθήσεται βιβλίου δεκάτου, μέρους δευτέρου κεφαλαίῳ τρίτῳ. δέκατον, ὁ Ἰσχυρίων ἐν τῷ λιβέλλῳ αὐτοῦ εἶπε τὸν θρόνον Ἀλεξανδρείας Εὐαγγελικὸν θρόνον. καὶ σημείωσαι ὡς ἡ Ἀλεξανδρινὴ Ἐκκλησία ἐκ τούτου οὐ λαμβάνει ἰδικόν τι ἀξίωμα, οὕτως ἡ Ῥώμης ἐκ τῶν ἐγκωμίων ὧν λέγουσιν αὐτῇ οἱ πατέρες οὐδὲν προσλαμβάνει μεῖζόν τι ἀξίωμα τοῦ Ἐπισκοπικοῦ θρόνου. ἑνδέκατον, ἐν τῇ καθαιρέσει τοῦ Διοσκόρου Ἰουλιανὸς Ἐπίσκοπος Ὑπαίπων εἶπεν, ἅγιοι πατέρες ἀκούσατε, τὸ κῦρος εἶχε Διόσκορος κατὰ τὴν Ἐφεσίων πόλιν τοῦ κρίνειν, καὶ μεταξὺ τὸν Φλαυϊανὸν καὶ Εὐσέβιον καθεῖλεν, ἄδικον ψῆφον ὑπενεγκὼν, καὶ αὐτὸς πρῶτος κατέθετο τὴν ἄδικον κρίσιν, καὶ πάντες ἠκολούθησαν αὐτῷ, νῦν δὲ ἡ ὑμετέρα ἁγιότης τὸ κῦρος ἔχει τοῦ Λέοντος, καὶ πᾶσα ἡ ἁγία Σύνοδος ἡ συναχθεῖσα κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν Βασιλέων, καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην τοὺς ἐπέχοντας τὸν τόπον τοῦ Λέοντος ἀποφήνασθαι κατ᾽ αὐτοῦ (τοῦ Διοσκόρου) καὶ τὰ ἐπιτίμια τὰ τοῖς Κανόσιν ἐγκείμενα κατ᾽ αὐτοῦ ὁρίσαι, πάντως γὰρ καὶ πᾶσα ἡ οἰκουμενικὴ Σύνοδος σύμψηφος γίνεται τῇ ὑμετέρᾳ ἁγιωσύνῃ. ταῦτα εἰπόντος τοῦ Ἰουλιανοῦ, οἱ Τοποτηρηταὶ ἀπεφήναντο. ἐν οἷς σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Διόσκορος ἔχων τὴν Αὐθεντίαν ἐν τῇ κατ᾽ αὐτὸν ἐν Ἐφέσῳ Συνόδῳ παρὰ τοῦ Βασιλέως, εἶχεν ἐν αὐτῇ τὸ κῦρος τοῦ κρίνειν, καὶ τοῦ Πάπα Λέοντος ἔχοντος παρὰ τοῦ Βασιλέως τὴν Αὐθεντίαν ἐν τῇ παρούσῃ Συνόδῳ, εἶχον ἐν αὐτῇ καὶ οἱ Λεγᾶτοι αὐτοῦ τὸ κῦρος. δεύτερον, ὅτι ὡς ἔχων ὁ ἅγιος Κύριλλος τὴν Αὐθεντίαν παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ, εἶχεν ἐν αὐτῇ καὶ τὸ κῦρος, καὶ διὰ τοῦτο σύμψηφος ἐγένετο αὐτῷ πᾶσα ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καὶ πᾶσα ἡ Οἰκουμένη, οὕτως ἐνταῦθα διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν σύμψηφος γίνεται ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τοῖς Λεγάτοις τοῦ Ῥώμης. ἀλλ᾽ ὡς οὐκ ἔλαβεν ὁ Κύριλλος ἰδικὸν ἀξίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διὰ τὸ τοιοῦτον κῦρος καὶ τὴν συμψήφισιν, οὕτως οὐδὲ ὁ Ῥώμης λαμβάνει τοιοῦτόν τι ἐκ τοῦ τοιούτου κύρους καὶ τῆς τοιαύτης συμψηφίσεως, ἐπειδὴ ταῦτα τάξιν δηλοῖ καὶ οὐκ ἀξίαν, εἰ δὲ καὶ ἐξουσίαν τινὰ κέκτηται ὁ ἔχων τὴν Αὐθεντίαν ἐν τῇ Συνόδῳ πρὸς τὸ διευθετεῖν τὰ ἀνήκοντα τῇ Συνόδῳ πρὸς τάξιν καὶ εἰρηνικὴν κατάστασιν, ἵνα γίνωνται τὰ προσήκοντα εὐτάκτως, ἀλλὰ προσωπικὴν διὰ τὸ Βασιλικὸν πρόσταγμα, καὶ οὐκ ἰδίαν τοῦ θρόνου τῶν λαβόντων τὸ τοιοῦτον κῦρος, ἔτι δὲ μὴν καὶ διακονικὴν καὶ διωρισμένην ὡς εἶχεν αὐτὴν ὁ Λέων, οὐ μὴν αὐτοκρατορικὴν, ὡς βούλονται νῦν οἱ Λατῖνοι περὶ τοῦ Πάπα αὐτῶν. δωδέκατον, ἐν τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου οἱ Λεγᾶτοι λέγουσι τὰς αἰτίας, πρῶτον, ὅτι τὸν Εὐτυχῆ κανονικῶς καθαιρεθέντα παρὰ τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Φλαυϊανοῦ, αὐθεντήσας ὁ Διόσκορος ἀκανονίστως εἰς κοινωνίαν ἐδέξατο πρὶν συνεδρεῦσαι ἐν τῇ Ἐφεσίων μετὰ τῶν θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων. δεύτερον, ὅτι τὴν ἐπιστολὴν Λέοντος οὐκ ἀνέγνω, καὶ ὅτι ἀκοινωνησίαν ἐτόλμησεν ὑπαγορεῦσαι κατὰ τοῦ Λέοντος. τρίτον, ὅτι κανονικῶς κληθεὶς, οὐχ ὑπήκουσεν ἐλθεῖν καὶ ἀπολογήσασθαι. τέταρτον, ὅτι τοὺς κανονικῶς ὑπὸ Συνόδου καθαιρεθέντας παρανόμως ἐδέξατο, καὶ αὐτὸς κατ᾽ αὐτοῦ τὴν ψῆφον ἐξήνεγκε, διαφόρως τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς πατήσας θεσμούς. καὶ σημείωσαι πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι ὁ ἔχων τὴν Αὐθεντίαν ἐν τῇ Συνόδῳ, ἔχει τὸ διατάττειν τὰ ἐν αὐτῇ θεωρητέα,

ὅπως

ὅπως γίνωνται εὐτάκτως καὶ προσφόρως τὰ αὐτῇ ἀνήκοντα κατὰ τὸ ἔθος τῶν Συνόδων, οὐ μὴν καὶ τὸ ἰδικῶς κρίνειν, ἢ ψηφίζεσθαι, ἢ αὐθεντεῖν καὶ προστατεῖν μόνος, ὁ δὲ Διόσκορος πρὸ τῆς ἀθροίσεως τῶν Ἐπισκόπων, καὶ πρὸ τοῦ γυμνασθῆναι τὴν καθαίρεσιν Εὐτυχοῦς ἐν τῇ Συνόδῳ, καὶ πρὸ τοῦ θεωρηθῆναι τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐκοινώνησεν αὐτῷ, ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ δικαιώσας αὐτὸν, ὅθεν ἐγκαλεῖται ὅτι ἥρπασε πρόσωπον κριτοῦ, ὅπερ αὐτῷ οὐκ ἐξῆν. οὕτω καὶ ὁ νῦν Πάπας τῆς Ῥώμης τοὺς ὑπὸ τῶν ἰδίων Ἐπισκόπων καὶ Συνόδων ἀκοινωνήτους γενομένους, ἀδιακρίτως καὶ μόνῃ τῇ ἰδίᾳ Αὐθεντίᾳ πρόσωπον ἁρπάζων κριτοῦ, ὅπερ αὐτῷ οὐκ ἔξεστιν οὔτε ἐκ τῆς γραφῆς καὶ τῶν Κανόνων, οὔτε ἐκ τοῦ ἔθους καὶ τῶν πατρικῶν ὑποτυπώσεων, καὶ δεχόμενος εἰς κοινωνίαν, τὴν κατ' αὐτοῦ ἐπιφέρει ψῆφον, διαφόρους καταπατῶν θεσμοὺς, ὅθεν πάντες οἱ ἀρχαῖοι Πάπαι; καὶ ὁ Πέτρος ἡ πέτρα καὶ κρηπὶς καὶ θεμέλιος τῆς Ἐκκλησίας, καὶ πάντες οἱ Ἀπόστολοι, καὶ πάντες οἱ νῦν καὶ οἱ ἀπ' αἰῶνος πατέρες ἔχουσιν αὐτὸν γεγυμνωμένον τῆς τοῦ Ἐπισκόπου τάξεως, καὶ πάσης ἀρχιερατικῆς ἀλλοτριοῦσιν ἀρχῆς. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ὅτι ὁ Διόσκορος κακῶς ποιήσας ἐν Ἐφέσῳ, καὶ ἀπελθὼν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ μετὰ ταῦτα κληθεὶς ἐλθεῖν ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ, μὴ ἀκολουθησάντων αὐτῷ πολλῶν τῶν ὑπ' αὐτῷ Ἐπισκόπων, ἀλλὰ ὀλίγων τινῶν, μεθ' ὧν παραγενόμενος ἐν Νικαίᾳ, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν δηλονότι μετὰ τῶν λοιπῶν πατέρων εἰς Χαλκηδόνα, συντέθεικε καθαίρεσιν τοῦ Ῥώμης Λέοντος, ἐν ᾗ βιάσας τοὺς σὺν αὐτῷ Ἐπισκόπους, ὑπογράψαι ἐποίησεν αὐτοὺς, στένοντας ὅμως καὶ δακρύοντας διὰ τὸ παράνομον ἔργον, ὡς γράφει ἐν τῷ πρὸς τὴν Σύνοδον ταύτην λιβέλλῳ αὐτοῦ ὁ Διάκονος Θεόδωρος. κατεκρίθη οὖν ὁ Διόσκορος καὶ τούτου ἕνεκεν, ὥσποτε κατεκρίθη ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης διὰ τὴν παρὰ τοὺς Κανόνας καὶ τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας καθαίρεσιν Κυρίλλου καὶ Μέμνονος, οὐ κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, τουτέστιν οὐ διὰ τὸ καθῃρηκέναι τὸν μονάρχην, ἢ τὴν ἀναμάρτητον κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ διὰ τὸ μόνον καὶ ἄνευ Συνόδου καθῃρηκέναι τὸν ἀθῷον καὶ ὀρθόδοξον, ὥστε καὶ ἐκ τούτου οὐ συνάγεται ἰδικὸν ἀξίωμα τῷ Ἐπισκόπῳ Ῥώμης, ἀλλ' ἰσοτιμία μετὰ τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων Ἐπισκόπων. δέκατον τρίτον, εἰ δὲ λέγουσιν ὅτι τὸ πρόσρημα τοῦτο τὸ, Οἰκουμενικὸς, παρὰ τῶν Αἰγυπτίων ῥηθὲν, παρεδέχθη ὑπὸ τῆς Συνόδου ταύτης, ἰδὲ βιβλίου δεκάτου μέρους πέμπτου κεφαλαίου δεκάτου τρίτου Παράγραφον εἰκοστὸν δεύτερον.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

Ἐπιχείρημα Ῥωμαίων ἐκ τινῶν ῥητῶν, ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ πράξει λεχθέντων, εἰς σύστασιν τοῦ παπισμοῦ, καὶ λύσις τούτου διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, δεικνυουσῶν τὸν Ῥώμης οὔτε κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε δεσπότην τῆς Συνόδου, ἀλλ' ὑπ' αὐτὴν τελοῦντα.

Οἱ παπισταὶ ἐπιχειριζόμενοι προσέτι καὶ ἐντεῦθεν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα, λέγουσιν ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου πᾶσα ἡ Γραικία τὸ ἀξίωμα τοῦ Πάπα ἀποστολικὴν ἐκάλεσε, καὶ κεφαλὴν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτὸν (τὸν Πάπαν) εἶπε. δεύτερον, ὅτι ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει διὰ τοῦ Νικοπόλεως Ἀττικοῦ καλοῦσιν αὐτὸν οἱ Ἕλληνες ἅπαντες, ἤτοι οἱ τῆς Συνόδου πατέρες κύριον ἑαυτῶν, φησὶ γὰρ ἐκεῖνος, ἐπειδὴ νῦν ἀνεγνώσθη ἡ τοῦ Δεσπότου ἡμῶν καὶ ἁγίου πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τοῦ τὴν ἀποστολικὴν καθέδραν κοσμοῦντος ἐπιστολὴ, χρὴ δὲ καὶ τὴν τοῦ μακαρίου Κυρίλλου ἐπιστολὴν, τὴν πρὸς Νεστόριον γραφεῖσαν, καὶ ταύτην δοθῆναι ἡμῖν, ἵνα ἐν τῷ καιρῷ τῆς διαλέξεως εὐπρεπεῖς εὑρεθῶμεν. Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι ὁ Πάπας Κελεστῖνος ἐν τῇ πρὸς Κωνσταντινουπολίτας κατὰ Νεστορίου ἐπιστολῇ αὐτοῦ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον ἀποστολικὸν ἄνδρα εἶπεν, ἰδὲ καὶ περὶ τοῦ Πολυκάρπου ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου, κεφαλαίου δεκάτου πρώτου Παράγραφον ἕβδομον. καὶ πράξει τρίτῃ τῆς ἑβδόμης Συνόδου ὁ Χρυσόστομος ἀποστολικὸς καλεῖται ἀνήρ. περὶ δὲ τοῦ, ὅτι ἐστὶ κεφαλὴ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παραγράφῳ τεσσαρακοστῷ. ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Γελάσιος ἱστορῶν περὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης Συνόδου φησὶ, τοὺς ἱερωμένους εἰς τύπον καὶ εἰκόνα χρὴ εἶναι τῶν ἐπουρανίων, καὶ τὸν μὲν Ἐπίσκοπον ἐπέχειν τὸν τόπον τοῦ Κυρίου, ὡς κεφαλὴν μετ' αὐτὸν ὄντα τῆς Ἐκκλησίας, ἧς παρείληφε. καὶ σημείωσαι εἰ πᾶς Ἐπίσκοπος κεφαλή ἐστι τῆς Ἐκκλησίας, ἧς παρείληφε μετὰ Χριστὸν, οὐκ ἔστιν ἀναμεταξὺ τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τοῦ Χριστοῦ τρίτη κεφαλὴ, ὥστε οὐδὲ ὁ Πάπας κεφαλὴ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἢ κεφαλὴ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας ὡς πάντων Ἐπίσκοπος, μετ' αὐτὸν γάρ ἐστιν, ἀλλὰ κατὰ μόνην τὴν τάξιν, ἰδὲ κατωτέρω περὶ τούτου τὴν δεκάτην πρᾶξιν. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ῥητέον ὅτι ἡ Σύνοδος οὐκ εἶπε τὸν Πάπαν Δεσπότην αὐτῆς, ἀλλ' ὁ Ἀττικὸς μόνος εἶπε τοῦτο, ἡ δὲ Σύνοδος οὐ παρεδέχθη αὐτὸ, ἐπειδὴ οὐδὲν εἶπε περὶ αὐτοῦ τούτου. εἶτα οὐδὲ ὁ Ἀττικὸς εἶχε τοιοῦτον σκοπὸν, ὥστε τὸν Πάπα εἶναι ἢ αὐτοῦ, ἢ τῆς Συνόδου Δεσπότην κατά τι ἀξίωμα ἰδικὸν, καὶ γὰρ ἐγίνωσκε τὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀξίωμα, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Πάπα, ἤτοι αὐτὸν τὸν Πάπαν κρινόμενον ὑπ' αὐτῆς, καὶ πῶς ἐκεῖνον Δεσπό-

τὴν τῆς κυρίας αὐτοῦ ἔλεγον; ὅθεν ἐπειδὴ ἀνεγνώσθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λέοντος, ἐζήτησαν ἵνα δεθῇ αὐτῷ καὶ ἡ ἐπιστολὴ Κυρίλλου, ἡ βεβαιωθεῖσα ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ, ἵνα δι᾽ αὐτῆς δοκιμάσῃ τὴν τοῦ Λέοντος, καὶ οὕτως ἐν τῇ διαλέξει τῇ, εἰ ὀρθόδοξος ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λέοντος, εὐπρεπὴς εὑρεθῇ, τουτέστιν ἕτοιμος εἰς ἀπολογίαν, ὅτι συμφωνεῖ τῇ τοῦ Κυρίλλου ἡ τοῦ Λέοντος, καὶ οὕτω φανῇ ὀρθόδοξος καὶ ἡ τοῦ Λέοντος. ὁ δὲ τὸν κρινόμενον καὶ ἀνακρινόμενον μᾶλλον τοῦ κρίνοντος καὶ μάλιστα ἐν ᾧ κρίνεται καὶ λόγον ἀπαιτεῖται, μείζονα λέγων, ἄφρων ἐστίν, ἀλλὰ μὴν οἱ παπισταὶ μείζονα λέγουσι τὸν Πάπαν κρινόμενον μετὰ τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ Εὐτυχοῦς τῆς κρινούσης αὐτὸν Συνόδου, ἄφρονες ἄρα εἰσίν. ὅτι δὲ Δεσπόται λέγονται οὐ μόνον οἱ μείζονες τῶν ἐλαττόνων, ἀλλὰ καὶ οἱ ἴσοι πρὸς τοὺς ἴσους, καὶ οἱ ἐλάττονες τῶν μειζόνων, ἴδε κατωτέρω βιβλίου δεκάτου μέρους δευτέρου κεφαλαίου ἑβδόμου Παράγραφον δέκατον ἕκτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῶν ἐν τῇ τετάρτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου θεωρουμένων, ἐν ᾗ κρίνεται καὶ δοκιμάζεται ἡ τοῦ Ῥώμης Λέοντος ἐπιστολή, καὶ δείκνυται ψευδολογία Λατίνων ἡ παρεξήγησις αὐτῶν εἰς τὸν τῆς ἐν Νικαίᾳ ἕκτον Κανόνα ἐξ ὧν ἔπραξαν οἱ ἀπ᾽ Αἰγύπτου Ἐπίσκοποι, καὶ πάλιν ὁ Ῥώμης ἔξω μοναρχίας.

Ἐν τῇ τετάρτῃ πράξει θεωρητέον πρῶτον, ὅτι οἱ Ἄρχοντες εἶπον, δήλων γενομένων τῶν ἤδη πρότερον τυπωθέντων, τί ἔδοξε περὶ τῆς ἁγίας πίστεως τῇ εὐλαβεστάτῃ Συνόδῳ ταύτῃ, διδασκέτωσαν οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης, οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, ἡ ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἤτοι αὐτὴ ἡ ἐν Χαλκηδόνι τὸν Κανόνα τῆς πίστεως καὶ τοὺς ὅρους τῶν ἐν Νικαίᾳ πατέρων κρατεῖ καὶ μεταδιώκει, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπὶ Θεοδοσίου ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων τὴν αὐτὴν πίστιν ἐβεβαίωσεν, ἔτι τὸ Σύμβολον ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἀσπάζεται, ἀλλὰ καὶ τοῦ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀρχιεπισκόπου Λέοντος τὰ γράμματα φανεροῦσι ποία τῆς ἀληθείας ἡ πίστις, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἁγία Σύνοδος ταύτην τὴν πίστιν κατέχει, ταύτην μεταδιώκει, καὶ οὐδὲν περαιτέρω οὔτε προσθεῖναι οὔτε μειῶσαι ἀνέχεται. τούτων ῥηθέντων, πάντες οἱ πατέρες ἐβόησαν, οὕτω πάντες πιστεύομεν, οὕτω πάντες ἐβαπτίσθημεν. ἀλλὰ σημείωσαι ὅτι τούτων γενομένων, ἔτι ἡ ἐπιστολὴ Λέοντος ἐν ἀμφιβολίᾳ ἦν, ὅθεν καὶ κρίνεται εἰ ὀρθόδοξός ἐστι, διὸ οἱ Ἄρχοντες εἶπον πρὸς τὴν Σύνοδον, ἐπειδὴ τὰ θεῖα Εὐαγγέλια παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοσεβείας προτεθέντα ὁρῶμεν, ἕκαστος τῶν συνελθόντων Ἐπισκόπων διδαξάτω, εἴγε ἡ ἔκθεσις τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων συμφωνεῖ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Λέοντος, ὡς εἶπον δηλονότι οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος, εἶπεν ὅτι συμφωνεῖ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λέοντος τῷ Συμβόλῳ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν τὴν αὐτὴν πίστιν βεβαιωσάντων, καὶ τοῖς πραχθεῖσιν ἐπὶ Κυρίλλου παρὰ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν Ἐφέσῳ, διὸ καὶ συνῄνεσα, καὶ ἀσμένως ὑπέγραψα. καὶ Μαρινιανὸς Συνάδων ἔφη, οἶδα συμφωνοῦσαν ἐν πᾶσι τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος τῇ ἐκθέσει τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, διὸ καὶ ὑπέγραψα αὐτήν. ὁμοίως καὶ οἱ ἄλλοι. καὶ ἴδε πῶς κρίνουσιν, οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Εὐτυχοῦς, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδων περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος, καὶ γίνεται δῆλον καὶ ἐκ τούτου, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λέοντος, καίτοι ὀρθόδοξος οὖσα, ὑπέπεσεν ὅμως ἐξετάσει. διὰ τοῦτο ἡ πέμπτη Σύνοδος, ἀναγνωσθέντων ἐν αὐτῇ τῶν ἐν Χαλκηδόνι γενομένων, εἶπον, ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων δῆλον ἐστὶν ὅτι αἱ ἅγιαι Σύνοδοι τὰ παρ᾽ αὐταῖς προφερόμενα εἰώθασι στέργειν. ἐκεῖνοι γὰρ οἱ ἁγιώτατοι ἄνδρες τὰς ἀναγνωσθείσας ἐπιστολὰς ὑπέγραψαν, οὐχ ἁπλῶς δὲ τοῦτο ἐποίησαν καὶ χωρὶς ἐξετάσεως, εἰ μὴ ἔγνωσαν διὰ πάντων συμφωνεῖν αὐτὰς τῇ ἐκθέσει καὶ διδασκαλίᾳ τῶν ἁγίων πατέρων, πρὸς ἣν καὶ ἡ σύγκρισις γέγονε. δεύτερον, οἱ Αἰγύπτιοι Ἐπίσκοποι εἶπον, ὅτι κατὰ τὰ ἐν Νικαίᾳ ὡρισμένα μηδὲν ἄνευ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας πράττεται ὑπὸ τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν Ἐπισκόπων, ὅθεν ἐζήτησαν καὶ ἔλαβον διωρίαν ἕως χειροτονίας Ἀλεξανδρείας Ἐπισκόπου, ἐξ οὗ πάλιν τὸ μοναρχικὸν ἀξίωμα καθαιρεῖται, ἐπειδὴ οἱ Αἰγύπτιοι Ἐπίσκοποι τῷ Ἀλεξανδρείας Ἐπισκόπῳ ὑπόκεινται καὶ οὐ τῷ Πάπᾳ, ὥστε ἡ παρεξήγησις τῶν Λατίνων εἰς τὸν ἕκτον Κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης Συνόδου προφανὴς ψευδολογία ἐστί, καὶ ἴδε τοὺς τόπους ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίῳ τρίτῳ, καὶ κατωτέρω κεφαλαίου τρίτου Παραγράφῳ δωδεκάτῳ, καίτοι λοιπὸν πολλὰ εἰπόντων αὐτοῖς καὶ τῶν Τοποτηρητῶν τοῦ Ῥώμης καὶ τῶν Ἀρχόντων καὶ τῶν πατέρων τῆς Συνόδου, Πατριάρχου δὲ Ἀλεξανδρείας χειροτονηθέντος ὑπὸ τῆς Συνόδου τοῦ Προτερίου, συνυπέγραψαν αὐτῷ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ ὑπ᾽ αὐτὸν Ἐπίσκοποι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ΄.

Περὶ τοῦ πόθεν ἐπεκράτησε πέμπειν εἰς τὰς Συνόδους αὐθ᾽ ἑαυτῶν τοὺς Πατριάρχας καὶ Μητροπολίτας ἐπιστολὰς καὶ Τοποτηρητάς. καὶ ὅτι στήλη τις ὀρθοδοξίας ῥηθεῖσα ἐν τῇ Συνόδῳ ἡ τοῦ Λέοντος Ῥώμης ἐπιστολή, οὐ παρίστησι τὸν Ῥώμης ἀναμάρτητον καὶ μονάρχην κατὰ παπιστάς, ὡς δείκνυται διὰ πολλῶν τοιούτων ἐπιστολῶν τῶν Πατριαρχῶν καὶ παραθέσεων, καταστρεφουσῶν τὸν παπισμὸν ἑξαχῶς.

Ἰστέον ὅτι Παύλου τοῦ Σαμοσατέως πατριαρχεύσαντος ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ χαμαιπετῆ τινὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ παρὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διδασκαλίαν φρονήσαντος, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἐνάτῳ, ἠθροίσθη Σύνοδος ὀρθοδόξων κατ᾽ αὐτοῦ, ὅτε καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Διονύσιος προσκληθεὶς ὡς ἂν ἐπὶ τὴν σύνοδον ἀφίκοιτο, γῆρας ὁμοῦ καὶ ἀσθένειαν αἰτιασάμενος, ἀνατίθεται τὴν παρουσίαν, δι᾽ ἐπιστολῆς τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἣν εἶχε περὶ τοῦ ζητουμένου παραστήσας, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Ἐκκλησιῶν Ποιμένες ἄλλος ἀλλαχόθεν ὡς ἐπὶ λυμεῶνα τῆς Χριστοῦ ποίμνης συνῄεσαν, οἱ πάντες ἐπὶ τὴν Ἀντιόχειαν σπεύδοντες, Εὐσέβιος βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ ἑβδόμῳ. ἐπεκράτησεν οὖν συνήθεια ἐξ ἐκείνου, ἵνα οἱ μὴ παραγενόμενοι Πατριάρχαι ἐπὶ τῶν κοινῶν Συνόδων, πέμπωσι Τοποτηρητὰς καὶ ἐπιστολήν, τὴν μὲν ἐπιστολήν, παριστῶντες τὴν γνώμην αὐτῶν, ἣν ἔχουσι περὶ τοῦ ζητουμένου, τοὺς δὲ Τοποτηρητάς, ἵνα φέροντες τὴν πίστιν καὶ τὸν τρόπον αὐτῶν, μετὰ τῶν λοιπῶν πατέρων ὁμοφώνως καὶ ὀρθοδόξως ὁρίσωσι τὴν γνῶσιν τοῦ ζητουμένου. καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ Συνόδῳ οὐ φαίνεται ἐπιστολὴ τοῦ Ῥώμης Σιλβέστρου, ἀλλ᾽ οὔτε ἐν τῇ δευτέρᾳ, ἐπειδὴ μήτε Τοποτηρηταὶ τοῦ Πάπα ἦσαν ἐν αὐτῇ. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ ἔπεμψεν ὁ Κελεστῖνος ἐπιστολὴν πρῶτον μὲν τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ, μετὰ ταῦτα δὲ διὰ Τοποτηρητῶν ἑτέρων, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ, οὐ προστάττων τῇ Συνόδῳ, ἀλλὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ παριστῶν, ἣν εἶχε περὶ τοῦ ζητουμένου. γράφει δὲ ἔτι καὶ συμβουλεύει ἵνα γένηται ἡ Σύνοδος κατὰ τὸ ἔθος τῶν ἀρχαίων ἁγίων Συνόδων, καὶ οὕτως οἱ πατέρες κοινῇ διορίσωσι περὶ τοῦ ζητουμένου. οὐ πέμπει δὲ μόνος ὁ Πάπας ἐπιστολὰς ἐν τῇ Συνόδῳ, ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι, ὅταν μὴ σωματικῶς παραγένωνται ἐν αὐταῖς, καὶ ἴδε τοὺς τόπους περὶ τῆς ἕκτης καὶ ἑβδόμης. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ Καρθαγένης Ἀρχιεπίσκοπος Καπρεόλος ἔπεμψεν ἐπιστολὴν τοιαύτην ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ διὰ Βεσούλα διακόνου, ὡς εἴρηται βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παραγράφῳ εἰκοστῷ ἐνάτῳ. καὶ ἐν τῇ ἐπὶ Μαρτίνου Συνόδῳ ἐν Ῥώμῃ ἔπεμψαν ἐπιστολὰς οἱ Μητροπολῖται τῆς Ἀφρικῆς καὶ ὁ Καρθαγένης, καὶ ἴδε κατωτέρω βιβλίου τούτου κεφάλαιον ἕβδομον. ἀναγινώσκονται δὲ ἐν ταῖς Συνόδοις αἱ ἐπιστολαὶ τῶν Πατριαρχῶν καὶ τοῦ Καρθαγένης ὥσπερ καὶ τοῦ Πάπα, καὶ ἐξ ἴσου αἵ τε τοῦ Πάπα, αἵ τε τῶν Πατριαρχῶν, αἵ τε τῶν Ἐπισκόπων γυμνάζονται, δοκιμάζονται, καὶ κρίνονται. καὶ αἱ μὲν ὀρθόδοξοι βεβαιοῦνται, αἱ δὲ ἑτερόδοξοι κατακρίνονται, καὶ ἔστω παράδειγμα τὰ γεγενημένα ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ περὶ τῶν ἐπιστολῶν Κυρίλλου, Κελεστίνου καὶ Νεστορίου καὶ τοῦ Καρθαγένης, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τοὺς τόπους. ἐπειδὴ οὖν συνέβη τὰ κατὰ τὸν Εὐτυχῆ, ὁ Λέων ἔγραψεν ἐπιστολὴν περὶ πίστεως πρὸς τὸν Φλαβιανόν, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίῳ ἐσχάτῳ, ἥτις καίτοι ὀρθόδοξος οὖσα, ἔδωκεν ὅμως πολλὴν ἀμφιβολίαν εἰς πολλούς, διὰ τὸ κεῖσθαι ἐν αὐτῇ ῥήματά τινα δοκοῦντα διαίρεσιν προσώπων ἐν τῷ Χριστῷ ἐννοεῖν, ἀλλὰ γενομένης τῆς παρούσης ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου κατὰ Εὐτυχοῦς, καὶ ἀναγνωσθεῖσα ἡ ἐπιστολή, συγκριθεῖσά τε μετὰ τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐν Νικαίᾳ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Ἐφέσῳ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, εὑρέθη ὀρθόδοξος, ἀλλὰ πάλιν τινῶν ἀντιλεγόντων, ἡ Σύνοδος προσφωνοῦσα τῷ Βασιλεῖ κατὰ τὸ ἔθος, ἔγραψεν ὑπὲρ αὐτῆς ἀπολογίαν ὡς ῥηθήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ὅρῳ αὐτῆς βεβαιοῦσα αὐτὴν ὅτι ἐστὶν ὀρθόδοξος, εἶπον, ὅτι ἐστὶν ὥσπερ στήλη τις ὀρθοδοξίας. οἱ οὖν Λατῖνοι σπουδάζοντες ὑπὲρ τοῦ παπισμοῦ λέγουσιν, ὅτι στήλην ὀρθοδοξίας εἰποῦσα ἡ Σύνοδος τὴν ἐπιστολήν, ἔδειξεν ὅτι ὁ συγγραψάμενος αὐτὴν ἔχει ἀναμάρτητον καὶ γενικὸν ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ ἀξίωμα. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ψεύδονται οἱ παπισταί, καθότι τὴν ἐπιστολὴν οὐκ ἔγραψεν ὁ Λέων ὡς μονάρχης, ἀλλ᾽ ὡς Πατριάρχης τῆς Ῥώμης μετὰ τῶν ὑπ᾽ αὐτὸν Ἐπισκόπων, καὶ ἐκ ταύτης καταστρέφεται τὸ μοναρχικὸν ἀξίωμα. δεύτερον, ὅτι καὶ ἄλλοι Πατριάρχαι ἔγραψαν ἐπιστολὰς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, καὶ τῷ αὐτῷ τρόπῳ, αἵτινες τῷ αὐτῷ τρόπῳ, ὡς εἴρηται, ἀνεγνώσθησαν ἐπὶ τῶν Συνόδων, καὶ τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐν τοῖς πρακτικοῖς αὐτῶν κατετάγησαν. τρίτον, ὅτι τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐδοκιμάσθησαν καὶ ἐκρίθησαν. τέταρτον, ὅτι τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐγένοντο ἐν αὐταῖς τῶν πατέρων αἱ συγκαταθέσεις, καὶ τῷ αὐτῷ τρόπῳ κατετάγησαν ἐν τοῖς πρακτικοῖς αὐτῶν. πέμπτον, ὅτι περὶ τῆς ἐπιστολῆς Κυρίλλου πολλὰ καὶ μεγάλα γίνονται ἐγκώμια ἐν ταῖς συγκαταθέσεσιν, ἐν αἷς Ἡσύχιος Παρίου Ἐπίσκοπος εἶπεν, ὅτι ὁ Κύριλλος τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν ἐκύρωσεν. ἕκτον, ἐν τῇ ἑβδόμῃ Συνόδῳ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπιστολῆς τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἀνατολῆς, ὁ Καισαρείας Ἀγάπιος εἶπε, τοῖς σταλεῖσι παρὰ τῶν τῆς Ἀνατολῆς Ἀρχιεπισκόπων παρ᾽ ἱεροῖς γράμμασι πρὸς Ταράσιον τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρ-

Πατριάρχην, ὡς στύλον εὐσεβείας ἀποδεξάμενος, κατὰ πάντα τρόπον στοιχῶ. καὶ ἐν τῇ αὐτῇ πράξει οἱ λοιποὶ ὁσιώτατοι Ἐπίσκοποι ἐξεφώνησαν, πᾶσα ἡ συναθροισθεῖσα ἁγία Σύνοδος τὴν γενομένην ἀναφορὰν παρὰ τοῦ Ἀδριανοῦ Πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους ἡμῶν Βασιλεῖς, καὶ τὸν νυνὶ ἀναγνωσθέντα χάρτην ὅρον ὀρθοδοξίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ταρασίου ὄντα, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς ἀναπεμφθέντα πρὸς τὴν αὐτοῦ μακαριότητα παρὰ τῶν Ἀρχιερέων γράμματα ἀποδεχόμενοι, στοιχοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν τὰς ἁγίας Εἰκόνας, πράξει τετάρτῃ. καὶ σημείωσαι ὅτι ἡ μὲν Λέοντος ἐπιστολὴ ἐκλήθη οὐ στήλη ὀρθοδοξίας ἁπλῶς, ἀλλὰ στήλη τις ὀρθοδοξίας, ἐπειδὴ καὶ ἄλλαι στῆλαι εἰσὶν ὀρθοδοξίας, τὰ δὲ τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἀνατολῆς γράμματα ἐκλήθη στύλος εὐσεβείας, ἡ δὲ τοῦ Ταρασίου πρὸς τοὺς Ἀνατολικοὺς ἐπιστολὴ ἐκλήθη ὅρος ὀρθοδοξίας, ἅπερ, στήλη ὀρθοδοξίας, στύλος εὐσεβείας, ὅρος ὀρθοδοξίας ταυτά ἐστι. καὶ ὡς αἱ ἐπιστολαὶ Ταρασίου καὶ τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἀνατολῆς οὐκ ἔλαβον ἐκ τούτων τῶν ὀνομάτων ἰδικὸν ἀξίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὕτως οὐδὲ ὁ Πάπας ἐκ τούτων λαμβάνει τοιοῦτόν τι. ἔστι δὲ εἰπεῖν, ὅτι μείζων ὁ ἔπαινος τοῦ Ταρασίου καὶ τῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἀνατολῆς τοῦ ἐπαίνου τοῦ Ῥώμης, τοῦ μὲν γὰρ Λέοντος ἐκλήθη στήλη τις ὀρθοδοξίας, ὡς εἴρηται, τῶν δὲ Ἀρχιερέων ἁπλῶς στύλος τῆς εὐσεβείας, ὥσπερ καὶ τοῦ Ταρασίου ἁπλῶς ὅρος ὀρθοδοξίας. ἰδὲ περὶ τῆς δυνάμεως τῶν Πατριαρχικῶν ἐπιστολῶν βιβλίου ἕκτου κεφάλαιον δέκατον τέταρτον. Ἀνθυποφέρουσιν οἱ παπολάτραι, λέγοντες ὅτι οὐκ ἀνεγνώσθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λέοντος ἐν τῇ Συνόδῳ ἐν εἴδει ἐξετάσεως, ἀλλ' ὡς προφορὰ ἀποφάσεως. ἀλλὰ ῥητέον ὅτι τὸ ἐναντίον δείκνυται ἐκ τῶν προσεχῶς εἰρημένων. ἰδὲ καὶ κατωτέρω Παράγραφον εἰκοστὸν ἕκτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙϚʹ.

Περὶ τῶν θεωρουμένων ἐν τῇ περὶ Φωτίου Τύρου, καὶ Εὐσεβίου Βηρυτοῦ πράξει, ἐξ ὧν δείκνυται τὴν παροῦσαν Σύνοδον τοῖς Κανόσι διδόναι τὸ κῦρος, καὶ τοὺς τοῖς Κανόσιν ἐναντίως ἔχοντας πραγματικοὺς τύπους ἀκυροῦν σὺν τῇ Ἐκκλήτῳ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐν τῇ περὶ Φωτίου Τύρου, καὶ Εὐσεβίου Βηρυτοῦ πράξει θεωρητέον πρῶτον, ὅτι οἱ Ἄρχοντες εἶπον, Τῷ θειοτάτῳ Δεσπότῃ τῆς Οἰκουμένης ἤρεσε μὴ κατὰ θεῖα γράμματα ἢ πραγματικοὺς τύπους τὰ τῶν Ἐπισκόπων προβαίνειν, ἀλλὰ κατὰ τοὺς Κανόνας τοὺς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων νομοθετηθέντας, οἷς συμφωνοῦσα ἡ Σύνοδος εἶπε, κατὰ τῶν Κανόνων πραγματικὸν μηδὲν ἰσχύειν. οἱ Ἄρχοντες πάλιν εἶπον, νῦν καιρός ἐστι διδαχθῆναι ἡμᾶς παρὰ τῆς ἁγίας Συνόδου, εἰ ἔξεστι κατὰ θεῖον πραγματικὸν ἀλλοτρίας Ἐκκλησίας δίκαια ἑτέρους Ἐπισκόπους παραιρεῖσθαι. ἡ ἁγία Σύνοδος εἶπον, οὐκ ἔξεστι τοῦτο, παρὰ Κανόνας γάρ ἐστι. δεύτερον, Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει γέγονεν, ἐν ᾗ καὶ ὁ Ἀντιοχείας Μάξιμος μὴ παρὼν ἐν αὐτῇ, ὑπέγραψεν ἐν τοῖς ὑπ' αὐτῆς ὁρισθεῖσιν, ἔπεμψε δὲ ὁ Ἀνατόλιος ἀκοινωνησίαν τῷ Τύρου. ἐξεταζόμενος δὲ ὑπὸ τῆς Συνόδου ταύτης τῆς ἐν Χαλκηδόνι περὶ τούτου ὁ Ἀνατόλιος, ἀπολογούμενος εἶπεν, ἀνακόλουθά τινα ὁ Φώτιος ἔπραξε, καὶ ἀγανακτήσασα ἡ Σύνοδος ἡ ἐνταῦθα, κατὰ Κανόνας ἀκοινωνησίαν ἔπεμψεν αὐτῷ. πρὸς ταῦτα οἱ Ἄρχοντες εἶπον, λεγέτω ἡ ἁγία Σύνοδος, εἰ ἐξὸν τῷ ἁγιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀνατολίῳ, ἀπόντι Φωτίῳ ἀκοινωνησίαν καταπέμψαι, καὶ προστάττειν ἀφαιρεθῆναι αὐτοῦ φανερὰς κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Ἐκκλησίας, καὶ εἰ Σύνοδον χρὴ καλεῖν τῶν ἐπιδημούντων τῇ βασιλίδι πόλει τὴν συνελθοῦσιν. καὶ πάντες οἱ πατέρες ἐβόησαν, ἀπόντα οὐδεὶς κατακρίνει. ὁ Ἀνατόλιος εἶπε πάλιν, συνήθεια ἄνωθεν κεκράτηκε τοὺς ἐνδημοῦντας τῇ μεγαλωνύμῳ πόλει ἁγιωτάτους Ἐπισκόπους, ἡνίκα καιρὸς καλέσει περὶ ἀνακυπτόντων τινῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, συνιέναι καὶ διατυποῦν ἕκαστα, καὶ ἀποκρίσεως ἀξιοῦν τοὺς δεομένους. οὐδὲν τοίνυν καινοτομίας παρ' ἐμοῦ ἐχόμενον γεγένηται. οὐδὲ οἱ συνεδρεύσαντες κατὰ τὸ συνῆθες οἱ ἐνδημοῦντες ἁγιώτατοι Ἐπίσκοποι καινὸν τύπον ἐξήνεγκαν, καὶ δείκνυσι τὴν παρουσίαν τῶν Ἐπισκόπων ἡ γενομένη πρᾶξις. πρὸς ταῦτα οὖν σημείωσαι, πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι πᾶσα ἡ παροῦσα πρᾶξις τοῖς Κανόσι δίδωσι τὸ κῦρος, καὶ τοὺς ἐναντιουμένους τοῖς Κανόσι πραγματικοὺς τύπους ἀκυροῖ, ὥστε καὶ τὸ καλούμενον θέσπισμα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου εἰ δοτέον ἀληθὲς εἶναι, ἀλλὰ παρὰ Κανόνας ὄν, ἄκυρόν ἐστι. καὶ ἡ παρὰ τῶν Σιναϊτῶν προβαλλομένη διαταγὴ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἡ ποιοῦσα τὸν Ἐπίσκοπον αὐτῶν Ἀρχιεπίσκοπον αὐτοκέφαλον, εἰ καὶ ψευδὴς καὶ πλάσμα ἐστίν, ἀλλὰ καὶ εἰ ἀληθὴς ἦν, ὡς παρὰ Κανόνας οὖσα, ἄκυρός ἐστι καὶ ματαία. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ὅτι καίτοι πολλὰ εἰπόντος Ἀνατολίου καὶ προφασιζομένου, καὶ μάλιστα ὅτι οὐκ αὐτός, ἀλλ' ἡ Σύνοδος ἔκρινεν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπόντα καὶ παρ' ἐνορίαν ἔκρινε, πάντα τὰ διορισθέντα ἠθετήθη, καὶ ὁ παρ' αὐτοῦ καθαιρεθεὶς Φώτιος ἐδικαιώθη. καὶ τὰς Ἐπισκοπὰς τοῦ Τύρου, ἃς ὁ Ἀνατόλιος ἔλαβε καὶ ἔδωκε τῷ Βηρυτοῦ, ἡ Σύνοδος ἔδωκε τῷ Τύρου. μάταιον ἄρα τὸ θρυλλούμενον ὑπό τινων, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἔλαβε παρὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου Ἔκκλητον ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, ἐπειδὴ ταύτην μάλιστα λαμπρότατα καὶ καθαρώτατα κατέστρεψε καὶ ἀνέτρεψεν ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος, ὡς εἴρηται καὶ ῥηθήσεται.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΖ'.

Περὶ τῶν θεωρουμένων ἐν τῇ πέμπτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου, ἐν οἷς ἡ Σύνοδος κριτὴς τοῦ Ῥώμης, καὶ τῆς πίστεως βεβαιωτὴς δείκνυται, καὶ ἡ μοναρχία καταστρέφεται τοῦ Ῥώμης.

Ἐν τῇ πέμπτῃ πράξει θεωρητέον, ὅτι ἐκτεθεὶς ὁ τῆς πίστεως ὅρος παρὰ τῆς Συνόδου, ἠρωτήθη παρὰ Ἀνατολίου Κωνσταντινουπόλεως εἰ ἀρέσκει, καὶ πάντες εἶπον ὅτι ἀρέσκει. πλὴν τινῶν Ἀνατολικῶν, καὶ τῶν Τοποτηρητῶν τοῦ Ῥώμης, οἵτινες Τοποτηρηταὶ εἶπον, εἰ μὴ συναινοῦσι τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Λέοντος, κελεύσατε ἡμῖν ἀντίγραφα δοθῆναι ἵνα ἀναστρέψωμεν, κἀκεῖ Σύνοδος τελεῖται. ἀλλ' οἱ πατέρες ἐβόησαν, τὸν ὅρον τὸ ἅγιον Πνεῦμα ὑπηγόρευσεν ἄρτι ὑπογραφῇ, ὁ μὴ ὑπογράφων αἱρετικός ἐστιν. οἱ Ἄρχοντες εἶπον, δέχεσθε τὴν ἐπιστολὴν Λέοντος, οἱ πατέρες εἶπον, ναί, οἱ Ἄρχοντες εἶπον, οὐκοῦν τὰ ἐν αὐτῇ ἐμφερόμενα ἐντεθῇ τῷ ὅρῳ. οἱ πατέρες εἶπον, ἄλλος ὅρος οὐ γίνεται, τὴν ἐπιστολὴν ὁ ὅρος ἐβεβαίωσε. καὶ γενομένης συζητήσεως πολλῆς καὶ σκέψεως, οὐκ ἐτέθη ἐν τῷ ὅρῳ ἡ ἐπιστολή, ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς μόνον τό, δύο φύσεις εἶναι ἡνωμένας ἀτρέπτως, ἀμερίστως, καὶ ἀσυγχύτως ἐν τῷ Χριστῷ. ἐν οἷς σημείωσαι ὅτι κριτὴς καὶ βεβαιωτὴς τοῦ Ῥώμης ἡ Σύνοδος. δεύτερον, ὅτι βεβαιωτὴς τῆς πίστεως ἡ Σύνοδος. τρίτον, ὅτι ἡ μὲν τρίτη Σύνοδος πᾶσαν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον ἴδιον ὅρον ἐποίησεν, ὅπερ ἐνταῦθα πολλὰ μογήσαντες οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης ποιῆσαι, οὐκ ἴσχυσαν, μεῖζον ἄρα τοῦ Λέοντος τὸ ἀξίωμα τοῦ Κυρίλλου, καὶ μείζων ἡ ἐξουσία τῆς Συνόδου τοῦ Πάπα, καὶ οἱ Λεγάτοι τοῦ Ῥώμης εἰς οὐδὲν λογίζονται, καὶ κρίνονται καὶ παρορῶνται ὡς παράλογα, ταὐτὸν εἰπεῖν ὡς προφανῶς ἡμαρτημένα αἰτούμενοι. καὶ κατέστραπται κἀντεῦθεν ἡ ἀδίκως ἐκ τούτων συμπεραινομένη μετὰ τὸ σχίσμα πομπική μοναρχία.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΗ'.

Περὶ τῶν ἐν τῷ ὅρῳ τῆς πέμπτης πράξεως θεωρουμένων, ἐν οἷς τῆς Συνόδου ἀθροισταὶ οἱ Βασιλεῖς δείκνυνται, καὶ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος κριτὴς τῶν Αἱρέσεων ἔσχατος, καὶ ἄκρος τῆς πίστεως διδάσκαλος, καὶ ἐπὶ πάντων, καὶ βεβαιωτὴς πάντων τῶν ὁρισθέντων ταῖς ἐν τῷ ὅρῳ ὑπογραφαῖς τῶν Ἐπισκόπων, καὶ ἴσος ὁ Λέων καὶ Φλαυϊανὸς τῇ ἀξίᾳ, ἐξ ὧν ἀναιρεῖται καὶ ἡ μοναρχία τοῦ Ῥώμης ἐξαχῶς.

Ἐν τῇ αὐτῇ πράξει, ἐν τῷ ὅρῳ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι τὴν Σύνοδον οἱ Βασιλεῖς ἤθροισαν, ἥτις κοινῇ ψήφῳ τὰ τῆς πλάνης ἀπήλασε δόγματα, τὴν δὲ ἀπλανῆ τῶν πατέρων ἀνενέωσε πίστιν, καὶ προτεθεῖσα τὰ Σύμβολα τό τε τῆς πρώτης καὶ τὸ τῆς δευτέρας καὶ τὰς ἐπιστολὰς Κυρίλλου, συνήρμοσεν αὐτοῖς τὴν ἐπιστολὴν Λέοντος, καὶ διέλυσε τὰ ἀμφίβολα, ἅπερ οὐκ ἴσχυσε διαλῦσαι οὔτε Πάπας, οὔτε ἕτερός τις Πατριάρχης, ἢ Σύνοδος μερική, ὥστε κριτὴς τῶν Αἱρέσεων ἔσχατος καὶ τῆς πίστεως ἄκρος Διδάσκαλος ἡ Οἰκουμενική ἐστι Σύνοδος, ὅθεν καὶ ἐπὶ πάντων ἐστί. Φανερωτάτη ἄρα φλυαρία τὸ τῶν Λατίνων, ὅτι ὁ Ῥώμης κριτὴς τῶν Αἱρέσεων καὶ κοινὸς Διδάσκαλος κατ' ἐξοχήν, καὶ ἐκεῖνο τὸ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σιλβέστρου διαβολικόν, ὅτι ὁ πρῶτος θρόνος οὐ κρίνεται. δεύτερον, ὅτι τῆς τρίτης Συνόδου Ἡγεμόνες ἐτύγχανον Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος. τρίτον, Ἀρχιεπίσκοποι καλοῦνται ἐξίσου Λέων καὶ Φλαυϊανός. τέταρτον, ὅτι οὐχ ὁ Ῥώμης, ἀλλ' ἡ Σύνοδος αὐτεξουσίως καὶ κυρίως ὁρίζει, τυποῖ, διατυποῖ, ἀθῳοῖ, ἐπιτιμᾷ, ἐμποδίζει, βεβαιοῖ, συναρμόττει, συγκροτεῖ, ἐκδιδάσκει καὶ κυροῖ. πέμπτον, οἱ Μητροπολῖται ὑπογράφουσιν ἐν τῷ ὅρῳ καὶ στοιχοῦσι καὶ βεβαιοῦσι τὰ ὁρισθέντα, ὥστε τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἔγραφεν ἡ Σύνοδος τῷ Λέοντι, ἵνα καὶ ἐκεῖνος βεβαιώσῃ, ἤτοι ἵνα στοιχήσῃ, ἀκολουθήσῃ καὶ συμφωνήσῃ. ἕκτον, ὅτι οἱ τῆς Συνόδου πατέρες κοινῶς τὸν ὅρον ἐτύπωσαν, ἐξ ὧν ἁπάντων κραταιῶς ἀναιρεῖται τὸ ψιθυρισμάτιον τῶν Λατίνων περὶ μοναρχίας καὶ ἐξουσίας ἰδικῆς τοῦ Πάπα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΘ'.

Περὶ προσφωνητικοῦ τοῦ Βασιλέως ἐν τῇ ἕκτῃ πράξει πρὸς τὴν Σύνοδον: καὶ ὧν ἠρώτησε περὶ τοῦ ὅρου αὐτῆς, καὶ ὧν ἀπεκρίθη αὐτῷ ἡ Σύνοδος ἄνευ μνήμης τοῦ Ῥώμης, ἐξ ὧν δηλοῦται ἀθροιστὴν εἶναι μόνον αὐθεντικῶς τῆς Συνόδου τὸν Βασιλέα, καὶ τῆς πίστεως βεβαιωτήν, τὴν δὲ Σύνοδον πάντων τῶν περὶ τὴν πίστιν ἄκρον καὶ ἀληθέστατον ἀβιάστως διορθωτήν, τὸν δὲ Ῥώμης οὐ μονάρχην, ἀλλ' ἕνα τῶν τῆς Συνόδου πατέρων.

Ὁ Βασιλεὺς ἐν τῇ ἕκτῃ πράξει προσφωνεῖ τῇ Συνόδῳ καὶ λέγει, τινῶν τοῦτο μὲν χρημάτων ἐπιθυμίαις, τοῦτο δὲ φαύλαις σπουδαῖς φρονούντων διάφορα, καὶ παρὰ τὴν τῶν ἁγίων πατέρων πίστιν καὶ διδα-

διδασκαλίαν τοῖς πλήθεσιν ἐκτιθεμένων πλάνης γέμοντα ἐπισφαλοῦς, ταύτην ἰάσασθαι βουλόμενοι, τὴν ἁγίαν ὑμῶν ἠθροίσαμεν Σύνοδον, ἀποτέλεσμα ἔσεσθαι μέγιστον, πιστεύσαντες τὴν τῆς ἀληθοῦς θρησκείας βεβαίωσιν. Καὶ, ἡ ἀλήθεια ταῖς ὑμῶν ἐκθέσεσι φανερούσθω. Καὶ, ἔργον τοίνυν γενέσθω τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας, ἵνα ὁμογνώμονι ψυχῇ καθάπερ ἐν τῇ Νικαέων ἐν τῇ ὁσιωτάτῃ τῶν πατέρων Συνόδῳ φανερωθεῖσα ἡ πίστις, πλάνης μὲν ἠλευθέρωσε τοὺς ἀνθρώπους, εἰς φῶς δὲ προαχθεῖσα, πᾶσιν ἐγνώσθη, παραπλησίως καὶ νῦν διὰ τῆς ὑμετέρας Συνόδου, πᾶν μὲν ἀμφίβολον ἐν τῷ ὀλίγῳ τούτῳ χρόνῳ τεχθὲν, καθὼς ἔφαμεν φαυλότητι τινῶν καὶ ἀπληστίᾳ, περικοπῇ, ἐς ἀεὶ δὲ τὰ παρ' ὑμῶν δικαιούμενα φυλαχθείη. ταῦτα τοῦ Βασιλέως εἰπόντος, ἀνεγνώσθη ὁ Ὅρος καὶ ὑπεγράφη παρὰ πάντων τῶν πατέρων. εἶτα ὁ Βασιλεὺς ἠρώτησεν, εἰ κατὰ συναίνεσιν πάντων τῶν πατέρων ὁ Ὅρος ἐξεφωνήθη, καὶ εἶπον; ναὶ, καὶ μυρία ἐγκώμια αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἡ [illegible] θέσπισμα αὐτοῦ συνειλεγμένη ἁγία αὕτη καὶ μεγάλη καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος μετὰ πλείστης ὅσης ἐκ πολλῶν ἡμερῶν σχολῆς καὶ θείας ἐμμελείας πᾶσαν διχόνοιαν ἐκποδὼν πεποίηκε, καὶ πᾶσαν ἀπήλασε κενοφωνίαν ἐκ τῶν θείων γραφῶν (οὐκ ἐκ τοῦ Πάπα) ὀχυρωθεῖσα, καὶ τῶν ἁγίων πατέρων (οὐ τοῦ Πάπα μόνου) διατηρήσασα τὴν διάνοιαν πρὸς γνῶσιν ἀκριβῆ τῶν ἐντυγχανόντων, καὶ Στέφανον ἀγήρω τοῦ Βασιλέως. σημείωσαι ὅτι ὅτε ὁ Βασιλεὺς ἠρώτησε τοὺς πατέρας, εἰ κατὰ συναίνεσιν πάντων ὁ Ὅρος ἐξεφωνήθη, οὐκ ἐμνήσθη τοῦ Ῥώμης, οὔτε εἶπεν, εἰ συναινοῦσι τῷ κοινῷ Διδασκάλῳ Ἐπισκόπῳ Ῥώμης, ἀλλ' εἰ οἱ τῆς Συνόδου πατέρες πάντες συναινοῦσι, καὶ οἱ πατέρες ἀποκριθέντες, οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ Ῥώμης, ἀλλὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν πατέρων, λέγουσι δὲ τῷ Βασιλεῖ, ὅτι ἐβεβαίωσε τὴν ὀρθοδοξίαν, καλοῦσι δὲ αὐτοὺς φωστῆρας ὀρθοδοξίας, εἰρήνης, καὶ τῆς Οἰκουμένης, Διδασκάλους τῆς πίστεως, καὶ ὀρθωτὰς τῆς πίστεως, καὶ τῆς πίστεως φύλακας, ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀποκριθεὶς εἶπε τοῖς πατράσιν, ὅτι τὴν διχόνοιαν τῶν πλανωμένων ἀνῄρηκαν, καὶ ὅτι ἡ εὐσεβὴς καὶ καθολικὴ πίστις διὰ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐφανερώθη, καὶ ὅτι οἱ ἀπειθοῦντες τῇ ἀποφάσει τῆς Συνόδου ἵνα παιδεύωνται. ἐξ ὧν γίνεται δῆλον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἀγείρει τὴν Σύνοδον, καὶ πάντα τὰ ἀνήκοντα αὐτῇ πρὸς ὀρθοδοξίαν ἐνεργεῖ, καὶ ὅτι διὰ τῆς καθόλου κοινότητος λύονται αἱ περὶ τῆς πίστεως ἀμφιβολίαι; καὶ βεβαιοῦται ἡ ἀλήθεια, καὶ ὅτι οὐδεὶς βιάζεται ἐν τῇ Συνόδῳ, καὶ οὐδὲν γίνεται ἐν αὐτῇ δολίως, καὶ ὅτι δι' ἐμμελείας καὶ πολυημέρου φροντίδος καὶ σκέψεως τῶν πατέρων τῆς Συνόδου ἀπό τε τῶν ἁγίων γραφῶν καὶ τῶν ἁγίων πατέρων λύουσι τὴν διχόνοιαν, ἀποδιώκουσι πᾶσαν κενοφωνίαν, καὶ τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν διατυποῦσι τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ἐν οἷς εἷς ἐστι καὶ ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης. ψευδὴς ἄρα ἡ τῶν παπιστῶν ὑπόληψις, ὅτι ὁ Πάπας μόνος διὰ θείας ἀποκαλύψεως διατυποῖ καὶ ἡ περὶ τῆς μοναρχίας τοῦ Πάπα; καὶ ἐπάρατος ἡ ἐν Φλωρεντίᾳ Σύνοδος, ἐναντία διαπραξαμένη ταύτῃ καὶ ταῖς λοιπαῖς καθολικαῖς Συνόδοις. εἰ δὲ ἐν τῇ ὑπογραφῇ τοῦ Ὅρου λέγουσιν οἱ Λεγάτοι τοῦ Ῥώμης τὸν Πάπαν πάσης Ἐκκλησίας Ἐπίσκοπον, ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι μόνοι αὐτοὶ εἶπον τοῦτο, οὐδεὶς δὲ ἕτερος. δεύτερον, ὅτι καὶ πάντες οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Οἰκουμένης, ταὐτὸν εἰπεῖν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν Ἐπίσκοποί εἰσι. καὶ ἴδε κατωτέρω βιβλίου δεκάτου μέρους πέμπτου κεφαλαίου πρώτου Παράγραφον τρίτην. τρίτον, ὅτι πάντες οἱ Ἐπίσκοποι λέγουσιν ἐν ταῖς ὑπογραφαῖς ἰσοτίμως, ὁρίσας, ἢ συναινέσας ὑπέγραψα, ἐξ ἰδίας Αὐθεντίας δηλονότι καὶ οὐκ ἀπὸ προσταγῆς ἑτέρου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Κ'.

Περὶ τῶν ἐν τῇ ἑβδόμῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου θεωρουμένων, ὑφ' ἧς βεβαιοῦται ἡ συμβίβασις τοῦ Ἱεροσολύμων καὶ Ἀντιοχείας περὶ τῶν ὁρίων αὐτῶν, καὶ δείκνυται εἶναι τὴν Σύνοδον ἐπὶ τῶν Πατριαρχῶν καὶ τοῦ Ῥώμης.

Ἐν τῇ ἑβδόμῃ πράξει βεβαιοῖ ἡ Σύνοδος τὴν συμβίβασιν τοῦ Ἱεροσολύμων καὶ Ἀντιοχείας περὶ τῶν ὁρίων τῶν ἐνοριῶν αὐτῶν. ὥστε καὶ ἐκ τούτου δῆλον, ὅτι οὐχ ὁ Πάπας, ἀλλ' ἡ Σύνοδος βεβαιοῖ τὰ τῶν Πατριαρχῶν, ὅθεν καὶ ἐπὶ τῶν Πατριαρχῶν ἐστιν, ἐν οἷς καὶ ὁ Πάπας. καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα οὐκ ἐπὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ γέγονε Πατριαρχεῖον, ὡς ἀπατῶνται τινὲς κενοφῶνοι. σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Ἀντιοχείας λέγει τὴν Ἀντιόχειαν θρόνον τοῦ Πέτρου. δεύτερον, ὅτι ἔργον γέγονε τῆς ἁγίας Συνόδου καὶ τῆς προθέσεως τοῦ Βασιλέως, ἵνα τὰ ἀμφισβητούμενα ὁμογνώμονι τέμνωνται προθέσει. καὶ σημείωσαι ποῦ τοῦ Ῥώμης ἡ κρίσις καὶ ἡ τομὴ εἰς τὰ ἀμφισβητούμενα; τρίτον, οἱ αὐτοὶ Ἄρχοντες εἶπον, ὅτι τὴν ψῆφον τῆς Συνόδου καὶ αὐτοὶ βεβαιοῦσι, καὶ ὅτι ἵνα μείνωσιν ἀργὰ πάντα τὰ βασιλικὰ γράμματα τὰ δοθέντα περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΑ'.

Περὶ τῶν ἐν τῇ ὀγδόῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου θεωρουμένων, πρὸς ἣν καὶ ἐπιστολὴν Λέων ὁ Ῥώμης περὶ τῶν

τῶν ἠδικημένων ὑπὸ Διοσκόρου, καὶ τῶν παραπεπτωκότων, καὶ ὑπὲρ τοῦ Θεοδωρήτου ἔπεμψε καὶ Ἰουβεναλίου, ἧς τὴν ῥῆσιν εἰς σύστασιν μοναρχίας τοῦ Ῥώμης οἱ παπισταὶ ἐπιλαμβανόμενοι, ἐλέγχονται ἐνταῦθα ψευδόμενοι ἐκ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τετάρτῃ πράξει τῆς Συνόδου εἰρημένων τετραχῶς.

Ἐν τῇ ὀγδόῃ πράξει θεωρητέον, ὅτι ὁ Θεοδώρητος καθαιρεθεὶς πρότερον διὰ τὰς πρὸς τὸν μέγαν Κύριλλον βλασφημίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Διοσκόρου περὶ τούτου μετὰ ταῦτα, καὶ πάντων αὐτικειμένων αὐτῷ τῶν Ἀνατολικῶν, εἰς ἑαυτὸν ἐλθὼν, ἔγραψεν ὡς ὀρθόδοξος τῷ ὀρθοδόξῳ Λέοντι κατὰ τὸ ἔθος τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ᾗ τοῖς κοινωνικοῖς γράφει ἕκαστος, καὶ μάλιστα τῷ Λέοντι ἔγραψεν, ὡς τὴν Αὐθεντίαν ἐν τῇ Συνόδῳ τότε λαβόντι παρὰ τοῦ Βασιλέως. ὁ δὲ Λέων, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω ἐν ταῖς εἰς τὰς ἐπιστολὰς σημειώσεσιν, ἔγραψεν εἰς πολλοὺς, καὶ δὴ καὶ πρὸς ταύτην τὴν Σύνοδον τὴν γνώμην αὐτοῦ περὶ τῶν ἠδικημένων παρὰ τοῦ Διοσκόρου, ἵνα ἀποκατασταθῶσιν (ὡς ἔγραψεν ἡ τρίτη Σύνοδος ἐν Κανόνι περὶ ὧν καθεῖλεν ὁ Νεστόριος) καὶ περὶ τῶν παραπεπτωκότων (ἤτοι τῶν τὴν αἵρεσιν τοῦ Διοσκόρου δεξαμένων) ἵνα δεχθῶσιν, εἴγε μετανοήσωσι. τὰ αὐτὰ ἔγραψε καὶ περὶ τῶν παρατραπέντων (ἤτοι βιασθέντων) ὑπὸ τοῦ Διοσκόρου, ἐν οἷς καὶ περὶ Θεοδωρήτου ἰδίως. Ἀλλ' οἱ παπισταὶ τοῦτο τὸ τοῦ Λέοντος περὶ τῶν τοιούτων φρόνημα καὶ τὴν γνώμην, ὅπερ καὶ ἄλλοι πατέρες τοῖς τοιούτοις πεποιήκασι, χρῶνται εἰς σύστασιν τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα, λέγοντες, ἰδοὺ Λέων ὁ Πάπας ἀποκατέστησε τὸν Ἰουβενάλιον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, ἀκολουθήσαντας Διοσκόρῳ, εἰ καὶ βίᾳ, καὶ δὴ καὶ τὸν Θεοδώρητον, ἔχει ἄρα ἄκραν ἐξουσίαν ὡς ἐνεργῶν ὅπου, καὶ ὅπως ἂν βούλοιτο. Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς ταῦτα, ἐπειδὴ ὁ Πάπας οὐ δύναται ἐνεργεῖν ὅπου, καὶ ὅπως ἂν βούλοιτο, οὐκ ἔχει ἄκραν ἐξουσίαν. δείκνυται τὸ λεγόμενον, ὁ Πάπας Λέων ἐδικαίωσε τὸν Θεοδώρητον, καὶ ἔγραψε τὴν κρίσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν Σύνοδον, ὅθεν ἔλεγον οἱ Ἄρχοντες ἐν τῇ πρώτῃ πράξει, εἰσίτω ὁ Θεοδώρητος κοινωνήσων τῇ Συνόδῳ, ἐπειδὴ καὶ ἀποκατέστησεν αὐτῷ τὴν Ἐπισκοπὴν ὁ Λέων, καὶ ὁ Βασιλεὺς παρεῖναι αὐτὸν τῇ Συνόδῳ ἐθέσπισε. ταῦτα εἰπόντων τῶν Ἀρχόντων, καὶ εἰσελθόντος τοῦ Θεοδωρήτου, οἱ Αἰγύπτιοι καὶ Ἰλλυρικοὶ καὶ Παλαιστινοὶ Ἐπίσκοποι ἐβόησαν, τὸν Αἱρετικὸν, τὸν Διδάσκαλον Νεστορίου, τὸν ἀναθεματίσαντα τὸν Κύριλλον ἔξω βάλλε. ταῦτα εἰπόντων τῶν εἰρημένων Ἐπισκόπων, οὐδεὶς αὐτοῖς εἶπεν, οὐδεὶς εἶπεν ὅτι ἀθετοῦντες τὴν ἐπιταγὴν τοῦ Ῥώμης βλασφημεῖτε, καὶ μὴ πειθόμενοι τῷ Πάπα, ἁμαρτάνετε, ὡς βλασφημοῦσιν οἱ παπισταὶ λέγοντες, ὅτι οἱ μὴ πειθόμενοι τῷ Πάπα, οὐκ εἰσὶ Χριστιανοί, ἀλλὰ δυσωπηθέντες ὑπὸ τῶν Ἀρχόντων ἵνα ἔχωνται τῆς ἀκροάσεως τῶν ἀναγινωσκομένων, ἐσιώπησαν. καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖ, ἐν δὲ τῇ παρούσῃ πράξει ὁ Θεοδώρητος σταθεὶς ἐν μέσῳ τοῦ συνεδρίου, δεήσεις ἐπιδέδωκε τῷ Βασιλεῖ καὶ τοῖς Λεγάτοις τοῦ Πάπα, εἰπὼν, εἰ δοκεῖ, ἀναγινωσκέσθωσαν ὑφ' ὑμῶν, καὶ μαθήσεσθε ὅπως φρονῶ. ἀλλ' οἱ πατέρες τῆς Συνόδου οὔτε τὸν Πάπαν, οὔτε τὸν Βασιλέα, οὔτε τοὺς Ἄρχοντας, οὔτε τοὺς Λεγάτους τοῦ Πάπα δυσωπηθέντες, ἐβόησαν ἀναγνωσθῆναι (τὸν λίβελλον τοῦ Θεοδωρήτου) οὐ θέλομεν, τὸν Νεστόριον ἀναθεμάτισον, καὶ φανερῶς εἰπὲ, ἀνάθεμα Νεστορίῳ καὶ τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ, ἀνάθεμα Νεστορίῳ καὶ τοῖς φιλοῦσιν αὐτόν. καὶ πάλιν πολλὰ δικαιολογηθεὶς ὁ Θεοδώρητος, οὐδὲν ὠφελήθη. ἀλλὰ πάλιν ἤκουσε παρὰ τῶν πατέρων, οὗτος Αἱρετικός ἐστι, Νεστοριανός ἐστι, τὸν Αἱρετικὸν ἔξω βάλλε. εἶτα εἰς αἴσθησιν ἐλθόντος τοῦ Θεοδωρήτου, καὶ εἰπόντος, ἀνάθεμα Νεστορίῳ καὶ τῷ μὴ λέγοντι Θεοτόκον τὴν ἁγίαν Μαρίαν, καὶ τῷ μερίζοντι τὸν ἕνα Υἱὸν τὸν Μονογενῆ. εἶπον οἱ Ἄρχοντες, ἐπειδὴ ὁ Θεοδώρητος τὸν Νεστόριον ἀνεθεμάτισε, καὶ παρὰ τοῦ Λέοντος προσεδέχθη, καὶ τὸν Ὅρον τῆς πίστεως, ὃν ἐξέθετο ἡ Σύνοδος, ὑπέγραψε, λείπεται τύπον ἐξενεχθῆναι παρὰ τῆς ὑμετέρας θεοφιλίας, ὥστε καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτὸν λαβεῖν, καθὼς καὶ ὁ Λέων ἐδικαίωσεν. ἀλλὰ καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης εἶπον, ἐπειδὴ Θεοδώρητον εἰς κοινωνίαν ὁ Πάπας ἐδέξατο, καὶ ὑπισχνεῖται εἶναι ὀρθόδοξος, καὶ λίβελλον ἔδωκε τῷ Πάπᾳ καὶ ἡμῖν, καὶ τὸν Νεστόριον καὶ τὸν Εὐτυχῆ οὐ μόνον ἐγγράφως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ παντὸς τοῦ συνεδρίου οἰκείῳ στόματι ἀνεθεμάτισε, ταύτῃ τῇ κρίσει ἡ ἁγιωτάτη καὶ σεβασμία Σύνοδος, ἔτι τε καὶ ἡ ἡμετέρα ταπεινότης ἀποδοθῆναι αὐτῷ τὴν ἰδίαν Ἐκκλησίαν ὥρισε. καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος εἶπε, διὰ πάντων μὲν ὀρθόδοξος ἀπεδείχθη ὁ Θεοδώρητος, καὶ δι' αὐτοῦ δὲ τοῦ ἀναθεματίσαι Νεστόριον καὶ Εὐτυχῆ, δικαίως τοίνυν καὶ τὴν αὐτοῦ ἀπολήψεται Ἐκκλησίαν. συνοδὰ τῷ Ἀνατολίῳ εἶπον ὁ Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, καὶ καθεξῆς πάντες οἱ πατέρες ἐβόησαν, αὕτη δικαία κρίσις καὶ ψῆφος. ἐν οἷς σημείωσαι πρῶτον, ὅτι τότε ἐνομίζετο ἡ ἐξουσία τοῦ Ῥώμης μόνου, ὅτε ἡ Σύνοδος εὐθὺς ἐδέχετο τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ περὶ τοῦ Θεοδωρήτου, ἀλλ' οἱ πατέρες μετὰ τὸ εἰπεῖν τοὺς Ἄρχοντας ἐν τῇ Συνόδῳ τὴν γνώμην τοῦ Πάπα καὶ τοῦ Βασιλέως περὶ Θεοδωρήτου, εἶπον αὐτὸν Αἱρετικὸν, Διδάσκαλον Νεστορίου, ὑβριστὴν Κυρίλλου, καὶ ἔξω βάλλε, ἐν τῇ παρούσῃ δὲ πράξει ὕβρισαν καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτὸν τοσαυτάκις, τοὺς δὲ λιβέλλους, οὓς ἔδωκε τῷ Βασιλεῖ καὶ τῇ Συνόδῳ, οὐκ εἴασαν ἀναγνωσθῆναι. δεύτερον, τῶν Ἀρχόντων εἰπόντων ὅτι ὁ Ῥώμης ἀποκατέστησεν αὐτὸν, καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐθέσπισε παρεῖναι τῇ Συνόδῳ, οἱ πατέρες εἶπον, καὶ ἔπραξαν τὰ ἐναντία, καὶ οὐδεὶς ἠδυνήθη αὐτοῖς ἀντειπεῖν. τρίτον, τοῦ Θεοδωρήτου ἀναθεματίσαντος τὸν Νεστόριον, οἱ Ἄρχοντες εἶπον, ἐπειδὴ ὁ Ῥώμης ἐδέξατο αὐτὸν, εἶτα προσέθηκαν τὸ κύριον, ἤτοι τὸ, καὶ ἀνεθεμάτισε τὸν Εὐτυχέα καὶ

τὸν

τὸν Νεστόριον ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, καὶ ἐν τῷ ὅρῳ ὑπέγραψε, δεχέσθω, ταῦτα εἶπον καὶ οἱ λεγάτοι τοῦ Ῥώμης. ὁ δὲ Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῇ διαλαλιᾷ αὐτοῦ περὶ τοῦ Θεοδωρίτου οὐκ ἐμνήσθη τοῦ Πάπα, ἀλλὰ μόνον διότι ἀπεδέχθη ὀρθόδοξος, καὶ ἀνεθεμάτισε Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα, τὴν ἑαυτοῦ, εἶπεν, ἀπολήψεται Ἐκκλησίαν. ὁ δὲ Ἀντιοχείας καὶ αὐτὸς ἐν τῇ διαλαλιᾷ αὐτοῦ οὐκ ἐμνήσθη τοῦ Πάπα, ἀλλὰ διότι ὀρθόδοξος, καὶ διότι ἀνεθεμάτισε Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα, καὶ διότι ἐν τῷ ὅρῳ ὑπέγραψεν. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἱεροσολύμων συνεψηφίσατο τῷ Ἀνατολίῳ, καὶ οὐδεμία μνήμη τοῦ Πάπα. οἱ δὲ λοιποὶ πάντες πατέρες συνεψηφίσαντο τοῖς πατράσι, καὶ πάντες ἐβόησαν, αὕτη δικαία κρίσις, αὕτη δικαία ψῆφος, αὕτη Χριστοῦ κρίσις, τούτοις καὶ ἡμεῖς συναινοῦμεν, ταῦτα πάντες λέγομεν, καὶ τέλος πάντων οἱ Ἄρχοντες εἶπον, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἁγίας Συνόδου ὁ Θεοδώρητος τὴν Ἐκκλησίαν Κύρου πόλεως ἀπολήψεται. ὥστε δῆλον ἐκ πάντων τούτων, ὅτι ὁ Ῥώμης ἐδικαίωσε τὸν Θεοδώρητον ὅσον τὸ κατ᾽ αὐτὸν, ἤτοι εἶπε καὶ ἔγραψε περὶ Θεοδωρίτου τὴν γνώμην αὐτοῦ, ὡς ἐποίησε τὴν γνώμην αὐτοῦ δι᾽ ἐπιστολῆς δήλην περὶ τῶν Μακεδονιανῶν ὁ Πάπας Λιβέριος, καὶ καθὼς καὶ ἕκαστος Πατριάρχης γράφων πρὸς τὰς Συνόδους, φανερὰν ποιεῖ τὴν γνώμην αὐτοῦ περὶ τοῦ προκειμένου, ἡ δὲ Σύνοδος τοῦ τε Ῥώμης καὶ παντὸς ἄλλου Ἐπισκόπου τὰ ψηφίσματα καὶ τὰς γνώμας ἐξετάζει, γυμνάζει, κρίνει, ἀνακρίνει, καὶ οὕτως ἢ δικαιοῖ, ἢ ἀποβάλλεται, ὡς πεποίηκε καὶ περὶ Θεοδωρίτου, ὥστε ἡ Σύνοδος ἔχει τὴν ἄκραν ἐξουσίαν κατὰ πάντων, καὶ οὐχ ὁ Ῥώμης ὁ κρινόμενος καὶ ἀνακρινόμενος. τέταρτον, ἐκεῖνο δὲ τὸ ἀνωτέρω πράξει τρίτῃ ὑπὸ τῶν Τοποτηρητῶν τοῦ Ῥώμης εἰρημένον ἐν τῇ περὶ τῆς καθαιρέσεως Διοσκόρου διαλαλιᾷ αὐτῶν τὸ, ἀλλ᾽ ἐκείνοις μὲν ὁ ἀποστολικὸς θρόνος συγγνώμην ἀπένειμεν, ἤτοι τοῖς περὶ τὸν Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιον συνθεμένοις τῷ Διοσκόρῳ, ὡς μὴ κατὰ γνώμην αὐτῶν πεπραχότων, μάταιόν ἐστι, καὶ γὰρ καὶ οἱ περὶ τὸν Ἰουβενάλιον ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς Συνόδου συγκαταθέμενοι τῇ πίστει Φλαβιανοῦ, ἐκάθισαν ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις, πρότερον ὑπὸ τῆς Συνόδου καταφρονηθέντες διαφόρως, καὶ ὕστερον πάντων τῶν πατέρων ὑπογράψαντες ἐν τῇ καθαιρέσει Διοσκόρου. καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ πράξει οἱ πατέρες πάντες μετὰ τὴν ἐν τῇ ἐπιστολῇ Λέοντος ὑπογραφὴν αὐτῶν ἐδεήθησαν τῶν Ἀρχόντων περὶ Ἰουβεναλίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, οἱ δὲ Ἄρχοντες ἀνέφερον τῷ Βασιλεῖ τὰς αἰτήσεις τῶν πατέρων, εἶτα λαβόντες τὴν ἀπόκρισιν, εἶπον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ὥρισεν ἵνα κρίνῃ ἡ Σύνοδος τὰ κατ᾽ αὐτοὺς, καὶ οὕτως ἐδέξαντο αὐτοὺς οἱ πατέρες, διαλαλήσαντος πρότερον Ἀνατολίου, καὶ τῶν πατέρων εἰπόντων πάντων, οὐχ ὅτι ὁ Πάπας συγγνώμην ἀπένειμε τῷ Ἰουβεναλίῳ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ, ἀλλὰ διότι ἦσαν ὀρθόδοξοι, καὶ ὑπέγραψαν καὶ ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Λέοντος, ὅπερ ἐστὶν ὅτι συνῄνεσαν τῇ Συνόδῳ τῇ τὴν ἐπιστολὴν βεβαιωσάσῃ. καὶ περὶ λοιπὸν τὸ τῶν παπιστῶν ματαιολόγημα, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Ῥώμης ἐδικαίωσε τὸν Ἰουβενάλιον, ἄρα ἔχει ἄκραν ἐξουσίαν. ἔστι γὰρ ἀντιστρέψαντας εἰπεῖν τὸ ἀληθὲς, ἤτοι ἐπειδὴ ἡ Σύνοδος κρίνασα Ἰουβενάλιον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν, ἐδικαίωσεν αὐτοὺς, ἡ Σύνοδος ἄρα ἔχει τὴν ἄκραν ἐξουσίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ οὐδεὶς ἕτερος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΒʹ.

Περὶ τῶν ἐν τῇ δεκάτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου μετὰ δεήσεως ὑπὸ τῶν τοῦ Ῥώμης Τοποτηρητῶν λεχθέντων πρὸς τὸν Βασιλέα, τοῦ θεσπίσαι κατὰ τῆς ἐν Ἐφέσῳ λῃστρικῆς Συνόδου, καὶ περὶ τῆς βεβαιώσεως Μαξίμου εἰς τὸν θρόνον Ἀντιοχείας ὑπὸ τῆς παρούσης Συνόδου, ὃν ἡ ἐν Ἐφέσῳ λῃστρικὴ Σύνοδος ἐχειροτόνησεν, ἐξ ὧν δείκνυται τὸν Βασιλέα συγκροτεῖν τὰς Συνόδους, καὶ ἀποβάλλειν τοῦ καταλόγου τῶν ἁγίων Συνόδων τὰς ἀνόμους Συνόδους, καὶ ἐπὶ τοῦ Πάπα αὐτὸν εἶναι, ἐπὶ δὲ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ῥώμης ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς τὴν Σύνοδον.

Ἐν τῇ δεκάτῃ πράξει σημείωσαι δύο τινὰ, ἵνα ἄπρακτος μένῃ καὶ τοῦ Πάπα Ῥώμης ἱκεσίᾳ καὶ δεήσει ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου Σύνοδος, ἥτις εἰ καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Πάπα ματαία ἐστὶν, ὡς ἐδεήθη δηλονότι ὁ Λέων καὶ ἡ ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος τοῦ Βασιλέως Θεοδοσίου, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου ὀγδόου Παράγραφον δέκατον πέμπτον, ἀλλ᾽ ὅμως καὶ ἤδη εἶπον οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης, ἵνα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ γαληνοτάτου καὶ χριστιανικωτάτου Βασιλέως ἐπιτύχωμεν, ὥστε ἐκείνην τὴν σύνοδον ἱερῷ ἰδίῳ νόμῳ μήτε ὀνομάζεσθαι προστάξαι, ὁ δὲ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος ἔφη, δεόμεθα δὲ τοῦ φιλοχρίστου Βασιλέως, ὥστε καὶ εὐσεβεῖ νόμῳ θεσπίσαι μήτε Σύνοδον ἐκείνην ὀνομάζεσθαι, μήτε τι τῶν ἐν αὐτῇ πεπραγμένων κρατεῖν. τὰ αὐτὰ εἶπε καὶ ὁ Ἱεροσολύμων, καὶ καθεξῆς οἱ πατέρες. καὶ λοιπὸν σημείωσαι, ἐπειδὴ ὁ Βασιλεὺς συγκροτεῖ τὰς Συνόδους, καὶ συνοδικῇ κρίσει, καὶ τοῦ Πάπα Ῥώμης ἱκεσίᾳ καὶ δεήσει ὁ Βασιλεὺς τὰς μὴ νομίμως ἐνεργούσας Συνόδους ἰδίῳ νόμῳ ἀποβάλλει τοῦ καταλόγου τῶν ἁγίων Συνόδων, οὐκ ἔστιν ὁ Ῥώμης ἐπὶ τῶν Συνόδων, ἀλλὰ μέρος τῶν Συνόδων, καὶ πρὸς τὸν Βασιλέα τὴν αὐτὴν ἔχει τάξιν καὶ σχέσιν, ἣν ἔχουσι πρὸς αὐτὸν καὶ οἱ λοιποὶ πατέρες, ὥστε οὔτε ἐπὶ τῶν Συνόδων, οὔτε ἐπὶ τῶν Βασιλέων, ἀλλ᾽ ὑπὸ τὴν Σύνοδον καὶ ὑπὸ τοὺς Βασιλεῖς. δεύτερον, ἐπειδὴ τὰ ἐν

Ἐφέσῳ

Ἐφέσῳ ὑπὸ Διοσκόρου γεγενημένα συνοδικῷ καὶ βασιλικῷ νόμῳ ἀπεβλήθησαν, καὶ μεμενήκασιν ἀπραγῆ, παρ᾽ ἐκείνης δὲ ἐχειροτονήθη ὁ Μάξιμος Ἀντιοχείας, ἐτύπωσεν ὁ Ῥώμης, ἤτοι τὴν γνώμην αὐτοῦ ἔγραψεν, ἵνα ὁ Μάξιμος ᾖ Ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, ἠκολούθησεν ὁ Ἀνατόλιος τῷ τύπῳ τοῦ Πάπα, ἤτοι δικαίᾳ οὔσῃ τῇ γνώμῃ τοῦ Πάπα συνῄνεσε, καὶ μαρτυρεῖ, ὅτι καὶ ἡ Σύνοδος συνῄνεσε, τουτέστι τὴν γνώμην τοῦ Πάπα ἐβεβαίωσεν. ὁ Ἱεροσολύμων ὅμως καὶ ὁ Καισαρείας καὶ ἄλλοι πατέρες εἶπον, ὃ περιΐσταται τῷ Βασιλεῖ περὶ τούτων, θεσπισάτω, ἤτοι περὶ τε τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου Συνόδου, ἵνα μένῃ ἀπραγής, καὶ περὶ τοῦ Μαξίμου, ἵνα ᾖ Ἀντιοχείας, καὶ πολλοὶ τῶν πατέρων συνεψηφίσαντο τῷ Ἰουβεναλίῳ, τῇ αὐθεντίᾳ τὸ πᾶν ἀποδεδωκότες τοῦ Βασιλέως, ἕτεροι δὲ πατέρες εἶπον, ὅτι ἕπονται τοῖς Τοποτηρηταῖς τοῦ Ῥώμης καὶ τῷ Ἀνατολίῳ, Εὐνόμιος δὲ ὁ Νικομηδείας εἶπεν, ὅπερ δόξει τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ περὶ τῶν πραχθέντων ἐν Ἐφέσῳ, τοῦτο κἀμοὶ ἀρέσκει. ἐν τούτοις πᾶσιν ἴσχυσεν ἡ Σύνοδος μᾶλλον καὶ τοῦ Πάπα καὶ τοῦ Βασιλέως, ὅθεν καὶ Κεκροπίου Σεβαστουπόλεως εἰπόντος, Σύνοδον ἐκείνην οὐκ ὀφείλομεν λέγειν, πάντες οἱ πατέρες ἐβόησαν, πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν. μηκέτι τοίνυν ἀναγινωσκέσθωσαν τὰ ἐν Ἐφέσῳ τὸ δεύτερον πραχθέντα. καὶ σημείωσαι, ὅτι δείκνυται λοιπὸν καὶ ἐκ τούτου λαμπρῶς, ὅτι ἐπὶ τοῦ Πάπα ὁ Βασιλεύς, ἐπὶ δὲ τοῦ Πάπα καὶ τοῦ Βασιλέως ἡ Σύνοδος ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι. καὶ φλυαρία λοιπόν, ὅτι ἐστὶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μοναρχικὸν ἀξίωμα, καὶ τοῦτο ἐστὶν τὸ τοῦ Ῥώμης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΓ΄.

Περὶ τῶν ἐν τῇ ἑνδεκάτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου θεωρουμένων, ἐν ᾗ αἱ διαφοραὶ Βασσιανοῦ καὶ Στεφάνου τῶν Ἐφέσου Ἐπισκόπων, αἵ τε καθαιρέσεις αὐτῶν καὶ βεβαιώσεις, καὶ περὶ τῆς τελευταίας ἀποφάσεως περὶ αὐτῶν τῆς Συνόδου.

Ἐν τῇ ἑνδεκάτῃ πράξει θεωρητέον πρῶτον, ὅτι χηρευούσης Ἐπισκοπῆς τῆς Μητροπόλεως Ἐφέσου, ἥρπασε τὸν θρόνον συνεργείᾳ τινῶν Βασσιανός τις, ᾧπερ τὴν Ἐπισκοπὴν ἐβεβαίωσεν ὁ Βασιλεύς, καὶ ἐλθόντα εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλος ἐδέξατο αὐτὸν εἰς κοινωνίαν, καὶ γράμματα συνοδικὰ ἔδωκεν αὐτῷ ἐπιστρέφοντι εἰς Ἔφεσον. ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνέταξεν ἐν τοῖς διπτύχοις. ἀλλὰ Στέφανός τις συνεργείᾳ πάλιν τινῶν ἐκβαλὼν τὸν Βασσιανὸν βίᾳ, ἔλαβε τὴν Ἐπισκοπὴν τῆς Μητροπόλεως, ἐβεβαίωσε δὲ τὴν Ἐπισκοπὴν αὐτῷ ὁ Πάπας Λέων, τὸν δὲ Βασσιανὸν καθεῖλε, καὶ μηδὲ εἶναι Ἐπίσκοπον ἐτύπωσεν. ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Φλαυϊανός, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ Ἀντιοχείας καθεῖλον τὸν Βασσιανὸν κρίσει βασιλικῇ, τοῦ δὲ Λέοντος τὸ κατὰ τοῦ Βασσιανοῦ γράμμα εἶχεν ἐν χερσὶν ὁ Στέφανος, καὶ ἐδίδου τοῖς Ἄρχουσι καὶ τῇ παρούσῃ Συνόδῳ ἀναγνωσθῆναι, κρινόμενος μετὰ τοῦ Βασσιανοῦ, καὶ οὐδεὶς προσεῖχεν αὐτῷ. καὶ ἐπὶ τούτοις ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος ὁ μικρὸς ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας καὶ τὸν Ῥώμης περὶ τῶν σκανδάλων τῶν δύο τούτων, καὶ ἀνηνέχθη γράμματα, ὥστε τὸν Βασσιανὸν μήτε εἶναι Ἐπίσκοπον. οἱ Ἄρχοντες ὅμως αἰτιασάμενοι καὶ τοὺς δύο, ὡς κακῶς χειροτονηθέντας, εἶπον ἀμφοτέρους ἀποβαλεῖν, καὶ χειροτονηθῆναι νόμιμον τρίτον, ἐπεῖπον ὅμως, ὅτι τὸ πᾶν τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ καταλιμπάνομεν, ὥστε δοῦναι τὸν παριστάμενον αὐτῇ τύπον ἐπὶ τῷ πράγματι. ὅθεν ἡ ἁγία Σύνοδος ἐβόησεν, αὕτη δικαία κρίσις, ὁ Χριστὸς ἐδίκασε τῇ ὑποθέσει, ὁ Χριστὸς δι᾽ αὐτῶν δικάζει.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΔ΄.

Περὶ τῶν λεχθέντων καὶ διαλαληθέντων ἐν τῇ δωδεκάτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ Συνόδῳ, ἕνεκεν τοῦ Βασσιανοῦ καὶ Στεφάνου τῶν Ἐφέσου Ἐπισκόπων, καὶ ὧν ἡ Σύνοδος περὶ αὐτῶν ἐκύρωσεν, ἐξ ὧν δείκνυται εἶναι τὴν Σύνοδον κεφαλὴν καὶ κριτὴν τοῦ τε Ῥώμης καὶ τῶν Πατριαρχῶν, καὶ αὐτῶν τῶν ἁγίων.

Καὶ ἐν τῇ δωδεκάτῃ πράξει προκειμένων τῶν θείων Εὐαγγελίων, εἶπον οἱ Ἄρχοντες πρὸς τὴν Σύνοδον, ἔτι πλέον ἐβουλεύσαντο περὶ Βασσιανοῦ καὶ Στεφάνου. καὶ διελάλησε πρῶτος ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος, εἶτα οἱ λεγᾶτοι τοῦ Ῥώμης, οἵτινες εἰπόντες τὴν γνώμην αὐτῶν, ἐπεῖπον, εἰ καὶ ἡ Σύνοδος συναινεῖ. καὶ οὕτως ἐγένετο συνοδικὴ ἀπόφασις, τρίτον χειροτονηθῆναι ἐν Ἐφέσῳ Ἐπίσκοπον, τοὺς δὲ δύο, ἔχειν μὲν αὐτοὺς τὴν ἱερωσύνην, ζωοτρέφεσθαι δὲ παρ᾽ αὐτοῦ. καὶ σημείωσαι, ὅτι τούτων οὕτω γινομένων, ποῦ ἐστὶν ἄρα τὸ τῶν παπιστῶν, ὅτι ὁ Πάπας τῷ Στεφάνῳ τὴν Μητρόπολιν πάσης Ἀσίας ἐβεβαίωσεν, ὡς δυνάμενος πάντα κρίματα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ; ἰδοὺ γὰρ καὶ Πρόκλου καὶ Φλαυϊανοῦ τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας τὰ γράμματα ἀθετοῦνται. τοῦ δὲ Πάπα τὸ γράμμα, βοῶντος τοῦ Στεφάνου ἐπὶ τῶν Ἀρχόντων καὶ τῆς Συνόδου, ἀναγνωσθῆναι, οὐδεὶς προσεῖχεν αὐτῷ.

αὐτῷ. ἀλλ' οὐδὲ ἐκεῖνο τοῦ Ῥώμης ἤτοι τό, μὴ εἶναι τὸν Βασιανὸν Ἐπίσκοπον ἴσχυσεν. συνεχωρήθη γὰρ ἔχειν τὴν Ἀρχιερωσύνην, καὶ λαμβάνειν διακοσίους χρυσοῦς καθ' ἔτος ἀπὸ τῆς Μητροπόλεως. ποῦ ἡ κοινωνία τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ μάλιστα ἁγίου Πρόκλου πρὸς τὸν Βασιανόν; ποῦ ἡ ψῆφος τοῦ Ῥώμης; πάντα ὑπὸ τῆς Συνόδου καθαιρεθέντα διελύθησαν. ὥστε κεφαλὴ καὶ τοῦ Πάπα καὶ τῶν Πατριαρχῶν καὶ αὐτῶν τῶν ἁγίων, καὶ κριτὴς ἔσχατος ἡ Σύνοδός ἐστι, καὶ μάτην κομπάζει τὸ σμῆνος τῶν Σχολαστικῶν, σοφιζόμενον ἀποδοῦναι καὶ ἐκ τοῦ παρόντος τόπου μοναρχίαν τῷ Ῥώμης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΕ'.

Περὶ τῶν ἐν τῇ δεκάτῃ τρίτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου θεωρουμένων, καὶ τῶν ἐν τοῖς πρὸς τὴν Σύνοδον λιβέλλοις ὀνομασιῶν τῶν προέδρων, καὶ περὶ τῶν γραψάντων Πατριαρχῶν πρὸς Δόμνον Ἀντιοχείας περὶ τοῦ Ἀθανασίου Πέρρης, τοῦ ἀντιδίκου τοῦ Σαβίνου, καὶ ὧν ἡ Σύνοδος περὶ αὐτῶν ὥρισεν, ἐξ ὧν δείκνυται τὴν Σύνοδον εἶναι τὸν ἔσχατον κριτὴν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὸν Ῥώμης ὑπ' αὐτῆς κρινόμενον.

Ἐν τῇ δεκάτῃ τρίτῃ πράξει θεωρητέον πρῶτον, ὅτι Σαβινιανὸς Ἐπίσκοπος Πέρρης διὰ λίβελλον τῇ Συνόδῳ ὑπέγραψε, τοῖς τὰ πάντα θεοφιλεστάτοις καὶ ἁγίοις πατράσι καὶ Ἀρχιεπισκόποις Λέοντι, Ἀνατολίῳ, Μαξίμῳ, καὶ πάσῃ τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ. καὶ σημείωσαι, ὅτι εἰ εἶπον οἱ Αἰγύπτιοι ἀνωτέρω μόνον τὸν Ῥώμης Οἰκουμενικόν, ἐνταῦθα ὁ Σαβινιανὸς εἶπεν ἐξίσου Ἀρχιεπισκόπους, Ῥώμης, Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Ἀντιοχείας, ὡς μέρη πρῶτα τῆς ἁγίας Συνόδου, ὡς ἐλέγοντο πρῶτοι καὶ πρόεδροι ἐπὶ τῆς τρίτης Κύριλλος καὶ Μέμνων, ὅθεν ἐπήγαγε, καὶ πάσῃ τῇ λοιπῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ. καὶ ἀνωτέρω πράξει δεκάτῃ ὁ Καισαρείας Θαλάσσιος τοὺς λεγάτους τοῦ Ῥώμης, τὸν Ἀνατόλιον Κωνσταντινουπόλεως, τὸν Ἀντιοχείας Μάξιμον, καὶ τὸν Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιον εἶπεν ἁγιωτάτους προέδρους. καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Νικομηδείας Εὐνόμιος εἶπε περὶ αὐτῶν, κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ὁσιωτάτων προέδρων καὶ πάσης τῆς ἁγίας Συνόδου. οὕτω καὶ τὸν Λέοντα ὡς μέρος πρῶτον καὶ προεδρικὸν διὰ τὴν βασιλικὴν αὐθεντίαν, καὶ διὰ τὸν ζῆλον τὸν περὶ τῆς πίστεως εἶπον οἱ Αἰγύπτιοι Οἰκουμενικόν, καὶ οὐχ ὡς αὐτοκράτορα τῆς Ἐκκλησίας. δεύτερον, ὅτι περὶ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ Σαβινιανοῦ, ἤτοι τοῦ Ἀθανασίου Πέρρης, ἔγραψαν οἱ μεγάλοι Κύριλλος καὶ Πρόκλος τῷ Ἀντιοχείας Δόμνῳ, καὶ ἀνάγνωθι τὰς ἐπιστολάς. καὶ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οὐ μόνον ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἔγραψεν, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας, οὐ προστακτικῶς, ἀλλ' ἀδελφικῶς καὶ συμβουλευτικῶς καὶ παρακλητικῶς καὶ ἐξίσου, ὅθεν καὶ οἱ δύο καταξίωσον αἰδεσθεὶς τοὺς ἐπιστείλαντας εἶπον τῷ Ἀντιοχείας. δεύτερον, ὅτι οὐ μόνον ὁ Πάπας γράφει περὶ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ καὶ ἕκαστος τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν. τρίτον, ὅτι ὥσπερ ἐπὶ τῶν Μητροπολιτῶν Ἐφέσου παρεῖδεν ἡ Σύνοδος πρῶτον τῶν Πατριαρχῶν τὰς ἀνὰ μέρος κρίσεις, οὕτω καὶ ἐνταῦθα παρεῖδε τὰς γνώμας καὶ τὰς ἐπιστολὰς Κυρίλλου καὶ Πρόκλου, καὶ τὴν συνοδικὴν περὶ Σαβινιανοῦ καὶ Ἀθανασίου κρίσιν τοῦ Ἀντιοχείας Δόμνου, καὶ ὥρισεν αὐτὴ ὡς ἐβούλετο, καὶ τὸν τύπον αὐτῆς ὥρισεν ἵνα τελειώσῃ ὁ Ἀντιοχείας Μάξιμος. τέταρτον, ὅτι ἀναφέρονται ἐν τῇ ἐν Ἀντιοχείᾳ περὶ τούτων ἐπὶ Δόμνου Συνόδῳ αἱ ἐπιστολαὶ Κυρίλλου καὶ Πρόκλου, ὡς ἀνωτέρω αἱ τοῦ Ῥώμης εἰς Ἔφεσον, ἀλλὰ κριθεῖσαι ἀπεβλήθησαν ὡς καὶ ἐκεῖναι. ὥστε ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος πάντων τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τὸ κεφάλαιον, καὶ ὁ ἔσχατος κριτής, καὶ ὁ Ῥώμης κρίνεται ὑπὸ τῆς Συνόδου καὶ οὐ κρίνει τὴν Σύνοδον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Κς'.

Περὶ τῶν θεωρουμένων ἐν τῷ πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Μαρκιανὸν προσφωνητικῷ τῆς Συνόδου, ἀφηγήσεώς τε τοῦ ἐν τῇ ἐν Νικαίᾳ Συνόδῳ δόγματος περὶ Πατρός, Υἱοῦ, καὶ ἁγίου Πνεύματος. καὶ περὶ τῆς ἐν συντόμῳ διηγήσεως τῶν Αἱρέσεων Φωτεινοῦ, Μαρκέλλου, Μακεδονίου, Νεστορίου, καὶ Εὐτυχοῦς. καὶ περὶ τῆς ἄνω, καὶ μετὰ τὴν σάρκωσιν εἰς πλάτος θεολογίας τοῦ Υἱοῦ. καὶ περὶ τῆς ἀπολογίας πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Συνόδου ὑπὲρ τοῦ Λέοντος, ὑπὸ τῶν Εὐτυχιανῶν συκοφαντουμένου ὡς καινοτόμου, καὶ ὧν εἶπε περὶ αὐτοῦ ἐγκωμίων, ὧν ἐπιλαμβανόμενοι οἱ παπισταὶ εἰς σύστασιν τοῦ παπισμοῦ, καθαιροῦνται διὰ πολλῶν ἀποδείξεων καὶ παραθέσεων τῶν ἀγωνισαμένων ὑπὲρ τῆς πίστεως, καὶ μείζω ἐγκώμια τοῦ Ῥώμης ἀκουσάντων. καὶ ὅτι οὐχ ἡ αὐτή ἐστιν ἡ ἐν Σαρδικῇ τῇ ἐν Νικαίᾳ, ὡς λέγει ἡ Σύνοδος ἐνταῦθα. ἐξ ὧν πάντων δείκνυται ἴσον εἶναι τὸν Ῥώμης τοῖς λοιποῖς Πατριάρχαις, καὶ μήτε μόνον συντάττειν περὶ πίστεως ὡς μονάρχην δύνασθαι, τὴν δὲ ἐσχάτην ψῆφον εἶναι τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τοὺς δ' Ἡγεμόνας ἐν ταῖς Συνόδοις πολλούς, καὶ τὰ ἐγκώμια παρὰ τῶν Συνόδων εἰς τοὺς ἁγίους κοινά, καὶ πλάσμα τὸ ἀντιχριστιανικὸν ἀξίωμα τοῦ Ῥώμης.

Ἐν τῷ πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Συνόδου προσφωνητικῷ θεωρητέον πρῶτον, ὅτι ἡ μὲν πρώτη ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἡ ἀρχὴ καὶ ῥίζα καὶ τὸ θεμέλιον πασῶν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἑρμηνεύσασα τὴν γραφὴν, ἐδογμάτισε τὸν Υἱὸν ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, τὸ δὲ ἅγιον Πνεῦμα ὁμοούσιον Πατρὶ καὶ Υἱῷ. εἰποῦσα γὰρ ὅτι πιστεύει καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἔδειξεν ὅτι Θεός ἐστιν, ὥσπερ ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱός. εἰ δὲ Θεὸς, ἄρα καὶ ὁμοούσιον. καὶ γὰρ οὐκ εἰς κτίσμα, ἀλλ' εἰς Τριάδα ὁμοούσιον πιστεύομεν. τοῦτ' αὐτὸ ἐκείνη καὶ δι' ὧν ἔλεγε πρὸς τὸν φιλόσοφον διὰ τοῦ Ἐπισκόπου Λεοντίου τρανῶς ἀνεκήρυξε, καὶ ἴδε τὸν Γελάσιον ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ. ἀλλ' ἐπειδὴ μεταταῦτα Φωτεινὸς καὶ Μάρκελλος ἐτέραν κατὰ τοῦ Υἱοῦ βλασφημίαν ἐκαινοτόμησαν, οὐκ εἶναι τοῦτον παντελῶς ταῖς συκοφαντίαις ἀρνούμενοι, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ Πνεῦμα καλεῖσθαι διαβεβαιούμενοι, καὶ μέχρι μόνον φωνῆς τῶν κλήσεων τὸ διάφορον ὁριζόμενοι, οἱ κατὰ καιροὺς ἅγιοι πατέρες ἑρμηνεύσαντες τὴν γραφὴν, καὶ ἀναπτύξαντες τὴν περὶ πίστεως τῶν πατέρων διδασκαλίαν, τὸ τῶν τριῶν ὑποστάσεων ἀντεισήγαγον δόγμα. ἀλλ' ἐπειδὴ παντολμοι οὖσαι αἱ τῶν Αἱρετικῶν εὑρεσιολογίαι, αἷς παρακολουθοῦσιν ἀμφιβολίαι καὶ παρερμηνεύσεις τῆς ἁγίας γραφῆς, οἱ περὶ Μακεδόνιον κτίσμα εἶπον τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. διὸ ὁ μέγας Θεοδόσιος Σύνοδον ἀθροίσας τὴν δευτέραν, ἡρμήνευσε δι' αὐτῆς τὴν περὶ τοῦ Πνεύματος διδασκαλίαν, Κύριον γὰρ αὐτὸ καὶ Θεὸν, καὶ ἐκ Πατρὸς ἔχον τὴν ἐκπόρευσιν, ἤτοι τὴν ὕπαρξιν κατὰ τὴν τῆς πίστεως διάνοιαν ἀπεφήναντο. ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν ὁ Νεστόριος ἀναφανεὶς ὥσπερ ἄλλος τὶς ὄφις, ἢ ὡς εἶπεν αὐτὸν ὁ μέγας Κύριλλος, δράκων ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς Ἐκκλησίας, ἔτεμε τὸν Κύριον εἰς δύο Υἱοὺς, ὁ μέγας Κύριλλος ἠγωνίσθη κατ' αὐτοῦ πᾶσι τρόποις, καὶ πάσῃ δυνάμει, καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ ἠρίστευσε κατὰ πᾶν, ὁ δὲ Ἀντιοχείας Ἰωάννης ὁπωσδήποτε ἐναντιούμενος αὐτῷ, ἔλεγεν, ὅτι οἱ ἀναθεματισμοὶ, οὓς συνέθετο κατὰ Νεστορίου, εἰσὶ τῆς Αἱρέσεως Ἀπολιναρίου, Ἀρείου, καὶ Εὐνομίου, ὅθεν καὶ μετὰ τοῦ ἀποστατικοῦ συνεδρίου ἐκάθηρεν αὐτὸν, καὶ Μέμνονα τὸν Ἐφέσου, καὶ ἐπὶ τούτοις ἔγραψε πολλὰ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὴν σύγκλητον, καὶ πρὸς πολλοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Κληρικοὺς τοσοῦτον, ὥστε τὴν τρίτην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἐφ' ἧς ταῦτα ἐγένοντο, ἀπολογήσασθαι ὑπὲρ αὐτῶν πρός τε τὸν Βασιλέα καὶ τοὺς Ἄρχοντας, ἐχούσαν συναγωνιζομένους Ἀρχιερεῖς, Κληρικοὺς, Μοναχοὺς, καὶ σχεδὸν πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ. ἔλεγε δὲ ἡ Σύνοδος ἡ τρίτη πρὸς ἔπαινον Κυρίλλου καὶ Μέμνονος, ὅτι εἰσὶ κεφαλαὶ τῶν συνειλεγμένων, καὶ πρῶτοι, καὶ πρόεδροι, καὶ ἔξαρχοι αὐτῆς. ἐν δὲ τῇ πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Κλῆρον ἐπιστολῇ ἔλεγε περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ μεγάλης δόξης καὶ στεφάνων ἡγούμεθα μόνους καὶ πρώτους ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ζήλῳ τῷ κατὰ Θεὸν κινηθέντας, καὶ παντοίους γενομένους ἐκκόψαι τὸν τῆς ἀσεβείας κήρυκα Νεστόριον, καὶ τὰς Ἐκκλησίας τοῦ τοιούτου καθαρθῆναι μύσους, οὔτε νῦν ἀνεξόμεθα τῆς τῶν προειρημένων ἁγιωτάτων Ἐπισκόπων κοινωνίας χωρισθῆναι, ἀλλὰ καὶ συνεξορισθῆναι αὐτοῖς κέρδος μέγιστον ἡγούμεθα. ἰδίως δὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Κλῆρος ἔλεγε περὶ Κυρίλλου ἐν τῇ πρὸς τὸν Βασιλέα αὐτοῦ ἀναφορᾷ, εἰ γὰρ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὁ καθηγητὴς, ᾧ σύμψηφοι πάντες δι' ὧν κατέθεντο γεγόνασι. καὶ ἴδε περὶ τούτου τοὺς τόπους ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ. μεταταῦτα ὥσπερ ῥίζα τὶς ἄνω φύουσα φανεὶς ὁ Εὐτυχὴς, ποτὲ μὲν ἔλεγεν, ὅτι ἡ σάρξ τοῦ Κυρίου οὐκ ἔστιν ὁμοούσιος τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ ἡμῖν, ποτὲ δὲ, ὅτι πρὸ μὲν τῆς ἑνώσεως, δύο φύσεις, μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν, μίαν. ὁ δὲ Πάπας Λέων ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Φλαυϊανὸν Κωνσταντινουπόλεως, διατρανῶν τὰ περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως; ἀλλὰ τῶν Εὐτυχιανῶν συκοφαντούντων αὐτὸν, ὅτι ἐνόμιζε διαίρεσιν ἐν τῷ Χριστῷ τῶν προσώπων, καὶ ἔλεγε δύο Υἱοὺς, ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ἀθροισθεῖσα κατὰ Εὐτυχοῦς, ἔλυσε τὰς ἀμφιβολίας, καὶ ἐδογμάτισεν ὡς περιέχεται ἐν τῷ ὅρῳ αὐτῆς ῥητῶς ταῦτα, ἑπόμενοι τοίνυν τοῖς θείοις πατράσιν, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογεῖν Υἱὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν συμφώνως ἅπαντες ἐκδιδάσκομεν, τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν θεότητι, καὶ τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν ἀνθρωπότητι, Θεὸν ἀληθῶς, καὶ ἄνθρωπον ἀληθῶς τὸν αὐτὸν ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σώματος, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ κατὰ τὴν Θεότητα, καὶ ὁμοούσιον τὸν αὐτὸν ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, κατὰ πάντα ὅμοιον ἡμῖν, χωρὶς ἁμαρτίας, πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν Θεότητα, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Μαρίας τῆς Παρθένου τῆς Θεοτόκου κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν Χριστὸν, Υἱὸν, Κύριον, μονογενῆ, ἐκ δύο φύσεων ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχωρίστως γνωριζόμενον, οὐδαμοῦ τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀνῃρημένης διὰ τὴν ἕνωσιν, σωζομένης δὲ μᾶλλον τῆς ἰδιότητος ἑκατέρας φύσεως, καὶ εἰς ἓν πρόσωπον καὶ μίαν ὑπόστασιν συντρεχούσης, οὐκ εἰς δύο πρόσωπα μεριζόμενον, ἢ διαιρούμενον, ἀλλ' ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν Υἱὸν καὶ μονογενῆ, Θεὸν Λόγον, Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καθάπερ ἄνωθεν οἱ Προφῆται περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξεπαίδευσε, καὶ τὸ τῶν πατέρων ἡμῖν παραδέδωκε σύμβολον. ταῦτα ἐν τῷ Ὅρῳ ἡ Σύνοδος. ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν οἱ Εὐτυχιανοὶ, ἐσυκοφάντουν τὸν Λέοντα, ὡς μὴ εἰπόντα δῆθεν κατὰ τοὺς πατέρας, ἀλλὰ καινοτομήσαντα, καὶ ὅτι ἀσύνηθες τὸ ἔργον τοῦ Λέοντος, γράψαντος τὴν ἑρμηνείαν τῆς πίστεως δι' ἐπιστολῆς, ἡ Σύνοδος κατὰ τὸ σύνηθες προσφωνοῦσα τῷ Βασιλεῖ, καὶ ἀπολογουμένη ὑπὲρ τοῦ

Λέοντος

Λέοντος, γράφει πρῶτον, ὅτι οὐ καινοτομῶν ὁ Λέων ἐξέθετο τὴν πρὸς τὸν Φλαβιανὸν ἐπιστολήν, ἀλλὰ τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἑπόμενος, ἐδίδαξε περὶ τῶν ἐπὶ Χριστοῦ δύο φύσεων, καὶ τῆς μιᾶς ὑποστάσεως. δεύτερον, ὅτι τοῦτο τῇ Ἐκκλησίᾳ συνηθές ἐστιν, ἵνα καὶ δι' ἐπιστολῶν ἑρμηνεύηται ἡ ἁγία γραφὴ, καὶ διατρανῶται τὸ μυστήριον τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων. τρίτον, ὡς εἶπεν ἡ τρίτη Σύνοδος, ἀπολογουμένη ὑπὲρ Κυρίλλου, τὰ ἄνω εἰρημένα ἐγκώμια, οὕτως ἡ παροῦσα Σύνοδος ἀπολογουμένη ὑπὲρ τοῦ Λέοντος, εἶπεν αὐτὸν ἄτρωτον πρόμαχον, καὶ μαχόμενον, ὡς ὁ Πέτρος, ζήλῳ θερμῷ. ἀλλ' οἱ παπισταὶ καινοτομοῦντες, καὶ προσάπτοντες τῷ Ἐπισκόπῳ Ῥώμης τὸ ἀντιχριστιανικὸν ἀξίωμα, εἰς περικάλυμμα τοῦ ψεύδους αὐτῶν λέγουσιν, ἰδοὺ ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος μεγάλα τινὰ εἶπε περὶ τοῦ Λέοντος καὶ τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ, ἅτινα οὐ προσωπικῶς ἁρμόζει τῷ Λέοντι, ἀλλὰ τῷ αὐτοκρατορικῷ τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας προσάπτεται ἀξιώματι, τουτέστιν αὐτῷ τῷ ἁγίῳ Πέτρῳ, τῷ ἐξαίρετον λαβόντι ἐξουσίαν παρὰ Χριστοῦ, παρ' ἣν ἔλαβον οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι. Ἀλλ' ἐρωτέον πρὸς ταῦτα, πρῶτον, ὅτι μείζονα τὰ ἐγκώμια ἃ εἶπεν ἡ τρίτη Σύνοδος τῷ Κυρίλλῳ. καὶ καθὼς ὁ Κύριλλος οὐκ ἔλαβεν ἐξ ἐκείνων ἀξιώματι ἰδικὸν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὕτως οὐδὲ ὁ Λέων ἐκ τούτων λαμβάνει τὶ τοιοῦτον ἀξίωμα ἐν αὐτῇ. δεύτερον, ὅτι εἰ εἶπεν ἡ τρίτη μεγάλα ἐγκώμια τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ, ἡ δὲ παροῦσα ἐλάττονα περὶ τοῦ Λέοντος, οὐκ ἔστιν ἀπὸ τούτων ὁ μὲν Κύριλλος μείζων, ὁ δὲ Λέων ἐλάττων, ἡ γὰρ Ἐκκλησία κατὰ τοὺς καιροὺς οἰκονομοῦσα τὰ πράγματα, λέγει περὶ τῶν ἁγίων ἅπερ προσήκει, ἔχει ὅμως τοὺς ἁγίους ἐν ἐξαιρέτῳ τιμῇ καὶ ἐγκωμίοις. τρίτον, ὅτι καὶ ἄλλοις πατράσι παρὰ τὸν Κύριλλον καὶ Λέοντα εἶπον οἱ πατέρες καὶ ἰδίως καὶ συνοδικῶς μεγάλα ἐγκώμια, ὡς εἴπομεν ἐν πολλοῖς ἀνωτέρω, καὶ ἐροῦμεν μετὰ ταῦτα, καὶ ἰδίως ἐροῦμεν ἐν τῷ δεκάτῳ βιβλίῳ. ἀλλὰ παρὰ τῶν ἐγκωμίων οὐκ ἔλαβον οἱ πατέρες τὶ ἀξίωμα ἰδικὸν ἐξουσίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. τέταρτον, ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λέοντος οὐ καινόν τι ἔφραζεν ὅπερ οὐκ εἶπον οἱ πατέρες, ἀλλὰ πρὸς τὰς καινοτομίας τῶν Αἱρετικῶν προὐπλώτησε, καὶ τὰ πρόσφορα ἐπενόησε, καὶ ταῖς αὐτῶν μηχαναῖς ἀντιπαρετάξατο τοῖς προσφόροις νοήμασί τε καὶ ῥήμασι. πέμπτον, ὅτι οὐ μόνος ὁ Λέων τοῦτο πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ πατέρες ταύτῃ τῇ ὁδῷ κατὰ τῶν Αἱρετικῶν ἐχρήσαντο, ὡς ἡ Σύνοδος ἐν τούτῳ τῷ προσφωνητικῷ αὐτῆς διαβεβαιοῦται. ὁ γὰρ μέγας Βασίλειος δι' ἐπιστολῆς, τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ δηλονότι, ἡρμήνευσε καὶ ἐτράνωσε τὴν περὶ μιᾶς οὐσίας καὶ τριῶν ὑποστάσεων θεολογίαν. ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Πάπας Δάμασος δι' ἐπιστολῆς, ἣν ἔπεμψε πρὸς Παυλῖνον τὸν Θεσσαλονίκης, τὴν ὀρθοδοξίαν ὑπέγραψε, καὶ ἴδε ἐν τῷ πέμπτῳ κεφαλαίῳ τοῦ τρίτου βιβλίου. καὶ ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος δι' ἐπιστολῶν ἔγραψε τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τοῖς ἁπανταχοῦ Ἐπισκόποις ἅπερ ἔπραξεν, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίῳ ἕκτῳ. καὶ ἡ τρίτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος βεβαιοῦσα τὴν ἐπιστολὴν Κυρίλλου, παρέστησε τὴν ἐπὶ τῶν δύο φύσεων ἐν ἑνὶ προσώπῳ καὶ μιᾷ ὑποστάσει τοῦ Σωτῆρος θεολογίαν. καὶ ὁ μέγας Ἀθανάσιος διὰ τῆς πρὸς Ἐπίκτητον ἐπιστολῆς, καὶ ὁ μέγας Γρηγόριος διὰ τῶν πρὸς Κληδόνιον ἐπιστολῶν ἠγωνίσαντο κατὰ Ἀπολιναρίου. καὶ τέως ὁ μέγας Κύριλλος δι' ἐπιστολῆς πρὸς τοὺς Ἀνατολικοὺς διαφερομένους πρὸς αὐτόν, καὶ πρὸς τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἐτράνωσε φρόνημα, ὡς καὶ ὁ Πρόκλος τὴν πρὸς Ἀρμενίους ἐπιστολὴν πρὸς συμφωνίας ἐπίδειξιν ἔπεμψε. καὶ πρὸς τούτοις ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης δι' ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὸν ἅγιον Κύριλλον τῇ Οἰκουμενικῇ συνεφώνησεν Ἐκκλησίᾳ. καὶ πάντες οἱ καθεξῆς πατέρες, ἀμφισβητήσεων ἀναφανεισῶν, ταῖς τῶν πατέρων ἑρμηνείαις τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπισυνάψαντες ὁμολογίας, καὶ πείθοντες ὡς οὐκ ἀπᾷδον ταῖς ἐκείνων διανοίαις ἐπιδείκνυνται φρόνημα, ἀλλὰ μάρτυσιν ἐκείνοις χρῶνται πρὸς τὴν τῆς πίστεως βεβαίωσιν. τῷ αὐτῷ οὖν τρόπῳ καὶ αἱ Σύνοδοι ἐπὶ τῆς τῶν Αἱρετικῶν ἀθροισθεῖσαι καινίσμασι, καὶ νῦν ὡς σύμψηφοι τὴν ὑπὲρ τῆς ποίμνης ψῆφον ἐξήνεγκαν. ἐν οἷς σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ὡς οἱ πρὸ τοῦ Λέοντος πατέρες δι' ἐπιστολῶν διήρθρωσαν καὶ ἡρμήνευσαν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, οὕτω καὶ ὁ Λέων πεποίηκεν, ἐκείνοις ἑπόμενος, οἷς καὶ μάρτυσι χρῆται, καὶ οὐδέν τι καινότομον ἐξ ἑαυτοῦ εἶπε. δεύτερον, ὅτι ὡς ὁ Βασίλειος διὰ συγκαταθέσεων καὶ ὑπογραφῶν τινῶν συμποιμένων ἐβεβαίωσε τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ, οὕτως ὁ Λέων συνοδικῶς ἐξέθετο τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ, διὸ καὶ ἐγκύκλιος λέγεται. τρίτον, ὅτι ἐξίσου τιμᾶται ὁ Λέων μετὰ τῶν λοιπῶν πατέρων, ὧν μέμνηται ἡ Σύνοδος. τέταρτον, ὅτι ἐν ταῖς Συνόδοις κοινῶς ὡς σύμψηφοι οἱ πατέρες τὴν περὶ πίστεως ἐξάγουσι ψῆφον, ὡς ἔλεγε καὶ αὐτὸς ὁ Λέων ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ παρόντος κεφαλαίου, καὶ ἴδε τὰς σημειώσεις εἰς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Λέοντος πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ παρόντος κεφαλαίου. πέμπτον, ὅτι ἡ ἐν Σαρδικῇ κατὰ τῶν λειψάνων τοῦ Ἀρείου ἠγωνίσατο, ἡ δὲ πρώτη τὴν ὀρθόδοξον ἡρμήνευσε πίστιν, λέγει ἡ Σύνοδος ἐνταῦθα. ἐν οἷς σημείωσαι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρα τῶν δύο Συνόδων ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις, ἄρα οὐδὲ μία νομίζονται αἱ δύο Σύνοδοι. εἶτα ἰδίως ἀριθμοῦνται ἐνταῦθα, καὶ ἰδίαις ἐνεργείαις ἡ πρώτη, καὶ ἡ ἐν Σαρδικῇ, οὐκ ἄρα ἡ αὐτή ἐστιν ἡ ἐν Σαρδικῇ τῇ ἐν Νικαίᾳ, ὡς ἀσχημονοῦσιν οἱ παπισταί. ἕκτον, ὅτι τῆς ἐν Σαρδικῇ ἐξῆρχεν ὁ Ὅσιος, οὐχ ὡς λεγάτος τοῦ Ῥώμης, ἐπειδὴ εἰ ἦν ἂν τοῦτο, εἶπον ἂν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ λεγάτοις, ἀλλὰ διὰ τὸ γῆρας καὶ τὴν σοφίαν, καὶ ἴδε τοὺς τόπους βιβλίου δευτέρου κεφαλαίῳ πέμπτῳ καὶ ἕκτῳ. ἕβδομον, ὅτι ἐν τῇ δευτέρᾳ Οἰκουμενικῇ Νεκτάριος καὶ Γρηγόριος εἶχον τὴν ἡγεμονίαν, καὶ

καὶ τοῦ τὸ τῶν παπιστῶν, ὅτι ὁ Δάμασος μόνος εἶχεν αὐτήν; ἐδείχθη οὖν καὶ ἐκ τοῦ παρόντος προσφωνητικοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι μοναρχικὸν ἀξίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. ὅτι ὁ Πάπας ὀρθοδοξῶν, καὶ ἅγιος ὤν, εἷς ἐστι τῶν ὀρθοδόξων ἁγίων πατέρων. ὅτι ὁ Λέων οὐδὲν εἶπεν ἐξ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἅπερ εἶπον οἱ πρὸ αὐτοῦ πατέρες ἡρμήνευσεν. ὅτι τοῦτο καὶ τῶν λοιπῶν πατέρων ἐστὶν ἴδιον. ὅτι οὐκ ἀξιόπιστός ἐστιν ὁ Ῥώμης μόνος, εἰ καὶ τὰ ἀληθῆ λέγει, πρὸς διάλυσιν ἀμφιβολίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. ὅτι ὁ Ῥώμης κρίνεται ὑπὸ τῶν Συνόδων, καὶ βεβαιοῦται ὑπὸ τῶν Συνόδων. ὅτι ὁ Ῥώμης οὐδὲν συντάττειν δύναται μόνος ὡς μονάρχης περὶ πίστεως, ἀλλὰ μετὰ τῆς ἰδίας Συνόδου, ἥτις ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς ἀνακρίνεται. ὅτι ἐν τοῖς περὶ πίστεως οὐδενί ἐστιν ἴδιον ἡ ἐσχάτη ψῆφος, ἀλλὰ τῇ καθόλου κοινότητι, ἤτοι τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ. καὶ ὅτι ἐν ταῖς Συνόδοις πολλοὶ οἱ πρῶτοι, οἱ πρόεδροι, οἱ Ἔξαρχοι, οἱ προεξάρχοντες, οἱ αὐθεντοῦντες, καὶ οἱ Ἡγεμόνες, καὶ αἱ κεφαλαί. καὶ ὅτι εἰ καὶ λέγονται παρὰ τῶν Συνόδων ἐγκώμια εἰς τοὺς ἁγίους, ἀλλὰ κοινά ἐστι πᾶσι τοῖς ἁγίοις. ψεῦδος ἄρα καὶ πλάσμα τὸ ἀντιχριστιανικὸν ἀξίωμα τοῦ Ῥώμης.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ ΚΖʹ.

Περὶ τῆς πρὸς τὸν Λέοντα Ῥώμης ἐπιστολῆς καὶ τῶν πρακτικῶν τῆς Συνόδου, καὶ τῶν δωδεκαχῶς μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς θεωρουμένων ἐν αὐτῇ, ἣν οἱ Λατῖνοι ὑπὲρ τοῦ παπισμοῦ προβάλλονται.

Ἀλλ' ἴδωμεν καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα τῆς παρούσης Συνόδου ἐπιστολῆς, ἣν ὡς ἀπόρθητον ἀκρόπολιν προβάλλονται οἱ παπισταὶ περὶ τῆς μοναρχίας τοῦ Πάπα αὐτῶν, τί συνάγεται. θεωρητέον οὖν ἐν αὐτῇ πρῶτον τὴν ἐπιγραφήν. Ἡ ἁγία, καὶ μεγάλη, καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων, καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν Βασιλέων συναχθεῖσα, τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ τῆς Ῥωμαίων Ἀρχιεπισκόπῳ Λέοντι. δεύτερον, ὅτι ἐγκωμιάζουσα αὐτόν, λέγει, καὶ τί γὰρ τῆς πίστεως πρὸς εὐφροσύνην ἀνώτερον, τί δὲ τῆς δεσποτικῆς γνώσεως πρὸς χορείαν φαιδρότερον. Καί, ἣν αὐτὸς ὥσπερ χρυσῆν σειρὰν τῷ προστάγματι τοῦ θεμένου εἰς ἡμᾶς διεφύλαξας, πᾶσι τῆς τοῦ μακαρίου Πέτρου φωνῆς ἑρμηνεὺς καθιστάμενος, ὅθεν καὶ ἡμεῖς ὡς ἀρχηγῷ τοῦ καλοῦ πρὸς ὠφέλειαν χρησάμενοι τῆς ἀληθείας, τοῖς τῆς Ἐκκλησίας τέκνοις τὸν κλῆρον ἐδείξαμεν. τρίτον, οὐ καθ' ἕνα ἕκαστος ἐν παραβύστῳ τὴν διδασκαλίαν ποιούμενοι, ἀλλὰ κοινῷ πνεύματι, μιᾷ συμπνοίᾳ καὶ ὁμονοίᾳ τῆς πίστεως τὴν ὁμολογίαν γνωρίσαντες. τέταρτον, εἰ γὰρ ὅπου εἰσὶ δύο, ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ αὐτοῦ ὄνομα, ἐκεῖ ἔφη εἶναι ἐν μέσῳ αὐτῶν, πόσην περὶ πεντακοσίους εἴκοσιν Ἱερέας τὴν οἰκείωσιν ἀπεδείκνυτο, οἳ καὶ πατρίδος καὶ πόνου τῆς εἰς αὐτὸν ὁμολογίας τὴν γνῶσιν προέθηκαν. πέμπτον, ὧν σὺ μὲν ὡς κεφαλὴ μελῶν ἡγεμόνευες, ἐν τοῖς τὴν σὴν τάξιν ἐπέχουσι τὴν εὔνοιαν ἐπιδεικνύμενος. ἕκτον, ὅτι ὁ Διόσκορος τὸν Φλαβιανόν, τὴν ἀποστολικὴν περιεχόμενον πίστιν, παρὰ πᾶσαν τὴν τῶν Κανόνων ἀκολουθίαν καθεῖλεν. ἕβδομον, ὅτι τῷ Εὐτυχεῖ, (ὁ Διόσκορος) τὴν παρὰ τῆς σῆς ὁσιότητος, ὥσπερ ἀναξίῳ τῆς χάριτος, ἀφαιρεθεῖσαν ἀξίαν, ἀπέδωκεν. ὄγδοον, ὅτι πρὸς τούτοις πᾶσιν (οἷς ἐποίησε κακῶς ὁ Διόσκορος) καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ τῆς ἀμπέλου τὴν φυλακὴν παρὰ τοῦ Σωτῆρος ἐπιτετραμμένου τὴν μανίαν ἐξέτεινε, λέγομεν δὴ τῆς σῆς ὁσιότητος. ἔνατον, τὸ γὰρ ἀπὸ πολλοῦ κρατῆσαν ἔθος, ὅπερ ἔχει ἡ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία εἰς τὸ χειροτονεῖν Μητροπολίτας τῶν Διοικήσεων, τῆς τε Ἀσιανῆς, καὶ Ποντικῆς, καὶ Θρακικῆς κατὰ συνοδικὴν ἐκυρώσαμεν ψῆφον. δέκατον, ἐβεβαιώσαμεν δὲ καὶ τὸν τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων Κανόνα, τὸν λέγοντα, μετὰ τὸν ὑμέτερον ἁγιώτατον καὶ ἀποστολικὸν τὰ πρεσβεῖα τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἔχειν. ἑνδέκατον, ἅπερ τοίνυν ὡρισάμεθα πρὸς ἀναίρεσιν μὲν πάσης συγχύσεως, βεβαίωσιν δὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας, ταῦτα ὡς οἰκεῖα καὶ φίλα καὶ πρὸς εὐκοσμίαν ἁρμόδια περιπτύξασθαι καταξίωσον ἁγιώτατε καὶ σεβασμιώτατε πάτερ. οἱ γὰρ Τοποτηρηταὶ τοῖς οὕτω τυπωθεῖσιν ἀντειπεῖν σφοδρῶς ἐπειράθησαν, καὶ παρακαλοῦμεν τοίνυν τίμησον καὶ ταῖς ψήφοις τὴν κρίσιν. ὥσπερ ἡμεῖς τῇ κεφαλῇ τὴν ἐν τοῖς καλοῖς συμφωνίαν εἰσενηνόχαμεν, οὕτω καὶ ἡ κορυφὴ τοῖς παισὶν ἀναπληρώσει τὸ πρέπον, οὕτω γὰρ καὶ Βασιλεῖς θεραπευθήσονται, οἳ τὴν τῆς σῆς ὁσιότητος ὡς Νόμον βεβαιώσαντες κρίσιν, καὶ τῷ ζήλῳ συνάψαι ἑαυτὸν ἡμῖν πρὸς ὁμόνοιαν. δωδέκατον, ἵνα δὲ γνῶτε, ὡς οὐδὲν πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀπέχθειαν πεποιήκαμεν, ἀλλὰ θείῳ κυβερνώμενοι νεύματι πᾶσαν ὑμῖν τῶν πεπραγμένων τὴν δύναμιν ἐγνωρίσαμεν εἰς σύστασιν ἡμετέραν, καὶ τῶν πεπραγμένων βεβαίωσίν τε καὶ συγκατάθεσιν. ταῦτα οἱ πατέρες τῷ Λέοντι.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ ΚΗʹ

Περὶ διασαφήσεως τῆς ἀνωτέρω δωδεκαχῶς διαιρεθείσης ἐπιστολῆς τῆς Συνόδου κατὰ τὴν δωδεκαχῶς γενομένην διαίρεσιν, ἐν ᾗ καὶ ἡ αἰτία τῶν προνομίων τοῦ Κωνσταντινουπόλεως διασαφηνίζεται, καὶ δείκνυται ἐν πάσαις ταῖς διαιρέσεσι διὰ πολλῶν ὑποθέσεων Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ Συνόδων, καὶ παραδειγμάτων,

καὶ

καὶ παραθέσεων οἱ παπισταὶ ἀντικείμενοι τῇ δευτέρᾳ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, καὶ τῇ παρούσῃ, καὶ ἀναθέματι ὑποκείμενοι, καὶ ὁ Πάπας αὐτῶν οὐ βεβαιωτὴς τῶν Συνόδων, ἀλλ' ὑπὸ τὰς Συνόδους καὶ τοὺς Βασιλεῖς, οὔτε μονάρχης ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ μερικὸς μερικῆς Ἐκκλησίας Ἐπίσκοπος.

Πρὸς ταῦτα ῥητέον, εἰς μὲν τὸ πρῶτον, ἡ Σύνοδος λέγει περὶ ἑαυτῆς, ὅτι συνήχθη κατὰ θέσπισμα τῶν Βασιλέων. καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐκ ἀληθεύουσιν οἱ παπισταὶ, λέγοντες ἐκείνην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἥτις οὐκ ἔστι κεκλημένη ἀπὸ βασιλικοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ κυρίως καὶ ἐξόχως ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ θρόνου τοῦ Πέτρου. ἰδοὺ γὰρ ὡς τὰς προλαβούσας τρεῖς Οἰκουμενικὰς, οὕτω καὶ ταύτην τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἐν πᾶσι τοῖς πρὸ τῶν πράξεων αὐτῆς βασιλικοῖς καὶ πατριαρχικοῖς καὶ ἄλλοις ἐπισκοπικοῖς γράμμασι, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ ὑπὸ διαφόρων πρός τε τοὺς Βασιλεῖς καὶ Ἄρχοντας καὶ πρὸς αὐτὴν δοθεῖσι λιβέλλοις, καὶ ἐν τῷ πρὸς τὸν Βασιλέα προσφωνητικῷ, καὶ ἐν ταύτῃ τῇ πρὸς τὸν Ῥώμης ἐπιστολῇ αὐτῆς λέγεται καθαρῶς καὶ ἀναμφιβόλως καὶ κυρίως καὶ ἐξόχως ἠθροῖσθαι τῇ τοῦ αὐτοκράτορος Μαρκιανοῦ ἰδίᾳ ἀρεσκείᾳ, καὶ γνώμῃ, καὶ θελήσει, καὶ προτροπῇ, καὶ προσταγῇ, καὶ θεσπίσματι, συμμαρτυροῦντος εἰς τοῦτο λαμπρῶς καὶ τοῦ Πάπα Λέοντος κατὰ διαφόρους τρόπους, ὅστις τῷ αὐτῷ τρόπῳ, ὥσπερ ἐκλήθησαν πάντες οἱ ἁπανταχοῦ πρωτεύοντες τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν, καὶ οἱ προεστῶτες τῆς Ἱερωσύνης, καὶ οἱ Ἐπίσκοποι τῶν Μητροπόλεων, ἐκλήθη εἰς τὴν Σύνοδον τοῦ εἶναι μέρος αὐτῆς, καὶ οὐδὲν πλέον. δεύτερον, ἰδοὺ τοῦ Πάπα τὸ ἀξίωμα, ὅτι ἐστὶν Ἀρχιεπίσκοπος μόνον τῆς Ῥωμαίων, καὶ δηλονότι οὐδὲν πλέον. εἰ γὰρ ἦν αὐτῷ καί τι πλέον, εἶπον ἂν τοῦτο αἱ προλαβοῦσαι καθολικαὶ Σύνοδοι, ἢ ἡ παροῦσα, ἢ αἱ μετ' αὐτὴν τρεῖς, ἀλλ' οὐκ εἶπον, ἐπειδὴ οὔτε ἦν, οὔτε ἐστὶν, οὔτε ἔσται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ ἀντιχριστιανικὸν ἀξίωμα. τρίτον, ὅτι τὸ Ἀρχιεπίσκοπος ὄνομα ἐν τῷ Ῥώμης οὐδὲν πλέον σημαίνει τοῦ ὅπερ σημαίνει ἐν τοῖς λοιποῖς Πατριάρχαις. τοῦτο μὲν, ὅτι ἐν τῇ ἐν Σαρδικῇ Συνόδῳ, καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ ταῖς Οἰκουμενικαῖς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς κατὰ μέρος ἕως ἄρτι Συνόδοις, καὶ ὑπὸ πάντων τῶν καθ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς ἁγίων πατέρων καὶ Αὐτοκρατόρων ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης Ἐπίσκοπος μόνον τῆς Ῥώμης ἐκλήθη. τοῦτο δὲ, ὅτι ἡ τρίτη γράφουσα τῷ Πάπᾳ Κελεστίνῳ, Ἐπίσκοπον αὐτὸν εἶπον, οὐ μακαριώτατον, οὐχ ἁγιώτατον, ἀλλ' ἢ μόνον Ἐπίσκοπον. ὑπό τινων ὅμως ἐν αὐτῇ ἐκλήθη Ἀρχιεπίσκοπος, ἀλλ' οὐ μόνος, οὐδ' ἐξοχικῶς, ἀλλὰ μετὰ καὶ ἄλλων συντεταγμένως. οἱ γὰρ ἐν Κωνσταντινουπόλει εὑρεθέντες Ἀρχιερεῖς γράφοντες τῇ τρίτῃ Συνόδῳ, εἶπον, τοῖς παναγίοις καὶ θεοφιλεστάτοις Ἀρχιεπισκόποις καὶ πατράσι Κελεστίνῳ, Κυρίλλῳ, Ἰουβεναλίῳ, Φίρμῳ, Φλαβιανῷ, Μέμνονι, Ἐρεννιανῷ, Θεοδότῳ, Ἀκακίῳ, καὶ πάσῃ τῇ καθ' ὑμᾶς ἁγίᾳ Συνόδῳ. καὶ ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης γράφων ἑνωτικὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν, εἶπον, τοῖς ὁσιωτάτοις καὶ θεοφιλεστάτοις ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς Ξύστῳ, Κυρίλλῳ, Μαξιμιανῷ. καὶ ἀνωτέρω πράξει δεκάτῃ τετάρτῃ ὁ Πέρρης Σαβινιανὸς ἐν τῷ πρὸς τὴν Σύνοδον λιβέλλῳ αὐτοῦ εἶπε, τοῖς τὰ πάντα θεοφιλεστάτοις ἁγίοις πατράσι καὶ Ἀρχιεπισκόποις Λέοντι, Ἀνατολίῳ, Μαξίμῳ, καὶ πάσῃ τῇ λοιπῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ. καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐ μόνον σὺν τοῖς λοιποῖς Πατριάρχαις λέγεται ὁ Πάπας Ἀρχιεπίσκοπος, ἀλλὰ καὶ σὺν τοῖς Μητροπολίταις. τέταρτον, ὅτι ἀπὸ τῆς προτάξεως τῶν ὀνομάτων οὐ δίδοται ἀξίωμά τι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὡς ἀπὸ ἀναγκαίου αἰτίου. ἡ γὰρ πρώτη Οἰκουμενικὴ γράφουσα πρὸς τοὺς Ἀλεξανδρεῖς, εἶπε, τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ χάριτι Θεοῦ Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίᾳ, καὶ τοῖς κατ' Αἴγυπτον, Λιβύην, καὶ Πεντάπολιν ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς οἱ ἐν Νικαίᾳ συναχθέντες καὶ τὴν μεγάλην καὶ ἁγίαν συγκροτήσαντες Σύνοδον Ἐπίσκοποι, Θεοδωρήτου βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ ὀγδόῳ. καὶ ἡ τρίτη Σύνοδος γράφουσα πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει εὑρεθέντας Ἐπισκόπους, εἶπε, τοῖς εὐλαβεστάτοις καὶ θεοφιλεστάτοις συλλειτουργοῖς Εὐλαλίῳ, Εὐτροπίῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς, ἡ ἁγία Σύνοδος ἡ κατὰ χάριν Θεοῦ καὶ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν Βασιλέων συγκροτηθεῖσα ἐν τῇ Ἐφεσίων Μητροπόλει. καὶ Μαρτῖνος ὁ Πάπας γράφων εἰς τὸν Καρθαγένης, καὶ εἰς Ἰωάννην τὸν Φιλαδελφείας, καὶ εἰς Θεόδωρον Ἐπίσκοπον Ἐσβουώτων, καὶ εἰς Πανταλέοντα, καὶ εἰς Πέτρον Ἰλλούστριον, καὶ εἰς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Κλῆρον, καὶ πρὸς Παῦλον τὸν Θεσσαλονίκης, καὶ εἰς τὸν Κλῆρον αὐτοῦ, πάντων τούτων τὰ ὀνόματα προτάττει, τὸ δὲ ἑαυτοῦ ὑποτάττει, τόμῳ ὀκτὼ τῶν Συνόδων, ἀλλ' οὐδεὶς τῶν εἰρημένων ἦν μείζων τοῦ Πάπα. πλὴν Θεοῦ εὐδοκοῦντος, ἵνα πάντοτε καταβάλληται καὶ κατηγορῆται τὸ ἐπινοηθὲν μετὰ ταῦτα τοῖς Ῥωμαίοις μοναρχικὸν ἀξίωμα, καὶ ἡ τρίτη Οἰκουμενικὴ, καὶ ἡ παροῦσα, καὶ ἡ ἕκτη γράφουσαι τῷ Ῥώμης, τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐ προτάττουσιν, ἀλλ' ὑποτάττουσιν. Ἡ ἁγία Σύνοδος ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν συναχθεῖσα ἐν τῇ Ἐφεσίων Μητροπόλει Κελεστίνῳ Ἐπισκόπῳ. Ἡ ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν, καὶ πανευσεβὲς θέσπισμα συναχθεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ Πάπᾳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Ἀγάθωνι. καὶ ταῦτα πρὸς τὸ πρῶτον. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ῥητέον, ὅτι οὐ μόνον ὁ Ῥώμης ὀρθοδοξῶν, καὶ ἅγιος ὢν, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι πατέρες, καὶ τοῦ Πέτρου, καὶ πάσης τῆς ἁγίας γραφῆς ἐξ ἴσου εἰσὶν ἑρμηνεῖς, ὅπερ ὡς

ὁμολογουμένων οὐδεῖται ἀποδείξεων. ἀλλὰ δὴ καὶ ἀπὸ τῶν λατινικῶν Συνόδων τοῦτ' αὐτὸ συνίσταται, καὶ ἴδε κατωτέρω βιβλίῳ ἑνδεκάτῳ τὰ περὶ τῆς ἐν Τριδέντῳ Συνόδου. καὶ ὁ Πάπας τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ διὰ μαρτυριῶν τῶν ἁγίων πατέρων βεβαιοῖ, ὡς καὶ τὴν παροῦσαν ἐπιστολὴν αὐτοῦ, τὴν καὶ στήλην ὀρθοδοξίας κληθεῖσαν, ἐβεβαίωσε διὰ μαρτυριῶν Ἱλαρίου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἀμβροσίου, Χρυσοστόμου, Αὐγουστίνου, καὶ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, καὶ ἴδε πράξει τετάρτῃ τὴν ἐπιστολήν, ὅθεν καὶ ὅτι ἕπεται τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἐν πᾶσιν ἀνακηρύττει. ἰδικῶς δὲ πρὸς τὸ προκείμενον ῥητέον, ὅτι ἀνωτέρω πράξει πρώτῃ ἐλέγετο παρὰ τῆς Συνόδου, ὁ Πέτρος τὰ Πέτρου φρονεῖ, ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ, ὅτι ὁ Λέων τῆς φωνῆς τοῦ Πέτρου ἐστὶν ἑρμηνεύς. καὶ ὁ Πάπας Ἀγάθων ἐν τῇ πρὸς τοὺς Βασιλεῖς αὐτοῦ ἀναφορᾷ λέγει περὶ αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ πωγωνάτου, ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος τῷ καλάμῳ τῆς βασιλικῆς γλώττης ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ὑπηγόρευσεν, ὅπερ μεῖζόν τι, ὅτι ὁ Λέων τῆς τοῦ Πέτρου φωνῆς ἐστὶν ἑρμηνεύς, καὶ γὰρ οὐ κατὰ Πέτρον ἐλάλησεν ὁ Βασιλεύς, ἀλλὰ κατὰ Χριστὸν αὐτόν, ὡς ὑφηγεῖται ἐκεῖ ἡ Σύνοδος. ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ ἕκτη Σύνοδος ἐν τῷ πρὸς τὸν αὐτὸν Βασιλέα προσφωνητικῷ εἰποῦσα, δι' Ἀγάθωνος ὁ Πέτρος ἐφθέγξατο, ἐπεῖπε, τῷ Βασιλεῖ παντοκράτορι Βασιλεὺς αὐτοκράτωρ συνεψηφίζου, σὺ θεοψήφισε, ὅπερ καὶ αὐτὸ μεῖζόν ἐστι τοῦ, ὅτι ὁ Λέων τῆς τοῦ Πέτρου φωνῆς ἐστιν ἑρμηνεύς. πρὸς τούτοις ὁ λόγος προσωπικός ἐστιν, ἦν γὰρ τῆς Πέτρου φωνῆς ἑρμηνεὺς ὁ Λέων καὶ οἱ κατ' αὐτὸν ἅγιοι Πάπαι ὡς ἅγιοι, οὐ μὴν καὶ οἱ Αἱρετικοὶ Πάπαι, οἵτινες παρεξηγηταὶ καὶ παρερμηνευταὶ μᾶλλον ῥηθεῖεν. ἀρχηγὸς δὲ τοῦ καλοῦ ὁ Λέων, ἀλλ' οὐ μόνος, οὐδὲ πρῶτος, ὡς εἶπε πᾶσα ἡ τρίτη οἰκουμενικὴ περὶ Κυρίλλου καὶ Μέμνονος, ὅτι πρῶτοι καὶ μόνοι κατὰ Νεστορίου ἠγωνίσθησαν, ἧς προσηγορίας οὐκ ἠξιώθη ὁ Λέων παρὰ τῆς παρούσης Συνόδου. καὶ γὰρ εἶπεν ἡ Σύνοδος ἀνωτέρω ἐν τῷ πρὸς τὸν Βασιλέα προσφωνητικῷ, ὑπεραπολογουμένη τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος, ὅτι οὐδὲν καινὸν εἶπεν, ἀλλὰ τὰ τῶν πατέρων. καὶ ὁ Βασιλεὺς Μαρκιανὸς γράφων τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μονάζουσιν, εἶπε, τὸ σύμπαν ἡ ἁγία καὶ καθολικὴ Σύνοδος ἡ ἐν Χαλκηδόνι γενομένη περὶ τὴν ἀποστολικὴν πίστιν οὐδὲν ἐκαινοτόμησεν, διὰ πάντων δὲ τῇ Ἀθανασίου καὶ Θεοφίλου καὶ Κυρίλλου τῶν τῆς εὐλαβοῦς μνήμης γενομένων Ἐπισκόπων τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἀκολουθήσασα διδασκαλίᾳ, καθεῖλε τὴν Εὐτυχοῦς βλασφημίαν. ῥητέον οὖν, ὅτι καθὼς ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ἐχρήσατο ἀρχηγῷ τῷ Λέοντι, οὕτως ἐχρήσατο ἡ αὐτὴ ἀρχηγοῖς Ἀθανασίῳ, Κυρίλλῳ, καὶ Θεοφίλῳ. τούτῳ τῷ τρόπῳ καὶ ἡ ἕκτη Σύνοδος ἔλεγε τῷ Βασιλεῖ ἐν τῷ εἰς αὐτὸν προσφωνητικῷ, ἴθι γὰρ ὦ Βασιλεῦ γαληνότατε. ὡς οὐδὲ τῶν ἐν ταῖς ὅλαις Συνόδοις καὶ παρὰ τῶν ἐγκρίτων πατέρων ὑποτυπωθέντων παρεχαράξαμεν, μᾶλλον δὲ ἐβεβαιώσαμεν, τουτέστιν ἀρχηγοῖς χρησάμενοι τοῖς πατράσιν, ὡρισάμεθα. καὶ ἔξεστιν ἀμφισβητήσεως φυείσης ταῖς τῶν πατέρων ἑρμηνείαις τὴν ἡμετέραν ἐπισυνάπτειν ὁμολογίαν, καὶ πείθειν ὡς οὐκ ἀπᾷδον τῆς ἐκείνων διανοίας ἐπιδεικνύμεθα φρόνημα, ἀλλὰ μάρτυσιν αὐτοῖς πρὸς τὴν τῆς ἡμετέρας πίστεως βεβαίωσιν χρώμεθα, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τοῖς Ὅροις, καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτῶν αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι λέγουσιν, ὅτι ἀκολουθοῦντες τοῖς προηγησαμένοις ἁγίοις πατράσιν, ὡρισάμεθα. καὶ ἴδε τοὺς τόπους, καὶ μάλιστα τὸν Ὅρον τῆς παρούσης Συνόδου, οὗ τὴν ἀπόφασιν ἐθήκαμεν ἀνωτέρω. οὕτω καὶ ὁ Πάπας Κελεστῖνος ἐπιστολῇ πρὸς Κύριλλον, τοὺς πρὸ Κυρίλλου Ἐπισκόπους Ἀλεξανδρείας ἐκδίκους τοῦ ὀρθοδόξου δόγματος ἀποκαλεῖ, καὶ τὸν Κύριλλον αὐτὸν Ποιμένα λέγει καλὸν καὶ ἀγαθόν, καὶ ἔκδικον ἰσχυρότατον, καὶ τῆς πίστεως ὀχύρωμα, καὶ ἑτοιμοτάτην θεραπείαν, δι' ἧς ἡ λοιμώδης νόσος (Νεστορίου) ὑγιεινῷ φαρμάκῳ ἀπελαθείη, καὶ ἔκροιαν καθαρᾶς πηγῆς, δι' ἧς πᾶσα καθαιρεῖται ἰλὺς τοῦ κακῶς διαχεομένου ῥείθρου, καὶ πᾶσιν ἀνοίγεται ὁ τρόπος τῆς δεούσης περὶ τὴν πίστιν ἐννοίας. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς, καὶ ὑπὸ τῶν μετὰ ταῦτα Συνόδων καὶ Πατέρων καὶ Βασιλέων διαφόρως καὶ ἐξόχως ἐνεκωμιάσθη ὁ Κύριλλος. ἄρα οὐ μόνος οὐδὲ πρῶτος ὁ Λέων ἀρχηγὸς τοῦ καλοῦ, καὶ ἑρμηνεὺς τῆς τοῦ Πέτρου φωνῆς, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ μετ' αὐτόν. κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων, ὅπερ ἀνωτέρω ἡ παροῦσα Σύνοδος προσφωνοῦσα τοῖς Βασιλεῦσιν, εἶπε περὶ τῶν Πατέρων, ἀλλ' ὡς φωστῆρας εὐθὺς τοῖς ἐν πλάνῃ τοὺς πατέρας ἀνέδειξε, τῆς πίστεως ἅπασιν ἀναπτύξαντας τὴν διάνοιαν, ὅπερ ταυτόν ἐστι τῷ, ὅτι οἱ Πατέρες τῆς φωνῆς τοῦ Πέτρου εἰσὶν ἑρμηνεῖς, οἷς ἀκολουθήσας ὁ Λέων, συνεγένετο καὶ αὐτὸς τῆς τοῦ Πέτρου φωνῆς ἑρμηνεύς. ὥστε καὶ ἐκ τούτων λαμπρῶς καταστρέφεται τὸ μοναρχικὸν τοῦ Πάπα ἀξίωμα, οὐ συνίσταται, φησὶ γὰρ ἡ Σύνοδος, ὅτι χρησαμένη αὐτῷ ὡς ἀρχηγῷ τὸν κλῆρον ἔδειξεν, ὃν ἐκεῖνος δηλαδὴ δεῖξαι οὐκ ἠδυνήθη. πολλὰ γὰρ εἰπών, καὶ εἰς πολλοὺς γράψας, καὶ Σύνοδον ἐν Ῥώμῃ συγκροτήσας, καὶ πολλὰ δακρύσας, καὶ θρηνήσας, καὶ ἱκετεύσας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Πέτρου ἐν τῷ Βατικανῷ, ἔνθα ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔδωκεν αὐτῷ τὰ βασιλικὰ ἄμφια καὶ παλάτια, καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ εἶναι ὑπὲρ τοὺς Βασιλεῖς, καὶ μάλιστα Βασιλέα τῶν Βασιλέων, ὡς μυθοπλαστοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι, ἐκεῖ (ὢ τῆς δυστυχίας) ἐδέετο ὡς δοῦλος τῶν Βασιλέων, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου ἐσχάτου Παράγραφον δέκατον ἕκτον. καὶ ταῦτα ποιῶν, καὶ κοπιῶν ἐν πολλοῖς ἔτεσι, τὰ ἀμφίβολα λῦσαι οὐκ ἠδυνήθη. ἡ ἐν Χαλκηδόνι δὲ Σύνοδος ὑπὸ τοῦ Μαρκιανοῦ συγκροτηθεῖσα,

τὴν

τὴν ἀλήθειαν ἔδειξε, καὶ τὰς Ἐκκλησίας εἰρήνευ-
σε. πρὸς δὲ τὸ τρίτον ῥητέον, ὅτι ἰδοὺ πάλιν ἡ
κατάλυσις τῆς παπικῆς μοναρχίας, καὶ τὸ κράτος
τῆς Συνόδου δείκνυται. Φησὶ γάρ, ὅτι οὐ καθ᾽ ἕνα
ἕκαστος ἐν παραβύστῳ, ὅπερ ταὐτόν ἐστι τῷ, οὐχ ὡς οἱ
Αἱρετικοὶ ἐν ταῖς παρασυναγωγαῖς, καὶ οἱ Πάπαι ἐν
ταῖς ἰδίαις παρ᾽ αὐτῶν γωνίαις ἀθροίζουσι Συνόδους,
ἀλλὰ κοινῷ Πνεύματι, μιᾷ συμπνοίᾳ, καὶ ὁμονοίᾳ
πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως τοῖς
πᾶσιν ἐγνώρισαν, ὥσπερ δήπου εἴρηται ἀνωτέρω ἐπὶ
τῆς τρίτης Συνόδου ἐν πολλοῖς, καὶ ἐκεῖνο ἐν τῇ
τρίτῃ πράξει τοῦ Φιλίππου, κατὰ τὸν τύπον πα-
σῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἴδε τὸν τόπον. πρὸς δὲ
τὸ τέταρτον ῥητέον, ὅτι τὸ πλῆθος τῶν πατέρων
εἰς σύστασιν πίστεως προβάλλει ἡ πρώτη Σύνοδος
ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς Ἀλεξανδρεῖς, καὶ ὁ μέγας Κων-
σταντῖνος γράφων εἰς πολλούς, καὶ οἱ μεγάλοι Ἀθα-
νάσιος καὶ Βασίλειος ἐν πολλοῖς τόποις, οὓς ἴδε
ἀνωτέρω βιβλίῳ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ, καὶ ὁ Πάπας
Κελεστῖνος ἐπιστολῇ πρὸς τὴν τρίτην Σύνοδον, καὶ
ἡ Οἰκουμενικὴ αὕτη ἐν τῷ Ὅρῳ αὐτῆς, καὶ ἴδε τοὺς
τόπους. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ Πάπας μόνον ἑαυτὸν
προβάλλων εἰς σύστασιν τῆς πίστεως, ἀντικείμενα
λέγει τῇ γραφῇ, ἀντίδοξα φρονεῖ ταῖς Συνόδοις,
καὶ ἀπᾴδοντα πάσῃ ἐκκλησιαστικῇ παραδόσει καὶ
ἀληθείᾳ, ὅθεν καὶ καταφρονητέα καὶ ἀποβλητέα
τὰ παρ᾽ αὐτοῦ ὡς ἀπὸ μονάρχου καὶ ἀναμαρτήτου διο-
ριζόμενα. πρὸς δὲ τὸ πέμπτον ῥητέον, ὅτι ἐρρέ-
θη ὁ Λέων κεφαλὴ τῶν τῆς Συνόδου πατέρων,
ὃν τρόπον ἐρρέθησαν ἐν τῇ τρίτῃ ὁ Κύριλλος καὶ
Μέμνων κεφαλαὶ αὐτῆς, καὶ ἴδε βιβλίου τρίτου
κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον τριακο-
στόν, ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ παροῦσα Σύνοδος ἀνωτέρω προ-
σεχῶς ἐν τῷ προσφωνητικῷ φησίν, ὅτι Νεκτά-
ριος καὶ Γρηγόριος τὴν Ἡγεμονίαν εἶχον ἐν τῇ
δευτέρᾳ Συνόδῳ, καὶ ὁ Βασιλεὺς Μαρκιανὸς ἐν
τῇ προτεθείσῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει περὶ τῆς πα-
ρούσης Συνόδου διατάξει λέγει, Κελεστῖνος καὶ Κύ-
ριλλος τῆς τρίτης Συνόδου ἐξῆρχον. καὶ σημείωσαι
ὅτι εἶχον τὴν Ἡγεμονίαν ἐν τῇ δευτέρᾳ Συνόδῳ
Νεκτάριος καὶ Γρηγόριος, καὶ ἐξῆρχον τῆς τρί-
της Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος, οὐκ ἄλλως μέντοι, ἀλλ᾽
ἢ ὡς κεφαλαὶ ὡσαύτως ἡγεμονεύουσαι καὶ ἐξάρ-
χουσαι, διὸ καὶ τῆς αὐτῆς ἦσαν τιμῆς, τοῦ αὐ-
τοῦ βαθμοῦ, τῆς αὐτῆς Αὐθεντίας καὶ ἐξουσίας,
καὶ τῶν αὐτῶν ἐγκωμίων, καὶ διὰ τὸ αὐτὸ αἴτιον.
ὡς γὰρ ἡ τρίτη Σύνοδος ἔγραφε πρὸς τὸν Κλῆρον
Κωνσταντινουπόλεως περὶ Κυρίλλου καὶ Μέμνονος, ἀλ-
λὰ μεγάλης δόξης καὶ στεφάνων ἡγούμεθα μό-
νους καὶ πρώτους ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ζήλῳ
τῷ κατὰ Θεὸν κινηθέντας, ἐκκόψαι τὸν τῆς ἀσε-
βείας κήρυκα Νεστόριον, καὶ διὰ τοῦτο καὶ κεφα-
λαὶ ἐκλήθησαν ἐκείνης τῆς Συνόδου, οὕτως ἐν
τῇ παρούσῃ ὁ Λέων διὰ τὴν εὔνοιαν, ἣν ἔδειξε διὰ
τῶν Τοποτηρητῶν αὐτοῦ, κατὰ μέντοι τὸ ἐπισκοπικὸν
δίκαιον, καὶ τὴν ἐπισκοπικὴν σύνταξιν ὁ Λέων μέ-
ρος ἦν τῆς Συνόδου, οὐ μὴν καὶ κεφαλή, ἀλλ᾽ ἀ-
δελφός, λέγει γὰρ ἡ Σύνοδος πρὸς αὐτόν, Ταῦ-
τα ἐστίν, ἅπερ σὺν σοὶ τῷ πνεύματι παρόντι καὶ συν-
ευδοκεῖν ὡς ἀδελφοῖς ἐγνωκότι, καὶ μονονουχὶ 5
διὰ τῆς τῶν σῶν Τοποτηρητῶν ὁρωμένῳ σοφίας εἰρ-
γάσμεθα. καὶ ὅρα παπίδιον ὅτι ἀδελφὸς ὁ Λέων
πάντων τῶν πατέρων τῆς Συνόδου ὡς Ἐπίσκοπος καὶ
Πάπας, καὶ οὐ πατήρ, καὶ ἴδε περὶ κεφαλῆς κα-
τωτέρω βιβλίου πέμπτου κεφάλαιον δέκατον ἕνα- 10
τον, καὶ βιβλίου δεκάτου μέρους δευτέρου κεφάλαιον
ἕβδομον, καὶ μέρους τετάρτου κεφαλαίου πρώτου
Παράγραφον δέκατον ἕβδομον. πρὸς δὲ τὸ ἕκτον
ῥητέον, ὅτι τό, ὁ Φλαυϊανὸς τὴν ἀποστολικὴν
προϊσχόμενος πίστιν, ταὐτόν ἐστι τῷ, ὅτι ὁ Λέων 15
τῆς τοῦ Πέτρου φωνῆς ἐστὶν ἑρμηνεύς, καὶ γὰρ ὡς
ὁ Λέων, καὶ αὐτὸς ἐγένετο ἀρχηγὸς τοῦ καλοῦ τῇ
Συνόδῳ, ἤτοι ἀφορμὰς ἔδωκεν αὐτῇ προσφόρως
εἰπεῖν περὶ τοῦ προκειμένου κατὰ τοῦ Εὐτυχοῦς, οὗ-
τινος καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς πίστεως, ἣν συνέθετο 20
κατὰ τῆς Αἱρέσεως τοῦ αὐτοῦ, ἡ παροῦσα Σύνοδος
ἐν τῇ πρώτῃ πράξει δοκιμάσασα, ἐπῄνεσε καὶ
ἐβεβαίωσεν, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω Παραγράφῳ ἐνάτῳ.
καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ Πάπας διδασκόμενος διδάσκει,
καὶ οὐκ ἀφ᾽ ἑαυτοῦ εὑρίσκει τὰς λύσεις τῶν ἀμφι- 25
βολιῶν ὡς ἐξ ἀποκαλύψεως, ἢ ἐμπνεύσεως, ἢ ὡς μὴ
δυνάμενος ἁμαρτεῖν τὰ τῆς πίστεως διορίζων, ἀλλ᾽
ἑπόμενος τοῖς πατράσιν, εὑρίσκει τὸ ἀληθές· ὡς
καὶ αὐτὸς ὁ Λέων μόνος παρίστησιν ἐν τῇ πρὸς τὸν
Φλαυϊανὸν αὐτοῦ ἐπιστολῇ, καὶ ἴδε ἀνωτέρω Παρά- 30
γραφον δέκατον. τοῦτο δὲ ἴδιόν ἐστι παντὸς σοφοῦ καὶ
ὀρθοδόξου Ἐπισκόπου, καὶ οὐ μόνου τοῦ Πάπα. πρὸς
δὲ τὸ ἕβδομον ῥητέον, ὅτι ὁ Λέων καθεῖλε τὸν
Εὐτυχῆ, ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ καθαιρέσει ὑπέβαλεν αὐ-
τὸν ὁ Φλαυϊανὸς συνοδικῶς, εἶπε δὲ ἡ Σύνοδος ἐν- 35
ταῦθα μόνον τὸν Λέοντα, ἐπειδὴ πρὸς ἐκεῖνον ἔ-
γραφε διὰ τιμὴν αὐτοῦ, οὐ μὴν καὶ διότι ἀξίωμα
ἰδικόν, ὅτι δὲ μᾶλλον τῆς καθαιρέσεως τοῦ Εὐτυχοῦς
ὑπὸ τοῦ Ῥώμης εἶχε τὴν ἰσχὺν ἡ καθαίρεσις αὐτοῦ,
ἤτοι τοῦ Φλαυϊανοῦ, δείκνυται ἐκ τῆς διαλαλιᾶς, ἣν 40
εἶπον οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης ἐν τῇ καθαιρέσει
τοῦ Διοσκόρου. πρὸς δὲ τὸ ὄγδοον ῥητέον, ὅτι ἄμ-
πελος καλεῖται ἡ πίστις μεταφορικῶς καὶ ἡ Ἐκκλη-
σία, Ἐπιφάνιος Αἱρέσει τεσσαρακοστῇ πέμπτῃ φη-
σί, φυτεία Θεοῦ καὶ ἀμπελὼν ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία. 45
καὶ ὁ Κύριλλος φησίν, ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης,
καὶ ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, Ματθαίου κεφαλαίῳ
εἰκοστῷ πρώτῳ. καὶ τῆς Ἐκκλησίας δὲ φύλαξ ἐρρέθη
ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐν τῇ ἐπὶ Φλαυϊανοῦ ἐν
Κωνσταντινουπόλει πράξει ἑβδόμῃ, καὶ ἡ παροῦσα 50
Σύνοδος πράξει ἕκτῃ ἐπαινοῦσα τὸν Μαρκιανόν,
εἶπε, τὸν φύλακα τῆς πίστεως ὁ Θεὸς φυλάξει.
καὶ ἡ ἐπὶ Μηνᾶ ἐν τῇ πέμπτῃ πράξει τὸν Ἰουστινι-
ανὸν φύλακα τῆς πίστεως εἶπε. καὶ ἡ ἑβ-
δόμη Σύνοδος πράξει τρίτῃ εἶπε τοὺς Βασιλεῖς

ὑπερα-

ὑπερασπιστὰς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ φύλακας τῆς πί-
στεως. καὶ πράξει τετάρτῃ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπι-
στολῆς τοῦ ἁγίου Γερμανοῦ πρὸς Θωμᾶν Κλαυδιουπόλεως,
ὁ ἅγιος Ταράσιος εἶπεν, ἐβόησαν οἱ φύλακες τῆς
5 καθολικῆς Ἐκκλησίας ἅγιοι πατέρες ἡμῶν. ἀλλὰ
δὴ καὶ ἡ ἕκτη Σύνοδος πράξει δεκάτῃ ἕκτῃ εἶπε
τὸν Βασιλέα φύλακα τῆς ὀρθοδοξίας, στήριγμα
τῶν Ἐκκλησιῶν, φύλακα τῆς πίστεως. καὶ ἀνω-
τέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου ἐσχάτου Παραγράφῳ
10 δεκάτῳ ὁ Πάπας Λέων φύλακα τῆς πίστεως εἶπε
τὸν Ἀρχιμανδρίτην Φαῦστον, καὶ ἰδὲ τὸν τόπον. καὶ
ὁ Χρυσόστομος λόγῳ εἰς τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους φη-
σὶν, ἡγείσθω τοῦ λόγου ὁ Πέτρος, ἐπειδὴ πρῶτος
εἰς τὸν ἀμπελῶνα ὑπὸ τοῦ Κυρίου μεμίσθωται. πρῶτος
15 φησὶ, καὶ οὐ μόνος, ὥστε καὶ τῷ Πάπᾳ ὀρθοδοξοῦντι
ἐπιτέτραπται ἡ φυλακὴ τῆς πίστεως καὶ τῆς Ἐκ-
κλησίας, ἀλλ' οὐ μόνῳ, ἀλλὰ καὶ παντὶ ὀρθοδοξοῦντι
Ἐπισκόπῳ καὶ Διδασκάλῳ. ἰδὲ καὶ βιβλίου δεκάτου μέ-
ρους πέμπτου κεφάλαιον πρῶτον. πρὸς τούτοις, εἰ
20 μόνος ἦν ὁ Πάπας τῆς ἀμπέλου φύλαξ, οὐκ ἂν εἶ-
πεν ἡ Σύνοδος, λέγομεν δὴ τῆς σῆς ὁσιότητος.
ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι φύλακες, εἶπεν αὐ-
τῷ τὸ, λέγομεν τῆς σῆς ὁσιότητος, πρὸς σαφή-
νειαν ὅτι περὶ ἐκείνου τὸν λόγον εἶπε. πρὸς δὲ
25 τὸ ἕκτον ῥητέον, ὅτι ἡ Σύνοδος ἄνευ τῆς τοῦ
Πάπα γνώμης ἢ θελήσεως, ἐκεῖνο ὅπερ τὸ ἔθος
ἔδωκε τῷ Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα χειροτονῇ τοὺς Μη-
τροπολίτας τῶν τάδε Ἐπαρχιῶν, ἐβεβαίωσε διὰ
τῆς οἰκείας ἐξουσίας, δεικνύοντος τοῦ Θεοῦ πάντοτε
30 καὶ διὰ πάντων τὸ κράτος τῶν Συνόδων ἐπί τε τοῦ
Ῥώμης καὶ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν, καὶ ἐπὶ παντὸς
χριστιανοῦ, εἰ καὶ Βασιλεύς ἐστιν. ὥστε οὐκ ἐπὶ τῶν
Συνόδων ὁ Πάπας, ἀλλ' ἡ Σύνοδος ἐπὶ τοῦ Πάπα.
πρὸς δὲ τὸ δέκατον παλιλλογητέον, ὅτι ἡ Σύνοδος τῶν
35 ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων τὸν Κανόνα περὶ τῶν
πρεσβείων τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀνεκαίνισε καὶ ἐ-
βεβαίωσε, διότι ὁ Διόσκορος τὸν Κωνσταντινουπόλεως
Φλαβιανὸν ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἐν Ἐφέσῳ Συνόδῳ πέμ-
πτον ἔταξεν, ὅπερ βίαιον καὶ παρὰ Κανόνας ἦν,
40 ὡς εἴρηται, καὶ ῥηθήσεται. δέδωκε δὲ ὁ Κανὼν τῷ
Κωνσταντινουπόλεως τὸ πατριαρχικὸν ἀξίωμα, καὶ
τοῦτο ἐβεβαίωσεν αὐτῷ καὶ ἡ παροῦσα Σύνοδος, οὐ
μὴν ἔδωκεν αὐτῷ καί τί ποτε ἄλλο πρωτεῖον ἐξαί-
ρετον, παρ' ὃ ἔχουσιν οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι, ἢ ἔδω-
45 κεν αὐτῷ ἐξουσίαν καθόλου Ἐκκλησίας, ὡς περατοῦν-
ταί τινες, παρεξηγούμενοι τὸν ἔνατον καὶ τὸν δέκα-
τον ἕβδομον τοὺς Κανόνας αὐτῆς. εἶναι δὲ μετὰ τὸν
Ῥώμης τὸν Κωνσταντινουπόλεως ὥρισαν αἱ Σύνοδοι, οὐχ
ὅτι ὁ Ῥώμης ἔχει ἀξίωμά τι παρὰ τὸ πατριαρχικὸν,
50 ὥστε ἔχειν καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως τοῦτο μετ' αὐτὸν,
ἀλλὰ κατὰ μὲν τὴν τάξιν εἴη δεύτερος ὁ Κωνσταν-
τινουπόλεως, πρῶτος δὲ ὁ Ῥώμης, κατὰ δὲ τὸ ἀ-
ξίωμα τῆς Πατριαρχείας εἴη ἴσος αὐτῷ. ὅθεν λέ-
γει ἡ Σύνοδος ἐν τῷ εἰκοστῷ ὀγδόῳ Κανόνι, τὸν
Κωνσταντινουπόλεως μεγαλύνεσθαι ἐν τοῖς ἐκκλησια-
στικοῖς πράγμασιν ὡς τὸν Ῥώμης, ὥστε ἡ διαφο-
ρά ἐστιν ἐν μόνῃ τῇ τάξει, ἡ ἰσότης δέ ἐστιν ἐν τῷ
αὐτῷ ἀξιώματι, καὶ τῇ αὐτῇ ἀξίᾳ, καὶ πάσαις ταῖς
ἐνεργείαις αὐτοῦ. οὐχ ὥρισε δὲ ταῦτα ἡ Σύνοδος,
ὡς εἴρηται, ἵνα προσάψῃ ἢ τῷ Ῥώμης ἐπέκεινά τι ἀ-
ξίωμα παρὰ τὸ πατριαρχικὸν, ἢ τῷ Κωνσταντινου-
πόλεως πρωτεῖόν τι ἄλλο παρὰ τὸ πατριαρχικὸν,
ἢ ἐξουσίαν γενικῆς Ἐκκλησίας, ἢ ἄλλης δυνάμεως,
ἀλλὰ πρὸς ἀναίρεσιν συγχύσεων, ἃς πραγματι-
κῶς ἔγνω ἡ Σύνοδος ἐν ἄλλοις, καὶ ἐπὶ τῆς Μητρο-
πόλεως Ἐφέσου, μαχομένων τῶν Μητροπολιτῶν Βα-
σιανοῦ καὶ Στεφάνου, καὶ συμμαχομένων αὐτοῖς τῶν
Βασιλέων, καὶ πάντων τῶν Πατριαρχῶν, ὡς εἴ-
ρηται ἀνωτέρω Παραγράφῳ εἰκοστῷ τρίτῳ, καὶ ἕ-
νεκεν ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας, ἵνα μὴ ὁ Κωνσταν-
τινουπόλεως ποτὲ μὲν δεύτερος, ποτὲ δὲ πέμπτος
τάττηται ἐν ταῖς Συνόδοις, καὶ προξενῶνται σκάν-
δαλα καὶ ταραχαὶ, καὶ αὔξησις τῶν Αἱρέσεων. ση-
μειῶσαι ἓν δύο τινὰ, ἓν μὲν, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς
Συνόδου ἦν, ἵνα πρὸς ἀναίρεσιν τὴν κατὰ τὰς εἰ-
ρημένας Ἐπαρχίας συγχύσεων χειροτονῇ ὁ Κωνσταντι-
νουπόλεως τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ Ἐφέσῳ Μητροπολίτας.
δεύτερον δὲ, ἵνα ᾖ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης
μὲν, ἀλλὰ τῇ τάξει δεύτερος. καὶ τρίτον, ὅτι
οὐ διώρισε καινόν τι, ἀλλὰ καθὼς ἐλέγετο ἐν τῷ ἕκτῳ
Κανόνι τῆς πρώτης Συνόδου, ἵνα ὁ Ἀλεξανδρείας ἔχῃ
τὴν ἐξουσίαν πάσης Αἰγύπτου (ὅπερ οὐ καινόν ἐστιν)
ἐπειδὴ καὶ τῷ Ῥώμης συνηθές ἐστιν ἔχειν τὴν ἐξουσίαν
πασῶν τῶν Δυτικῶν Ἐκκλησιῶν. οὕτω καὶ ἐνταῦθα.
ἐπειδὴ γὰρ καὶ ὁ Ῥώμης καὶ οἱ Πατριάρχαι τῆς
Ἀνατολῆς κατ' ὀλίγον παρὰ τοῦ ἔθους ἔλαβον χειροτο-
νεῖν τοὺς ἐν ταῖς νυνὶ ἐνορίαις αὐτῶν Μητροπολίτας,
ἔδει οὖν καὶ τοὺς λοιποὺς Μητροπολίτας, οἵτινες οὐκ ἦσαν
ὑποκείμενοι τινὶ Πατριάρχῃ χειροτονεῖσθαι ὑπό τινος
Πατριάρχου διὰ τὸ αὐτὸ αἴτιον, ἤτοι διὰ τὸ ἀσύγχυτον,
ἀλλ' ἐπειδὴ ἦσαν αἱ τοιαῦται Ἐπαρχίαι περὶ τὴν Κων-
σταντινούπολιν, καὶ ἐν ταῖς ἐγκαιρίοις αὐτῶν οἱ Πατριάρχαι
Κωνσταντινουπόλεως πολλάκις καὶ κατὰ διαφόρους καιροὺς
ἐχειροτόνησαν Μητροπολίτας, ἔδει τὸν Κωνσταντι-
νουπόλεως τούτους χειροτονεῖν, καὶ οὐκ ἄλλον τινὰ Πατρι-
άρχην. εἶτα τοῦτο οὐ μόνον ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν
τῆς Ἀνατολῆς ἐκυρώθη, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Πάπα
Λέοντος προσεδέχθη, καὶ γὰρ ἐμάχετο τοῖς ὑπὸ
τοῦ Διοσκόρου πεπραγμένοις, ἐν οἷς ἐμέμφετο καὶ τοῦ-
το, ὅτι τὸν Κωνσταντινουπόλεως πέμπτον ἔταξεν ὁ
Διόσκορος, ὅπερ καὶ ὡς ἔγκλημα τῷ Διοσκόρῳ οἱ
Τοποτηρηταὶ τοῦ Πάπα προσήνεγκαν ἐν τῇ καθαι-
ρέσει αὐτοῦ. καὶ Εὐσέβιος ὁ Δορυλαίου εἰς Ῥώ-
μην ἀνελθὼν μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς λῃστρικῆς
ἐπὶ τοῦ Διοσκόρου Συνόδου, πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀθε-
μίτοις, οἷς ἐνεκάλει αὐτῷ, εἶπε καὶ τοῦτο, ὅτι τὸν
Φλαβιανὸν πέμπτον ἔταξε, καὶ ἀνέγνω τὸν τρί-
τον Κανόνα τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς ἐπὶ τοῦ Πά-
πα, παρόντων καὶ Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας
Κωνσταντινουπόλεως, ὁ δὲ Πάπας τὸν Κανόνα ἀπε-
δέξατο

δέξατο. τέως οἱ παρόντες τῇ Συνόδῳ ἔγκριτοι Μητροπολῖται ὑπεδέξαντο χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως. ταῦτα δὲ καὶ τοῖς Βασιλεῦσιν ἤρεσκον, οἵτινες ἐβούλοντο μένειν ἀεὶ καὶ βεβαιοῦσθαι τὰ ἀρχαῖα καὶ πάτρια, πρὸς εὐταξίαν ἐκκλησιαστικὴν, καὶ πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἀνήκοντα. τούτων οὕτως ἐχόντων, οἱ Πάπαι μαχόμενοι τοῖς πρεσβείοις Κωνσταντινουπόλεως, μάχονται τῷ ἔθει καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ εὐταξίᾳ, ἀποδέχονται τὰς συγχύσεις, καταφρονοῦσι τοῦ προσήκοντος, ἀντίκεινται ἀποτόμως τῇ δευτέρᾳ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, καὶ τῇ παρούσῃ, ὥστε προξενοῦσι τρία τινὰ, πρῶτον, ὅτι διδάσκουσι τοὺς Αἱρετικοὺς, τῶν καθολικῶν Συνόδων τὰ μὲν δέχεσθαι ὡς καλὰ, τὰ δὲ ἀποβάλλεσθαι ὡς παράνομα, ὅπερ ὅτι ἀσεβέστατόν ἐστιν ἔργον, πρόδηλον καὶ ἐξ ἑαυτοῦ, ῥηθήσεται ὅμως περὶ αὐτοῦ καὶ κατωτέρω βιβλίῳ ἐν τῷ κεφαλαίῳ δεκάτῳ. δεύτερον, ὅτι ὑποπίπτουσι τῷ ἀναθέματι τῆς δευτέρας Συνόδου, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν δεξαμένων καὶ βεβαιωσασῶν αὐτὰς, ἃς πᾶσα ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία δέχεται ὡς τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια. τρίτον, ὅτι ἐθισθέντες ἀντικεῖσθαι ταῖς ἁγίαις Συνόδοις οἱ Ῥωμαῖοι, παραχωρήσει Θεοῦ ὑπέπεσον πολλοῖς καὶ διαφόροις ἀτοπήμασι. πρὸς δὲ τὸ ἐνδέκατον ῥητέον, ὅτι ὁ μέγας Ἀθανάσιος γράφει Ἐπικτήτῳ, Συνόδους τινὰς γεγονέναι ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἱσπανίᾳ καὶ Ῥώμῃ, καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφαλαίου δεκάτου ἑβδόμου Παράγραφον δεύτερον. δηλεῖται δὲ διὰ τούτων τρία τινὰ, πρῶτον, ὅτι ἡ ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος κατὰ τὸ εἰκὸς εἶχε τὸν Πάπαν προεδρεύοντα ἑαυτῆς. δεύτερον, ὅτι οὐκ ἄλλῃ ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει, ἀλλ' αὐτῇ ἐκείνῃ, ᾗ ἐβεβαίωσαν τὴν ἐν Νικαίᾳ αἱ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἱσπανίᾳ Σύνοδοι, ἐβεβαίωσεν αὐτὴν καὶ ἡ ἐν Ῥώμῃ. τρίτον, ὅτι τὸ ἐβεβαίωσαν αἱ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἱσπανίᾳ Σύνοδοι τὴν ἐν Νικαίᾳ, οὐ δηλοῖ ἄλλο τι, ἀλλ' ἢ τὸ, ὅτι παρεδέξαντο αὐτὴν καὶ συνεφώνησαν αὐτῇ. τούτῳ ἄρα τῷ τρόπῳ ἐβεβαίωσεν αὐτὴν καὶ ἡ ἐν Ῥώμῃ. καὶ τούτῳ αὐτῷ τῷ τρόπῳ αἰτοῦνται καὶ οἱ πατέρες τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, ἵνα ὁ Λέων βεβαιώσῃ, ἤτοι ἵνα συμφωνήσῃ αὐτῇ περὶ τῶν πρεσβείων Κωνσταντινουπόλεως, ὅθεν πρὸς τὸν Λέοντα ἡ Σύνοδος γράφουσα, μετὰ τὸ εἰπεῖν, εἰς βεβαίωσιν τῆς τῶν Ἐκκλησιῶν εὐταξίας ὡρισάμεθα, ἐπήγαγε, πεπεισμένοι καὶ τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην διδαχθεῖσαν ἀποδεχθῆναί τε ταῦτα καὶ βεβαιοῦν. τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ ἐν ταῖς συγκαταθέσεσι περὶ τῆς ἐπιστολῆς Κυρίλλου Ἡσύχιος Ἐπίσκοπος Παρίου εἶπε, τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν ἐκύρωσεν ὁ ἁγιώτατος καὶ θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κύριλλος διὰ τῆς ἐπιστολῆς τῆς γραφείσης πρὸς Νεστόριον, Συνόδῳ τρίτῃ, πράξει πρώτῃ. οὐ μὴν ὅτι εἰ μὴ συνεφώνησεν ὁ Λέων, ἦν ἡ τῆς Συνόδου ἐπικύρωσις ἀβέβαιος, ὡς εἰ μὴ συμφωνοῦσιν αἱ εἰρημέναι Σύνοδοι τῇ ἐν Νικαίᾳ, τὰ ἐν αὐτῇ ὡρισμένα ἦσαν ἀβέβαια. αἱ γὰρ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι βεβαιοῦσι τὰς μερικὰς, καὶ αἱ ἐπικυρώσεις τῶν καθολικῶν Συνόδων τὴν ἐσχάτην ἔχουσι ψῆφόν τε καὶ βεβαίωσιν, οὐ μὴν καὶ ἀνάπαλιν. εἶτα ὡς αἱ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἱσπανίᾳ Σύνοδοι βεβαιοῦσαι τὴν ἐν Νικαίᾳ, οὐκ ἦσαν αὐτῆς μείζονες, οὕτω καὶ ἡ ἐν Ῥώμῃ τότε Σύνοδος βεβαιοῦσα τὴν αὐτὴν, οὐκ ἦν αὐτῆς μείζων. καὶ ὁ Λέων ἄρα αἰτούμενος ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, ἵνα βεβαιώσῃ τὰ παρ' αὐτῆς ὡρισμένα, οὐκ ἦν αὐτῆς μείζων. πρὸς σαφεστέραν κατάληψιν τῶν λεγομένων σημειωτέον τρία τινὰ, πρῶτον, ὅτι τοῦτο ἰδιότης ἐστὶ τῶν Συνόδων αἰτεῖσθαι βεβαίωσιν, ἤτοι συμφωνίαν τῶν παρ' αὐτῶν διωρισμένων, ὡς μαρτυρεῖ ταῦτα τὰ ῥήματα τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ὃς ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀπολογίᾳ μετὰ τὴν καταγραφὴν τῆς δευτέρας ἐπιστολῆς τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου, λέγει, ταῦτα γράψασα ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος, ἀπέστειλε καὶ πρὸς τοὺς μὴ δυνηθέντας ἀπαντῆσαι, καὶ γεγόνασι καὶ αὐτοὶ σύμψηφοι τοῖς κριθεῖσι, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου ἐν τοῦ Παράγραφον ἑνδέκατον. δεύτερον, ὅτι ἡ Σύνοδος οὐκ ἔγραψε τῷ Λέοντι ἵνα ἐπικυρώσῃ ἅπερ ἐκείνη ἐκύρωσεν, εἰ γὰρ τοῦτο ἦν, ἔδει αὐτὴν αἰτῆσαι ἵνα αὐτὴν ἐπικυρώσῃ, ἀλλ' αὐτὴ μὲν ἐκύρωσε, τὸν δὲ Ῥώμης ᾔτησε ἵνα συμφωνήσῃ αὐτῇ κατὰ τὸ ἔθος τῶν Συνόδων πρὸς τοὺς μὴ παρόντας ἐν αὐταῖς. ὅθεν περὶ μὲν ἑαυτῆς εἶπον αὐτῷ, ὅτι τὴν συνήθειαν τοῦ χειροτονεῖν τὸν Κωνσταντινουπόλεως τοὺς Μητροπολίτας τῶν τάδε Ἐπαρχιῶν, συνοδικῶς ἐκύρωσε, καὶ ὅτι τὸν Κανόνα τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων ἐβεβαίωσε, τῷ δὲ Λέοντι ἔγραψαν ἵνα βεβαιώσῃ, τουτέστιν ἵνα παραδέξηται καὶ συμφωνήσῃ, ὅπερ ἐκείνου (τοῦ Λέοντος) μὴ ποιήσαντος, ἡ μὲν τῆς Συνόδου ἀπόφασις (καίτοι πολλὰ ἀγωνισαμένου αὐτοῦ καὶ γράψαντος πρός τε Βασιλεῖς καὶ Πατριάρχας) μεμένηκεν ἀμετάπτωτος, ἡ δὲ ἀσυμφωνία τοῦ Λέοντος εἰς οὐδὲν ἐλογίσθη. τρίτον, ὅτι εἰς τοῦτο ἥμαρτεν ὁ Λέων, οὐ μόνον ὡς ἀντειπὼν τῇ Συνόδῳ, ἐν ᾗ ἐκρίθη καὶ ἀνεκρίθη αὐτὸς καὶ ἡ ἐπιστολὴ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡς αὐτὸς ἑαυτῷ μαχόμενος, ἐπειδὴ ὡς ἐμαρτύρησεν ὁ Δορυλαίου ἐπὶ τῆς Συνόδου, τὸν Κανόνα τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων ἐν Ῥώμῃ ἐδέξατο, καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου τοῦ μὲν Διοσκόρου κατεφρόνησαν, πέμπτον τάξαντος τὸν Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανὸν ἐν τῇ κατ' αὐτὸν Συνόδῳ, τὸν δὲ Ἀνατόλιον ὡμολόγησαν ὅτι εἶχον ἑαυτοῖς πρῶτον. μετὰ ταῦτα δὲ οἱ αὐτοὶ Τοποτηρηταὶ ἐμάχοντο οἷς εἶπον καὶ ἔπραξαν, καὶ ὁ Λέων παρασυρεὶς ὑπ' αὐτῶν, καὶ αὐτὸς παρὰ Κανόνας περὶ τούτου εἶπε καὶ ἔπραξε. τέταρτον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς τὴν κρίσιν τοῦ Πάπα περὶ τῆς Αἱρέσεως Εὐτυχοῦς, ἥτις περιείχετο ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ, ἐβεβαίωσεν ὡς Νόμον, τουτέστιν ἐκείνην τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος πρὸς Φλαβιανὸν,

ὧν ἡ ἐνομίζετο εἶναί τινα ἀμφίβολα καὶ ἀντίδοξα, ἡ παροῦσα ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ἐγύμνασεν, ἐψηλάφησεν, ἐξήτασεν, ἐδοκίμασεν, ἔκρινεν, ἀνέκρινεν, ὡς καὶ ἡ τρίτη ἔκρινε καὶ ἀνέκρινε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, καὶ εὑροῦσα ὀρθόδοξον, ἡρμήνευσε καὶ ἐβεβαίωσεν ἔχειν αὐτὴν τὸ κῦρος, καὶ τὴν παραδοχὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. ἐκείνην αὐτὴν καὶ οἱ Βασιλεῖς ἑπόμενοι τῇ Συνόδῳ, ὡς Χριστιανοὶ ἐδέχθησαν. ὡς δὲ ἔχοντες ἐν τῇ πολιτείᾳ τὴν ἄκραν ἐξουσίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἔκδικοι ὄντες τῆς καθολικῆς πίστεως, ἐβεβαίωσαν αὐτὴν ὡς Νόμον, ὥστε εἴτις ἀντιλέγει αὐτῇ, ὡς Αἱρετικὸς νομίζεσθαι καὶ παιδεύεσθαι. καὶ ἐκ τούτων οὖν φανεροῦται, ὅτι ἡ Σύνοδος κριτὴς τοῦ Πάπα οὖσα, καὶ μείζων αὐτοῦ ἐστι, καὶ ὁ βεβαιῶν τὰ τοῦ Πάπα Βασιλεὺς, ὡς Βασιλεὺς μείζων αὐτοῦ ἐστιν. εἰ δὲ ἡ καθόλου τῆς Ἐκκλησίας κοινότης καὶ ἡ ἄκρα ἐξουσία ἐν τῇ πολιτείᾳ, καὶ ἄμφω μείζω εἰσὶ τοῦ Ῥώμης, οὐκ ἔστιν ὁ Πάπας ἐπὶ τῶν Συνόδων καὶ ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων, ἀλλ᾽ ὑπὸ τὴν Σύνοδον, καὶ ὑπὸ τοὺς Αὐτοκράτορας. πρὸς δὲ τὸ δωδέκατον ῥητέον, ὅτι οἱ πατέρες τῆς Συνόδου εἰπόντες ὅτι ἐγνώρισαν, ἤτοι ἐφανέρωσαν τῆς πίστεως τὴν ὁμολογίαν, καὶ παραστήσαντες τὸ κράτος ἑαυτῶν τῷ εἰπεῖν, εἰ ὅπου εἰσὶ δύο, ἢ τρεῖς συνηγμένοι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου (ὡς ἔγραψεν ὁ Κελεστῖνος τῇ τρίτῃ Συνόδῳ, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τὸν τόπον) ἐκεῖ ἐστιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, πόσῳ μᾶλλον πάρεστιν ἐν τοῖς πεντακοσίοις καὶ εἴκοσι, καὶ ὅτι τὴν Οἰκουμένην τοῦ καθαροῦ σίτου ἐπλήρωσαν, καὶ ὅτι ὡς ἐκριζοῦν καὶ καταφυτεύειν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν ἐξουσίαν δεξάμενοι, παρὰ τοῦ Θεοῦ δηλονότι, τὸν μὲν Διόσκορον ἐξερρίζωσαν, τῶν δὲ καλῶν τὴν εὐκαρπίαν ἐρρίζωσαν. τοιαῦτα εἰπόντες, πάλιν ἐπήγαγον, τὸ κράτος αὐτῶν ἐπιδείξαντες, ὅτι τὸ ἔθος τοῦ χειροτονεῖν τὸν Κωνσταντινουπόλεως τοὺς τάδε Μητροπολίτας, κατὰ συνοδικὴν ἐκυρώσαμεν ψῆφον, καὶ ὅτι τὸν Κανόνα τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἐβεβαιώσαμεν, ταῦτα διηγησάμενοι, εἶπον, ἅπερ ὡρίσαμεν, παρακαλοῦμεν περιπτύξασθαι καταξίωσον, καὶ τῷ ζήλῳ συνάψον ἡμῖν πρὸς ὁμόνοιαν. λέγομεν πάλιν, ὅτι ταῦτα πάντα εἰπόντες, καὶ ὡς στόμα ὄντες Χριστοῦ, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ Χριστὸς, οἰκονομοῦντες, καὶ πῇ μὲν προστάττοντες τῷ Λέοντι, πῇ δὲ ἐκμειλίσσοντες αὐτοῦ τὸ μετέωρον φρόνημα, κατὰ τὸ πρὸς τούτους καὶ τοὺς τοιούτους ἴδιον τῶν Συνόδων, ἔλυσαν δοκοῦσαν ἀντιλογίαν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν προφητικῶς γνόντες τὴν τοῦ Λέοντος γενησομένην περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀντιλογίαν, ἔλυσαν αὐτὴν εἰπόντες, ὅτι οὐδὲν πεποιήκασι πρὸς χάριν τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καθὼς οὐδὲν πεποιήκασι πρὸς ἀπέχθειαν κατὰ τοῦ Διοσκόρου, ἀλλὰ καθὼς περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος, καὶ τῆς κακοτροπίας τοῦ Διοσκόρου, καὶ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Εὐτυχοῦς, καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἐξερριζώσαμεν, καὶ κατεφυτεύσαμεν, τουτέστι δικαίως ἐκρίναμεν καὶ διωρίσαμεν, οὕτω καὶ περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, θείῳ κυβερνώμενοι νεύματι ἐκυρώσαμεν καὶ ἐβεβαιώσαμεν, ἅπερ ἵνα γένηται καὶ αὐτῷ σοι τῷ Λέοντι κατάδηλα, τὴν δύναμιν τῶν πεπραγμένων αὐτῶν πᾶσαν ἐγνωρίσαμέν σοι εἰς σύστασιν ἡμετέραν (ὅτι δηλονότι κυβερνώμενοι θείῳ νεύματι, πεπράχαμεν τὴν περὶ τῶν πεπραγμένων βεβαίωσιν) ἵνα δὲ μήτις τὴν βεβαίωσιν ἐκλάβῃ κακῶς, ὡς ἐκλαμβάνουσιν οἱ παπισταὶ, προσέθετο, καὶ συγκατάθεσιν, ἤτοι γνῶσιν, φανέρωσιν, εὐμάθειαν καὶ παραδοχήν. ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ἀρκεῖ πρὸς μαρτυρίαν οὐ μόνον τὸ ὕφος τῆς ἐπιστολῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιστολὴ ἣν ἔγραψεν ἡ τρίτη Σύνοδος τῷ Πάπᾳ Κελεστίνῳ, ἧς πρὸς τὸ τέλος φησὶν, ὑπὲρ δὲ ἀκριβοῦς εὐμαθείας ἁπάντων τῶν πεπραγμένων, ἀπεστείλαμεν τὰ ὑπομνήματα καὶ τὰς ὑπογραφὰς τῆς Συνόδου, καὶ ἴδε τὸν τόπον βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παραγράφῳ τριακοστῷ δευτέρῳ. εἰ δὲ ἦν ἀναγκαῖον βεβαιοῦσθαι τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους ὑπὸ τοῦ Ῥώμης, ἵν᾽ ὦσιν Οἰκουμενικαὶ, ὡς τερατεύονται οἱ παπισταὶ, πᾶσαι αἱ καθολικαὶ Σύνοδοι ἀπῄτουν τοῦτο παρ᾽ αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ὁρῶμεν ὅτι οὔτε αἱ Οἰκουμενικαὶ, οὔτε αἱ μερικαὶ ἀπῄτησαν τοιοῦτόν τι παρ᾽ αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνην συμφωνίαν καὶ ἕνωσιν καὶ παραδοχὴν καὶ ὁμόνοιαν. ὅτι δὲ ἡ συγκατάθεσις οὐ μόνῳ τῷ Ῥώμης προσήκει, ἀλλὰ καὶ ἄλλοις, καὶ ἐξηγεῖται κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον, μάρτυς αὐτὸς ὁ Λέων, ὃς ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ εὐχαριστεῖ τῷ Θεοδωρήτῳ, ὑπερασπιστῇ γενομένῳ τῆς αὐτοῦ ἐπιστολῆς πρὸς Φλαβιανὸν, ταῦτα λέγει, καυχώμεθα ἐν τῷ Κυρίῳ μετὰ τοῦ Προφήτου ᾄδοντες, ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν Οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅστις οὐ συνεχώρησεν ἡμᾶς ζημιωθῆναι ἐν τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, ἀλλ᾽ ὅσα διὰ τῆς ἡμῶν ὑπηρεσίας διώρισεν, ἁπάσης τῆς ἀδελφότητος ἐστερέωσε τῇ συγκαταθέσει. καὶ σημείωσαι, συγκατάθεσις τοῦ Πάπα, συγκατάθεσις τῆς ἀδελφότητος, ὥστε εἴ τι σημαίνει ἐν τῇ ἀδελφότητι, σημαίνει καὶ ἐν τῷ Πάπᾳ. σημειωτέον δὲ, ὅτι μαχομένων τῶν Ῥωμαίων τῷ Ἀντιοχείας Φλαβιανῷ, ὡς ἐμάχετο ὁ Λέων τοῖς πρεσβείοις τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἔγραψαν οἱ πατέρες τῆς δευτέρας Συνόδου προστακτικῶς καὶ οἰκονομικῶς πρὸς ἐκείνους, ἵνα μὴ σχίζωσι τὴν Ἐκκλησίαν τῷ αὐτῷ τρόπῳ, ᾧπερ ἔγραψαν οἱ πατέρες τῆς παρούσης Συνόδου τῷ Λέοντι, εἶπον γὰρ ἐκεῖνοι πρὸς τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς ταῦτα, οἷς ἐνθέσμως καὶ κανονικῶς κεκρατηκόσι, καὶ τὴν ὑμετέραν συγχαίρειν παρακαλοῦμεν εὐλάβειαν, καὶ τῆς πνευματικῆς μεσιτευούσης ἀγάπης, καὶ τοῦ κυριακοῦ φόβου, πᾶσαν μὲν καταστέλλοντος ἀνθρωπίνην προσπάθειαν, τὴν δὲ τῶν Ἐκκλησιῶν οἰκοδομὴν προτιμοτέραν ποιοῦντος τῆς πρὸς τὸν καθ᾽ ἕνα συμπαθείας, ἢ χάριτος. οὕτω γὰρ τοῦτε τῆς πίστεως συμφωνηθέντος λόγου, καὶ τῆς Χριστιανικῆς κυρωθείσης ἀγάπης

ἀγάπης, παυσόμεθα λέγοντες, ἐγὼ μὲν εἰμὶ Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ. πάντες δὲ, Χριστοῦ φανέντος, ὃς ἐν ἡμῖν οὐ μεμέρισται, Θεοῦ καταξιοῦντος, ἄσπαστον τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τηρήσωμεν; καὶ τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ μετὰ παῤῥησίας παραστησώμεθα. καὶ σημείωσαι πάλιν, ὅτι ὡς ἔγραψε τοῖς Ῥωμαίοις ἡ δευτέρα, τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἔγραψε καὶ ἡ παροῦσα Σύνοδος τῷ Λέοντι, καὶ προέχει, ἡ παροῦσα εἶπεν, ἅπερ ὡρισάμεθα πρὸς ἀναίρεσιν πάσης συγχύσεως, βεβαίωσιν δὲ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας, περιπτύξασθαι καταξίωσον. Καὶ, παρακαλοῦμεν τίμησον καὶ ταῖς σαῖς ψήφοις τὴν κρίσιν, καὶ τῷ ζήλῳ σύναψον ἑαυτὸν ἡμῖν πρὸς ὁμόνοιαν. ἐκείνη δὲ εἶπε, καὶ τὴν ὑμετέραν συγχαίρειν παρακαλοῦμεν εὐλάβειαν. Καὶ, τοῦ τε τῆς πίστεως συμφωνηθέντος λόγου, καὶ τῆς πνευματικῆς κυρωθείσης ἀγάπης. καὶ ὡς ἡ παροῦσα λέγει, οὐδὲν πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀπέχθειαν πεποιήκαμεν. οὕτως ἐκείνη εἶπεν, οὐκ εἰς ἀπέχθειαν, ἢ προσπάθειαν, ἀλλ' ἐνθέσμως καὶ κανονικῶς. καὶ ὡς ἡ παροῦσα ἔφη, καὶ τῶν πεπραγμένων βεβαίωσίν τε καὶ συγκατάθεσιν, οὕτως ἡ τρίτη εἶπεν, ὑπὲρ δὲ ἀκριβοῦς εὐμαθείας ἀπεστείλαμεν τὰ ὑπομνήματα καὶ τὰς ὑπογραφὰς τῆς Συνόδου. πάντα οὖν ταῦτα καὶ τῶν τριῶν Συνόδων τὰ ῥήματα οὐ σημαίνει, οὐδὲ προσάπτει ἰδικόν τι ἀξίωμα τῷ Ῥώμης, ἀλλὰ τὴν συμφωνίαν καὶ ὁμόνοιαν τῶν Ἐκκλησιῶν ὑποδηλοῖ. σημείωσαι, ὅτι Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ πέμπων τῷ Ἱεροσολύμων Ἰωάννῃ τὰ πρακτικὰ τῆς κατ' αὐτὸν Συνόδου, λέγει, ἵνα ἐπισφραγίσῃ αὐτὰ τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας, καὶ ἰδὲ κατωτέρω βιβλίου δεκάτου, μέρους τρίτου, κεφαλαίου τρίτου, τμήματος πέμπτου, Παράγραφον δέκατον. καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, ἀρκεῖ πρὸς λαμπρὰν καὶ ἀναμφίβολον καὶ ἀναντίῤῥητον μαρτυρίαν ἐκεῖνο πρὸς τὸν Λέοντα τῆς παρούσης Συνόδου τὸ, καὶ τῷ ζήλῳ σύναψον ἑαυτὸν ἡμῖν πρὸς ὁμόνοιαν, ὅπερ ἀνακεφαλαίωσίς ἐστι τῶν, βεβαίωσον, περιπτύξασθαι, καταξίωσον, καὶ τῶν λοιπῶν, ἐπειδὴ πάντα δηλοῦσι καὶ ἀπαιτοῦσι τὴν ὁμόνοιαν καὶ συμφωνίαν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ οὐδὲν ἕτερον. πρόσθες καὶ ἕτερον ἀναγκαῖον, ἡ Σύνοδος πράξει ἕκτῃ εἶπε τὸν Μαρκιανὸν νέον Κωνσταντῖνον, νέον Παῦλον, νέον Δαβὶδ, εἰρήνην τῆς Οἰκουμένης, καὶ ὅτι τὴν ὀρθοδοξίαν ἐβεβαίωσας, ὑμεῖς φωστῆρες τῆς ὀρθοδοξίας, φωστῆρες εἰρήνης, φωστῆρες Οἰκουμένης, φύλακες τῆς πίστεως. ὡς δὴ ταῦτα καὶ τὸ, τὴν ὀρθοδοξίαν ἐβεβαίωσας, οὐ παρέχουσι τοῖς Βασιλεῦσιν ἰδικόν τι ἀξίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὥστε εἶναι αὐτοὺς τῆς Ἐκκλησίας μονάρχας, ὥστε ποιεῖν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἃ βούλονται αὐτοκρατικῶς, οὕτως οὐδὲ πρὸς τὸν Πάπαν, ἢ ἄλλον τινὰ Ἐπίσκοπον ῥηθὲν τὸ βεβαίωσον, προσάπτει αὐτῷ γενικόν τι ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀξίωμα. ἰδὲ κατωτέρω βιβλίου πέμπτου κεφαλαίου πρώτου Παράγραφον πέμπτον, καὶ κεφαλαίου δεκάτου Παράγραφον ἔσχατον, καὶ κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον δωδέκατον, καὶ βιβλίου ἕκτου, κεφαλαίου ἑβδόμου Παράγραφον δέκατον τρίτον, καὶ βιβλίου δεκάτου, μέρους τρίτου, κεφάλαιον πέμπτον, καὶ τοὺς τόπους τῆς πρώτης καὶ ἕκτης τῶν οἰκουμενικῶν Συνόδων

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΘ΄.

Ὅτι τὸ, παρακαλοῦμεν, τὸ, περιπτύξασθαι καταξίωσον, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐν τῇ πρὸς τὸν Λέοντα ἐπιστολῇ τῆς Συνόδου, οὐ προσάπτουσι τῷ Ῥώμης ἀξίωμά τι μοναρχικὸν, ὡς δείκνυται ἐνταῦθα ἐκ πολλῶν, ἀλλὰ ὁμόνοιαν δηλοῦσι.

Μὴ θορυβείτω δέ τινα τὸ, παρακαλοῦμεν, καὶ τὸ, περιπτύξασθαι καταξίωσον, καὶ τὰ λοιπὰ τοιαῦτα ῥήματα, ἐπειδὴ ὁμόνοιαν καὶ συμφωνίαν δηλοῦσι καὶ ταῦτα, καὶ οὐκ ἰδικόν τι ἀξίωμα τιμῆς, ἢ πρωτείου, καὶ ἀρχῆς. ὁ μέγας Κωνσταντῖνος γράφων πρὸς Νικομηδεῖς, λέγει αὐτοῖς, ἱκετεύω τίς ἐστιν ὁ ταῦτα διδάξας; καὶ ἀκούσατε παρακαλῶ. καὶ ἐπιστολῇ πρὸς Ἀλεξανδρεῖς φησὶ, τοίνυν ὑμῖν αὐτοῖς παρακαλῶ, τὸ φίλτρον τὸ ἡμέτερον ἀγαπήσατε. καὶ Κύριλλος καὶ Κελεστῖνος παρεκάλουν τὸν Νεστόριον, καὶ ἰδὲ ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον εἰκοστὸν ἔνατον. καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλος, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας μέγας Κύριλλος ἔγραφον τῷ Ἀντιοχείας Δόμνῳ ὑπὲρ Ἀθανασίου Πέῤῥης, ὁ μὲν, ἀλλ' αὐτὸς θεοφιλέστατε ἀδελφὲ καταξίωσον παρ' ἡμῶν δυσωπούμενος. ὁ δὲ, καταξίωσον ἡ σὴ ὁσιότης. ἰδὲ ἀνωτέρω πράξει δεκάτῃ τετάρτῃ, καὶ πράξει δεκάτῃ φαίνεται, ὅτι ὁ Πάπας Λέων ἱκέτευε καὶ ἐδέετο τοῦ Βασιλέως, ἵνα ἄπρακτα μείνῃ τὰ ἐν Ἐφέσῳ ὑπὸ Διοσκόρου πεπραγμένα, καὶ μετὰ δακρύων καὶ οἰμωγῶν ἱκέτευε καὶ ἐδέετο τῶν Βασιλέων Οὐαλεντιανοῦ, Πλακιδίας, καὶ Εὐδοξίας. καὶ Μάξιμος ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολῇ πρὸς τὸν ἅγιον Κύριλλον Ἀλεξανδρείας φησὶν αὐτῷ, καταξίωσον εὐχαῖς ὑποστηρίζειν καὶ συμβουλαῖς στοιχεῖν. καὶ Κύριλλος ἀπολογίᾳ τῇ πρὸς τὸν Βασιλέα Θεοδόσιον γράφει, ὅτι ὁ Νεστόριος παρεκαλεῖτο πλειστάκις, ὑπὸ τοῦ Ῥώμης καὶ Ἀλεξανδρείας δηλονότι, μέρει τρίτῳ τῆς τρίτης Συνόδου. καὶ ἄλλα τοιαῦτα μυρία παραδείγματα εὑρήσεις εἰς τὰ συγγράμματα τῶν ἁγίων πατέρων, ἰδὲ καὶ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου ἕκτου Παράγραφον δέκατον καὶ ἑνδέκατον, καὶ βιβλίου πρώτου κεφάλαιον δέκατον ἕβδομον. ἀλλὰ καὶ τοῖς λοιποῖς Πατριάρχαις πέμπουσιν αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι τὰ πεπραγμένα αὐταῖς, καὶ ἰδὲ ἐν τῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ πράξει τῆς ἕκτης Συνόδου, πῶς ἐκείνη ἔπεμψε τὰ πεπραγ-

πεπραγμένα ἐν αὐτῇ τοῖς πέντε Πατριαρχικοῖς θρόνοις.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Λ'.

Περὶ τοῦ ὅτι οὐ μόνον τοῖς Πατριαρχικοῖς θρόνοις αἱ Σύνοδοι τὰ αὐταῖς πεπραγμένα πέμπουσιν, ἀλλὰ καὶ ταῖς λοιπαῖς Ἐκκλησίαις. καὶ περὶ τοῦ τίνες τίσιν ἔπεμψαν ταῦτα, καὶ ὧν γεγράφασι.

Ὅτι δὲ οὐ μόνον τοῖς Πατριαρχικοῖς θρόνοις πέμπουσιν αἱ Σύνοδοι τὰ πεπραγμένα αὐταῖς, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς Ἀρχιερεῖς, καὶ Κληρικοὺς, καὶ πρὸς πάντα ὀρθόδοξον, οἷς, καὶ ἵνα ὑποδέχωνται τὰ ὑπ' αὐτῶν ὁρισθέντα, γράφουσι, δῆλον. ἡ ἐν Νικαίᾳ πρώτη, ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς Ἀλεξανδρεῖς λέγει, ἐξ ἁπάσης τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀναγκαῖον ἐφάνη καὶ πρὸς ὑμᾶς σταλῆναι γράμματα, ἵν' εἰδέναι ἔχοιτε, τίνα μὲν ἐκινήθη καὶ ἐξετάσθη, τίνα δὲ ἔδοξε καὶ ἐκρατύνθη. Καὶ, χαίροντες οὖν ἐπὶ τοῖς κατορθώμασι, καὶ ἐπὶ τῇ κοινῇ εἰρήνῃ καὶ συμφωνίᾳ. Καὶ, εὔχεσθε δὲ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἁπάντων, ἵνα τὰ καλῶς ἔχειν δόξαντα, βέβαια μένῃ διὰ τοῦ παντοκράτορος Θεοῦ, καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εὐδοκίαν γεγενημένα ἐν Πνεύματι ἁγίῳ. ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐπιστολῇ πρὸς τὰς Ἐκκλησίας φησὶν, ἀσμένως δέχεσθε τὴν τοῦ Θεοῦ χάριν, καὶ θείαν ἀληθῶς ἐντολὴν, διὸ πᾶσι τοῖς ἀγαπητοῖς ὑμῶν ἀδελφοῖς ἐμφανίσαντες τὰ πεπραγμένα, ἀποδέχεσθαί τε καὶ διατάττειν ὀφείλετε. Καὶ, ἀκμαζούσης πανταχοῦ τῆς ὑμετέρας πίστεως, καὶ εἰρήνης, καὶ ὁμονοίας. Ὁ αὐτὸς γράφων Ἀλεξανδρεῦσι, φησὶν, ὃ τοῖς τριακοσίοις ἤρεσεν Ἐπισκόποις, οὐδέν ἐστιν ἕτερον, ἢ τοῦ Θεοῦ γνώμη, μάλιστα δὲ ὅπου τὸ ἅγιον Πνεῦμα τοιούτων καὶ τηλικούτων ἀνδρῶν ταῖς διανοίαις ἐγκείμενον, τὴν θείαν βούλησιν ἐξεφώνησε, διὸ μηδεὶς ὑπερτιθέσθω, ἀλλὰ προθύμως πάντες εἰς τὴν ἀληθεστάτην ὁδὸν ἐπάνιτε. ἰδὲ καὶ ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου ἐσχάτου Παράγραφον ἕβδομον. Καὶ ὁ Κύριλλος τῷ λαῷ καὶ Κλήρῳ Ἀλεξανδρείας, μέλλομεν οὖν, τοὺς χάρτας τελειώσαντες, τοὺς γενομένους ἐν τῇ καθαιρέσει αὐτοῦ (τοῦ Νεστορίου) λοιπὸν ἐπιταχύνειν πρὸς ὑμᾶς. Ὁ αὐτὸς τοῖς τὸν μονήρη βίον ἀσκοῦσι φησὶ, καὶ ὡς τέκνα γνήσια πατράσι συμπράττετε, νόσον ὥσπερ τινὰ λοιμικὴν τὴν Νεστορίου κακοδοξίαν ἐκκόψατε. Ἡ τρίτη Σύνοδος γράφουσα ἐν Κωνσταντινουπόλει περὶ τῆς καθαιρέσεως Νεστορίου, λέγει πάντα τὰ πεπραγμένα αὐτῇ ἐν συντόμῳ, ἐν οἷς καὶ τοῦτο, νήψατε διδάσκοντες, ὅτι οὔπω τὰ ὑπομνήματα τὰ πεπραγμένα ἐπὶ τῇ καθαιρέσει αὐτοῦ ἐτελειώθησαν ἐν χάρταις, διὸ οὐκ ἐδυνήθημεν οὔτε τὴν ἀναφορὰν πέμψαι, τὴν ὀφείλουσαν πεμφθῆναι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς ἡμῶν Βασιλεῖς, σὺν Θεῷ δὲ εἰπεῖν, καταληψεται ἡ ἀναφορὰ μετὰ τῶν ὑπομνημάτων, πράξει πρώτῃ. Οἱ πεμφθέντες πρεσβευταὶ παρ' αὐτῆς τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας Συνόδου εἰς Κωνσταντινούπολιν Ἰουβενάλιος, Ἀρκάδιος, Φίλιππος, Φλαβιανὸς, Φίρμος, Θεόδοτος, Ἀκάκιος, Εὐόπτιος, Δανιὴλ, καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Μαξιμιανὸς, καὶ ἡ συμπαροῦσα αὐτοῖς ἁγία Σύνοδος γράφοντες τοῖς ἐν τῇ Ἠπείρῳ Ἐπισκόποις, εἶπον, ὑπὲρ δὲ πλείονος ἀσφαλείας, καὶ τοῦ γνῶναι ὑμᾶς, ὅτι οὐχ ἡμετέροις πειθαρχεῖτε γράμμασιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς δόγμασι τῆς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς ἐν Ἐφέσῳ, ὑπετάξαμεν τὸ συνοδικὸν γράμμα, ὥστε ὑμᾶς καὶ ἐξ ἐκείνου πληροφορηθῆναι τίνα τέ ἐστι τὰ τυπωθέντα περὶ τῶν ἀποστατησάντων, καὶ τὰ Νεστορίου φρονησάντων, καὶ οἷα τὰ ἐπιτίμια κατὰ τῶν κοινωνεῖν αὐτοῖς τολμώντων, μέρει τρίτῳ τῆς τρίτης Συνόδου. Μαρτῖνος ὁ Πάπας ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ἐπιστολῇ φησὶν, ἵνα καὶ ὑμεῖς πάντες οἱ κατὰ πᾶσαν παροικοῦντες τὴν οἰκουμένην εὐσεβεῖς καὶ ὀρθόδοξοι ταῦτα παρ' ἡμῶν εὐσεβῶς πραχθέντα γινώσκοντες, εἰς ἀσφάλειαν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας συμφώνως ἡμῖν τὰ ὅμοια πράξητε, κυρώσητε μὲν πάντας τοὺς ἁγίους πατέρας, ἐγγράφως συναινοῦντες αὐτοῖς τε καὶ ἡμῖν εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν. Καὶ, διὰ τοῦτο γὰρ τὰ παρ' ἡμῶν ὑπὲρ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας συνοδικῶς πραχθέντα, πανταχοῦ τοῖς πᾶσιν ἐστείλαμεν, ἵνα τὸ τοῦ σκοποῦ πληρώσαντες ἔργον, ἡμεῖς μὲν ἑαυτοὺς ἀνευθύνους ὄντας γνωρίσωμεν, ἀναπολογήτους δὲ τοὺς μὴ πειθομένους ἀποδείξωμεν. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τῆς Συνόδου πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα. ἰδὲ καὶ ἀνωτέρω ὅλον τὸ εἰκοστὸν ὄγδοον Παράγραφον.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΛΑ'.

Ὅτι ἐκ τῶν πρὸς τοὺς Ἄρχοντας αὐτοῦ διατάξεων Μαρκιανοῦ τοῦ Βασιλέως ὑπὲρ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ καὶ τῆς Πουλχερίας, τῶν πρὸς οὓς ἐνταῦθα ἐροῦμεν, δείκνυται ὅτι ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος τὴν πίστιν ἐβεβαίωσεν, εὑροῦσα θείᾳ ἐπιπνοίᾳ τὸ μυστήριον τῶν δύο φύσεων, καὶ τῆς μιᾶς ὑποστάσεως, καὶ ἑνὸς προσώπου, ὥστε οὐκ ἔστι μοναρχικὸν ἀξίωμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἑνὸς Ἐπισκόπου, ἀλλὰ τῆς οἰκουμενικῆς Συνόδου ἰδικώτατα εἷς ὁ Χριστὸς κεφαλή.

Ἐν ταῖς διατάξεσι τοῦ Βασιλέως Μαρκιανοῦ πρὸς τοὺς Ἄρχοντας ὑπὲρ τῆς ἐν Χαλκηδόνι ταύτης Συνό-

Συνόδου, καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς Αἰγυπτίους μονάζοντας, καὶ πρὸς τοὺς ἐν Αἰλίᾳ Ἀρχιμανδρείτας, καὶ πρὸς τὴν ἐν Αἰλίᾳ Σύνοδον, καὶ ἐν τῇ τῆς Πουλχερίας ἐπιστολῇ πρὸς Βάσσαν Ἡγουμένην τὰ αὐτὰ λέγονται, ἤγουν ὅτι ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος τὴν πίστιν ἐβεβαίωσε, τοῖς πατράσιν ἀκολουθήσασα, καὶ οὐδὲν προσέθηκεν, ἢ ἀφήρησε τοῦ Συμβόλου τῆς πρώτης καὶ δευτέρας καὶ τρίτης τῶν Συνόδων, καὶ ὅτι τῆς ἐν Ἐφέσῳ Συνόδου προήδρευε Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος. Ἐν δὲ τῇ πρὸς Αἰγυπτίους φησὶν, ὅτι ἡ Σύνοδος οὐδὲν ἐκαινοτόμησεν, διὰ πάντων δὲ τῇ Ἀθανασίου καὶ Θεοφίλου καὶ Κυρίλλου διδασκαλίᾳ ἀκολουθήσασα, καθεῖλε τὸν Εὐτυχῆ. οὐδεμία δὲ περὶ μοναρχίας μνήμη τοῦ Πάπα, πλὴν ὅτι ηὐθέντει ἐν τῇ Συνόδῳ ὁ Ῥώμης. μάλιστα δὲ πρὸς τοῖς εἰρημένοις γράφει καὶ τοῦτο ἐν τῇ προτεθείσῃ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει περὶ τῆς Συνόδου διατάξει, ὅπερ παντὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μοναρχικοῦ ἀξιώματος ἀναιρετικόν ἐστι, ἐπειδήπερ οὐχ εἷς καὶ δεύτερος εὑρεῖν οἷός τε ἦν τὸ τοσοῦτον μυστήριον, ὁπότε μάλιστα σὺν καμάτῳ μεγίστῳ, καὶ μεγάλαις εὐχαῖς τοσοῦτοι ἅγιοι Ἱερεῖς, εἰ μὴ Θεοῦ, καθάπερ πιστευτέον ἐστὶν, ἡγουμένου, φθάσαι πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας ἀνίχνευσιν οὐκ ἠδυνήθησαν. καὶ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι συμφώνως ταῖς πρὸ αὐτῆς Συνόδοις ἡ ἐν Χαλκηδόνι τὴν περὶ τῆς πίστεως ἐξήνεγκε ψῆφον. δεύτερον, ὅτι ὡς προήδρευεν ὁ Λέων ἐν τῇ τετάρτῃ, προήδρευεν ἐν τῇ τρίτῃ Κύριλλος καὶ Κελεστῖνος. τρίτον, ὅτι ἀκολουθήσασα ἡ Σύνοδος τῇ διδασκαλίᾳ Ἀθανασίου, Θεοφίλου καὶ Κυρίλλου, καθεῖλε τὸν Εὐτυχῆ, καὶ ποῦ λοιπὸν τοῦ Ῥώμης τὸ μεγαλεῖον, ὅταν ἡ Σύνοδος ταῖς ἑτέρων διδασκαλίαις, καὶ πρὸς ταύταις τῶν Ἐπισκόπων Ἀλεξανδρείας ἀκολουθήσασα, κρίνῃ τὴν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν τοῦ Ῥώμης, ἤτοι τὸν Ῥώμης καὶ τὴν Σύνοδον αὐτοῦ; εἶτα πόσων μέμψεων ἄξιοι οἱ παπισταὶ, βλασφημοῦντες τὸν Θεόφιλον; ὃν ἡ παροῦσα καὶ ἡ τρίτη καὶ ἡ ἕκτη φέρουσιν εἰς βεβαίωσιν τῆς πίστεως, καὶ ἅγιον ἀποκαλοῦσι. τέταρτον, ὅτι οὐχ εἷς καὶ δύο εὑρεῖν ἐδυνήθησαν τὸ τοσοῦτον μυστήριον, τουτέστιν οὐκ ἠδυνήθησαν εὑρεῖν τὸ τοσοῦτον τῆς ἁγίας Τριάδος μυστήριον, δηλονότι τὸ ὁμοούσιον ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Ῥώμης Σίλβεστρος, καὶ ἕτεροι. εἰ γὰρ καί τινες εἶπον αὐτὸ καὶ πρὸ τῆς πρώτης Συνόδου, ἀλλ᾽ οὐχ οὕτως ἦν βέβαιον, ὡς ἐξετάσασα καὶ διευκρινήσασα, ἐβεβαίωσεν αὐτὸ ἡ Σύνοδος, οὕτως οὐκ ἠδυνήθησαν εὑρεῖν τὸ τοσοῦτον μυστήριον τῆς καθ᾽ ὑπόστασιν ἑνώσεως, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀμφιβολίας ἐκτὸς, εἷς καὶ δύο, ἤτοι Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος, ἀλλ᾽ ἡ Οἰκουμενικὴ τρίτη Σύνοδος. οὐδὲ ἠδυνήθησαν εὑρεῖν τὸ τοσοῦτον μυστήριον τῶν δύο φύσεων, καὶ τῆς μιᾶς ὑποστάσεως, καὶ ἑνὸς προσώπου, ὥστε ἀναμφίβολον τοῖς πᾶσιν ὀρθοδόξοις ἀποκαταστῆσαι εἷς καὶ δύο, ἤτοι Λέων καὶ Φλαυϊανὸς, ταὐτὸν εἰπεῖν αἱ ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδοι, ἀλλ᾽ ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος πολλῷ καμάτῳ καὶ μεγάλαις εὐχαῖς διὰ τοσούτων ἁγίων Ἱερέων εὗρεν. ὥστε καὶ ἔπαυσε τὰς ἀμφιβολίας ἀπὸ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ὃ οὐκ ἠδυνήθη εἷς καὶ δύο ποιῆσαι, κἂν καὶ ἠγωνίσθησαν πᾶσι τρόποις καὶ πάσῃ δυνάμει ὑπὲρ τῆς πίστεως. οὐκ ἔστιν ἄρα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μοναρχικὸν, ἢ ἀναμάρτητον ἀξίωμα ἔν τινι Ἐπισκόπῳ, ἢ ἔν τινι πατριαρχικῇ, ἢ παπικῇ Συνόδῳ, ἀλλ᾽ ἡ καθόλου κοινότης ἐστὶ τοῦτο, ᾗ τινι καὶ ὁ Κύριος ὡς κεφαλὴ πάρεστι, καὶ τοῦτο αὐτῇ ἰδικώτατα παρέχει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἔτι περὶ τῆς Συνόδου, ἀπὸ τῆς ἐπιτομῆς Εὐαγρίου Σχολαστικοῦ, ἀπὸ ἄλλων τινῶν, ἐν οἷς ἀριθμοῦνται δέκα ἐγκλήματα πεποιηκέναι τὸν Διόσκορον, τῆς ἐν Ἐφέσῳ προεδρεύοντα Συνόδου.

Εἰς τὴν συνέλευσιν, ἐν ᾗ ἦν ἀρχὴ τοῦ θεωρηθῆναι τὰ τῆς Συνόδου, ἀπόντος τοῦ Βασιλέως, καὶ παρόντων τῶν Ἀρχόντων, ἐγερθεὶς ὁ Παχασῖνος, εἶπεν, ὅτι οὐκ ἔδει τὸν Διόσκορον καθίσαι εἰς τὴν Σύνοδον, καθότι καὶ ὁ Λέων οὕτω παρήγγειλεν. οἱ Ἄρχοντες ὅμως ἠρώτησαν τὸ διατί, καὶ μαθόντες τὴν αἰτίαν ἄλογον, ἠνάγκασαν τὸν Διόσκορον καθίσαι εἰς τὸ μέσον. εἶτα ἔστη εἰς τὸ μέσον ὁ Δορυλαίου Εὐσέβιος, καὶ εἶπεν, ἠδικήθη ὑπὸ τοῦ Διοσκόρου, ἡ πίστις ἐβλάβη, ὁ Φλαυϊανὸς ἐφονεύθη, παρακαλῶ ἵνα ἀναγνώσητε τὸν λίβελλον, ὃν ἔδωκα τῷ Βασιλεῖ. ἔπειτα ἀνεγνώσθησαν τὰ πεπραγμένα εἰς τὴν λῃστρικὴν Σύνοδον ἐπὶ Διοσκόρου, καὶ τῇ ἑξῆς συνελθούσῃ προσκαλεῖται εἰς τὴν Σύνοδον ὁ Διόσκορος τρισάκις τοῦ ἐλθεῖν καὶ ἀπολογηθῆναι, καὶ εἰ καὶ ἐζήτει παρεῖναι καὶ τοὺς Ἄρχοντας εἰς τὴν Σύνοδον, καὶ αὐτὸν τὸν Βασιλέα, ὡς δῆθεν κρίνωσιν αὐτὸν δικαίως, πλὴν οὐδὲν ὠφελήθη, ἀλλὰ καθῃρέθη, πρῶτον, ὅτι τὸν Εὐτυχῆ καθαιρεθέντα ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Φλαυϊανοῦ συνοδικῶς, ὁ Διόσκορος χωρὶς τοῦ ἀνακρῖναι τὰ κατ᾽ αὐτὸν τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, αὐτὸς ἐδέξατο εἰς κοινωνίαν. δεύτερον, ὅτι οὐκ εἴασε τὴν Σύνοδον ἀνακρῖναι τὰ κατὰ τὸν Εὐτυχῆ, καὶ τὰ κατὰ τὸν Φλαυϊανὸν, ἀλλ᾽

αὐτὸς

αὐτὸς ἔλαβε πρόσωπον κριτοῦ τυραννικῶς, καὶ μόνος ἐξήνεγκε ψῆφον ὡς ἠθέλησε. τρίτον, ὅτι οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης ἐζήτησαν ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν, τὴν σταλεῖσαν ὑπὸ τοῦ Λέοντος πρὸς τὸν Φλαβιανὸν, καὶ ἐξετασθῆναι τὰ περὶ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Εὐτυχοῦς, ἀλλὰ καὶ τῶν λεγάτων τοῦ Λέοντος κατεφρόνησε, μεθ' ὅρκου γὰρ εἶπεν, ὅτι οὐκ ἀναγινώσκει αὐτήν. χωρὶς κοινῆς ἐξετάσεως καὶ γνώμης ἐβεβαίωσε τὴν Αἵρεσιν, ὅτι ἐκ δύο φύσεων ὁ Χριστὸς, ὅμως μετὰ τὴν ἕνωσιν μία. τέταρτον, ὅτι τὸν Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανὸν ἐκάθισεν εἰς τὸν πέμπτον τόπον παρὰ τοὺς Κανόνας τῆς δευτέρας Συνόδου. πέμπτον, ὅτι ὅσα διώρισεν ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ Τοπικὴ Σύνοδος περὶ πίστεως καὶ τοῦ Εὐτυχοῦς, χωρὶς τῆς ψηλαφήσεως καὶ τῆς ἀνακρίσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ συνεδρίου, ἠθέτησε, καὶ ἐδικαίωσε μὲν τὸν Εὐτυχῆ, καθεῖλε δὲ Φλαβιανὸν, ὡς λέγει ὁ Εὐάγριος τὴν καθαίρεσιν Φλαβιανοῦ ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ποιησάμενος, ἐν ἀγράφῳ τε χάρτῃ παρεσκεύασε τοὺς κληθέντας Ἐπισκόπους ὑποσημήνασθαι, τὴν καθαίρεσιν Φλαβιανοῦ περιέχοντι. βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τετάρτῳ. ἕκτον, ὅτι τὸν Φλαβιανὸν ὤθησε, καὶ τέλος ἀπέκτεινεν. ἕβδομον, ὅτι παρὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν καὶ τοὺς Κανόνας, τῷ Μητροπολίτῃ Ἐφέσου ἔδωκε Πατριαρχικὸν δίκαιον. καὶ ὅτι τὸν Ῥώμης Λέοντα Εὐσεβέστατον καὶ ἁγιώτατον ὄντα, χωρὶς κοινῆς γνώμης καὶ χωρὶς τινὸς δικαίου, ἐποίησεν ἀκοινώνητον. ὄγδοον, ὅτι καὶ ἄλλοι Πρεσβύτεροι καὶ Διάκονοι ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας δεδώκασιν εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Σύνοδον λιβέλλους διὰ ἀδικίας καὶ ἄλλας αὐτοῦ ἀθεμιτουργίας, καὶ οὐκ ἦλθεν εἰς ἀπολογίαν. ἔνατον, ὅτι εἰς τὴν Σύνοδον ἐφάνη ἀπειθὴς, καὶ τρισάκις προσκληθεὶς, οὐκ ἦλθεν ἀπολογηθῆναι. δέκατον, ὅτι πολλοὺς Ἐπισκόπους ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ ἐκάθηρεν, καὶ πολλοὺς καθῃρημένους ὑπὸ ἑτέρων Συνόδων παρὰ Κανόνας ἐδικαίωσε. καὶ ἔτι εἰς τὴν Ἔφεσον ἐβίασε καὶ ἐδυνάστευσε τοὺς Ἐπισκόπους καὶ ὑπέγραψαν εἰς τὴν Αἵρεσιν. καὶ οὕτως ἐκάθηραν τὸν Διόσκορον, καὶ ἀνεθεμάτισαν καὶ αὐτὸν καὶ τὸν Εὐτυχῆ. εἰς ἐκεῖνο δὲ ὅπερ εἶπεν ὁ Ἀνατόλιος, ὅτι ὁ Διόσκορος οὐ καθῃρέθη διὰ πίστιν, καὶ δράττοντες τοῦτο οἱονεὶ βοήθημα αὐτῶν ὕστερον οἱ Μονοφυσῖται καὶ οἱ Μονοθελῆται, ἔλεγον, ὡς ἐκεῖνος ἐπίστευε, καὶ ἡμεῖς, ῥητέον, ὅτι μηνυθεὶς, καὶ μὴ ἐλθὼν, καθῃρέθη, ἀμὴν ὅτι ἦν δυσσεβὴς, εἰ γὰρ ἤρχετο εἰς τὴν Σύνοδον, καθῃρέθη ἂν διὰ τὴν πίστιν, ὅθεν τῶν Μονοθελητῶν τὸ εἰρημένον, ὅτι ὡς ἐκεῖνος ἐπίστευεν, οὕτω πιστεύομεν, μάταιον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῶν συμπροέδρων τῷ Διοσκόρῳ ἐν τῇ κατ' Ἔφεσον Συνόδῳ, καὶ τῆς ἀπολογίας αὐτῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ, καὶ ἀθῳώσεως αὐτῶν, ὁμοίως καὶ τοῦ Θεοδωρήτου Κύρου.

Αἰτιᾶται ἡ Σύνοδος τὸν Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιον, τὸν Καισαρείας Καππαδοκίας Θαλάσσιον, τὸν Ἀρμενίας Εὐσέβιον, τὸν Βηρυτοῦ Εὐστάθιον, τὸν Σελευκείας Βασίλειον, καὶ ἄλλους, ὡς ἐσχηκότας καὶ αὐτοὺς προσταγὴν βασιλικὴν συναυθεντεῖν τῷ Διοσκόρῳ ἐν τῇ Συνόδῳ, καὶ εἶτα ἀμελήσαντας, καὶ ἀφέντας αὐτὸν γενέσθαι τοσούτων κακῶν αἰτίαν, καὶ δὴ καὶ ὑπογράψαντας καὶ εἰς τὰ δόξαντα Διοσκόρῳ. αὐτοὶ ὅμως ἀπεκρίθησαν πρῶτον, ὅτι οὐκ ἤκουσεν αὐτῶν ὁ Διόσκορος. δεύτερον, ὅτι ἔφερε χάρτην ἄγραφον, καὶ στρατιωτικὴ καὶ φονικῶν ὀργάνων ἀνάγκη ἐβίασεν αὐτοὺς, καὶ ὑπέγραψαν, τινῶν δὲ καὶ τοὺς δακτύλους κατέχον, καὶ ὑπέγραφον. τρίτον, ἐζήτουν συγχώρησιν παρὰ τῆς Συνόδου, καὶ δὴ συνεχωρήθησαν γνώμῃ καὶ τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν Ἀρχόντων, καὶ δεήσει τῶν Ἐπισκόπων τοῦ Ἰλλυρικοῦ. συγχωρηθέντες δὲ, ὑπέγραψαν εἰς τὴν καθαίρεσιν τοῦ Διοσκόρου, καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτὸν καὶ τὸν Εὐτυχῆ, καὶ οὕτως ἐκάθισαν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ ὁ Θεοδώρητος Κύρου ἦλθεν εἰς τὴν Σύνοδον, ἔχων καὶ γράμμα βοηθείας διὰ τὴν καλὴν αὐτοῦ μετάνοιαν ἀπὸ τοῦ Λέοντος. καὶ εἰ καὶ ἐβόησαν οἱ Ἐπίσκοποι Παλαιστίνης, Αἰγύπτου, καὶ Ἰλλυρικοῦ, λέγοντες αὐτὸν Νεστοριανὸν, ἀλλ' ἡ Σύνοδος καὶ ἡ Σύγκλητος μετὰ τὰ πολλὰ ῥητῶς ἀναθεματίσαντα καὶ Εὐτυχέα καὶ Νεστόριον καὶ πᾶσαν Αἵρεσιν, ὡς καλῶς μετανοήσαντα ἐδικαίωσαν, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ καὶ τὸν τόπον αὐτοῦ εἰς τὴν Σύνοδον, καὶ τὴν Ἐπαρχίαν αὐτοῦ, καὶ ὑπέγραψεν εἰς τὰ δόξαντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ ἀναψηλαφήσεως τῶν τῆς πίστεως, καὶ βεβαιώσεως τοῦ Συμβόλου τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ ἀναθεματισμοῦ κατὰ τῶν προσθήκην, ἢ ἀφαίρεσιν ἐν αὐτῷ ποιησόντων, καὶ δημηγορίας τοῦ Βασιλέως ἐν τῇ Συνόδῳ, καὶ διορισμοῦ τῶν ὁρίων τοῦ Ἱεροσολύμων καὶ Ἀντιοχείας, καὶ ἀφαιρέσεως ἀπὸ τοῦ Ἐφέσου τοῦ πατριαρχικοῦ δικαίου, βεβαιώσεώς τε τοῦ τόπου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τέλους τοῦ συλλόγου.

Ἀναψηλαφῶνται λοιπὸν τὰ τῆς πίστεως, καὶ βεβαιοῦται τὸ σύμβολον τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Συνόδων, καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, ἡ μία ἡ εἰς τὸν Νεστόριον, καὶ αἱ ἄλλαι αἱ εἰς τοὺς Πατριάρχας τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἡ ἐπιστολὴ ἡ ἀποσταλεῖσα παρὰ τοῦ Ῥώμης Λέοντος εἰς τὸν Φλαβιανόν, καὶ διορίζουσι καὶ περὶ τῶν δύο τοῦ Χριστοῦ φύσεων τὰ πανευσεβῆ, καὶ ἀναθεματίζουσι τὸν εἰς τὸ Σύμβολον τῆς πρώτης καὶ δευτέρας Συνόδου ποιήσοντα προσθήκην, ἢ ἀφαίρεσιν, ἢ συγγράψοντα ἕτερον. εἶτα ἔρχεται ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν Σύνοδον καὶ δημηγορεῖ, καὶ ἐπαινεῖ τοὺς πατέρας, καὶ εὐχαριστεῖ, καὶ ὑπογράφουσιν οἱ πατέρες. εἶτα διορίζονται τὰ ὅρια τοῦ Ἱεροσολύμων καὶ Ἀντιοχείας, ὡς προείρηται, καὶ διορίζεται χειροτονηθῆναι Ἐφέσου μητροπολίτης, οἱ δὲ δύο οἱ προχειροτονηθέντες Ἐπίσκοποι Ἐφέσου παρὰ κανόνας, ἀποβάλλονται τῆς Ἐπισκοπῆς, οὐ μὴν καὶ τῆς Ἀρχιερωσύνης, καὶ διορίζεται, ἵνα ἔχῃ ἑκάτερος αὐτῶν, ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας Ἐφέσου διὰ ζωοτροφίαν αὐτοῦ καθ' ἕκαστον χρόνον φλωρία διακόσια. καὶ αἴρεται ἀπὸ τῆς Ἐφέσου τὸ Πατριαρχικὸν δίκαιον, καὶ βεβαιοῦται ὁ δεύτερος τῶν Πατριαρχῶν τόπος εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐκτίθεται καὶ Κανόνας ἀναγκαίους, καὶ ὑπογράφουσιν οἱ πατέρες, καὶ λύεται τὸ θεοσύλλεκτον ἄθροισμα.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος, ἣν ἐν τῷ Ὅρῳ ἡ Σύνοδος στήλην κατὰ τῶν κακοδοξούντων εἶπεν, οὐχ ὡς ὑπὸ μονάρχου συντεθεῖσαν, ἀλλ' ὡς εὑρεθεῖσαν διὰ δοκιμῆς καὶ ἀνακρίσεως ὀρθόδοξον, ὡς ἐνταῦθα κατὰ δεκαεπτὰ ἀποδείξεις δείκνυται. καὶ ὅτι μήτηρ κοινή, καὶ στήλη τῆς ἀληθείας μόνη ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.

Γράφει ἡ Σύνοδος εἰς τὸν Ὅρον αὐτῆς περὶ τῆς ἐπιστολῆς τῆς σταλείσης παρὰ τοῦ Ῥώμης Λέοντος εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανόν, ὅτι ἐστὶ στήλη κατὰ τῶν κακοδοξούντων, καὶ ἄλλα τινὰ ἐγκώμια, ἐπειδὴ ἀνακριθεῖσα ὑπὸ τῆς Συνόδου, εὑρέθη ὀρθόδοξος, καὶ οὐχ ὅτι γε ἡ ἐπιστολὴ ἁπλῶς τοῦ Ῥωμαίων Ἐπισκόπου. πρῶτον ὅμως εἶπεν ἡ Σύνοδος, ὅτι δέχεται τὰς τοῦ Κυρίλλου ἐπιστολάς, εἶτα τὴν τοῦ Λέοντος. οὐκ ἔδωκαν δὲ τῷ Κυρίλλῳ αἱ ἐπιστολαὶ αὐτοῦ πρωτεῖον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὥστε οὐδὲ τῷ Λέοντι. δεύτερον, ὅτι ἁπλῶς οὐκ ἐδέχθησαν ὑπὸ τῶν πατέρων αἱ ἐπιστολαί, ἀλλ' ὅτε ἐξετάσθησαν. τρίτον, ὅτι πολλάκις ἀνεγνώσθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λέοντος, ἀλλ' οὐχ ὑπετάχθησαν εἰς τὴν ἐπιστολὴν οἱ πατέρες, ἀλλ' εἰς τὴν κρίσιν τῆς Συνόδου ἀπέδον. τέταρτον, εἶπον τινὲς τετυπωκέναι τὸν Ῥώμης κατ' εὐχὴν τὰ τῆς πίστεως, ἀλλὰ οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν οἱ πατέρες, μόνον καθ' ἕνα Πατριάρχην μετὰ μερικῶν ἰδίων αὐτῶν ἠρώτησαν εἰπεῖν τὴν γνώμην αὐτῶν, καὶ ὁ Σάρδεων Φλωρέντιος ἐζήτησε διορίαν καιροῦ, ἵνα συλλογισθῶσι καλῶς, καὶ μετὰ τῶν σκεμμάτων ἔλθωσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν. πέμπτον, Κεκρόπιος Ἐπίσκοπος Σεβαστουπόλεως εἰπών, ἡ πίστις τῶν ἐν Νικαίᾳ ἐβεβαιώθη ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων Ἀθανασίου, Κυρίλλου, Κελεστίνου, Ἱλαρίωνος, Βασιλείου, Γρηγορίου, καὶ νῦν διὰ τοῦ Λέοντος, συνέταξε καὶ Κελεστῖνον Ῥώμης καὶ Λέοντα μετὰ Ἱλαρίωνος, Βασιλείου, Γρηγορίου, καὶ Ἀθανασίου, καὶ οὐ πιστεύει ἁπλῶς τῷ Λέοντι, ἀλλὰ τοῖς πατράσι κοινῶς. ἕκτον, ὅτι μήτε τοῖς πατράσιν ἁπλῶς ἐπίστευσε δι' ἀκοῆς προλαβούσης, ἀλλ' ἐζήτησαν ἀναγνωσθῆναι τὰ πρακτικὰ τῆς πρώτης Συνόδου, καὶ ὅτε ἀνεγνώσθησαν, ἐβόησαν ὅλοι, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, οὕτω πιστεύομεν πάντες. ἕβδομον, ὅτι εἶπον, ὁ Πάπας Λέων οὕτω πιστεύει, εἶτα προσέθηκαν, Κύριλλος οὕτως ἐπίστευσεν, ὁ Πάπας οὕτως ἡρμήνευσεν. ὄγδοον, ὅτι οὐκ ἤρκεσαν ἐκεῖνα, ἀλλ' εἰς ἄλλην συνέλευσιν ἀναγνώσαντες τὰ πρακτικὰ τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς, ἐβόησαν, αὕτη πάντων ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων. ἔνατον, ὅτι καὶ ὁ Κύριλλος ἔγραψε πρὸς Νεστόριον, ἀλλ' ἐδοκίμασε τὴν ἐπιστολὴν ἡ ἐν Ἐφέσῳ Σύνοδος πρῶτον, εἶτα ἐβεβαίωσεν αὐτήν, οὕτω δὴ καὶ ἡ τετάρτη τὴν τοῦ Λέοντος, καὶ ἡ ἕκτη τὴν τοῦ Ἀγάθωνος, καὶ τὴν τοῦ Ἱεροσολύμων Σωφρονίου, καὶ ἡ ἑβδόμη τὰς τοῦ Ταρασίου, καὶ Ἀδριανοῦ, καὶ τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τὸ Συνοδικὸν τοῦ Ἱεροσολύμων Θεοδώρου. δέκατον, ὅτι ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίλλου, ἐβεβαίωσεν αὐτὴν ἡ Σύνοδος τοῖς αὐτοῖς ῥήμασι, Λέων καὶ Ἀνατόλιος οὕτω πιστεύουσι, καὶ ἡμεῖς οὕτω πιστεύομεν. Κύριλλος οὕτω πιστεύει, αἰωνία ἡ μνήμη Κυρίλλου. ἑνδέκατον, ὅτι ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπιστολῆς Λέοντος, ἐβόησαν, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων, Πέτρος διὰ Λέοντος ταῦτα ἐφώνησεν, εἶτα προσέθηκαν, οἱ Ἀπόστολοι οὕτως ἐδίδαξαν, εὐσεβῶς καὶ ἀληθῶς Λέων ἐδίδαξε, Κύριλλος οὕτως ἐδίδαξε, Λέων καὶ Κύριλλος ὅμοια ἐδίδαξαν. καὶ πιστὸν ἀποφαίνονται οἱ πατέρες τὸν Λέοντα ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Κύριλλον συμφωνίας. δωδέκατον, ὅτι ἔτι Ἐπισκόπων Ἰλλυρικοῦ καὶ Παλαιστίνης ἀμφιβαλόντων εἰς τὰ τῆς ἐπιστολῆς Λέοντος, ὁ Ἀρχιδιάκονος Ἀέτιος θεραπεύει αὐτούς, καὶ βεβαιοῖ τὸ δόγμα κεφαλαίῳ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου. δέκατον τρίτον, Ἀττικὸς Ἐπίσκοπος Νικοπόλεως ἀμφιβάλλων, ἐζήτησε διορίαν ἰδεῖν τὰ δοκοῦντα Θεῷ, καὶ τοῖς ἁγίοις πατράσι τυπωθέντα, καὶ οὐ τῇ ἐπιστολῇ μόνῃ Λέοντος. δέκατον τέταρτον, αὐτὸς ὁ Ἀττικὸς οὐκ ἐζήτησε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος, ἵνα λύσῃ τὴν ἀμφιβολίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ

τὴν

τὴν πρὸς Νεστόριον Κυρίλλου ἐπιστολὴν, πιστεύων Κυρίλλῳ μᾶλλον ἢ Λέοντι, καὶ ἔλαβε διωρίαν ἡμερῶν πέντε. δέκατον πέμπτον, ὅτι οἱ συνειλεγμένοι Ἐπίσκοποι ἠρωτήθησαν, εἰ τοῦ Λέοντος τὰ γράμματα συνάδουσι τῇ πίστει τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Οἰκουμενικῶν, καὶ ἀπεκρίθησαν Ἀνατόλιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἱ λοιποὶ, ὅτι συνάδουσι. καὶ ὅσοι ὑπέγραψαν εἰς αὐτὴν, ἐλογίσθησαν ὀρθόδοξοι, ὅσοι δὲ μὴ, Αἱρετικοί. δέκατον ἕκτον, ὅτι εἶπον, ἵνα αὐτὴν βάλωσιν ἔνδον ἐν τῷ Ὅρῳ τῆς Συνόδου, καὶ ἡ Σύνοδος ἠρκέσθη εἰς τὸν Ὅρον, ὡς οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀπόφασιν, ὅλης τὴν ἐπιστολὴν, ὡς εἴρηται, ἀνακριθεῖσαν καὶ δοκιμασθεῖσαν ἐβεβαίωσε. δέκατον ἕβδομον, ὅτι ἡ Σύνοδος ἐβεβαίωσε τῷ Κωνσταντινουπόλεως τὰ δοθέντα πρεσβεῖα ὑπὸ τῆς δευτέρας, καὶ πολλὰ ἠγωνίσθησαν τότε οἱ Λεγάτοι τοῦ Ῥώμης, καὶ ὕστερον ὁ Λέων, γράφων εἰς τὸν Μαρκιανὸν καὶ τὴν Πουλχερίαν καὶ τὸν Ἀνατόλιον, ἀλλ' οὐδὲν ἴσχυσαν, ὅτι μήτηρ κοινὴ καὶ στύλη καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος. διὰ τοῦτο καὶ τὰ διοριζόμενα ὑπὸ Πατριαρχῶν ὡς ἐξ ἰδίας αὐθεντίας, ἐνεκρώθησαν, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν Συνόδων ἀεὶ ἀναθάλλουσι, καὶ μένουσιν ἀδιάσειστα εἰς τοὺς ἐρχομένους καιροὺς ἕως ἔλθῃ τὴν Σωτῆρα Χριστόν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τοῦ γενομένου θαύματος ἐν τῷ Ὅρῳ τῆς παρούσης Συνόδου, τεθέντι ἐν τῇ λάρνακι τῆς πανευφήμου Εὐφημίας μετὰ τοῦ τόμου τῶν αἱρετικῶν.

Καθὼς εἰς τὴν πρώτην Σύνοδον ὑπέγραψαν οἱ δύο ἀποθανόντες Ἐπίσκοποι εἰς τὸ Σύμβολον τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, οὕτω καὶ εἰς τὴν τετάρτην οἱ πατέρες τῆς Συνόδου τὸν Ὅρον, εἰς ὃν ἐβεβαίωσαν τοῦ Χριστοῦ τὰς δύο φύσεις ἐν μιᾷ ὑποστάσει, ἤνοιξαν τὴν λάρνακα τῆς ἁγίας Εὐφημίας, καὶ ἔθηκαν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ λειψάνου αὐτῆς, ἔβαλον δὲ ὁμοῦ καὶ τὸν τόμον τῶν Αἱρετικῶν, εἶτα ἔκλεισαν τὴν λάρνακα, καὶ ἐσφράγισαν αὐτὴν οἱ ἔγκριτοι τῆς Συνόδου καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ σύγκλητος, ἔπειτα ἐδέοντο μετὰ ὕμνων καὶ δακρύων καὶ πάσαν ὢν παννυχίων τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ ὀρθόδοξον. ἀνοίξαντες δὲ τὸ μνῆμα, εὗρον τὸν μὲν τόμον τῶν Αἱρετικῶν, εἰς τοὺς πόδας τῆς ἁγίας ἐρριμμένον, τὸν δὲ Ὅρον τῶν ἁγίων πατέρων κρατούμενον ὑπὸ τῆς δεξιᾶς αὐτῆς χειρὸς, ὃν, ἁπλώσασα τὴν χεῖρα αὐτῆς ἡ ἁγία, ἔδωκε τῷ Βασιλεῖ, καὶ τῇ Συνόδῳ, εἰς δόξαν Πατρὸς, Υἱοῦ, καὶ ἁγίου Πνεύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Κανόνων τῆς παρούσης τετάρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ τῆς ἑρμηνείας τοῦ εἰκοστοῦ ὀγδόου Κανόνος αὐτῆς, τὰ πρεσβεῖα τοῦ Κωνσταντινουπόλεως διαλαμβάνοντος. καὶ περὶ τῆς αἰτίας, δι' ἣν τῇ νέᾳ καὶ τῇ παλαιᾷ Ῥώμῃ τὰ πρεσβεῖα δέδονται.

Ἐν τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ πράξει ἡ Σύνοδος ἐξέθετο Κανόνας τριάκοντα, ὧν ὁ εἰκοστὸς ὄγδοος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν δύο ἀκόλουθοι, οὔτε ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Κανόνων Ἰωάννου τοῦ Ἀντιοχείας, οὔτε ἐν τῷ Νομοκάνονι Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἀπὸ σχολαστικῶν, ἑορταζομένου Φεβρουαρίου εἰκοστῇ πρώτῃ, οὔτε ἐν τῇ Ἀραβικῇ μεταφράσει Ἰωάννου τοῦ Αἰγυπτίου κεῖνται. εὑρίσκεται ὅμως ὁ προκείμενος Κανὼν ἐν ταῖς ἑρμηνείαις τῶν συνοδικῶν Ὅρων τοῦ Βαλσαμῶνος, τοῦ Ζωναρᾶ, καὶ τοῦ Ἀριστηνοῦ, καὶ ἐν τῷ Νομοκάνονι τοῦ ἱεροῦ Φωτίου, Τίτλῳ πρώτῳ, κεφαλαίῳ πέμπτῳ καὶ ἐν τῷ. τὰ αἴτια δὲ, ὧν ἕνεκεν ἐξετέθη ὁ παρὼν Κανὼν, εἰσὶ ταῦτα, πρῶτον, ἐπειδὴ ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ ἔδωκε τῷ Κωνσταντινουπόλεως πρεσβεῖα τιμῆς, ἀνενέωσεν αὐτὰ ἡ παροῦσα, δι' ἃς ἐρροῦμεν αἰτίας. καὶ ἐπειδὴ τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς ἀπῄτουν καὶ πρεσβεῖα ἐξουσίας τινὸς, ὡς ἦν ἐν τοῖς λοιποῖς Πατριάρχαις, καὶ μάλιστα ἐπειδὴ τοῦτο ἀπῄτουν καὶ ἄλλαι διάφοροι ἀναγκαῖαι αἰτίαι, ἐπειδὴ γὰρ γεγόνασι σκάνδαλα διὰ τὰς παρανόμους χειροτονίας Στεφάνου καὶ Βασιανοῦ εἰς τὴν Ἔφεσον, καὶ σκάνδαλα τοῦ Νικομηδείας Εὐνομίου καὶ τοῦ Νικαίας Ἀναστασίου διὰ τὴν Ἐπισκοπὴν Βασιλινούπολιν, ὡς φαίνεται ἐν τῇ δεκάτῃ τρίτῃ πράξει τῆς παρούσης Συνόδου, καὶ ἠκολούθησαν πολλὰ τούτοις παρόμοια εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ Πόντον, καὶ Θρᾴκην, ὅπου τῶν Μητροπολιτῶν χειροτονουμένων ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων, συνέβαινον εἰς τε τὰς ψήφους καὶ τὰς χειροτονίας σκάνδαλα καὶ ταραχαὶ, καὶ διότι ἐχειροτόνησαν πολλοὺς Μητροπολίτας οἱ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχαι, καὶ ὁ Χρυσόστομος ἐχειροτόνησε τὸν Ἡρακλείδην Ἐφέσου, καὶ ἀπερχόμενος εἰς Ἔφεσον, καὶ ἐπανερχόμενος εἰς Κωνσταντινούπολιν δεκατρεῖς Ἐπισκόπους ἐκάθηρε, καὶ ὁ Ἀγκύρας ὡμολόγησεν, ὅτι εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐχειροτονήθη, καὶ Μέμνων ὁ Ἐφέσου ὁ ἐπὶ τῆς τρίτης ἀριστευσάσης Συνόδου, ἀπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως

ἔχει τὴν χειροτονίαν, καὶ ἐχρημάτισε τοῦτο ἔθος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐπειδὴ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἔρχονται διάφοροι Πατριάρχαι, καὶ πρέπει ἵνα εὑρίσκωσι καὶ Ἐπίσκοπον Πατριαρχῶν, καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸν Βασιλέα ἔρχονται ἵνα προσκλαύσωνται διάφοροι ἠδικημένοι Ἀρχιερεῖς, καὶ ἔτι κανονικὸν δίκαιον ἔχειν τῆς πόλεως τὸν Ἐπίσκοπον βοηθὸν καὶ συνεργὸν αὐτοῖς, τοὺς δὲ Ἐπισκόπους τοὺς κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν παραγινομένους, οἱασδήποτε εἶεν Διοικήσεως, πρὸ πάντων ἀπιέναι πρὸς τὸν μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, καὶ οὕτω δι᾽ αὐτοῦ πρὸς τὴν ἡμετέραν εἰσιέναι γαληνότητα. τοῦτο δὲ εἶπεν ὁ Ἰουστινιανὸς, οὐ καινῶς νομοθετῶν, ἀλλὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος βεβαιῶν, ὅθεν ὁ Λαοδικείας Νουνέχιος εἶπεν ἐν τῇ δεκάτῃ ἕκτῃ πράξει, ὅτε ἐμάχοντο οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης περὶ τῶν πρεσβείων Κωνσταντινουπόλεως, ἡ δόξα Κωνσταντινουπόλεως, δόξα ἡμῶν ἐστιν, ἐπειδὴ καὶ τὰς μερίμνας ἡμῶν ἀναδέχεται. καὶ διὰ ταύτας οὖν τὰς αἰτίας ἔδωκαν αὐτῇ καὶ πρεσβεῖα ἐξουσίας, ὥστε δηλονότι χειροτονεῖν Μητροπολίτας τινάς. ἐπαναλαμβάνοντες δὲ τὴν ὑπόθεσιν, λέγομεν, ἐπειδὴ ἡ Ῥώμη, διὰ τὸ χρηματίσαι ἐκεῖ τὴν παγκόσμιον βασιλείαν, ἐτιμήθη παρὰ τῶν πατέρων, ὥστε εἶναι αὐτὴν πρώτην τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐχρημάτισε δὲ καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις τοιαύτη βασίλειος πόλις, οἱ αὐτοὶ πατέρες, ἤτοι οἱ τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς δεδώκασι τῇ ἐν αὐτῇ Ἐκκλησίᾳ τὰ αὐτὰ πρεσβεῖα, ἅπερ δεδώκασι τῇ ἐν Ῥώμῃ. παρατρέψαντος δὲ ταῦτα τοῦ Διοσκόρου, ἡ παροῦσα Σύνοδος ἀνανεοῦσα αὐτὰ ἐβεβαίωσε, καὶ ἀπέδωκε τῇ Ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως διὰ τούτου τοῦ Κανόνος τὰ ἀρχαῖα καὶ πάτρια δίκαια, προσθεῖσα καὶ δωρησαμένη αὐτῇ, καὶ διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν· καὶ διὰ πάσας τὰς προσεχῶς ἄνω εἰρημένας αἰτίας, καὶ πρεσβεῖα ἐξουσίας, ἵνα χειροτονῇ δηλονότι τῶν δεῖνων καὶ δεῖνων Ἐπαρχιῶν τοὺς Μητροπολίτας. συμπεραίνομεν δὲ, ὅτι καθὼς ἡ Κωνσταντινούπολις ἔχει τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐξουσίας ἀπὸ μόνων τοῦ ἔθους καὶ τῶν συνοδικῶν Κανόνων, οὕτω καὶ ἡ Ῥώμη ἔχει τὰ πρεσβεῖα, οὐ διότι ἔχει τὴν καθέδραν τοῦ ἁγίου Πέτρου, μήτε διότι ὁ Ἐπίσκοπος αὐτῆς λέγεται εἶναι βικάριος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ ἔθους καὶ τῶν Κανόνων, ταὐτὸν εἰπεῖν διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν, καὶ γὰρ ἡ τοιαύτη Βασιλεία ἐγένετο πρόξενος ἀμφοτέρων, τοῦ τε ἔθους δηλονότι καὶ τῶν Κανόνων. δηλοῖ δὲ τὰ πρεσβεῖα καὶ τὰ πρωτεῖα οὐκ οἰκουμενικὸν, ἢ μοναρχικὸν, ἢ ἀναμάρτητόν τι ἀξίωμα, ἀλλὰ μόνον τὸ πατριαρχικὸν, τῇ μὲν τάξει, πρῶτον ἐν τῇ Ῥώμῃ, δεύτερον δὲ, ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, τῇ δὲ μεγαλειότητι καὶ δυνάμει καὶ τιμῇ καὶ ἐξουσίᾳ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι τὸ αὐτὸ καὶ ἴσον κατὰ πάντα, καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει. σημείωσαι ἐνταῦθα ὥσπερ τι πόρισμα, ὅτι εἰ οἱ πατέρες τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ἐπίστευον, ἢ ὅλως ἐγίνωσκον τοσαύτην Αὐθεντίαν παρὰ Χριστοῦ δεδόσθαι τῷ Ἐπισκόπῳ Ῥώμης, ὁπόσην τὰ νῦν αὐτὸς ἑαυτῷ τίθησιν, οὐκ ἂν ἀντεῖπον τότε ἐκείνῳ ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας· μήτε ἄλλῳ τινὶ ἐθέσπιζον ἂν ἴσα προνόμια.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Ὅτι τὴν ΜΕΤΑ᾽, ἐν τῷ εἰπεῖν τὸν Κανόνα, δευτέραν μετ᾽ ἐκείνην ὑπάρχουσαν, οὐ τῇ τιμῇ τῶν πρεσβείων φασί τινες τῶν δυτικῶν δεῖ ἀκουστέον, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ. καὶ ἀπόδειξις, ὅτι ἡ ΜΕΤΑ᾽, τιμὴν καὶ τάξιν μόνην δηλοῖ.

Τινὲς τῶν δυτικῶν λέγουσιν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Κανὼν τὰ ἴσα φησὶ, τῷ ἐφεξῆς εἰρημένῳ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΜΕΤ᾽ ἘΚΕΙΝΗΝ, καὶ εἴπου ἄλλοθι γέγραπται τὸ δευτερεύειν, οὐ τῇ τιμῇ τῶν πρεσβείων χρὴ ἐννοεῖν, οὐ γὰρ ἂν αὐτὸς ἑαυτῷ διεμάχετο ὁ Κανὼν, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ἀκουστέον, καὶ τὸ ἀληθὲς γὰρ οὕτως ἔχει, καὶ ὁ Κανὼν ἕξει τὸ μὴ ἀναιρεῖν ἑαυτὸν, εἴπερ γὰρ ἡ Βασιλεία εἰς ἴσον ἄγει τὰς δύο καθέδρας, ἡ ζημιωθεῖσα ταύτης κατὰ τὸν ἱερὸν τοῦτον Κανόνα, ἐζημιώθη ἂν καὶ τὴν ἰσότητα. ταῦτα οἱ Καλβῖνοι. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι τὸ δηλοῦν ἐνταῦθα τὴν, ΜΕΤΑ᾽, πρόθεσιν χρόνον, μῦθός ἐστιν, ἐπειδὴ ὁ Κανὼν τίθησι διαφορὰν, λέγων, πρὸ πάντων δὲ τὰ πρωτεῖα καὶ τὴν ἐξαίρετον τιμὴν φυλάττεσθαι τῷ Ῥώμης, συνηγορῶν δὲ τῷ Κανόνι ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς, φησὶ Νεαρᾷ ἑκατοστῇ τριακοστῇ, κειμένῃ Βασιλικῶν βιβλίῳ πέμπτῳ, Τίτλῳ τρίτῳ, θεσπίζομεν κατὰ τοὺς τῶν ἁγίων Συνόδων Ὅρους, τὸν ἁγιώτατον τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Πάπαν πρῶτον εἶναι πάντων τῶν ἱερέων, τὸν δὲ μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως τῆς νέας Ῥώμης δευτέραν τάξιν ἐπέχειν μετὰ τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης. καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ, ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΜΕΤ᾽ ἘΚΕΙΝΗΝ, ταὐτόν ἐστι τῷ δευτέραν τάξιν ἐπέχειν. δεύτερον, ὅτι ἀντίκειται τῇ ἀντιθέσει, ἔτι καὶ τὸ προκαθῆσθαι οὐ μόνον τὸν Ῥώμης τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ὡς εὕρομεν ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ περὶ Ἰωάννου καὶ Ἀγαπητοῦ καὶ Βιγιλίου τῶν Παπῶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς Τοποτηρητὰς αὐτῶν προκαθῆσθαι τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ προϋπογράφειν τοῦ αὐτοῦ ἀεὶ ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις καὶ ἐν παντὶ συλλόγῳ. ὥστε μάταιόν ἐστι τὸ λέγειν, τῷ χρόνῳ δευτερεύειν τὸν Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ῥώμης. ἀλλὰ καὶ ὁ Ζωναρᾶς λέγων ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ τρίτου Κανόνος τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς τὴν, ΜΕΤΑ᾽, πρόθεσιν ἐνταῦθα σημαίνειν ὑποβιβασμὸν τῆς

τιμῆς

τιμῆς, ὅτι κατὰ τάξιν ἐνόησε τὸν ὑποβιβασμόν· δῆλον. προστίθησι γὰρ τούτων τῶν ῥημάτων τὴν ἀνωτέρω μαρτυρίαν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, λέγουσαν ῥητῶς, δευτερεύειν τὸν Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ῥώμης κατὰ τὴν τάξιν. μετὰ δὲ ταῦτα τίθησι παραδείγματα, ὅτι ἀνάγκη ἐν ταῖς ἀναφοραῖς τῶν ὀνομάτων, τὸν μὲν πρωτεύειν, τὸν δὲ δευτερεύειν, καὶ ἐν ταῖς καθέδραις, ὅτε συνέλθωσι, καὶ ἐν ὑπογραφαῖς, ὅτε τοῦτο δεήσει, καὶ πρὸς τούτοις ἐπιφέρει εἰς μαρτυρίαν τὸν τριακοστὸν ἕκτον Κανόνα τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου, τάττοντα μετὰ τὸν Ῥώμης τὸν Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ αὐτὸς ἑρμηνεύων τὸν εἰκοστὸν ὄγδοον τοῦτον Κανόνα, λέγει, ζητητέον, ἤτοι ταῦτα τὰ ἐν τῷ τρίτῳ Κανόνι τῆς δευτέρας Συνόδου εἰρημένα, ἀρκοῦνται εἰς ἀπόδειξιν τοῦ δευτέραν ταύτην τὴν βασιλίδα πόλιν εἶναι κατὰ τάξιν τῆς τιμῆς. ἐξ ὧν δείκνυται ὅπερ εἴπομεν, ὅτι ὁ ὑποβιβασμὸς τῆς τιμῆς οὐκ ἔστι κατὰ δύναμιν, ἢ ἐξουσίαν, ἢ ἐνέργειαν ἰδικήν, ἀλλὰ κατὰ μόνην τὴν τάξιν. ἴδε περὶ τούτου καὶ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου τετάρτου Παράγραφον ἕκτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Ἑρμηνεία τοῦ ἐν τῷ παρόντι εἰκοστῷ ὀγδόῳ Κανόνι ῥητοῦ τοῦ, τῶν αὐτῶν ἀπολαύειν πρεσβείων, καὶ ἵνα μεγαλύνηται ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὡς ὁ Ῥώμης. καὶ τί δηλοῖ πρεσβεῖα καὶ μεγαλεῖον. καὶ ὅτι μέτρον τῶν πρεσβείων καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Ῥώμης ὁ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ πρόσθεσις ἀμφοτέρων, οὐδὲν ἰδικὸν ἀξίωμα παρέχουσα ἔχειν αὐτοὺς ἐκ τῶν Συνόδων, πλὴν τῶν πρεσβείων τῆς τιμῆς καὶ ἐξουσίας. καὶ τίς ἡ αἰτία τῶν πρεσβείων τοῦ Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὴν πρὸς τὸν Λέοντα Ῥώμης ἐπιστολὴν τῆς Συνόδου.

Ὅτι δὲ, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, τὸ, Μεγαλύνεσθαι ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασιν, οὐ δέδωκε τῷ Ῥώμης προνόμιόν τι ἰδικὸν ἐξουσίας ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, φανερόν ἐστιν. ὁ γὰρ Κωνσταντινουπόλεως τῆς τιμῆς καὶ ἐξουσίας καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ Ῥώμης μέτρον ἐστί. λέγει γὰρ ὁ Κανὼν, τῶν αὐτῶν ἀπολαύειν πρεσβείων, καὶ μεγαλύνεσθαι ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὡς τὸν Ῥώμης, οὐδεμιᾶς τινὸς διαφορᾶς δηλουμένης. ὡς δὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐκ ἔλαβεν ἐκ τῶν Συνόδων προνόμιόν τι ἰδικὸν ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ μόνον τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐξουσίας, ὧν τὸ πρῶτον δηλοῖ τὸ Πατριαρχικὸν ἀξίωμα, τὸ δὲ δεύτερον τὴν χειροτονίαν τῶν τάδε Μητροπολιτῶν. οὕτω γοῦν καὶ ὁ Ῥώμης ἔχει τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς διὰ τὸ αὐτὸ Πατριαρχικὸν ἀξίωμα, καὶ τὰ πρεσβεῖα τῆς ἐξουσίας, ὥστε ἄρχειν τῆς ἰδίας ἐνορίας, ἤτοι τῶν Ἑσπερίων. ὅτι δὲ καὶ ἡ στάθμη καὶ τὸ μέτρον τῶν πρεσβείων καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Ῥώμης ὁ Κωνσταντινουπόλεως (οὐ γὰρ ἔλαβεν οὔτε παρὰ τῆς δευτέρας Συνόδου, οὔτε παρὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, οὔτε οἰκουμενικὸν, οὔτε μοναρχικὸν, οὔτε ἀναμάρτητον, οὔτε ἄλλο τι ἀξίωμα, ἢ μόνον τὸ προηγεῖσθαι τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς κατὰ μόνην τὴν τάξιν) μάρτυς ὁ διαληφθεὶς εἰκοστὸς ὄγδοος Κανὼν τῆς παρούσης Συνόδου, φησὶ γάρ, πανταχοῦ τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων Ὅροις ἑπόμενοι, καὶ γνωρίζοντες τὸν τρίτον Κανόνα τῆς δευτέρας Συνόδου, τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ὁρίζομέν τε καὶ ψηφιζόμεθα περὶ τῶν πρεσβείων τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. καὶ σημείωσαι, ὅτι τὰ αὐτά φησι, καὶ οὐκ ἄλλα, ἢ μείζονα, ἢ ἐλάττονα, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς ἅπερ ἔδωκεν ἡ δευτέρα, ἔδωκε καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι. εἶτα ἡ δοῦσα τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς τῷ Κωνσταντινουπόλεως δευτέρα Οἰκουμενικὴ, ἡ αὐτὴ ἐν τῷ δευτέρῳ αὐτῆς Κανόνι ὥρισε τοὺς ὑπὲρ Διοίκησιν Ἐπισκόπους ταῖς ὑπερορίοις ἐνορίαις μὴ ἐπιέναι, μηδὲ συγχέειν τὰς Ἐκκλησίας, καὶ ἴδε τὴν ἑρμηνείαν ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίῳ τετάρτῳ. οὗτος δὲ ὁ Κανὼν, μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι τὸν εἰκοστὸν ὄγδοον Κανόνα ἐν τῇ δεκάτῃ ἕκτῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, ἀνεγνώσθη ἐπ᾽ ὄψει καὶ ἀκοῇ τῶν Ἀρχόντων καὶ τῆς Συγκλήτου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ ἐβεβαιώθη παρὰ πάντων τούτων μεγάλῃ καὶ διαπρυσίῳ τῇ φωνῇ. πρὸς τούτοις ἔχομεν περὶ τούτου σχεδὸν ἀναριθμήτους μαρτυρίας εἰπεῖν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς ἐπιτομῆς, μίαν καὶ μόνην λέγομεν, καὶ ἀρκεῖ ὑπὲρ μυρίων ἄλλων μαρτυριῶν, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπιστολὴ, ἣν ἔγραψεν ἡ ἁγία αὕτη Σύνοδος πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα, ἐν ᾗ λίαν σαφῶς λέγει τίνα ἀπέδωκε, καὶ τίνα διωρίσατο τῷ Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ. γράφει οὖν πρὸς αὐτὸν ταῦτα ῥητῶς, Τὸ γὰρ ἐκ πολλοῦ κρατῆσαν ἔθος, ὅπερ εἶχεν ἡ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία εἰς τὸ χειροτονεῖν Μητροπολίτας τῶν Διοικήσεων, τῆς τε Ἀσιανῆς καὶ Ποντικῆς καὶ Θρακικῆς, καὶ νῦν κατὰ συνοδικὴν ἐκυρώσαμεν ψῆφον, οὐ τοσοῦτον τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως τι παρέχοντες, ὅσον ταῖς Μητροπόλεσι τὴν εὐταξίαν πρυτανεύοντες, διὰ τὸ πολλοὺς πολλάκις, τελευτώντων τῶν Ἐπισκόπων, ἀνακύπτειν θορύβους, ἀνηγεμονεύτων ὄντων τῶν ἐν αὐταῖς Κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν, καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν συγχεόντων, ὅπερ οὐδὲ τὴν ὑμετέραν ἔλαθεν ἁγιότητα, μάλιστα τῶν Ἐφεσίων οὕνεκεν πλεονάκις ὑμῶν διενοχληθέντων. ἐβεβαιώσαμεν δὲ καὶ τὸν τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων πατέρων, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθέντων ἐπὶ τοῦ τῆς εὐσεβοῦς μνήμης μεγάλου Θεοδοσίου Κανόνα, τὸν διαγορεύοντα, μετὰ τὸν ὑμέτερον ἁγιώτατον καὶ ἀποστολικὸν, τὰ πρεσβεῖα

τὸν

τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἔχειν. καὶ κατωτέρω, ἡμεῖς γὰρ θεραπεύοντες τούς τε εὐσεβεστάτους καὶ φιλοχρίστους Βασιλέας, ἔτι τοῦτο ἡδομένους, τήν τε λαμπρὰν Σύγκλητον, καὶ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν βασιλεύουσαν, εὔκαιρον ἐνομίσαμεν τὴν ἐπ' αὐτῇ παρὰ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου βεβαίωσιν τῆς τιμῆς. ταῦτα οἱ ἐν Χαλκηδόνι πατέρες πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα, ἐξ ὧν λαμπρῶς δείκνυται τρία τινά, πρῶτον, ὅτι τὸ ἔθος, διὰ οὗ ἐχειροτόνει ὁ Κωνσταντινουπόλεως τινὰς Μητροπολίτας, βεβαιώσασα ἡ Σύνοδος, ἔδωκεν αὐτῷ πρεσβεῖα ἐξουσίας, ἵνα δηλονότι κανονικῶς χειροτονῇ πάντας τοὺς Μητροπολίτας τῶν εἰρημένων Διοικήσεων. δεύτερον, ὅτι τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς, ἅτινα ἔδωκεν αὐτῷ ἡ δευτέρα Οἰκουμενική, ἐβεβαίωσε. τρίτον, ὅτι οὐδὲν πλέον ἔδωκεν αὐτῷ, εἰ γὰρ ἔδωκεν, ἔγραψεν ἂν αὐτὸ πρὸς τὸν Πάπαν, ἀλλ' οὐκ ἔγραψεν, ἐπειδὴ οὐκ ἔδωκεν.

ΠΑΡΑ´ΓΡΑΦΟΝ Δ´.

Περὶ ἑπτά τινων, ὧν ἐπιλαμβάνονται οἱ Λατῖνοι κατὰ τοῦ παρόντος εἰκοστοῦ ὀγδόου Κανόνος.

Ἐπιλαμβάνονται οἱ Λατῖνοι, ὡς φαίνεται ἐν τῇ Ταρ-γαφ τῆς ἀπωλείας, τοῦ Κανόνος τούτου, καὶ λέγουσιν ἑπτά τινα, πρῶτον, ὅτι οὗτος ἐστὶν ὑποβολιμαῖος, ὡς ὅτι οὐχ ὑπέγραψαν οἱ ἑξακόσιοι τριάκοντα πατέρες, ἀλλὰ μόνον διακόσιοι, χωριζόμενοι Ἀνατολίου. δεύτερον, ὅτι ἀδόκιμος, ὡς ὅτι ὁ Λέων οὐκ ἀπεδέξατο αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἠναντιώθη αὐτῷ. τρίτον, ὅτι ἐστὶ κίβδηλος, ἐπειδὴ λέγει ὅτι ἐξετέθη κατὰ τὸν τρίτον κανόνα τῆς δευτέρας Συνόδου, ἀλλ' ἐκεῖνος δεύτερον εἶπε τοῦ Ῥώμης τὸν Κωνσταντινουπόλεως, οὐκ ἴσον, ὡς ὁ παρὼν Κανὼν βούλεται. τέταρτον, ὅτι ἐστὶ φλύαρος, ἐπειδὴ λέγει ὅτι εἶχεν ὁ Ῥώμης τὴν ἐξουσίαν διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν Ῥώμην, καὶ οὐχὶ διότι ἦν Τοποτηρητὴς τοῦ Πέτρου. πέμπτον, ὅτι ἄκυρος, διότι ἡ Ἐκκλησία οὐκ ἐδέξατό ποτε ἵνα ἔχῃ ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἴσην ἐξουσίαν τῷ Ῥώμης. ἕκτον, ὅτι μάχεται τῷ πέμπτῳ τῆς ἐν Νικαίᾳ Κανόνι, καὶ τῷ δευτέρῳ τῆς δευτέρας. ἕβδομον, ὅτι εἰ εἶχεν ὁ Κωνσταντινουπόλεως τὰ ἴσα τῷ Ῥώμης, ἡ ἐν Τρούλλῳ ἐν τῷ τριακοστῷ ἕκτῳ Κανόνι αὐτῆς ἔλεγεν ἵνα ἔχῃ ὁ Κωνσταντινουπόλεως τὰ ἴσα τῷ Ῥώμης.

ΠΑΡΑ´ΓΡΑΦΟΝ Ε´.

Περὶ ἀνατροπῆς τοῦ πρώτου ἐπιχειρήματος τῶν Λατίνων, οὐχ ὑποβολιμαῖον, ἀλλ' ἀληθῆ καὶ ἅγιον τὸν Κανόνα ἀποδεικνυούσης.

Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι καὶ ἐνταῦθα οἱ Λατῖνοι ψεύδονται, ἀμάρτυρα λέγοντες, ἐπειδὴ ὅτι διακόσιοι μόνοι ὑπέγραψαν, αὐτοὶ τοῦτο λέγουσιν, οὐδεὶς δὲ τῶν ἀξιοπίστων, ἢ τῶν ἀρχαίων ἱστορικῶν τοῦ τοιούτου ἐμνήσθη, οὔτε μὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοιοῦτόν τι σημειοῦται, ἀλλ' ὅσοι ὑπέγραψαν, τοὺς τριάκοντα Κανόνας ὑπέγραψαν, ἐν οἷς καὶ ὁ εἰκοστὸς ὄγδοος, εἰ καὶ μόνοι τρεῖς οἱ λεγάτοι τοῦ Ῥώμης ἐλειποθύμησαν ὑπὸ φιλαρχίας περὶ αὐτοῦ. δεύτερον, ἡ Σύνοδος οὐκ εἶχε χρείαν ἵνα κολακεύσῃ τὸν Ἀνατόλιον, οὖσα Οἰκουμενική, καὶ ὑπὲρ τὸν Ἀνατόλιον. καὶ δείκνυται ἐκ τοῦ ἀθετῆσαι αὐτοῦ τὸ ζήτημα, δι' οὗ ἐβούλετο, ἵνα ἐν Κωνσταντινουπόλει γίνηται Σύνοδος καὶ κρίσις περὶ παντὸς βουλομένου, κἂν καὶ ἀπὸ ἐξωτέρας εἴη Ἐπαρχίας. καὶ ἴδε ἀνωτέρω κεφαλαίου πρώτου Παράγραφον δέκατον ὄγδοον. ἀλλὰ δίκαια ἔπραξεν, ἵνα χειροτονῇ ὁ Κωνσταντινουπόλεως τοὺς Μητροπολίτας τοὺς μὴ ὑποκειμένους Πατριάρχῃ τινί, διὰ τὰ αἴτια ἅπερ εἴπομεν εἰς τὸν τόπον τοῦ Κανόνος. τρίτον, οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης, κἂν καὶ πολλὰ εἶπον, ἀλλὰ τέλος πάντων κρατοῦντες ἐπὶ τῆς Συνόδου μετὰ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν, καὶ προβαλόντες Κανόνα ὑποβολιμαῖον, καὶ ἐπιτιμηθέντες, ἐσιώπησαν. τέταρτον, οἱ πατέρες ὅλοι ὡμολόγησαν, ὅτι οὐ βίᾳ, ἀλλὰ ἰδίῳ αὐτῶν θελήματι ἔδωκαν τὰ πρεσβεῖα τῷ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ οὕτως ὁ Κανὼν οὐκ ἔστιν ὑποβολιμαῖος, ἀλλ' ἀληθής, φανερός, ἅγιος, ὡς ὑπὸ Οἰκουμενικῆς προηγμένος Συνόδου. καὶ εἰ οἱ Τοποτηρηταὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, οὐδὲν τὸ κωλῦον, τῶν γὰρ πλειόνων ἐστὶν ἡ ψῆφος κατὰ τὸν ὄγδοον Κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου. εἶτα οὐ δεῖ τὸν αὐτὸν καὶ κριτὴν καὶ κρινόμενον εἶναι, ἐκρίθησαν γὰρ ὑπὸ τῆς Συνόδου καὶ τῶν Ἀρχόντων, καὶ πῶς ἐδύναντο οἱ κρινόμενοι κρῖναι; εἰς ὃ δὲ οὐκ ἐπείσθησαν οἱ Ῥωμαῖοι τῇ Συνόδῳ, ἐβλασφήμησαν. ἔπειτα τὸ εἶναι τὸν Κωνσταντινουπόλεως δεύτερον, ὡς διορίζεται ὁ Κανών, καὶ οὐ πέμπτον, ὡς φρονοῦσιν οἱ παπισταί, ἑπόμενοι τῷ Αἱρετικῷ Διοσκόρῳ, μάρτυς ἡ Σύνοδος ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῆς πράξει, εἶπον γὰρ ἐκεῖ οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Πάπα περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατολίου, ὅτι οὐ πέμπτον, ἀλλὰ πρῶτον ἔχουσι, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τὸν τόπον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛ′.

Περὶ ἀνατροπῆς τοῦ δευτέρου ἐπιχειρήματος τῶν Λατίνων, οὐκ ἀδόκιμον, ἀλλὰ δόκιμον τῇ ψήφῳ, καὶ δυνάμει τῆς Συνόδου, καὶ τῇ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν συγκαταθέσει τὸν Κανόνα παριστώσης.

Πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, ῥητέον ὅτι οἱ πατέρες γράφοντες εἰς τὸν Ῥώμης διὰ τὰ πρεσβεῖα τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, εἶπον αὐτῷ, ὅτι ἐποίησαν νόμιμα, καὶ ἵνα βεβαιώσῃ αὐτὰ κἀκεῖνος, ἤγουν ἵνα συναινέσῃ καὶ συμφωνήσῃ. ἐκείνη δὲ ἡ ἀξίωσις ἦν προσαγή, ἐπειδὴ σχεδὸν ἐπέπληττεν αὐτὸν, ὡς ἡ δευτέρα τὸν Δάμασον περὶ Φλαβιανοῦ, καὶ ἴδε τὸν τόπον. δεύτερον, ὅτι οὐκ ἔγραψαν οἱ διακόσιοι, ἀλλ' ὅλη ἡ Σύνοδος, ὡς ἐδείχθη ἀνωτέρω, ὥστε ψεύδονται οἱ Λατῖνοι, λέγοντες ὅτι μόνοι διακόσιοι τὸν Κανόνα ἐξήνεγκαν. τρίτον, ὅτι εἰ ὁ Λέων οὐκ ἐδέξατο αὐτὸν, καὶ ἔγραψε καὶ τῷ Ἀνατολίῳ καὶ τῷ Βασιλεῖ Μαρκιανῷ, πολλὰ ἁμαρτήσας ἐν τῷ μέρει τούτῳ, καίτοι τἄλλα ἅγιος ὤν, ἀλλ' ὑπερίσχυσε τῆς Συνόδου ἡ ψῆφος. καὶ δὴ καὶ τοὺς Πατριάρχας παρεκίνει γράφων, ἵνα μὴ δέξωνται ἀνώτερον ἑαυτῶν τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἐκεῖνοι ἀφορῶντες εἰς τοὺς συνοδικοὺς Κανόνας, καὶ γινώσκοντες τὸ κράτος τῶν Συνόδων, τῶν ἐχουσῶν ἐξουσίαν ὑπὲρ τὸν Ῥώμης, καὶ ἐπὶ τοῦ Ῥώμης, ὡς καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου Ἐπισκόπου, οὐδὲν ἐφρόντισαν, οὔτε διότι παρ' αὐτῶν τέτακται ὁ Κωνσταντινουπόλεως, οὔτε περὶ ὧν ὁ Λέων ἠγωνίζετο. τέταρτον, οἱ μετέπειτα πατέρες ἰδόντες, ὅτι τὸν Πάπαν Λέοντα ὡς ὀρθόδοξον περιεποιήθησαν πολλὰ οἱ τῆς τετάρτης Συνόδου πατέρες, καὶ ἐκεῖνος κατεχρήσατο τὴν περιποίησιν, καὶ ἤθελον, ἵνα προστάτῃ, λοιπὸν μετριώτερα ἔγραφον καὶ ἐτίμων τοὺς μετ' αὐτὸν Πάπας. ὁ Κανὼν λοιπὸν ἐστὶ δοκιμώτατος, ὡς κρίσει Οἰκουμενικῆς Συνόδου προαχθεὶς, καὶ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Συγκλήτου βεβαιωθείς. σημείωσαι ὅτι καὶ Δάμασος, καὶ Σιρίκιος, καὶ Ἀναστάσιος οἱ Πάπαι ἐλυποῦντο κατὰ τοῦ Ἀντιοχείας Φλαβιανοῦ, ἀλλ' ὑπερίσχυσε τῆς δευτέρας Συνόδου ἡ ψῆφος, ὡς καὶ ἐνταῦθα νικᾷ ἡ τῆς Συνόδου ἀλήθεια.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ′.

Περὶ ἀνατροπῆς τοῦ τρίτου ἐπιχειρήματος τῶν Λατίνων, οὐ κίβδηλον, ἀλλὰ σύμφωνον τῷ τρίτῳ Κανόνι τῆς δευτέρας Συνόδου τὸν Κανόνα ἀποδεικνυούσης.

Πρὸς δὲ τὸ τρίτον λέγομεν, ὅτι σύμφωνός ἐστιν ὁ Κανὼν μετὰ τοῦ τρίτου τῆς δευτέρας Συνόδου, ᾧ καὶ ἠκολούθησεν, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνος καὶ οὗτος τὸν Ῥώμης εἶπον πρῶτον, τὸν δὲ Κωνσταντινουπόλεως δεύτερον κατὰ τὴν τάξιν καὶ μόνον. ἴσον δὲ ἐτίμησε (μᾶλλον δὲ οὐκ ἐτίμησεν, ἀλλ' ἐβεβαίωσε τὴν κρίσιν τῆς δευτέρας Συνόδου, ὡς γράφει καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸν Ῥώμης Λέοντα ἐπιστολὴν αὐτῆς) ἡ τετάρτη τὸν Κωνσταντινουπόλεως τῷ Ῥώμης, ἑρμηνεύσασα ποῖον ἐστὶ τὸ πρεσβεῖον δηλονότι, οὐ τὸ ἀξίωμα τῆς Ἐπισκοπῆς, ἀλλὰ τὸ πατριαρχικὸν, ἐπειδὴ τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος οὐδέν ἐστιν ἕτερον μεῖζον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπερ εἶχεν ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆς δευτέρας, ὅθεν καὶ ἐξ ἴσου κατηγορεῖται εἰς τοὺς πέντε Πατριαρχικοὺς θρόνους. διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κανὼν οὐκ ἔστι κίβδηλος, ἀλλὰ συμφωνότατος τῷ τρίτῳ τῆς δευτέρας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η′.

Περὶ ἀνατροπῆς τοῦ τετάρτου ἐπιχειρήματος τῶν Λατίνων, οὐ φλύαρον, ἀλλ' εὔφημον τὸν Κανόνα παριστώσης, λέγοντα μὴ ἔχειν τὸν Ῥώμης ἀπὸ τοῦ Πέτρου τὰ πρωτεῖα, ἀλλ' ἀπὸ τῶν πατέρων.

Πρὸς δὲ τὸ τέταρτον φαμὲν, ὅτι πρῶτον ἔχει ἕκαστος τῶν Πατριαρχῶν τὸ ἀξίωμα ἀπὸ τῆς πόλεως, ἀφ' ἧς ὀνομάζεται. εἶτα ἔχει αὐτὸ ἑπομένως ὅπου καὶ ἂν εἴη, ὅτι εἰ οὐκ ἦν ὁ Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπος ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος εἰς τὴν Αἴγυπτον, οὔτε εἰς τὴν Ῥώμην ἦν, ἢ Τρίβεριν, ἢ Σαρδικὴν, ἢ Τύρον, ἢ Κωνσταντινούπολιν, ἢ Ἱερουσαλήμ. καὶ εἰ οὐκ ἦσαν ὁ Ἀγαπητὸς καὶ Βιγίλιος καὶ Ἰωάννης Ἐπίσκοποι Ῥώμης πρῶτοι, οὔτε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἦσαν τοιοῦτοι. ὅθεν ὁ Ἱεροσολύμων διὰ τὴν ἁγιότητα τῆς πόλεως, ὁ Ἀντιοχείας διὰ τὸ χρηματίσαι ἐκεῖ τὸ ὄνομα τῶν Χριστιανῶν, ἡ Ἀλεξάνδρεια διὰ τὸ προκαθῆσθαι Αἰγύπτου καὶ Λιβύης καὶ Αἰθιοπίας, ἡ Ῥώμη διὰ τὸ χρηματίσαι βασίλειον πόλιν, καὶ οὐχὶ διὰ τὸν Πέτρον, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι. ἀλλὰ διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐδικαιώθησαν ὑπὸ τῶν πατέρων ἵνα ἔχωσι τὸ πρωτεῖον κατὰ τὴν τάξιν. τῇ λοιπὸν καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἐδικαιώθη ὑπὸ τῆς δευτέρας εἶναι θρόνος Πατριαρχικὸς, καὶ μεγαλύνεσθαι ὡς τὴν Ῥώμην, ἵνα προτιμᾶται τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν, καὶ ἔχῃ τὰ

ἴσα

ἴσα τῷ Ῥώμης, ἵνα χειροτονῇ τοὺς Μητροπολίτας ἐφ' ὧν διωρίσθη. δεύτερον, κρινόμενοι ὁ Ῥώμης καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Ῥώμης ἔχει μόνον ἑαυτὸν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν μάρτυρας, λέγων, ὅτι οὐκ ἀπὸ τῶν πατέρων ἔχει τὸ πρωτεῖον, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Πέτρου. ὁ δὲ Κωνσταντινουπόλεως ἔχει ἑξακοσίους τριάκοντα πατέρας μάρτυρας τῆς παρούσης ἁγίας Συνόδου, καὶ τοσούτους Ἄρχοντας, καὶ τὴν Σύγκλητον, καὶ τὸν Αὐτοκράτορα, καὶ ἑκατὸν πεντήκοντα ἀξιοτιμήτους πατέρας τῆς δευτέρας οἰκουμενικῆς, ὧν οὐκ ἔστιν ὁ κόσμος ὅλος ἄξιος, λέγων, ὅτι ἀπὸ τῶν πατέρων ἔχει ὁ Ῥώμης τὸ πρῶτον, καὶ αὐτὸς τὸ δεύτερον κατὰ μόνην τὴν τάξιν, καὶ τὰ ἴσα ὡς Πατριάρχης, καὶ μεγαλύνεται ὡς ἐκεῖνος διὰ τὰς χειροτονίας. τρίτον, οἱ πατέρες εἶπον, τὰ αὐτὰ τῷ τρίτῳ Κανόνι τῆς δευτέρας Συνόδου ὁρίζομεν, ἐπειδὴ ὁ Διόσκορος κατεφρόνησε τοῦ Φλαβιανοῦ, καὶ ἐκάθισαν αὐτὸν ἐν τῇ Ἐφέσῳ εἰς πέμπτον τόπον, διὰ τοῦτο οἱ τῆς τετάρτης Συνόδου παρέχοντες καὶ αὐτοὶ τὰ δευτερεῖα τῆς τάξεως τῷ Κωνσταντινουπόλεως, εἶπον τὰ αὐτὰ τῷ τρίτῳ Κανόνι τῆς δευτέρας ὁρίζομεν. ὥστε ἁμαρτάνει ὁ Ῥώμης ἀθετῶν τὴν οἰκουμενικὴν Σύνοδον, καὶ πρεσβεύεται κατὰ τῶν ἁγίων Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ συκοφαντεῖ τὴν ἁγίαν Σύνοδον, καὶ παρεμβάλλει Κανόνας δολίους, καὶ ζητεῖ αὐτὸς μόνος ὅπερ οὐκ ἔρρωται. ὁ δὲ Κανὼν ἀληθὴς καὶ ἀνύποπτος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Περὶ ἀνατροπῆς τοῦ πέμπτου ἐπιχειρήματος τῶν Λατίνων, οὐκ ἄκυρον, ἀλλὰ κεκυρωμένον, καὶ βεβαιότατον τὸν Κανόνα ἀποδεικνυούσης, ὡς τὰ ἴσα τοῦ Ῥώμης κατὰ τοὺς Κανόνας καὶ Συνόδους τῷ Κωνσταντινουπόλεως διδόντα.

Πρὸς δὲ τὸ πέμπτον, ὅτι οἱ Λατῖνοι πονηρίᾳ χρώμενοι, ὑποτιθέασι λέγειν ἡμᾶς ὅπερ ἀποπτύομεν, καὶ διὰ τοῦτο λέγουσιν, ὅτι οὐκ ἔχει ὁ Κωνσταντινουπόλεως τὰ ἴσα τῷ Ῥώμης. ἀποπτύομεν δὲ ἡμεῖς τὸ ἔχειν τὸν Ῥώμης ἀξίωμά τι ἰδικὸν, ἢ ἀπὸ τοῦ Πέτρου, ἢ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, παρ' ὃ ἔχουσιν οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι, ὡσαύτως καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ μόνον τὸ πρωτεῖον τῆς τάξεως δίδομεν ἔχειν τὸν Ῥώμης, οὐκ ἀπὸ τοῦ Πέτρου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὴν δευτέραν τάξιν τὸν Κωνσταντινουπόλεως. ὥστε ἡ Ἐκκλησία οὔτε τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐδέξατο ποτὲ ἔχειν ἐξουσίαν τινὰ ἐπὶ τῶν Πατριαρχῶν ἢ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, οὔτε τὸν Ῥώμης· ὡς μαρτυροῦσιν αἱ Σύνοδοι, οἱ Κανόνες, τὰ συγγράμματα τῶν πατέρων, καὶ αἱ καθημεριναὶ πράξεις, ἅπερ μάλιστα λέγουσιν ὅλον τὸ ἐναντίον. ὥστε ὁ μὲν Κανὼν ἐστὶ κεκυρωμένος καὶ βεβαιωμένος, οἱ δὲ Λατῖνοι λέγουσι περὶ αὐτοῦ ἀνυπόστατα, πεπλασμένα καὶ ἄκυρα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι'.

Περὶ ἀνατροπῆς τοῦ ἕκτου ἐπιχειρήματος τῶν Λατίνων, οὐ μαχόμενον τῷ πέμπτῳ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου Κανόνι, οὔτε τῷ δευτέρῳ τῆς δευτέρας Συνόδου Κανόνι τὸν Κανόνα παριστώσης, ἀλλὰ σύμφωνον αὐταῖς, ὡς τὰ ἴσα πρεσβεῖα τοῖς τε Πατριάρχαις καὶ τῷ Ῥώμης παρέχουσιν, οἷς ὡς παραβάτης καὶ ὑβριστὴς αὐτῶν ὁ Ῥώμης μάχεται.

Πρὸς δὲ τὸ ἕκτον ῥητέον, ὅτι ὁ Ῥώμης ἐστὶ παραβάτης τοῦ πέμπτου Κανόνος τῆς ἐν Νικαίᾳ ἁγίας Συνόδου, καὶ τοῦ δευτέρου τῆς δευτέρας, καὶ ἄλλων ἀποστολικῶν καὶ πατρικῶν Κανόνων. ζητεῖ γὰρ ἀθετεῖσθαι ὅλας τὰς Συνόδους τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μόνον τὸν διορισμὸν αὐτοῦ ἔχειν τὸ κῦρος. δεύτερον, ὅτι ὁ Κανὼν ὁ πέμπτος τῆς πρώτης ἑπόμενος τοῖς ἱεροῖς Ἀποστόλοις, λέγει, τοὺς ὑφ' ἑτέρων ἀποβληθέντας, ὑφ' ἑτέρων μὴ προσίεσθαι, ἀλλὰ διδόναι τὴν Σύνοδον τῆς Ἐπαρχίας τὴν τελείαν ἀπόφασιν, κρατούσης τῆς ψήφου τῶν πλειόνων. ὁ δὲ Ῥώμης τοὺς ὑφ' ἑτέρων ἀποβεβλημένους καὶ Μητροπολιτῶν καὶ Πατριαρχῶν προσίεται, καὶ ζητεῖ ἵνα ἀνακρίνῃ. ὅθεν στέλλει εἰς Ἀφρικὴν ἵνα ἀνακρίνῃ, καὶ ἐπιτιμᾶται, ἀφορίζει εἰς τὴν Ἀνατολὴν, καὶ οὐδεὶς λογίζεται, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἀεὶ παρανομεῖ. τρίτον, ὁ παρὼν Κανὼν οὐκ ἔστιν ἐκείνῳ ἐναντίος, ἐπειδὴ τοὺς Μητροπολίτας τοὺς μὴ ὑποκειμένους Πατριάρχῃ τινὶ, ἔδωκεν ἵνα χειροτονῇ ὁ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ καθ' ὃν τρόπον, ἤγουν διὰ τὸ ἔθος ἔδωκαν ἵνα χειροτονῶσι τοὺς Μητροπολίτας τῶν τάδε Ἐπαρχιῶν οἱ τέσσαρες Πατριάρχαι, ἔδωκε καὶ τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἵνα χειροτονῇ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν τοὺς Μητροπολίτας τῶν εἰρημένων ἐν τῷ Κανόνι Ἐπαρχιῶν. καὶ καθὼς ἐν τῷ ἕκτῳ καὶ ἑβδόμῳ Κανόνι παρέχουσα ἡ πρώτη τὰ πρεσβεῖα τῷ Ῥώμῃ, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, καὶ Ἱεροσολύμων, οὐκ ἀθετεῖ τὸν πέμπτον Κανόνα αὐτῆς, οὕτω δὴ καὶ ἡ τετάρτη παρέχουσα τὰ ἴσα πρεσβεῖα τῷ Κωνσταντινουπόλεως, οὐκ ἐναντιοῦται ἐκείνῳ τῷ Κανόνι, καὶ διὰ τοῦτο σύμφωνα, οὐκ ἀντίδοξα εἶπεν ἡ ἐν Χαλκηδόνι καὶ εἰς τοῦτον τὸν Κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ, ἀλλὰ καὶ τῷ δευτέρῳ τῆς δευτέρας σύμφωνος ὁ παρὼν Κανὼν, ἐπειδὴ μηδεμιᾶς Ἐκκλη-

σίας

σίας πρεσβεῖα λυμηνάμενος, ἀλλὰ διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας, ἔδωκε τῷ Κωνσταντινουπόλεως τὴν χειροτονίαν τῶν μὴ ὑποκειμένων εἴς τινα Πατριάρχην Μητροπολιτῶν, ὅθεν ἀσυγκρίτως σεβασμιώτεροι οἱ Πατριάρχαι τοῦ Ῥώμης. εἰ γὰρ καὶ εἰς καιροὺς ἀνάγκης προὐβάλετο Πατριάρχας τινὰς ὁ Κωνσταντινουπόλεως τῆς Ἀνατολῆς, καὶ δὴ καὶ τὸν Μαρτύριον Ἀντιοχείας συνίστησιν ὁ Γεννάδιος, καὶ ὁ Κναφεὺς ἀπολογεῖται εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀκάκιον διὰ τὴν πρὸς τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον βλασφημίαν, ἀλλ' οὐδέποτε ἐνόησε, μήτε ἐζήτησεν ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἵνα ἔχῃ ἐξουσίαν εἰς τοὺς πατριαρχικοὺς θρόνους, μήτε ὅρια αἰώνια τῶν πατέρων διενοήθη μεταβαλεῖν, ὡς σπουδάζει ὁ Ῥώμης ποιεῖν διὰ τὸ δῆθεν συνδραμεῖν τῷ ἁγίῳ Ἀθανασίῳ, καὶ δι' ἄλλας αἰτίας εὐλόγους, ὅπου καὶ ὁ Θεόφιλος καθεῖλε τὸν Χρυσόστομον, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Πέτρος ἐχειροτόνησε Κωνσταντινουπόλεως τὸν Μάξιμον, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Διόσκορος ἐχειροτόνησε Κωνσταντινουπόλεως τὸν Ἀνατόλιον, ἀλλ' οὐδέποτε ἐφαντάσθησαν οἱ Ἀλεξανδρινοὶ ἔχειν ἀξίωμα διὰ τούτων αἰτιῶν εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως. ὁ Ῥώμης δὲ ὁ ῥηθεὶς πρῶτος εἰς τὴν δευτέραν, ἔμεινε πρῶτος. ὁ Κωνσταντινουπόλεως δὲ ἐρρέθη δεύτερος διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐρρέθη ὁ Ῥώμης πρῶτος, ὅθεν καὶ ὡς μὴ ὄντα τὸν Κανόνα ἐναντίον τοῖς Πατριάρχαις, ἐκεῖνοι πρώτως μάλιστα αὐτὸν διωρίσαντο, ἀποβλέποντες εἰς τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ οὐκ εἰς τὸ ἴδιον. ὥστε ὁ παρὼν Κανὼν τοῖς διαλεφθεῖσι Κανόσι τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας σύμφωνος, ὁ Ῥώμη δέ ἐστιν ὁ τοὺς Κανόνας ἐξυβρίζων, τινὰς μὲν παραγράφων, τινὰς δὲ κιβδηλεύων, ἢ ἄλλους ἀναφανδὸν ἀθετῶν, καὶ συγχέων τὰ πράγματα τῶν Ἐπαρχιῶν, πρᾶγμα ποιῶν καὶ ἄδικον καὶ παράνομον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

Περὶ ἀνατροπῆς τοῦ ἑβδόμου ἐπιχειρήματος τῶν Λατίνων καὶ ἀπὸ τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου, τῆς τὰ πρεσβεῖα τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῷ τριακοστῷ ἕκτῳ αὐτῆς Κανόνι ἀνανεωσάσης. καὶ ὅτι τῇ τάξει μόνον πρῶτος ὁ Ῥώμης. καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἀποστολικός, ἀλλ' οὐ μόνος. καὶ ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐκ ἔστι τὸ προαιρούμενον κατά τινα ἰδικὴν ἐξουσίαν.

Πρὸς δὲ τὸ ἕβδομον λέγομεν, ὅτι ἡ ἐν Τρούλλῳ Σύνοδος ἔδωκε τὰ ἴσα τοῦ Ῥώμης τῷ Κωνσταντινουπόλεως, οὐχ ὅτι οὐκ εἶχεν αὐτά, ἀλλ' ὅτι τοῦ Διοσκόρου εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ λῃστρικὴν ἀθετήσαντος τὸν τρίτον Κανόνα τῆς δευτέρας, καὶ τάξαντος εἰς τὸν πέμπτον τόπον τὸν Φλαβιανόν, ἡ παροῦσα τετάρτη ἀνενέωσε τὸν Κανόνα. καὶ πάλιν Βασιλίσκου τοῦ τυράννου ἀθετήσαντος αὐτὰ μετὰ Χρυσαφίου, καὶ εἰ καὶ ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος διωρθώσατο αὐτὰ τοῖς ἀντεγκυκλίοις, ὁ Ἰουστινιανὸς διωρίσατο τὰ αὐτὰ ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως. ἀλλὰ πάλιν μετὰ ταῦτα τοῦ τυράννου Φωκᾶ δεδωκότος πρωτεῖον τῷ Ῥώμης, ὡς ῥηθήσεται εἰς τὸν τόπον, ὅπερ εἰ καὶ ἀνῄρηκεν ὁ Αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος, ἀλλ' ἡ ἐν Τρούλλῳ Σύνοδος ὡς κεκτημένη ἀξίωμα Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀνανεουμένη τὸν τρίτον τῆς δευτέρας, καὶ τὸν παρόντα εἰκοστὸν ὄγδοον, ἐξέθετο τὸν τριακοστὸν ἕκτον Κανόνα αὐτῆς περὶ τῶν πρεσβείων τοῦ Κωνσταντινουπόλεως. εἶτα καὶ τό, ὡς τὴν Ῥώμην μεγαλύνεσθαι, οὐκ ἐννοοῦμεν δηλοῦν ἄλλο τι περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἢ τὸ πατριαρχικὸν ἀξίωμα, καὶ τὰς χειροτονίας τῶν τάδε Μητροπολιτῶν. ὥστε τοῦτο ἐννοοῦμεν καὶ περὶ τοῦ Ῥώμης, καὶ οὐδὲν ἕτερον, καὶ μὴ προσαπτέσθωσαν ἡμῶν Λατῖνοι περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ὅπερ οὐ φρονοῦμεν, σοφιζόμενοι ἵνα ὑψώσωσι τοῦ Ῥώμης τὸ ἀξίωμα παρὰ Κανόνας. ἐπειδὴ ἡμεῖς καὶ ἐκεῖνο ὅπερ λέγει ὁ ἔνατος καὶ δέκατος ἕβδομος Κανὼν τῆς ἐν Χαλκηδόνι περὶ τῶν ὑποκειμένων τῷ Κωνσταντινουπόλεως Ἀρχιερέων, ἐννοοῦμεν, καὶ ἑρμηνεύομεν (ὡς ῥηθήσεται) οὐ περὶ τῶν ὑποκειμένων τοῖς ἄλλοις πατριαρχικοῖς θρόνοις, καθὼς εἴρηται καὶ περὶ τοῦ Ῥώμης ἐν τῇ κατὰ Σαρδικὴν Συνόδῳ. ὅτι δὲ ὁ μὲν Κωνσταντινουπόλεως ἐφύλαξε καὶ φυλάττει τὰς χειροτονίας καὶ τὴν Διοίκησιν τῶν ὑπ' αὐτῷ Ἐκκλησιῶν, ὁ δὲ Ῥώμης ποιεῖ τὸ ἐναντίον, κατὰ τῶν Κανόνων φερόμενος ἀναιδῶς, ἐροῦμεν ἐν τῷ δεκάτῳ βιβλίῳ. ὅπερ δὲ προσφέρουσιν οἱ παπολάτραι ἐνταῦθα ἀπὸ τῶν δώδεκα κεφαλαίων τῶν συγγραφέντων ὑπὸ τοῦ ὁμολογητοῦ Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τῶν Εἰκονομάχων, εἰπόντος τὸν θρόνον τῆς Ῥώμης πρῶτον καὶ ἀποστολικόν, καὶ ἡμεῖς συνομολογοῦμεν εἶναι πρῶτον, ἀλλὰ κατὰ μόνην τὴν τάξιν. ἀποστολικὸν δέ, ἀλλ' οὐ μόνον, ὡς εἴρηται, καὶ ῥηθήσεται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῶν ἁγίων Συνόδων, μάλιστα καὶ αὐτὸς ὁ ἅγιος Νικηφόρος γράφων πρὸς τὸν τότε Ῥώμης Λέοντα, βεβαιοῖ τὰ ἴσα τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Ῥώμης, λέγει γάρ, καί τοι οὐδεὶς ἐν πίστει οἱ κληρωσάμενοι τὸ νέον ὄνομα τῶν Ῥωμαίων ἀποφέρεσθαι τὰ δεύτερα τῶν πρεσβυτέρων, ἅτε δὴ ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ θεμελίου οἰκοδομημένοι τῆς πίστεως, φαμὲν δὲ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Προφητῶν πανσόφων τεχνητευμάτων, τεθέντος ἀκρογωνιαίου λίθου τοῦ πάντων ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ. ταῦτα ὁ ἅγιος, ἐν οἷς οὐ λέγει θεμέλιον Πέτρον, ἢ Πάπαν, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἴσα τὰ τῆς δευτέρας Ῥώμης τοῖς τῆς πρώτης, ἐν γὰρ τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐκ ἔστι τὸ προαιρούμενον κατά τινα ἰδικὴν ἐξουσίαν, καθάπερ οὐκ ἔστιν Ἰουδαῖος, ἢ Ἕλλην, ἢ βάρβαρος, ἢ Σκύθης, ἢ δοῦλος, ἢ ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντες εἷς ἐσμὲν κατὰ

Παῦλον,

Παῦλον, καὶ τοῦτο ἐστὶν, ὅπερ ἔγραφεν ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρώτη Σύνοδος τῷ Πάπᾳ Δαμάσῳ καὶ τῇ Συνόδῳ αὐτοῦ, παυσόμεθα λέγειν τὸ παρὰ τῶν Ἀποστόλων κατεγνωσμένον, ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλὼ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ. πάντες δὲ, Χριστοῦ φανέντες, ὃς ἐν ἡμῖν οὐ μεμέρισται, Θεοῦ καὶ ἐξουσίαν ἄσχιστον τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τηρήσωμεν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ΄.

Περὶ τῆς τερατώδους ἐξηγήσεως τοῦ ἕκτου Κανόνος τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἣν πρὸς σύστασιν τοῦ παπισμοῦ ποιοῦσιν οἱ τῶν Λατίνων Σχολαστικοὶ, καὶ ὧν εἶπε Πασχασῖνος.

Εἰπόντες οἱ Σχολαστικοὶ τὰ ἀνωτέρω περὶ τοῦ εἰκοστοῦ ὀγδόου Κανόνος τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ νυττόμενοι κατὰ ψυχὴν, ὅτι οὐδὲν συνεπέραινον, ἑτέρως κατ' αὐτοῦ ἐπιχειροῦσι, καὶ δὴ γράφουσιν, ὅτι ἡ ἐν Νικαίᾳ πρώτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐνόησε καὶ ἐδέξατο τὸ πρωτεῖον τῆς ἐξουσίας τοῦ Πάπα, βεβαιοῖ γὰρ αὐτὸ ἐν τῷ ἕκτῳ αὐτῆς Κανόνι, λέγουσα, Τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρατείτω, τὰ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Λιβύῃ καὶ Πενταπόλει, ὥστε τὸν Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπον πάντων τούτων ἔχειν τὴν ἐξουσίαν, ἐπειδὴ καὶ τῷ ἐν Ῥώμῃ Ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθες ἐστὶν, ἐν ᾧ τὰ τελευταῖα ῥήματα φασὶν, οὐδεὶ ἐξηγεῖσθαι ὡς ἐνόησεν ὁ Ῥουφῖνος, καὶ ἑρμήνευσαν ὁ Βαλσαμὼν, καὶ ὁ Ζωναρᾶς, καὶ ὁ Νεῖλος, καὶ ἄλλοι, εἰπόντες σύγκρισιν σημαίνειν τοῦ Ἀλεξανδρείας πρὸς Αἴγυπτον, καὶ τοῦ Ῥώμης πρὸς Ῥώμην, ἀλλ' ὥστε προστεθεῖναι δύναμιν τῇ ἀποφάσει περὶ τοῦ Ἀλεξανδρείας ἐκ τῆς παραδεχθείσης συνηθείας, καὶ βεβαιωθείσης διὰ τοῦ Πάπα. καὶ λοιπὸν λέγουσιν, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ Κανόνος ἐστὶν αὕτη, Τὰ ἀρχαῖα ἔθη παρ' ἑκάστοις Πατριάρχαις καθεστηκότα εἰς τὸ διοικεῖν τὰς ἐνορίας αὐτῶν τηρητέον, ἐπειδὴ τοῦτο βεβαιοῖ καὶ ἡ συνήθεια τῆς Ἐκκλησίας Ῥώμης, ἤγουν διορίζεται κατ' ἐξουσίαν τοῦ Πάπα τῆς Ῥώμης. λεγόντων δὲ τῶν ὀρθοδόξων Θεολόγων, ταύτην τὴν τερατώδη ἑρμηνείαν ἐπίνοιαν εἶναι τοῦ φθορέως τῶν πατρικῶν καὶ ἁγίων ἠθῶν, καὶ προδότου τοῦ γένους τῶν ὀρθοδόξων, καὶ καταπολεμήσαντος τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ Βησσαρίωνος, καὶ διὰ τοῦτο ἀποβλητέαν ὡς βιαίαν καὶ σόφισμα, καὶ προφανῶς ἀναίσχυντον οὖσαν. οἱ Σχολαστικοὶ ἀπολέγουσιν, ὅτι εἰ ὁ Βησσαρίων ἀλόγως ἡρμήνευσε τὸν Κανόνα, κρινάτω ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος, ἐν ᾗ, πάσης Ἑλλάδος ἀκροωμένης, καὶ οὐδενὸς ἀντιβοώσης, ὁ Λεγάτος τοῦ Πάπα Πασχασῖνος οὕτω προήνεγκε τὸν Κανόνα, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ῥώμης πάντοτε εἶχε τὰ πρωτεῖα, ἔχει τοιγαροῦν καὶ ἡ Αἴγυπτος, ὥστε τὸν Ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας πάντων τούτων ἔχειν τὴν ἐξουσίαν, ἐπειδὴ καὶ τῷ Ῥώμης Ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθές ἐστιν. ὥστε φασὶν, ἡ Σύνοδος διὰ σιωπῆς καὶ ἐβεβαίωσε ταύτην τὴν περικοπὴν τοῦ Κανόνος, καὶ λοιπὸν ἐγνωσμένον ἦν καὶ ἀπὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου τὸ μοναρχικὸν πρωτεῖον τοῦ Πάπα, τὸ ἄρα, ΕΠΕΙΔΗ΄, καὶ τῷ ἐν Ῥώμῃ Ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθές ἐστιν, οὐ σημαίνει σύγκρισιν, ἀνοίκειος γάρ ἐστιν ἡ τοιαύτη ἔννοια, καὶ ἀναξία συνέσεως τοσούτων πατέρων, ὥστε ἡ ἐξήγησις τοῦ Βησσαρίωνος ἐστὶν εἰκοτάτη, ἥτις ἐστὶν ὅτι ὁ Ἀρχιερεὺς τῆς Ῥώμης πρῶτος ἐστίν. ἔθος δὲ παρὰ πᾶσι κεκράτηται, ὥστε δεύτερον εἶναι παρ' αὐτοῦ τὸν Ἀλεξανδρείας, ὃς προΐσταται τῆς Αἰγύπτου, διότι καὶ ὁ Ῥώμης Ἐπίσκοπος, ὅς ἐστι πρῶτος, τοῦτο τῇ συνηθείᾳ ἐπικυροῖ. διὸ καὶ οἱ Ἄρχοντες, εἰπόντος τοῦ Πασχασίνου τὸν Κανόνα τοιούτῳ σκοπῷ, ἐπήγαγον, συνορῶμεν πρὸ πάντων μὲν τὰ πρωτεῖα καὶ τὴν ἐξαίρετον τιμὴν κατὰ τοὺς Κανόνας τῷ τῆς πρεσβύτιδος Ῥώμης θεοφιλεστάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ φυλάττεσθαι, Κανόνας δὲ λέγει ἡ Σύνοδος οὐκ ἄλλους, ἀλλὰ τοὺς προσανεχθέντας παρὰ Πασχασίνου, ποῖοι δὲ ἦσαν οὗτοι, δηλονότι ὁ τῆς ἐν Νικαίᾳ Κανών. καὶ ἂν ὁ ἐν Νικαίᾳ Κανὼν τὸ πρωτεῖον τοῦ Πάπα βεβαιοῖ; μὴ γένοιτο. ἦ γὰρ τοῦ Πάπα ἀρχὴ οὐκ ἐχρῇζε συνοδικῆς βεβαιώσεως. ἀλλὰ τίφησι φυλάττεσθαι; δηλαδὴ ἀβλαβῶς φρουρεῖσθαι καὶ χρεωστικῶς. ταῦτα οἱ παπισταί.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ. ΙΓ΄.

Περὶ λύσεως τῆς τερατώδους ἐξηγήσεως τοῦ ἀνωτέρω Κανόνος, καὶ τῆς αἰτίας τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ ὑπὸ τῆς πρώτης Συνόδου, καὶ τῆς κυρίας ἑρμηνείας αὐτοῦ, καὶ τῆς μετὰ δόλου προβλήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ ὑπὸ τοῦ Πασχασίνου. καὶ περὶ ἀναντιρρήτου βεβαιώσεως δεκαχῶς τῶν πρωτείων τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Συνόδων, ἀφ' ὧν καὶ τὰ τῆς Ῥώμης ἔχουσι τὸ κῦρος, καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ Πέτρου.

Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς ταῦτα, ὅτι εἰ καὶ περὶ τοῦ ἕκτου Κανόνος τῆς ἐν Νικαίᾳ εἴρηται ἱκανῶς ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίῳ τρίτῳ, ῥητέον ὅμως κἀνταῦθα πάλιν περὶ τούτου τινὰ, καὶ ἔτι ποιεῖ τῶν προσεχῶς παρὰ τῶν παπολατρῶν εἰρημένων, καὶ πρῶτον, ὅτι ἡ ἀποστασία τοῦ Μελιτίου ἦν αἴτιον ἵνα γράψῃ τοῦτον τὸν Κανόνα ἡ ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος, ὅστις ἐποίει σχίσμα ἐν τῇ κατ' Αἴγυπτον Ἐκκλησίᾳ,

διὸ ὥρισεν ἡ Σύνοδος, ἵνα μὴ ὦσι δύο Ἐπίσκοποι προϊστάμενοι τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης, ἀλλ' ἀκολουθεῖν πᾶσαν τὴν Αἰγυπτιακὴν Διοίκησιν τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας, ὡς ἔχει καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Ῥώμης ταύτην τὴν συνήθειαν ἐν τῇ Διοικήσει τῶν Ἑσπερίων μερῶν. καὶ περὶ μὲν τοῦ Ῥώμης ὅτι εἶχε τὴν τῶν Ἑσπερίων ἐξουσίαν, ἐστὶ φανερόν, γίνεται δὲ καὶ περὶ τοῦ Ἀλεξανδρείας δῆλον ἀπὸ τοῦ προσεχῶς εἰρημένου κεφαλαίου τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ, ἡ γὰρ χρόνιος ἐνέργεια ἔθος αὐτοῖς ἐγένετο. ἔγραψεν οὖν ἡ Σύνοδος τὸν Κανόνα, οὗτινος ἡ ἔννοια ἐστίν, ὅτι εἰ καὶ οὐκ ἔστιν ἀπὸ Κανόνων διοικεῖν τὸν Ἀλεξανδρείας πᾶσαν τὴν Ἐκκλησίαν Αἰγύπτου, ἔστιν ὅμως ἀπὸ συνηθείας, ὥστε τὸν Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπον τῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ Λιβύῃ, καὶ Πενταπόλει ἔχειν πάντων τούτων τὴν ἐξουσίαν, καὶ λοιπὸν ὁρίζομεν ταῦτα τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρατεῖν, εἰ δὲ καὶ εἰς ἄλλας Ἐκκλησίας αὕτη ἡ συνήθεια οὐκ ἔστιν ἐξολοκλήρου, καὶ δοκεῖ καινόν τι, ὅμως συνηθές ἐστι καὶ τῷ Ῥώμης διοικεῖν τὰς ὑποκειμένας αὐτῷ Ἐπαρχίας, καὶ τούτων πάντων ἔχειν τὴν ἐξουσίαν. καὶ ὡς τὸ ἐν Ῥώμῃ ἔθος ἐν πάσαις ταῖς ὑποκειμέναις αὐτῷ Ἐκκλησίαις κρατεῖ, οὕτω καὶ τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἔθος περὶ τῶν Ἐκκλησιῶν Αἰγύπτου, Λιβύης, καὶ Πενταπόλεως κρατείτω. ὥστε ἀκολουθεῖν πᾶσαν τὴν Αἰγυπτιακὴν Διοίκησιν τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας, καὶ μηδὲν δίχα αὐτοῦ πράττεσθαι περί τινος τῶν ὑπὸ τὸν Ἐπίσκοπον τοῦτον. οὗτος ὁ σκοπὸς τῆς Συνόδου περὶ τοῦ Κανόνος, καὶ αὕτη ἀναντιρρήτως ἡ ἑρμηνεία αὐτοῦ. δεύτερον, περὶ τῶν ἀρχαίων ἀρχαίους δεῖ μάρτυρας προσφέρειν, ἔχομεν δὲ μάρτυρας τῆς ἑρμηνείας ταύτης οὐ μόνον Βαλσαμῶνα, Ζωναρᾶν, Ἀριστηνόν, Νεῖλον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀρχαιοτάτους Λατίνους καὶ Ἕλληνας, Ῥουφῖνον, Σωκράτην, Σωζόμενον, Θεοδώρητον, Ἐπιφάνιον, Ἀθανάσιον τὸν μέγαν, καὶ πάσας τὰς Συνόδους Οἰκουμενικὰς καὶ Τοπικάς, καὶ πάντα τὸν χορὸν τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ πᾶσαν βασιλικὴν γραφὴν δοθεῖσαν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ τὴν πρᾶξιν καὶ παράδοσιν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ πρὸς τούτοις τὴν πρὸς Ἀλεξανδρεῖς καὶ Λίβυας ἐπιστολὴν αὐτῆς ταύτης τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου. τρίτον, ὁ Πασχασῖνος, ὡς φαίνεται ἐν τῇ δεκάτῃ ἕκτῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, τοῦτον τὸν Κανόνα προεβάλετο δολίως, ὡς προεβάλετο αὐτὸν καὶ ὁ Πάπας Φίληξ, μαχόμενος Ἀκακίῳ, ἀλλ' οὐκ ἠδυνήθη ἀπατῆσαι. οὐδὲ καὶ ἡ Σύνοδος ἐσιώπησε, καὶ οὐκ ἤλεγξεν αὐτόν, ἀλλ' οὐ παρὰ τοῦτο ἐβεβαιώθη τὸ πλαστούργημα, φησὶ γὰρ ὁ μέγας Ἰουστινιανός, γράφων τῷ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας πληρώματι, πλεῖν κἀκεῖνο δεῖ προσέχειν τοὺς τὴν ἀλήθειαν ἐρευνῶντας, ὅτι πολλάκις ἐν ταῖς Συνόδοις παρά τινων ἐν αὐταῖς εὑρισκομένων λέγονται, ἢ κατὰ προσπάθειαν, ἢ κατ' ἐναντίωσιν, ἢ κατ' ἄγνοιαν, οὐδεὶς δὲ προσέχει τοῖς κατὰ μέρος παρά τινων λεγομένοις, ἀλλὰ μόνοις τοῖς κατὰ κοινὴν συναίνεσιν παρὰ πάντων ὁριζομένοις, εἰ γὰρ καὶ ἐκείνους βουληθείη τις προσέχειν ταῖς τοιαύταις ἐναντιώσεσιν, ἑκάστη Σύνοδος εὑρίσκεται ἑαυτὴν ἀνατρέπουσα. ταῦτα ἐκεῖ, ἐξ ὧν δείκνυται, ὅτι τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου τοὺς κοινοὺς διορισμοὺς ἀποδεχόμεθα, οὐ τῶν Λεγάτων τοῦ Πάπα τὰς ἐνταῦθα ἀδολεσχίας καὶ παρεξηγήσεις, καὶ τὴν παρατροπὴν τῶν Κανόνων. ἀλλὰ δὴ καὶ ἄλλοι ἄλλων Παπῶν Τοποτηρηταὶ εἶπον τινὰ ὑπέρογκα ἐν ταῖς Συνόδοις, ἀλλ' αἱ Σύνοδοι εἰς μόνον τὸ προκείμενον ἀποβλέπουσαι τὸν διορισμόν, παρέβλεπον τὰ μὴ ὄντα λόγου ἄξια, καὶ μάλιστα διὰ τῶν ἔργων ἀπεπαιοῦντο τὰ ὀγκώδη τῶν Ῥωμάνων, ἀεὶ κοινῶς κρίνουσαι καὶ τὰ τῶν Παπῶν, καὶ ἀνακρίνουσαι, καὶ τοὺς Πάπας προστάττουσαι. ὅθεν ἐκείνοις ὡς ὁρισμοὺς ἔπεμπον τὰ πραττόμενα, ἅτινα ὅτι καὶ οἱ τότε Πάπαι ἐδέχοντο μετ' εὐλαβείας, μάρτυρες αὐτοὶ ἐκεῖνοι, ὡς εἴρηται, καὶ ῥηθήσεται ἐν πολλοῖς. τέταρτον, ψεῦδος ἐστίν, ὅτι ἡ Σύνοδος οὐκ ἀντεῖπε τῷ Πασχασίνῳ, ἐπειδήπερ ἀντεῖπον, οἱ γὰρ Ἄρχοντες εἶπον, ἑκάτερον μέρος, ἤτοι Ῥώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως τοὺς Κανόνας προβαλλέτω. ὁ Πασχασῖνος ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς Ῥώμης ἀνέγνω τὸν προειρημένον δόλιον Κανόνα, ὁ Κωνσταντῖνος Σηκρητάριος λαβὼν παρὰ Ἀετίου Ἀρχιδιακόνου Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω τὸν Κανόνα ἀνόθευτον, καὶ ἀνέγνω ἔτι καὶ τὸν τρίτον Κανόνα τῆς δευτέρας Συνόδου. εἶτα εἶπον οἱ Ἄρχοντες· λεγέτωσαν οἱ ὑπογράψαντες τῷ ἀναγνωσθέντι Τόμῳ Ἐπίσκοποι, εἴγε οἰκείᾳ γνώμῃ, ἢ ἀνάγκης τινὸς ἐπαχθείσης, ὑπέγραψαν. τούτων οὕτως εἰρημένων, οἱ πατέρες τινὲς μὲν εἷς πρὸς ἕτερον, εἶτα δὲ οἱ πάντες ἐβόησαν, πάντες ὑπεγράψαμεν. οἱ Ἄρχοντες εἶπον, ἐκ τῶν Κανόνων συνορῶμεν, ἵνα φυλάττηται τῷ θεοφιλεστάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ῥώμης τὰ πρωτεῖα καὶ ἡ ἐξαίρετος τιμή. χρῆναι δὲ καὶ τὸν ὁσιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως τῶν αὐτῶν πρεσβείων τῆς τιμῆς ἀπολαύειν. οἱ εὐλαβέστατοι Ἐπίσκοποι ἐβόησαν, αὕτη δικαία ψῆφος, ταῦτα πάντες λέγομεν, ταῦτα πᾶσιν ἀρέσκει, αὕτη δικαία κρίσις, τὰ τυπωθέντα κρατείτω, αὕτη δικαία ψῆφος, πάντα εὐτάκτως ἐτυπώθη. πρᾶξις δεκάτη ἕκτη. δῆλον οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι ἡ Σύνοδος οὐκ ἐσιώπησεν, ἀλλ' ἀντεῖπε τῷ Πασχασίνῳ, ὁρίσασα τὰ κατὰ διάμετρον ἀντικείμενα τῷ ἀγῶνι καὶ τῷ παρατετραμμένῳ Κανόνι, καὶ τῇ γνώμῃ τοῦ Πασχασίνου. πέμπτον, οὐ μόνον ἀντεῖπεν ἡ Σύνοδος τοῖς Λεγάτοις τοῦ Ῥώμης, ἀλλὰ καὶ ἔκρινεν αὐτούς. ὀλιγοψυχούντων γὰρ αὐτῶν, καὶ εἰπόντων τοῖς Ἄρχουσι, τῇ χθὲς ἡμέρᾳ ἀναχωρησάσης τῆς ὑμετέρας ὑπεροχῆς, καὶ τῆς ἡμετέρας ταπεινώσεως, ὑπομνήματά τινα λέγεται πεπρᾶχθαι, ἅπερ ἡμεῖς ὑπεναντίον τῶν Κανόνων καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιστήμης φάσκοντες γεγενῆσθαι, ταῦτα αἰτοῦμεν ἵνα ἡ ὑμετέρα ἐνδοξότης προστάξῃ ἀναγνωσθῆναι, ἵνα πᾶσα γνῷ ἡ ἀδελφότης πότερον, δίκαια, ἢ ἄδικα τὰ πεπραγμένα. καὶ οὕτω προσταγῇ τῶν Ἀρχόντων ἀνεγνώσθη ἡ γενομένη πρᾶξις, ἥτις ἐγένετο γνώμῃ

πάντων τῶν Ἐπισκόπων ἀκολούθως καὶ κανονικῶς, ὡς ἐκεῖ λέγεται. καὶ λοιπὸν ἀνεγνώσθη ὁ ἐκτεθεὶς Κανὼν τῆς δευτέρας μετὰ τοῦ διορισμοῦ τῆς τετάρτης, καὶ τῶν ὑπογραφῶν τῶν τῆς Συνόδου πατέρων, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ λεγάτος τοῦ Ῥώμης Λουκήνσιος εἶπε πρὸς τοὺς Ἄρχοντας, πρώτην ἡ ὑμετέρα ἐνδοξότης ἐδοκίμασεν ὅσα ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Ἐπισκόπων ἐπράχθη, ἵνα μή τις κατὰ ἀνάγκην ὑπογράψαι τοῖς μνημονευθεῖσι βιασθῇ. οἱ εὐλαβέστατοι Ἐπίσκοποι ἐβόησαν, οὐδεὶς ἠναγκάσθη. καὶ τούτων εἰρημένων, οἱ Ἄρχοντες ἠρώτησαν, εἰ ἑκουσίως ὑπέγραψαν, καὶ πάντες ἐβόησαν, ἑκόντες ὑπεγράψαμεν. ἕκτον, ἀναγνωσθείσης τῆς πράξεως καὶ τῶν Κανόνων, καὶ εἰπόντων τῶν Ἐπισκόπων, ὅτι ἑκόντες ὑπέγραψαν, οἱ ἐνδοξότατοι Ἄρχοντες εἶπον, ἐκ τῶν πεπραγμένων, καὶ ἐκ τῆς ἑκάστου καταθέσεως συνορῶμεν πρὸ πάντων μὲν τὰ πρωτεῖα καὶ τὴν ἐξαίρετον τιμὴν κατὰ τοὺς Κανόνας τῷ τῆς πρεσβύτιδος Ῥώμης θεοφιλεστάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ φυλάττεσθαι, χρῆναι δὲ καὶ τὸν ὁσιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον τῆς βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης τῶν αὐτῶν πρεσβείων τῆς τιμῆς ἀπολαύειν, καὶ αὐτὸν ἐξ αὐθεντίας ἔχειν χειροτονεῖν τοὺς τάδε Μητροπολίτας, καὶ καθεξῆς εἰπόντες ὅλον τὸν Κανόνα οἱ Ἄρχοντες, ἐπεῖπον, ταῦτα παρ' ἡμῶν ἐσκοπήθη, τὰ δὲ παριστάμενα αὐτῇ, ἡ ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος διδάξαι καταξιωσάτω. οἱ πατέρες ἐβόησαν, αὕτη δικαία ψῆφος, ταῦτα πάντες λέγομεν, ταῦτα πᾶσιν ἀρέσκει, αὕτη δικαία κρίσις, τὰ τυπωθέντα κρατείτω, πάντα εὐτάκτως ἐτυπώθη. τούτων οὕτω γενομένων, Λουκήνσιος ὁ Λεγάτος τοῦ Ῥώμης εἶπε πρὸς τοὺς Ἄρχοντας ὑπέρογκά τινα ὧδε, ἀλλὰ γινώσκειν ἡμᾶς σαφῶς τί τῷ ἀποστολικῷ καὶ πάσης Ἐκκλησίας προὔχοντι Ἐπισκόπῳ ἀνενεγκεῖν, ἵνα αὐτὸς ἢ περὶ τῆς οἰκείας τοῦ θρόνου ὕβρεως, ἢ περὶ τῆς ἀνατροπῆς τῶν Κανόνων δυνηθῇ ἀποφήνασθαι, καὶ τὸ τέλος, ὅτι ἔτι ἐπράχθη χθὲς ἀπόντων ἡμῶν, αἰτοῦμεν τὴν ὑμετέραν ὑπεροχὴν ὥστε κελεῦσαι περιαιρεθῆναι. οἱ Ἄρχοντες εἶπον, ὅσα διελαλήσαμεν, πάντα ἡ Σύνοδος ἐκύρωσεν. οὕτως ἀπωσμένων τῶν περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ῥημάτων τῶν Λεγάτων τοῦ Ῥώμης, οἱ Σχολαστικοὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, ὅτι ἡ Σύνοδος ἠκύρωσε τὰ τῶν Λεγάτων τοῦ Πάπα, καὶ ἐκύρωσε τὰ περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, εἶπον, ὅτι ἡ Σύνοδος ἐκύρωσε τὰ τοῦ Πασχασίνου, εἰπόντες κἀνταῦθα ψευδῆ κατὰ τὴν πάτριον ἀναισχυντίαν αὐτῶν. ἕβδομον, οἱ Ἄρχοντες εἰπόντες· ἵνα ἔχῃ τὰ πρωτεῖα ὁ Ῥώμης, καὶ τὰ αὐτὰ πρεσβεῖα ὁ Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τοὺς Κανόνας, οὐκ εἶπον Κανόνας τῆς πρώτης Συνόδου, ὡς τερατεύονται οἱ Σχολαστικοί, μάλιστα ἀναγνωσθέντος ὑπὸ τῶν δύο μερῶν τοῦ Κανόνος τῆς πρώτης Συνόδου, οὐδὲν ἐγένετο, ὅθεν ἀνεγνώσθη ὁ τρίτος τῆς δευτέρας Κανών, λέγων εἶναι τὸν Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὸν Ῥώμης, καὶ ὁ ἀνανεῶν αὐτὸν εἰκοστὸς ὄγδοος αὐτῆς τῆς τετάρτης, ὥστε ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος τὸν εἰρημένον Κανόνα τῆς πρώτης οὔτε ἐκύρωσεν, οὔτε ἀπεκύρωσεν, ἀναγνοῦσα δὲ τὸν τῆς δευτέρας, καὶ τὸν ἑαυτῆς, ἐβεβαίωσε τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, καὶ τούτων τῶν Κανόνων τῇ δυνάμει ἐβεβαίωσαν καὶ οἱ Ἄρχοντες τὰ περὶ τοῦ Ῥώμης καὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἐξενηνεγμένα, ἅτινα καὶ κοινῶς οἱ πατέρες ἐβεβαίωσαν. ὄγδοον, ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος, ὡς εἴρηται πολλάκις, τῷ Κωνσταντινουπόλεως οὐδὲν ἔδωκε καινόν, ἀλλὰ τὸ διορισθὲν ὑπὸ τῆς δευτέρας, καὶ ἐπιβουλευθὲν ὑπὸ τοῦ Διοσκόρου ἐν Ἐφέσῳ, ὅστις ἔταξε τὸν Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανὸν ἐν τῷ πέμπτῳ τόπῳ, ἀνενέωσεν. ἄπαντα δὲ πρωτεῖα, καὶ τιμὴν ἐξαίρετον, καὶ τῶν αὐτῶν πρεσβείων, οὐδὲν καινὸν εἶπε διὰ τούτων, ἀλλὰ τὸν Κανόνα τῆς δευτέρας ἡρμήνευσεν, οὐχ ὅτι ἤργει ἡ ἀπόφασις τοῦ Κανόνος, ἀλλ' ἵνα μήποτε ποιήσῃ ὁ φθόνος τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως ἐκεῖνο, ὅπερ ἐποίησεν ὁ Διόσκορος. ὅτι δὲ οὐκ ἦν ἀργὸς ὁ Κανὼν τῆς δευτέρας, ἀλλ' ἐνεργός, δῆλον. ἐν γὰρ τῇ πρώτῃ πράξει τῆς αὐτῆς Συνόδου οἱ Ἀνατολικοὶ καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς Ἐπίσκοποι ἐξεβόησαν, Φλαβιανὸς ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ οὐκ ἐκαθέσθη, τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπον διατί πέμπτον ἔταξαν; πρὸς ὃ Πασχασῖνος ὁ Λεγάτος τοῦ Ῥώμης εἶπεν, ἴδε ἡμεῖς, Θεοῦ θέλοντος, Κύριον τὸν Ἀνατόλιον πρῶτον ἔχομεν. οὗτοι (οἱ περὶ τὸν Διόσκορον) πέμπτον ἔταξαν τὸν μακάριον Φλαβιανόν. Διογένης Κυζίκου εἶπεν, ἐπειδὴ ὑμεῖς τοὺς Κανόνας οἴδατε, λέγων περὶ τοῦ Κανόνος τῆς δευτέρας Συνόδου. ἰδὲ καὶ ἀνωτέρω κεφαλαίου πρώτου παράγραφον δέκατον. ἀλλὰ καὶ ὅτε οἱ πατέρες ὑπὸ τῶν Ἀρχόντων ἠρωτήθησαν, εἰ βίᾳ ὑπέγραψαν, καὶ ἀπεκρίθησαν, ὅτι ἑκόντες ὑπέγραψαν, Ἀντίοχος Ἐπίσκοπος Σινώπης εἶπεν, ἑκὼν ὑπέγραψα, ἀκολουθήσας τῷ Μητροπολίτῃ μου, καὶ τῷ Κανόνι τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων. καὶ Εὐσέβιος Δορυλαίου εἶπεν, ἑκὼν ὑπέγραψα, ἐπειδὴ καὶ τὸν Κανόνα τοῦτον τῷ ἁγιωτάτῳ Πάπᾳ ἐν Ῥώμῃ ἀνέγνων, παρόντων τῶν Κληρικῶν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀπεδέξατο αὐτόν. εἰ ἄρ' οὖν, ἐπειδὴ ὁ Κανὼν ὁ ἀπὸ τῆς δευτέρας Συνόδου ἐκτεθείς, ἔσχεν εὐθὺς τὸ κῦρος, καὶ ὁ Πάπας Λέων ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐδέξατο αὐτόν, καὶ οἱ Λεγάτοι αὐτοῦ ἐν Χαλκηδόνι ἐμέμψαντο τὸν Διόσκορον, πέμπτον τάξαντα τὸν Φλαβιανόν, διατί ἄρα ἐμέμψαντο τοὺς πατέρας τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, βεβαιώσαντας αὐτόν; οὐκ ἦν ἄλλο τὸ αἴτιον αὐτοῖς, ἀλλ' ὁ φθόνος. δοθέντος γὰρ τῷ Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἐξουσιάζειν ἐξ αὐθεντίας τοσούτων τόπων, καὶ πλατυνθέντων τῶν ὁρίων αὐτοῦ, ὅπερ εἰ καὶ ἡ Σύνοδος ἐποίησεν, ἀλλ' ὡς εἴρηται, ἕνεκα ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας, ὁ φθόνος ἐπελάβετο, τυφλὸς ὤν, τοῦ εὐτάκτου καὶ ἀβλαβοῦς. εἰ γὰρ ἐπιβλαβὲς ἦν, οὐκ ἐξήνεγκεν ἡ Σύνοδος, οὐδὲ ἐδέξαντο αὐτὸ οἱ

τοὺς

τῆς Ἀνατολῆς Πατριάρχαι, ἀλλ᾽ ἐδέξαντο δι᾽ αἰτίας ἃς εἴπομεν ἀνωτέρω κεφαλαίῳ τρίτῳ. καὶ ὁ Λέων ὁ τὸν Κανόνα πρότερον δεχθεὶς ἐν Ῥώμῃ, ὥστε εἶναι μετὰ τὸν Ῥώμης τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ὕστερον ἔ-
5 γραφε καὶ εἰς Βασιλεῖς καὶ εἰς Πατριάρχας εἶναι πέμπτον, ἀλλ᾽ ἐκράτησε, καὶ κρατεῖ τῶν πλειόνων ἡ ψῆφος. δέκατον, οὐ μόνον ὁ Πασχασῖνος προσέφερε τὸν Κανόνα τῆς πρώτης Συνόδου ἐπίπλαστον ἐν τῇ ἀρχῇ, ἀλλὰ καὶ ὁ ἕτερος Λεγάτος Βονιφάτιος
10 εἶπεν, ὅτι ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Πάπας, τὸν Ὅρον τῶν ἁγίων πατέρων, ἤτοι τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως μηδεμιᾷ προπετείᾳ ἐλαττοῦσθαι, ἢ μειοῦσθαι. φυλαττέσθω τοιγαροῦν τοῦ ἡμετέρου προσώπου ἡ ἀξία πᾶσι τρόποις ἐν ὑμῖν. καὶ οὕτως οὖν ὁ λόγος τοῦ
15 Βονιφατίου παράλογός ἐστιν, ὁ γὰρ Ὅρος τῶν ἁγίων πατέρων προαναγνωσθεὶς, ἐκυρώθη ἐν τῷ ὅρῳ, ὃν ἐξέθετο ἡ παροῦσα Σύνοδος. τίνα δὲ οἰκειότητα ἔχει ὁ Ὅρος τῶν ἁγίων πατέρων, ὅς ἐστι περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως θεῖον καὶ τέλειον μάθημα, με-
20 τὰ τῆς ἀξίας τοῦ προσώπου τοῦ Λέοντος; ἢ πῶς ἀπὸ τῶν εἰρημένων Κανόνων τῆς δευτέρας καὶ τῆς παρούσης τῶν Συνόδων περὶ τῶν πρεσβείων Ῥώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως μειοῦται, ἢ ἐλαττοῦται ὁ Ὅρος τῆς πίστεως; σὺ δὲ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι τὰ ἔ-
25 σχατα μαχόμενοι καὶ οἱ τρεῖς Λεγάτοι τοῦ Ῥώμης κατὰ τῶν πρεσβείων τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ λέγοντες περὶ τοῦ Ῥώμης πολλὰ ὑψαύχενα, οὐκ ἐδυνήθησαν προβάλλειν τὸ, σὺ εἶ Πέτρος ἡ πέτρα, καὶ ἐκεῖνο τὸ ἄθεον, ὅπερ ἀνωτέρω εἶπον οἱ
30 Σχολαστικοὶ, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ Πάπα οὐ χρῄζει συνοδικῆς βεβαιώσεως, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ Κανόνων ἠγωνίζοντο βεβαιῶσαι τοὺς λόγους αὐτῶν. ὁ μὲν γὰρ Πασχασῖνος εἶπεν, ὑπομνήματά τινα λέγεται πεπρᾶχθαι, ἅπερ ἡμᾶς ὑπεναντίον τῶν Κανόνων καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐπιστήμης φάσκομεν γεγονέναι. ὁ δὲ Λουκήνσιος εἶπε, φαίνεται προσεσωρεῦσθαι τοῖς Ὅροις τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα ἑκατὸν πεντήκοντα τῷ νῷ μνημονευθέντα, μὴ ἐμφερόμενα δὲ τοῖς Κανόσι, ταῦτα φάσκουσιν ὡρίσθαι. καὶ ἐν τῷ τέλει ὁ αὐτὸς, εἴ τι δήποτε παρὰ τοῦ δικαστηρίου παρὰ Κανόνας τῇ χθὲς ἡμέρᾳ ἐπράχθη. ὁ δὲ Βονιφάτιος ἔφη, τὸν Ὅρον τῶν ἁγίων πατέρων μηδεμιᾷ προπετείᾳ ἐλαττοῦσθαι, ἢ μειοῦσθαι. ταῦτα ἐν τῷ ἀγῶνι οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Πάπα. ποῦ δὲ ἄρα ὅσα λέγουσι μετὰ τὸ σχίσμα οἱ παπισταὶ περὶ τούτου τοῦ τυραννικοῦ ἀξιώματος; οἱ γὰρ Ἄρχοντες εἰπόντες, συνορῶμεν πρὸ πάντων μὲν τὰ πρωτεῖα καὶ τὴν ἐξαίρετον τιμὴν κατὰ τοὺς Κανόνας τῷ τῆς πρεσβύτιδος Ῥώμης θεοφιλεστάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ φυλάττεσθαι, ἔδειξαν ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, ἢ τοῦ Πέτρου, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν Κανόνων ἔχει ὁ Ῥώμης τὰ πρωτεῖα. λέγοντες γὰρ θεοφιλέστατον Ἀρχιεπίσκοπον Ῥώμης, δεικνύουσιν εἶναι αὐτὸν μερικῆς Ἐκκλησίας Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ οὐ τῆς καθόλου, ὥσπερ καὶ τὸ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῷ αὐτῷ τρόπῳ τῷ αὐτῷ ἐννοεῖται. καὶ λοιπὸν ἀσεβέστατοί εἰσιν οἱ λέγοντες μὴ ἔχειν τὸν Ῥώμης χρείαν, ἐφ᾽ ᾧ εἶναι αὐτὸν πρῶτον τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. ταῦτα πρὸς τὴν ἀντίθεσιν τῶν Λατίνων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ΄.

Ὅτι μεμφόμενοι οἱ Λατῖνοι Γεωργίῳ τῷ Κορεσσίῳ, εἰπόντι, τοῖς ἴσοις πρεσβείοις, ἴση ἡ ἐξουσία, διδόασι
35 τῷ Ῥώμης κατὰ πρόταξιν τῶν Πατριαρχῶν τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν, ὡς μόνον ἐν ἑνὶ θρόνῳ αὐτὴν δύνασθαι ἵστασθαι, ὡς ἐν ἄκρῳ γένει. καὶ διάλυσις τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου ἐκ τε τοῦ ἴσου, καὶ τοῦ μείζονος, καὶ τῶν ἐν τῷ Κανόνι λεχθέντων. καὶ περὶ τοῦ ποσαχῶς τὸ μεῖζον. καὶ πῶς ὁ μείζων τῶν Πατριαρχῶν ὁ Ῥώμης.

Σημειωτέον, ὅτι οἱ αὐτοὶ μέμφονται τὸν μακαρίτην
40 Γεώργιον τὸν Κορέσσιον, εἰπόντα, τοῖς ἴσοις πρεσβείοις ἐτιμήθη ὁ Κωνσταντινουπόλεως τῷ Ῥώμης, ἄρα καὶ τῇ ἴσῃ ἐξουσίᾳ. καὶ προσανιστάμενοι, λέγουσι, τοῖς ἴσοις πρεσβείοις, πλὴν ὅμως τῆς ὑπερτάτης ἐξουσίας ἐστὶν ὁ Ῥώμης, αὕτη γὰρ ἐν
45 ἑνὶ μόνῳ θρόνῳ δύναται σταθῆναι, τὸ γὰρ ἐν ἑνὶ γένει ἄκρον καὶ ὑπέρτατόν ἐστιν, ὥστε καθὼς μείζων ἐστὶν ἡ ἐξουσία τοῦ Κωνσταντινουπόλεως τῆς τοῦ Ἀλεξανδρείας, ὡς ὑμεῖς ἐπιχαρεῖτε, οὕτω μείζων ἡ ἐξουσία τοῦ Ῥώμης τῆς τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ὥστε
50 ἡ λέγουσα Σύνοδος πρῶτον εἶναι Πατριάρχην τὸν Ῥώμης, δι᾽ αὐτῆς ὁμολογεῖ καὶ τὴν ἄκραν ἐξουσίαν αὐτοῦ. ταῦτα οἱ Λατῖνοι. ἀλλ᾽ ἐρητέον πρῶτον, ὅτι τὸ ἴσον τῷ αὐτῷ κατὰ πάντα τρόπον ἴσῳ παραβαλλόμενον, τὸ αὐτὸ ἐστι κατὰ τὸν λόγον τοῦ ἴσου. εἰ δὲ ἔχει τινὰ ὑπεροχὴν θάτερον, οὐκ ἔστιν ἴσον, ἀλλ᾽ ἄνισον. ἡ Σύνοδος δὲ οὐκ εἶπε διαφοράν τινα τῆς ἰσότητος τοῦ Ῥώμης καὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ τὴν αὐτήν. καὶ σκόπει τὴν μὲν Σύνοδον λέγουσαν δύο τινὰ, πρωτεῖα, καὶ τιμὴν ἐξαίρετον, τὸν δὲ Κανόνα λέγοντα τρία τινὰ, ἴσα πρεσβεῖα, τῶν ἴσων ἀπολαύσαν πρεσβείων, καὶ ὡς ἐκείνην ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς μεγαλύνεσθαι πράγμασι. ταῦτα τοῦ Κανόνος. διὰ τὸ πατριαρχικὸν ἀξίωμα. τὸ δὲ, δευτέραν μετ᾽ ἐκείνην ὑπάρχουσαν, διὰ τὴν τάξιν. ἡ τάξις, πρῶτος, δεύτερος. ἡ ἐξουσία, μία. ἄλλο γὰρ τάξις, καὶ ἄλλο ἐξουσία. οἱ δὲ Ἄρχοντες εἶπον τὴν ἐξαίρετον τιμὴν καὶ τὰ πρωτεῖα τοῦ Ῥώμης φυλάττεσθαι διὰ τὴν τάξιν, ὅπερ εἶχε πατριαρχικοῦ ἀξιώματος. τῶν αὐτῶν ἀπολαύειν πρεσβείων, διὰ τὸ ἀξίωμα, ἤτοι ἵνα ᾖ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπος Πατριάρχης τοῖς αὐτοῖς πρεσβείοις, οἷς ἦν καὶ ὁ Ῥώμης. τὰ ἴσα δὲ πρεσβεῖα καὶ

καὶ τὰ αὐτὰ πρεσβεῖα, καὶ τὸ ὡς τὸν Ῥώμης μεγαλύνεσθαι τὸν Κωνσταντινουπόλεως, πάντοθεν κωλύουσι τὸν Ῥώμης εἶναι μονάρχην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὥστε ἔχειν ἐν αὐτῇ πρωτεῖον μείζονός τινος ἐξουσίας. κατὰ γὰρ τὸν μέγαν Βασίλειον τὸ μεῖζον λέγεται, ἢ μεγέθει, ἢ χρόνῳ, ἢ ἀξιώματι, ἢ δυνάμει, ἢ ὡς αἴτιον, ἢ τιμῇ. οὐκ ἔστι δὲ ὁ Ῥώμης μείζων τῶν Πατριαρχῶν τῷ μεγέθει, πολλοὶ γὰρ ὡς εἰκὸς Πάπαι ἦσαν μεγέθει τινῶν Πατριαρχῶν μείζονες, τινῶν δὲ οὔ. ὡσαύτως καὶ τῷ χρόνῳ, εἰ γὰρ ὁ Λέων καὶ Δάμασος ἦσαν τῇ ἡλικίᾳ προβεβηκότες, καὶ διὰ τοῦτο παρὰ τῶν Ἀνατολικῶν πατέρες ἐκλήθησαν, ὡς καὶ Ἰωάννης Ἀντιοχείας ἐν τῇ πρὸς Νεστόριον αὐτοῦ ἐπιστολῇ τὸν Βερροίας Ἀκάκιον κοινὸν πατέρα εἶπεν αὐτοῦ καὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Μάξιμον ὁ ἅγιος Κύριλλος πατέρα εἶπεν. ἀλλὰ καὶ πολλοὶ Πατριάρχαι ἦσαν τινῶν Παπῶν γηραιότεροι. τῷ δὲ ἀξιώματι πάντες οἱ Πατριάρχαι ἴσοι καὶ ἐν τῷ γένει τῆς Ἱερωσύνης, καὶ εἴπερ κατὰ τρόπον διοικήσεως ἐστί τι ὑπέρτατον καὶ ἄκρον (ἵνα καὶ αὐτοὺς εἴπωμεν τοὺς σοφοὺς τῶν παπιστῶν) οὐδὲν ἕτερον ἐστίν, ἢ μόνον τὸ Πατριαρχικὸν ἀξίωμα. καὶ ἵνα ἐάσωμεν τὰς πολλὰς ἀποδείξεις, ῥητέον τὸ τοῦ Μαξίμου, ὃς ἑρμηνεύων τὸ τοῦ Διονυσίου πρὸς Δημόφιλον, καὶ τοὺς Ἱεράρχας οἱ Ἀπόστολοι λέγει. καὶ σημείωσαι ὅτι καὶ Ἐπισκόπων μείζους οἱ Ἀπόστολοι, καὶ οἱ τῶν Ἀποστόλων διάδοχοι. Ἀποστόλων δὲ διαδόχους τοὺς νῦν πατριάρχας ἡγοῦμαι εἶναι. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐκ ἐποίησε διαφορὰν τοῦ Πέτρου, ἢ τοῦ Ῥώμης, ἀλλὰ κοινῶς καὶ ἐξίσου πάντων τῶν Ἀποστόλων πάντας εἶπε τοὺς Πατριάρχας. ἀλλ' οἱ Λατῖνοι τοῦ Μαξίμου τὸν διάλογον παρεξηγοῦνται περὶ τοῦ Ὀνωρίου, τὸν δὲ παρόντα λόγον αὐτοῦ, ὑπὲρ τοῦ Πάπα, παραβλέπουσι, καὶ γὰρ ἀεὶ ἀντιπίπτουσι τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ. ὡσαύτως καὶ τῇ δυνάμει οὐ μείζων ὁ Ῥώμης, ἐξίσου γὰρ οἱ Πατριάρχαι ἀναγκαῖοι ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς τῆς Ἐκκλησίας ἄκροις διορισμοῖς. ἀλλ' οὐδ' ὡς αἴτιος, οὐ γὰρ ὁ Πάπας τοὺς Πατριάρχας ἐδίδαξεν, ἀλλὰ διδάξας, ἐδιδάχθη. πῶς τὸ μεῖζον λαμβάνεται τῇ τιμῇ, καὶ τοῦτο τριχῶς, πρῶτον, κατὰ τὴν χρείαν, ἀλλ' οὐδὲ ἐν τούτῳ μείζων ὁ Ῥώμης, ἐχρησίμευσαν γὰρ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μᾶλλον τοῦ Ῥώμης οἱ Ἀνατολικοὶ πατέρες. δεύτερον, διὰ τὸν φόβον, καὶ διὰ τὴν ἐπιτεταγμένην τιμὴν τὴν ὀφειλομένην ταῖς ἐξουσίαις τοῦ κόσμου, οὐκ ἔστι δὲ τοιαύτη ἐξουσία ἐν τῇ Ἱερωσύνῃ, ὡς εἴρηται, καὶ ῥηθήσεται. τέλος πάντων, λαμβάνεται τὸ μεῖζον κατὰ τὴν τάξιν, καὶ περὶ τούτου εἴπομεν ἀνωτέρω, καὶ ἐροῦμεν καὶ μετὰ ταῦτα. σύμφωνα οὖν τοῖς Κανόσιν εἶπεν ὁ Κεράσιος, τοῖς ἴσοις προνομίοις, ἴση ἡ ἐξουσία.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ ΙΕ΄.

Ὅτι Πατριάρχης, ταὐτὸν εἰπεῖν καὶ Πάπας, οὐ δύναται εἶναι μείζων κατ' ἐξουσίαν ἑτέρου Πατριάρχου, ἀλλὰ τῇ τάξει, ὡς ἐκ τῆς πρὸς Λέοντα Ῥώμης ἐπιστολῆς τῆς παρούσης Συνόδου, καὶ ἐξ ὧν λέγει ὁ ἱερὸς Νεῖλος, ὅ,τε Βαλσαμών, καὶ ἄλλοι πολλοί, τοῦτο δείκνυται. καὶ περὶ ἀναλογίας Ἐπισκόπων, Μητροπολιτῶν, καὶ Πατριαρχῶν.

Τὸν Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ἀλεξανδρείας μείζονα λέγομεν ἡμεῖς μόνῃ τῇ τάξει, ὡς καὶ τὸν Ῥώμης τοῦ Κωνσταντινουπόλεως μείζονα μόνῃ τῇ τάξει, καὶ τὸν Ἀλεξανδρείας τοῦ Ἀντιοχείας, καὶ τὸν Ἀντιοχείας τοῦ Ἱεροσολύμων, καὶ τὸν Ἱεροσολύμων τοῦ Μοσχοβίας. οἱ δὲ παπισταὶ λέγοντες τὸν Πάπαν μείζονα τοῦ Κωνσταντινουπόλεως κατὰ μοναρχικὸν ἀξίωμα, λέγοντες δὲ καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως μείζονα τοῦ Ἀλεξανδρείας, καὶ ἐν τοῖς καθεξῆς ὁμοίως, εἰπάτωσαν, κατὰ τί ἀξίωμα ἐστὶ μείζων ὁ εἷς Πατριάρχης τοῦ ἑτέρου; ἀλλ' οὐ δύνανται εἰπεῖν, καὶ εὑρεσιλογοῦσιν, ἀλλὰ βλασφημοῦσιν. ὥστε ἐν τοῖς Πατριάρχαις κοινὸν τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ ἐξουσία, ἡ διαφορὰ δέ ἐστιν ἐν μόνῃ τῇ τάξει, καὶ τοῦτο διὰ μόνην ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν, ὡς βεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς τῆς παρούσης Συνόδου πρὸς τὸν Λέοντα. ὅθεν ὁ ἱερὸς Νεῖλος καλῶς περὶ τούτου φησὶν ἐν τῷ κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα δευτέρῳ λόγῳ αὐτοῦ. λέγει γάρ, εἰ δὲ ὅτι πρῶτος ἐν τῇ ἀριθμήσει, διὰ τοῦτο καὶ τὴν δεσποτείαν ἁρπάζεις, δὸς τοῦτο καὶ τῷ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ γὰρ καὶ οὗτος προτάττεται τοῦ τῶν Ἀλεξανδρέων, ὁ δὲ τῆς Ἀλεξανδρείας ὑπ' αὐτὸν ὁμοίως ἔχει τὸν τῆς Ἀντιοχείας, καὶ οὗτος δὲ προεστής ἐστι τοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ πῶς οὐ ταῦτα θόρυβος ἀτεχνῶς; ἴδε καὶ τὸν Βαλσαμῶνα ἐν τῇ μελέτῃ περὶ τῶν πατριαρχικῶν προνομίων λέγοντα, τούτου δὲ τοῦ δευτέρου ὁ πρῶτος οὐ κατεπαίρεται, οὔτε τοῦ τρίτου ὁ δεύτερος, ἀλλ' ὡς αἰσθήσεις πέντε μιᾶς κεφαλῆς ἀριθμούμεναι, καὶ μὴ μεριζόμεναι, παρὰ τοῦ Χριστωνύμου λαοῦ λογιζόμεναι, ἰσοτιμίαν ἐν ἅπασιν ἔχουσι, καὶ ΚΑΡΑΙ τῶν κατὰ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην ἁγίων Ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ δικαίως καλούμεναι, διαφορὰν ἀνθρωπίνην οὐ πάσχουσιν, ἀλλ' ὥσπερ ἕπονται τῶν αἰσθήσεων στοιχεῖ τῇ διαπλάσει τοῦ ἀρχιτέκτονος καὶ πλάστου Θεοῦ, καὶ οὐ κατατρέχει τυχὸν ἡ Ὅρασις τῆς Ὀσφρήσεως, οὐδὲ ἡ Ἀκοὴ τῆς Ἁφῆς καὶ τῆς Γεύσεως, ὅτι παρ' ἡμῖν οὕτω πως ὀνομάζονται, οὕτως οὐδέτις τῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ὁ Ἀντιοχείας Πέτρος γράφων πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Γραδέσης, λέγει, καὶ προέχεις ὃ λέγω, τοῦ ἁγιωτάτου ἀνθρώπου ὑπὸ μιᾶς ἄγεται κεφαλῆς, ἐν αὐτῷ δὲ μέλη πολλὰ καὶ πάντα

ὑπὸ